

VUOSIKERTOMUS

TASAPAINOINEN KOKONAISUUS

Monialayhtiössä kassavirrat on hajautettu liiketoiminnoittain ja maantieteellisesti.

TEHOKKAAMPAA OPEROINTIA

Polttoainetehokas toiminta on yksi ESL Shippingin menestystekijöistä.

KASVUA VENÄJÄLLÄ

Pitkäaikainen sitoutuminen luo vahvoja asiakassuhteita.

Rakennemuutoksilla
lisää omistaja-arvoa

ASPON TAVOITTEENA ON LISTATA LEIPURIN
HELSINGIN PÖRSSIIN.

SIVU 2

Toimitusjohtajan katsaus

SIVU 16

◆ Leipurin

SIVU 4

Aspon strategia ja arvonmuodostus

SIVU 24

◆ Telko

SIVU 8

◆ ESL Shipping

SIVU 32

◆ Kaukomarkkinat

- 1 Aspo lyhyesti
- 2 Toimitusjohtajan katsaus
- 4 Aspon strategia
- 6 Aspon arvo
- 8 ESL Shipping
- 16 Leipurin
- 24 Telko
- 32 Kaukomarkkinat
- 40 Yritysvastuu
- 42 Hallinnointi
- 51 Tiedotekooste

TILINPÄÄTÖS

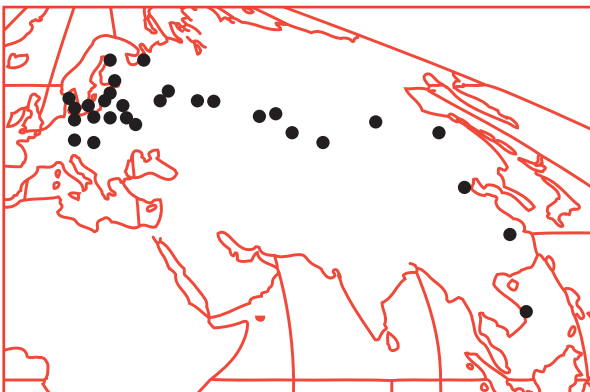
- 54 Hallituksen toimintakertomus

KONSERNITILINPÄÄTÖS, IFRS

- 63 Konsernin tuloslaskelma
- 64 Konsernitase
- 65 Konsernin rahavirtalaskelma
- 66 Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista
- 67 Konsernitilinpäätöksen liitetiedot
- 97 Konsernin tunnusluvut

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS, FAS

- 99 Emoyhtiön tuloslaskelma
- 100 Emoyhtiön tase
- 101 Emoyhtiön rahavirtalaskelma
- 102 Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot
- 108 Osakkeet ja osakkeenomistajat
- 110 Hallituksen esitys voittovarojen käytöstä
- 111 Tilintarkastuskertomus
- 112 Tietoa sijoittajille

Aspolla on toimintaa 16 maassa.

Aspo on monialayhtiö, joka omistaa alojensa vahvimpia yrityksiä

YHTIÖ

ASIAKKAAT

VAHVUUDET

ESL Shipping

ESL Shipping on kuivia irtolasteja kuljettava varustamo, joka huolehtii asiakkaidensa tehokkaasta raaka-aineiden saannista ympäri vuoden, vaikeissakin olosuhteissa.

Keskeisiä asiakkaita ovat terästeollisuuden yritykset ja energiantuottajat. Tärkeiden raaka-ainekuljetusten myötä ESL Shipping on olennainen osa asiakkaidensa arvoketjua. Varustamo tarjoaa myös merenkulkuun liittyviä palveluita kuten lastinkäsittelyä sekä merellä että satamissa.

Varustamon jäävahvisteiset ja itsepurkavat alukset on suunniteltu erittäin vaativiin olosuhteisiin. Riittävän suuri ja keskenään vaihtokelpoinen laivasto varmistaa asiakkaiden joustavan ja luotettavan palvelun sekä tehokkaan operoinnin.

LEIPURIN

Leipurin toimittaa leipomo- ja muun elintarviketeollisuuden raaka-aineita, koneita ja palveluita. Se palvelee asiakkaitaan tuotantoprosessin kaikissa vaiheissa, aina tuotekehityksestä toiminnan tehostamiseen.

Asiakkaita ovat leipomot, elintarviketeollisuus sekä horeca-toimiala. Leipurin toimittaa omaan tuotekehitykseen perustuvia raaka-aineita, itse kehittämiään koneita sekä tunnettujen kansainvälisten päämiesten raaka-aineita ja koneita.

Leipurin on maailmanlaajuisesti yksi harvoista sekä raaka-aineita että koneita leipomoteollisuudelle toimittavista yrityksistä. Kokonaispalveluun kuuluu myös asiakkaiden tuotekehityksen auttaminen: osaamista voidaan hyödyntää esimerkiksi uusien reseptien suunnittelussa ja tuoteominaisuuksien kehittämisessä.

TELKO

Telko on teollisuuden tarvitsemien kemikaalien ja muoviraaka-aineiden asiantuntija. Sen palvelut kattavat niin hankinnan, jakelun, teknisen tuen kuin tuotantoprosessien kehittämisen.

Asiakkaita ovat muoveissa muun muassa pakkausteollisuus, sähkö- ja elektroniikkateollisuus sekä kuluttajatuotteiden muoviosia valmistavat yritykset. Kemiikaaleissa asiakkaita ovat maali-, paino-, pakkaus- ja kemianteollisuuden yritykset. Telko toimittaa tunnettujen kansainvälisten päämiesten tuotteita.

Telkolla on laaja tuotevalikoima sekä vahvaa asiantuntemusta asiakkaiden tuotantoprosesseissa vaadittavista raaka-aineista. Tehokas logistiikka koostuu maailmanlaajuisista hankinnoista sekä nopeat ja räätälöidyt toimitukset varmistavista paikallisista varastoista.

KAUKO MARKKINAT

Kaukomarkkinat on erikoistunut kiinteistöjen energiatehokkuutta parantaviin ratkaisuihin sekä ympäristötekniikan kokonaisuuksiin.

Kiinteistötekniikassa asiakkaita ovat kiinteistöt, urakoitsijat, rakennusliikkeet, rauta- ja tukkukauppa sekä jälleenmyyjät. Yritys toimittaa myös ammattielektroonikkaa vaativiin kenttäolosuhteisiin sekä kestäväen kehityksen mukaisia ratkaisuja teollisille asiakkaille.

Kaukomarkkinoiden liiketoiminta perustuu asiakastarpeiden syvälliseen ymmärtämiseen, laajaan päämiesverkostoon sekä vahvaan asiantuntemukseen eri teknologioista. Yrityksen toimittamat kokonaisuudet perustuvat alansa johtavien päämiesten parhaimpiin tuotteisiin.

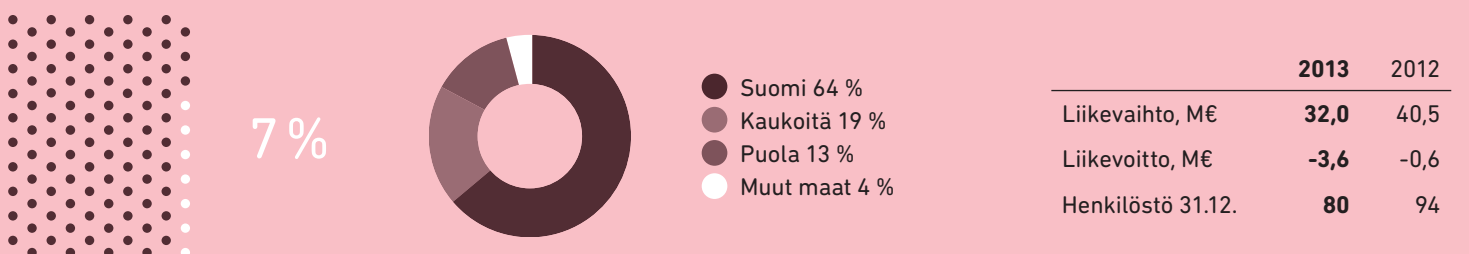
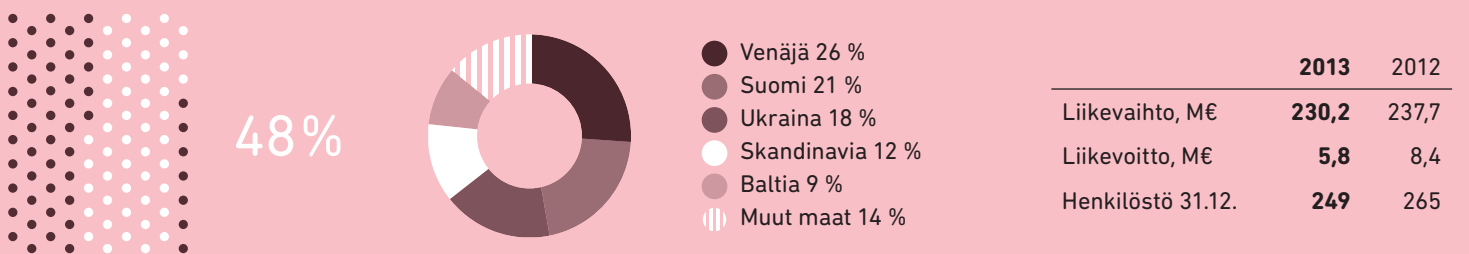
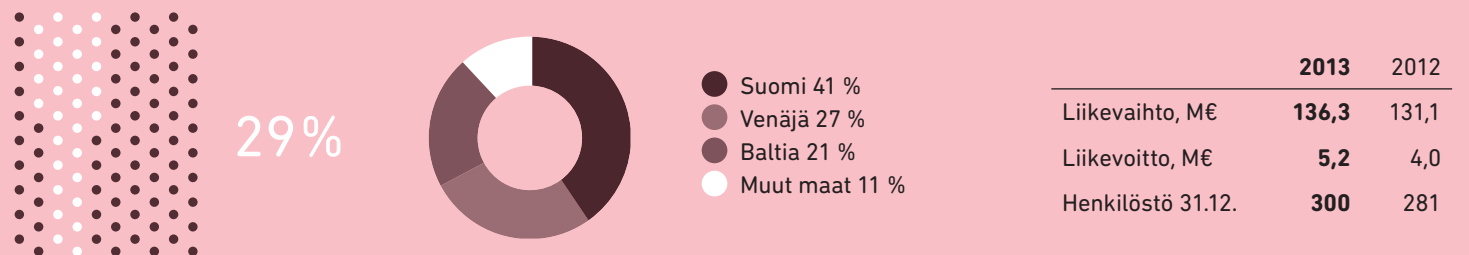
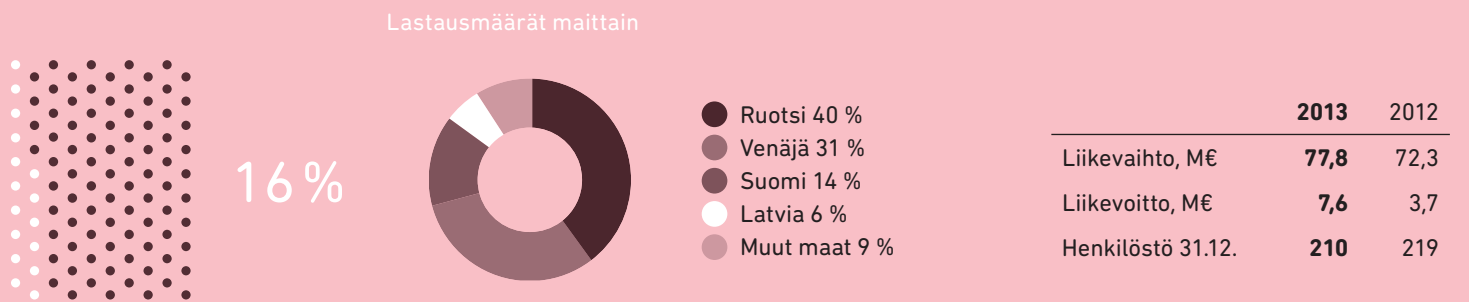
ASPO ON MONIALAYHTIÖ, JONKA KOKONAAN OMISTAMIA TYTÄRYHTIÖITÄ OVAT ESL SHIPPING, LEIPURIN, TELKO JA KAUKOMARKKINAT. TYTÄRYHTIÖT TOIMIVAT OMILLA BRÄNDEILLÄÄN JA LUOVAT ARVOA ASIAKKAILLEEN. ASPO VASTAA SIITÄ, ETTÄ TYTÄRYHTIÖIDEN MUODOSTAMA KOKONAISUUS TUOTTAA ARVOA ASPON OSAKKEENOMISTAJILLE.

KAIKILLA TYTÄRYHTIÖILLÄ ON KESKEINEN ASEMA VAATIVIEN BUSINESS-TO-BUSINESS -ASIAKKAIKSENSA ARVOKETJUISSA. KUNKIN TAVOITTEENA ON OLLA TOIMIALANSA MARKKINAJOHTAJA. SE ONNISTUU RAKENTAMALLA KESTÄVIÄ, VAHVAAN OSAAMISEEN JA KUMPPANUUTEEN PERUSTUVIA ASIAKASSUHTEITA.

OSUUS ASPON LIIKEVAIHDOSTA

LIIKEVAIHDON MAANTIETEELLINEN JAKAUMA

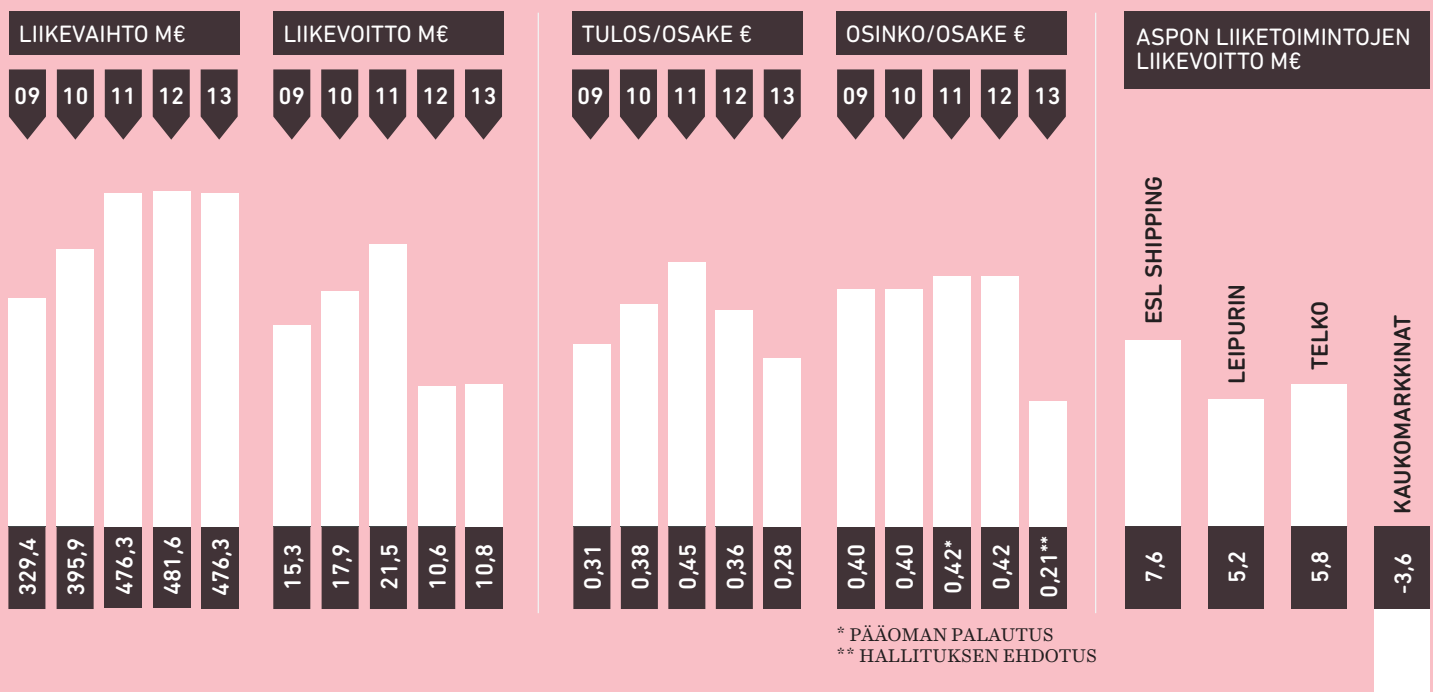
TUNNUSLUVUT

ASPO KEHITTÄÄ LIIKETOIMINTOJAAN JA KONSERNIN RAKENNETTA

Aspo on monialayhtiö, joka omistaa, johtaa ja kehittää liiketoimintojaan ja konsernirakennettaan pitkäjänteisesti, ilman ennalta määriteltyä aikataulua. Aspo toimii Pohjois-Euroopassa ja idän kasvumarkkinoilla. Sen liiketoiminnot edustavat kauppaa ja logistiikkaa.

Monialayhtiönä Aspo muodostaa tasapainoisen portfolion, jossa kassavirrat on hajautettu sekä liiketoiminnoittain että maantieteellisesti. Rakenne tasoittaa myös suhdannevaihteluita, koska eri tytäryritysten syklit eroavat toisistaan. Monialaisuus tarjoaa lisäksi erinomaisen alustan liiketoimintojen myynneille, ostoille ja muille rakennejärjestelyille.

TUNNUSLUVUT	2013	2012
Liikevaihto, M€	476,3	481,6
Liikevoitto, M€	10,8	10,6
Osuus liikevaihdosta, %	2,3	2,2
Voitto ennen veroja, M€	6,6	7,4
Osuus liikevaihdosta, %	1,4	1,5
Tilikauden voitto, M€	8,6	10,8
Tulos/osake, €	0,28	0,36
Laimennettu tulos/osake, €	0,30	0,37
Oma pääoma/osake, €	3,39	2,95
Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROI)	4,6	5,4
Oman pääoman tuotto, % (ROE)	8,9	11,8
Omavaraisuusaste, %	34,4	29,2
Nettovelkaantumisaste, %	98,2	131,6
Henkilöstö 31.12.	869	871

ASPON TALOUDELLISET TAVOITTEET

- LIIKEVOITTOPROSENTTI ON LÄHEMPÄNÄ KYMMENTÄ KUIN VIITTÄ.
- OMAN PÄÄOMAN TUOTTO ON KESKIMÄÄRIN YLI 20 PROSENTTIA.
- NETTOVELKAANTUMISASTE ON ENINTÄÄN 100 PROSENTTIA.

ASPON OSINKOPOLITIikka

- OSINKONA JAETAAN KESKIMÄÄRIN VÄHINTÄÄN PUOLET VUODEN TULOSESTA.

A man in a dark suit and glasses stands in a modern office setting. He is looking slightly to the right of the camera. The background consists of a dark wood-paneled wall and a grey upholstered sofa. The lighting is soft and focused on the man.

Eteenpäin strategian kaikilla osa-alueilla

ASPON STRATEGIANA ON OMISTAA, JOHTAA JA KEHITTÄÄ
LIIKETOIMINTOJAAN JA KONSERNIRAKENNETTAAN
PITKÄJÄNTEISESTI. VUONNA 2013 ETENIMME KAIKILLA OSA-
ALUEILLA KUN AIKA OSOITTAUTUI KYPSÄKSI MYÖS ARVOA
LUOVIA RAKENNEMUUTOSTEN SELVITTÄMISELLE.

Monialayhtiönä Aspolla on mahdollisuus tehdä konsernin arvoa kasvattavia rakennemuutoksia. Olemme ostaneet liiketoimintoja ja kehittäneet niitä entistä arvokkaammiksi sekä myös vapauttaneet pääomia myymällä liiketoimintoja.

Vuonna 2008 teimme suuren yrityskaupan: osana sitä muodostimme nykyisen Leipurin-liiketoiminnan ja veimme sen määrätietoisesti idän kasvumarkkinoille. Nyt Leipurin on kasvunsa, kannattavuutensa ja rakenteensa puolesta siinä vaiheessa, että selvitämme sen listaamista omaksi yhtiökseen. Uskomme, että Leipurin myös kiinnostaa sijoittajia.

Listautuminen on katsottu parhaaksi vaihtoehdoksi sekä Leipurin-liiketoiminnalle että Aspolle. Itsenäisenä pörssi-yhtiönä Leipurin voisi parhaiten rahoittaa omaa tulevaa kasvuaan. Samalla Aspo voisi ottaa seuraavan askeleen eteenpäin. Voimme kehittää voimallisemmin nykyisiä brändejämme ja tarvittaessa investoida myös uusiin liiketoimintoihin.

Voimakkaasti kasvaneiden itämarkkinoiden osuus liikevaihdostamme on jo kolmannes. Vuoden 2013 aikana Venäjän ja muiden itämarkkinoiden talouskasvu hiipui ja maiden valuutat heikkenivät, mikä vaikutti kielteisesti myös Aspon tulokseen. Silti toimintamme Venäjällä oli edelleen kannattavaa. Asiakassuhteemme ovat vahvoja ja osaamisemme korkealla tasolla.

Itämarkkinoiden mittava kasvupotentiaali ei ole kadonnut minnekään. Venäjällä on yhä suuret raaka-aine- ja öljyvarat, maan teollisuuden rakenne kehittyy ja kansalaisten ostovoima kasvaa. Pitkällä aikavälillä menestyksemme itämarkkinoilla on omissa käsissämme ja riippuu omista toimistamme.

Monialayhtiönä Aspo on hajauttanut konsernin kassavirtoja ja maantieteellistä riskiä. Koska liiketoimintariskimme on alhainen, voimme ottaa enemmän finanssiriskiä. Olemme ottaneet suunnitelmallisesti velkaa, koska se on ollut nykyisten matalien korkojen aikana tehokas tapa investoida tulevaan kasvuun. ESL Shippingin suuret alusinvestoinnit ovat tästä hyvä esimerkki. Ne ovat nostaneet varustamon kapasiteetin uudelle tasolle, samalla varustamo on merkittävästi parantanut kannattavuuttaan.

Kiinnittämme paljon huomiota pääomatehokkuuteemme. Oleellista on, että meillä on jatkuvasti resursseja tehdä strategiaamme mukaisia ja konsernin arvoa kasvattavia toimenpiteitä tai rakennemuutoksia. Tämän valmiuden ai-

omme jatkossakin säilyttää, jotta voimme hyödyntää markkinoilla aukeavat mahdollisuudet eduksemme.

Aspon vahvin kasvu on edelleen itämarkkinoilla, lännessä taas korostuu kustannustehokas toiminta. Kehitämme jatkuvasti toimintaamme, jotta voimme tehdä tulosta kulloisessakin toimintaympäristössä.

Parempaa tehokkuutta

ESL Shipping onnistui vuonna 2013 parantamaan selvästi toimintansa tehokkuutta. Polttoainetaloudellisuuden parantaminen toi hyviä tuloksia ja tarjoaa jatkossakin paljon mahdollisuuksia operoinnin tehostamiseen. Samaan aikaan varustamo teki uusia avauksia maailman merillä ja vahvisti kansainvälistä asiakaskuntaansa ja osaamistaan. Varustamoon on viime vuosina investoitu paljon, ja sen kehitys on ollut erittäin lupaavaa.

Leipurin jatkoi vakaata kehitystään. Raaka-aine- ja konemyynti tekevät jo saumatonta yhteistyötä, lisäksi konepuolella on entistä paremmat valmiudet suuriin kokonaistoimituksiin myös Venäjällä ja muilla itämarkkinoilla. Leipurin vahvasti merkittävästi itämarkkinoiden johtoon: keskeisenä tavoitteena on kehittää paikallista hankintaa ja nousta jälleen aivan uudelle tasolle.

Telko kasvatti onnistuneesti asiakas- ja päämieskuntaansa. Yritys on viime vuosina keskittynyt voimakkaammin suurta asiantuntemusta vaativiin tekniisiin muoveihin. Tämä strategia on osoittautunut oikeaksi. Näin yrityksen menestys riippuu enemmän osaamisesta sekä palveluista ja vähemmän raaka-aineiden hintavaihteluista.

Kaukomarkkinoiden tulokseen emme voi olla tyytyväisiä. Uskomme kuitenkin yhä yrityksen strategiaan ja energiatehokkuutta parantavien lähi-energiaratkaisujen kysynnän kasvuun. Kaukomarkkinat on Aspon kokonaisuudessa liiketoiminta, joka on vasta kehityksensä alussa.

Aspon tytäryhtiöiden kehitysvaiheet eroavat toisistaan ja niillä on eri roolit konsernin kokonaisuudessa. Monialayhtiön olemuksen hahmottaminen vaatiikin sijoittajilta vähän enemmän työtä. Heidän on perehdyttävä useamman liiketoiminnan logiikkaan sekä lisäksi liiketoimintojen keskinäisiin suhteisiin ja niiden muodostamaan kokonaisuuteen. Uskomme, että tämä työ kuitenkin palkitsee. Juuri omanlaisensa monialaisuus tekee Asposta Aspon. Tässä vuosikertomuksessa avaamme tarkem-

min Aspon monialaista strategiaa sekä arvon muodostusta konkreettisten esimerkkien kautta.

Monialayhtiönä Aspo kehittää sekä yksittäisiä liiketoimintoja että konsernin rakennetta.

Liiketoimintojen kehittäminen lähtee hyvästä johtamisesta. Yksi Aspon monialastrategian leimallisia piirteitä on yrityksemme johtamisjärjestelmä ja siinä keskeisessä roolissa olevat ulkopuolisista asiantuntijoista koostuvat tytäryhtiöiden hallitukset. Viime vuonna näiden hallitusten rooli edelleen kasvoi. Mitä nopeammin maailma muuttuu ja mitä enemmän muutoksiin sisältyy niin riskejä kuin mahdollisuuksia sitä enemmän hyödyimme tyttärien hallituksissa olevasta laaja-alaisesta osaamisesta.

Aika rakennemuutokselle

Liiketoimintojen kehittäminen on päivittäistä työtä, rakennemuutokset ovat harvinaisempia. Teemme rakennemuutoksia vain kun olemme huolellisesti selvittäneet, että ne lisäävät arvoa Aspon osakkeenomistajille. Uskomme, että Leipurin-liiketoiminnan listaaminen on omiaan kasvattamaan omistaja-arvoamme.

Rakennemuutokset ovat osa Aspon strategiaa. Tavoitteemme on hyödyntää pääomiamme mahdollisimman tehokkaasti ja tutkimme jatkuvasti uusia mahdollisuuksia rakenteemme kehittämiseen. Meillä on vahvaa osaamista esimerkiksi asiantuntemusta vaativasta teknisestä tukkukaupasta ja itämarkkinoilta. Tällä osaamisellamme voimme rakentaa yhä uusia menestystarinoita.

Kiitos kuluneesta vuodesta henkilöstölle, asiakkaille, päämiehille ja yhteistyökumppaneille. Suuri kiitos myös kaikille osakkeenomistajille. Pörssi-yhtiönä tehtävämme on kasvattaa omistaja-arvoa. Tämä periaate ohjaa kaikkia toimenpiteitämme. Meidät tunnetaan omistajaystävällisenä yrityksenä, mikä näkyy myös osakkeenomistajiemme määrän jatkuvana kasvuna. Se on osoitus siitä, että teemme oikeita asioita. Strategiamme on hyvä, ja olemme toteuttaneet sitä tehokkaasti.

Helsingissä, 17. helmikuuta 2014

Aki Ojanen, toimitusjohtaja

Aspon strategia tähtää omistaja-arvon pitkäjänteiseen kasvattamiseen

ASPO ON MONIALAYHTIÖ, JOKA OMISTAA, JOHTAA JA KEHITTÄÄ LIIKETOIMINTOJAAN JA KONSERNIRAKENNETTAAN PITKÄJÄNTEISESTI, ILMAN ENNALTA MÄÄRITELTYÄ AIKATAULUA.

Aspon strategiset kulmakivet ovat:

- Aspo on monialayhtiö, joka omistaa, johtaa ja kehittää liiketoimintojaan ja konsernirakennettaan pitkäjänteisesti, ilman ennalta määriteltyä aikataulua. Aspon tytäryhtiöt toimivat omilla brändeillään ja luovat arvoa asiakkailleen. Aspo vastaa kokonaisuudesta, joka tuottaa arvoa Aspon osakkeenomistajille.
- Monialayhtiönä Aspo muodostaa tasapainoisen kokonaisuuden, jossa kassavirrat on hajautettu sekä liiketoiminnoittain että maantieteellisesti. Rakenne tasoittaa myös suhdannevaihteluita, koska eri tytäryritysten syklit eroavat toisistaan. Monialaisuus tarjoaa lisäksi erinomaisen alustan liiketoimintojen myynneille, ostoille ja muille rakennejärjestelyille.
- Aspon liiketoiminnot edustavat kauppaa ja logistiikkaa. Kaikilla liiketoiminnoilla on vahva osaamiseen perustuva asema vaativien business-to-business -asiakkaiden arvoketjuissa ja kaikkien tavoitteena on vahvistaa asemaansa voimakkaasti kasvavilla itämarkkinoilla. Monialayhtiössä eri liiketoiminnot voivat helposti oppia ja hyötyä toistensa kokemuksista.

Omistajuus näky johtamisessa

Aspo **omistaa** liiketoiminnot tyypillisesti kokonaan. Se tuo kokonaisuuteen synergiaa ja antaa parhaat lähtökohdat liiketoimintojen pitkäjänteiseen kehittämiseen. Samoin se helpottaa rahoituksen hankintaa ja optimointia.

Omistajana Aspo vastaa pääomien hankinnasta ja allokoinnista sekä päättää tytäryritysten investoinneista. Aspo linjaa myös millä markkina-alueilla kukin tytäryritys toimii. Edelleen konsernitasolla päätetään tyttärien yrityskaupoista

sekä mahdollisista liiketoiminnan osa-alueiden divestoinneista. Konsernitasolta asioita voi tarkastella objektiivisemmin nimenomaan omistajan näkökulmasta.

Monialaisuus ilmenee Aspon johtamisessa: tytäryhtiöhallitusten roolia painottava **johtamisjärjestelmä** on olennainen osa Aspon strategiaa.

Aspon johtamisjärjestelmässä tytäryhtiöillä on omat konsernin ulkopuolisista asiantuntijoista koostuvat hallitukset. Kaikkien hallitusten puheenjohtajana toimii Aspon toimitusjohtaja, mikä palvelee konsernitason kokonaisuuden kehittämistä.

Tytäryhtiöiden hallitusten rooli on vahvistunut ja muuttunut johdon suoritusten seuraamisesta yhä enemmän jatkuvaan liiketoimintaympäristön ja sen muutosten tuomien mahdollisuuksien seuraamiseen ja ennakointiin. Hallitusten tärkeimpiä tehtäviä ovat tytäryritysten strategian suunnittelu sekä johdon valinta. Näillä valinnoilla vaikutetaan pitkälti myös siihen miten itse Aspo menestyy.

Konsernin ja tytäryritysten synergioita kehitetään Aspon johtoryhmässä, johon kuuluvat konsernijohto sekä kaikkien tytäryritysten toimitusjohtajat. Tässä johtoryhmässä valmistellaan uusia kehittämiskohteita, jotka koskevat joko koko konsernia tai vähintään kahta liiketoimintaa ja niiden keskinäisiä synergioita.

Kehittämistä kaikilla tasoilla

Aspo **kehittää** sekä liiketoimintojaan että koko konsernirakennetta.

Kullakin *liiketoiminnalla* on oma tytäryhtiön hallituksen hyväksymä strategia, joka on esitelty tässä vuosikertomuksessa kunkin liiketoiminnan kohdalla.

Aspo kehittää omistamiensa liiketoimintojen muodostamaa *kokonaisuutta* ja päättää siihen liittyen esimerkiksi mikä liiketoiminta investoi, mikä tuottaa kassavirtaa ja mikä

rakentaa uutta liiketoimintaa. Aspon eri liiketoiminnat ovat tyypillisesti eri vaiheessa: yrityksellä on yleensä aina yksi liiketoiminta, joka on kehityksensä alkuvaiheessa.

Konsernirakennetta kehitetään myös tekemällä *rakennemuutoksia*. Aspo on historiassaan ostanut ja myynyt useita liiketoimintoja, listannut yksittäisen liiketoiminnan sekä jakautunut kahdeksi itsenäiseksi pörssiyhtiöksi. Kaikilla rakennemuutoksilla pyritään aina kasvattamaan yrityksen arvoa. Rakennemuutoksille ei ole ennalta määriteltyä aikataulua.

Rakenteen kehittämisessä katsotaan jatkuvasti miten nykyisten liiketoimintojen kasvumahdollisuuksia voidaan vahvistaa ja mitä uusia konsernin vahvuuksiin soveltuvia mahdollisuuksia markkinoilla on. Aspo on osoittanut kyvykkyytensä liiketoiminnoissa, joissa vaaditaan erityisesti teknisen b-to-b -kaupan, logistiikan ja arvoketjujen sekä itämarkkinoiden osaamista. Lisäksi uusissa liiketoiminnoissa palveluiden roolin tulee olla merkittävä, samoin niillä on oltava mahdollisuus hyödyntää toimialansa maailmanlaajuisia muutoksia.

Strategian toteuttamiseen liittyy konsernin pääomatehokkuus. Konserni huolehtii siitä, että sillä on jatkuvasti resursseja tehdä strategian mukaisia ja omistaja-arvoa lisääviä toimenpiteitä.

Juuri omistaja-arvon luominen on Aspon kaiken toiminnan perusta. Monialaisuus on osoittautunut Aspolle hyväksi strategiaksi omistaja-arvon pitkäjänteiseen kasvattamiseen. Siksi Aspo on Aspo, vaikka liiketoimintojen keskinäiset painopisteet vaihtelevat tai vaikka konsernin rakenne muuttuu.

Omanlaisensa monialayhtiö

Aspon tapa toimia eroaa sijoitus- ja kehitysyhtiöistä sekä myös perinteisistä monialayhtiöistä.

Perinteisillä monialayhtiöillä on useita liiketoimintadivisioonia, joilla ei tyypillisesti ole omia hallituksiaan. Aspo rakentaa selkeämmin arvoa eri liiketoiminnoille ja niiden yhteinen arvo muodostaa Aspon arvon. Tämä strateginen valinta mahdollistaa paremmin myös konsernin arvoa kasvattavat rakennemuutokset: omalla brändillään toimivan tytäryrityksen arvo on usein suurempi kuin konsernin yksittäisen divisioonan.

Sijoitusyhtiöistä Aspon erottaa se, että Aspo ei ole sitoutunut liiketoimintojen kehittämisessä mihinkään ennalta määrättyyn aikajaksoon. Sen sijaan Aspo arvioi jatkuvasti konsernin lisäarvoa yksittäisille tytäryhtiöille: onko Aspo niille paras mahdollinen omistaja ja voiko se edelleen kasvattaa niiden arvoa.

Kehitysyhtiöistä Aspo eroaa siinä, että Aspo osallistuu tytäryhtiöiden toimintaan syvällisesti – pääomien lisäksi Aspolla on selkeä kokonaisnäkemys siitä millaista osaamista liiketoiminnassa ja sen johdossa pitää olla. Siksi myös omistettujen yritysten lukumäärä on rajallinen. Aspon mukaan kolme tytäryritystä muodostaa jo monialayhtiön, toisaalta Aspon rakenne mahdollistaa useammankin kuin nykyisen neljän liiketoiminnan johtamisen ja kehittämisen.

Aspo kehittää sekä liiketoimintojaan että koko konsernirakennetta.

Tytäryhtiöiden hallituksissa vahvaa asiantuntemusta

Yksi Aspon keskeisiä piirteitä on konsernin ulkopuolisista asiantuntijajäsenistä koostuvat tytäryhtiöhallitukset. Hallitusten jäsenillä on tyypillisesti erilaiset kokemustaustat, jotka kaikki liittyvät liiketoimintaan tai liiketoiminnan kannalta keskeisiin sidosryhmiin.

Esimerkiksi Leipurin uudisti hallitustaan alkuvuonna 2014. Elintarvike- ja leipomoalan asiantuntemusta hallituksessa edustavat aiemmin muun muassa Vaasan&Vaasan konsernijohtajana toiminut Matti Lappalainen sekä viljateknologiaan ja viljatuotteiden terveysvaikutuksiin perehtynyt VTT:n akatemia-professori Kaisa Poutanen.

Kansainvälisen liiketoiminnan ja Venäjän kaupan osaamista edustavat Atrian entinen toimitusjohtaja ja Altian hallituksen puheenjohtaja Matti Tikkakoski sekä Tikkurilan talousjohtaja Jukka Havia.

Leipurin vahvisti vuoden 2013 syksyllä myös itämarkkinoiden johtoaan. Yrityksen entinen toimitusjohtaja Matti Väänänen siirtyi Pietariin vastaamaan Venäjän, Ukrainan, Kazakstanin ja Valko-Venäjän markkinoiden kehityksestä. Uudeksi toimitusjohtajaksi siirtyi siihen asti hallituksen jäsenenä toiminut Paul Taimitarha, joka on aiemmin työskennellyt muun muassa Fazer Leipomoiden ja Fazer Amican toimitusjohtajana.

Kaikkien Aspon tytäryritysten hallitusten puheenjohtajana toimii konsernin toimitusjohtaja Aki Ojanen. Hän tuo hallitustyöhön konsernin näkökulman ja huolehtii samalla tytäryhtiöiden keskinäisten synergioiden täysimittaisesta hyödyntämisestä.

Rakennemuutokset kasvattavat Aspon arvoa

MONIALAYHTIÖNÄ ASPO LUO ARVOA KEHITTÄMÄLLÄ
 LIIKETOIMINTOJAAN, TEKEMÄLLÄ RAKENNEMUUTOKSIA SEKÄ
 TOIMIMALLA MAHDOLLISIMMAN PÄÄOMATEHOKKAASTI.

Monialayhtiönä Aspon arvo on sen liiketoimintojen kokonaisuus. Aspon tulospotentiaali muodostuu liiketoimintojen yhteisestä tuloksentelekyyvystä, Aspon luomasta synergiasta ja strategisesta näkemyksestä sekä tehokkaasta ja pienestä konsernihallinnosta.

Aspo johtaa ja kehittää liiketoimintojaan pitkäjänteisesti. Esimerkiksi Leipurin ja Telko ovat toimineet itämarkkinoilla jo 1990-luvulta vaikka eri toimintamaissa on ollut myös kehittyville talouksille tyypillisiä hyvinkin voimakkaita sudannevaihteluita. Esimerkiksi vuonna 2009 Venäjän bkt laski yli kahdeksan prosenttia, mutta palasi kahtena seuraavana vuonna taas nopeasti entiselle kasvu-uralle.

Pitkäaikainen sitoutuminen näiden maiden markkinoille näkyy vahvoina asiakas- ja päämiessuhteina. Tämä luottamus on entisestään vahvistanut Aspon eri liiketoimintojen asemaa kasvavilla itämarkkinoilla. Vuonna 2007 Aspon liiketoimintojen yhteenlaskettu liikevaihto Venäjän, Ukrainan ja muiden IVY-maiden alueella oli 32 miljoonaa euroa. Kuudessa vuodessa liikevaihto on kasvanut jo 160 miljoonaa euroon. Liiketoiminta on kannattavaa ja kassavirta positiivinen.

Liiketoiminnoilla on erilainen rooli Aspon kokonaisuudessa: tavoitteena on kehittää Aspon arvoa tasaisesti ja pitkällä aikavälillä. Yksi liiketoiminnoista on tyypillisesti kehityksensä alkuvaiheessa ja sen investointeja rahoitetaan esimerkiksi vakiintuneempien liiketoimintojen kassavirralla. Monialaisuus luo hyvän alustan kehittää uusia liiketoimintoja ja uutta kasvua.

Tytäryhtiöiden arvoa kasvatetaan sekä orgaanisesti että yritysostoin. Esimerkiksi Leipurin on kasvanut orgaanisesti laajentamalla toimintaansa Venäjän eri talousalueille ja muille idän kasvumarkkinoille. Se on myös noussut yritysostoilla Latvian ja Liettuan markkinajohtajaksi ja vahvistanut yritysostolla Suomessa osaamistaan vaativissa leipomokoneissa. Kaikki nämä toimenpiteet ovat vauhdittaneet yrityksen kehitystä ja kasvattaneet siten koko Aspon arvoa.

Liiketoimintojen arvo muodostuu niiden nykyisestä ja tulevasta tuloksentelekyyvystä. Aspon liiketoiminnot ovat pääosin kauppaa ja logistiikkaa ja ne ovat oleellinen osa asiakkaan arvoketjua: toiminnassa korostuvat tiiviit asiakassuhteet ja asiakkaan liiketoiminnan ymmärtäminen. Siksi suuri osa Aspon arvosta on aspoilaisten osaamisessa, asiakas- ja päämiessuhteissa sekä liiketoiminnan vakiintuneissa prosesseissa. Tätä aineetonta pääomaa kehitetään jatkuvasti.

Liiketoimintojen kehittäminen lähtee johtamisesta. Tässä avainasemassa on sekä liiketoiminnan kulloiseenkin kehitysvaiheeseen sopivan tytäryhtiöhallituksen että toimivan johdon valitseminen.

Useita tapoja rakennemuutoksiin

Pitkäjänteisyys näkyy myös konsernin tekemissä rakennemuutoksissa. Niitä tehdään vain silloin, kun ne lisäävät Aspon osakkeenomistajien omistusosuuden arvoa. Edellinen suuri rakennemuutos oli vuonna 2008, kun Aspo osti Kauko-Telkon ja myi Autotankin. Järjestely toi Aspolle kaksi uutta toimialaa ja vahvisti merkittävästi nykyistä Telkoa. Kaupalla on onnistuttu selvästi lisäämään Aspon arvoa.

Arvoa lisäävät rakennemuutokset voivat pitää sisällään yritysten tai liiketoimintojen ostoja ja myyntejä, yksittäisen liiketoiminnan listaamisen tai muita markkinaoperaatioita.

Vuoden 2013 marraskuussa Aspo kertoi selvittävänsä edellytyksiä listata Leipurin Helsingin pörssiin. Se, millaisia rakennemuutoksia tehdään, riippuu aina siitä mikä on kokonaisuudessaan paras vaihtoehto Aspon omistaja-arvolle. Esimerkiksi Leipurin on nyt kasvunsa, kannattavuutensa ja rakenteensa puolesta siinä vaiheessa, että listautuminen on sille strategisesti paras vaihtoehto. Oma pääsy pääomamarkkinoille mahdollistaisi kasvun vauhdittamisen ja Leipurin-liiketoiminnan tavoitteita tukevat yritysostot. Lisäksi Aspo uskoo, että itsenäinen Leipurin-konserni kiinnostaa sijoittajia.

Aspo uskoo, että Leipurin Oy:n listaaminen on hyvä ratkaisu myös eri sidosryhmille. Yrityksen yksi vahvuus on sen laaja päämieskunta: teollinen omistaja voisi karkottaa osan näistä päämiehistä. Samoin lyhyellä aikajänteellä toimivat pääomasijoittajat eivät välttämättä soveltuisi perinteisen ja pitkäaikaisia asiakassuhteita painottavan liiketoiminnan omistajiksi. Parhaaksi vaihtoehdoksi muodostui siten se, että Leipurin olisi vielä nykyistään itsenäisempi ja sillä olisi oma pääsy pääomamarkkinoille.

Uusia mahdollisuuksia rakennemuutoksiin tutkitaan konsernissa jatkuvasti. Esimerkiksi teknisessä kaupassa on paljon mahdollisuuksia arvoa kasvattaviin konsolidaatioihin. Aspolla on vuosien saatossa kertynyt paljon osaamista yritysostoista ja ostettujen yritysten menestyksekkästä haltuunotosta.

Osa Aspon rakennemuutosstrategiaa ovat myös pitkäkestoiset investoinnit kasvuun ja kannattavuuden parantamiseen. Vuonna 2010 Aspo päätti investoida yhteensä 70 miljoonaa euroa ESL Shippingin aluskannan uudistamiseen. Teollinen investointi on aina panostus tulevaan kilpailukykyyn.

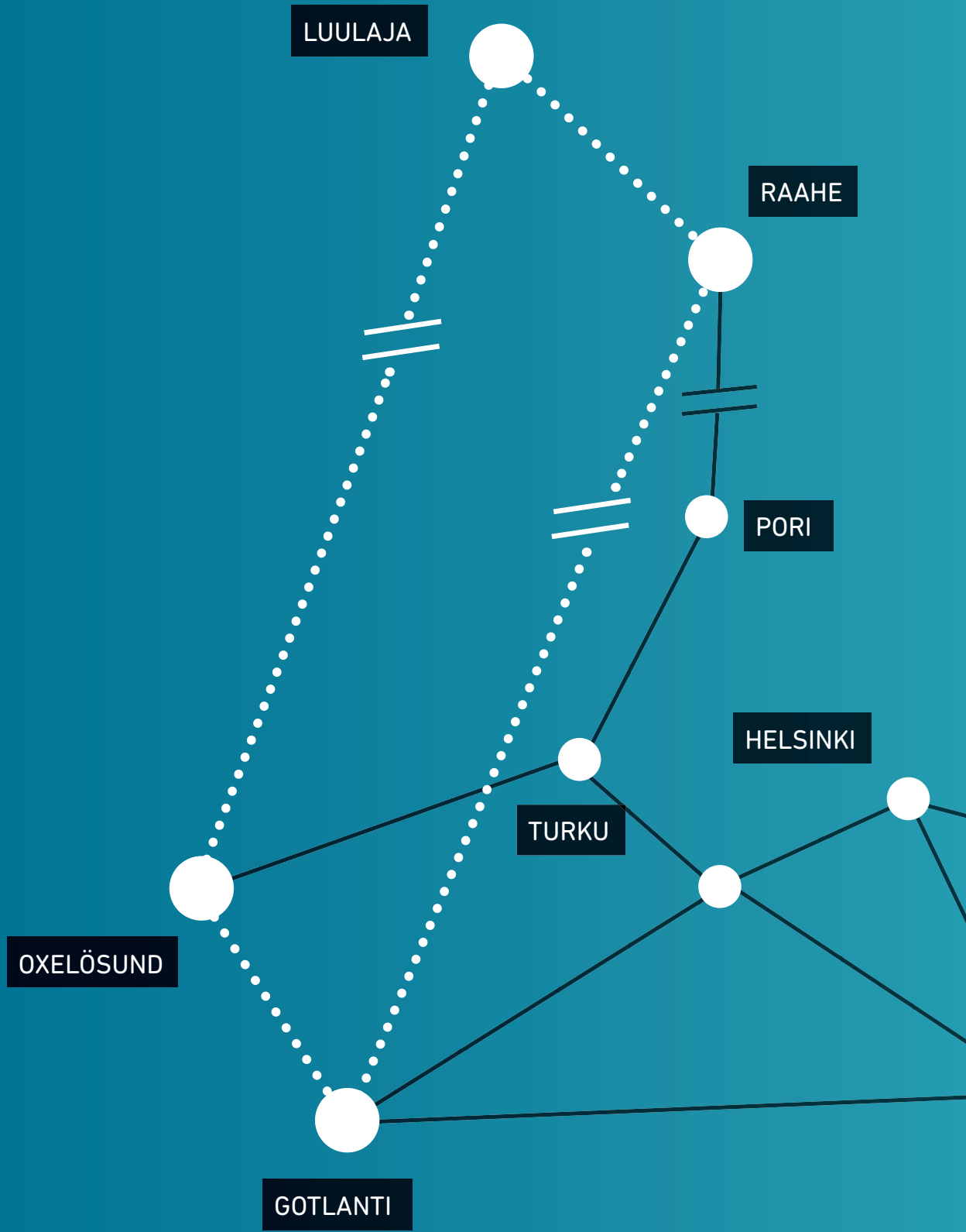
Pääomatehokkuus osa arvonluontia

Osa Aspon arvonluontia on pääomatehokkuus. Yritys on käyttänyt pääomamarkkinaa tehokkaasti niin osakeantien kuin pääomalainojen muodossa. Investointien pääomatehokkuus on viime vuosina noussut entistä isompaan rooliin ja yrityksen kyvykkyys tässä on parantunut.

Aspo on hyödyntänyt matalaa korkotasoa kasvunsa vauhdittamiseen. Monialayhtiönä Aspo on hajauttanut liiketoimintansa riskejä. Koska liiketoimintariski on pienempi, yritys voi ottaa enemmän finanssiriskiä ja hyödyntää pääomamarkkinoita mahdollisimman tehokkaasti. Aspo on osoittanut osaavansa luoda rakennejärjestelyillä lisää arvoa ja saa siten rahoitusta kilpailukykyiseen hintaan.

Aspo myös huolehtii pääomarakenteestaan siten, että yritys voi kehittää liiketoimintojaan ilman ennalta määrättyä aikataulua. Yrityksellä on oltava aina riittävät mahdollisuudet liiketoimintojen arvoa lisääviin operatioihin – samalla se tarkoittaa, että Aspolla ei ole koskaan ulkopuolelta tulevaa pakkoa myydä tai muuten järjestellä liiketoimintojaan.

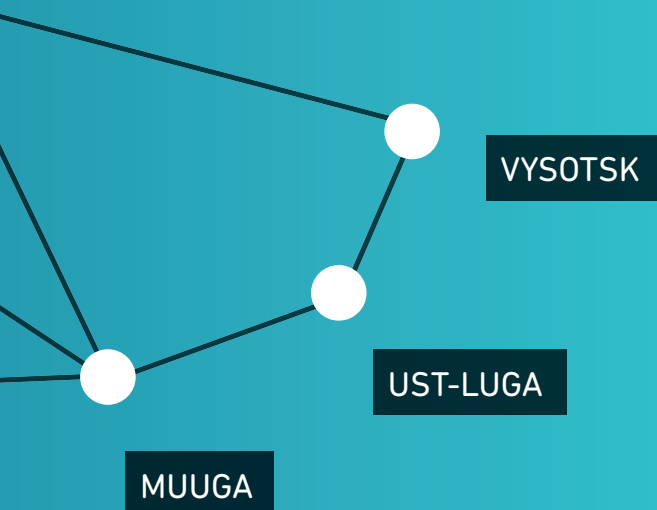

ESL SHIPPING

s. 8–15

TERÄKSEN TEOSSA TARVITAAN RAUTAMALMIA, KOKSAANTUVAA KIVIHIILTÄ JA KALKKIKIVEÄ. NÄIDEN LASTIEN YMPÄRILLE ESL SHIPPING ON RAKENTANUT TEHOKKAAN LIIKENNÖINTIKUVION. ALUS VOI VIEDÄ MALMIA LUULAJASTA SSAB:N TERÄSTEHTAALLE OXELÖSUNDIIN, AJAA SIELTÄ LYHYEN SIIRTYMÄN GOTLANTIIN JA OTTAA KALKKIKIVILASTIN RAUTARUUKIN RAAHEN TEHTAALLE. PITKÄT MATKAT AJETAAN AINA TÄYDESSÄ LASTISSA, MIKÄ PALVELEE ASIAKKAITA JA TEHOSTAA VARUSTAMON KANNATTAVUUTTA.

Tehokkaammin, monipuolisemmin ja ketterämmin

ESL SHIPPING KESKITTYY STRATEGIASSAAN OPERATIIVISTEN KULUJEN MERKITTÄVÄÄN PIENENTÄMISEEN, ASIAKASKUNTANSA JA MAANTIETEELLISEN TOIMIALUEENSA LAAJENTAMISEEN SEKÄ TOIMINNAN KETTERYYDEN PARANTAMISEEN.

Kaikissa strategian osa-alueissa on jo tehty merkittäviä kehitystoimia, mikä näkyy myös varustamon tuloksessa.

Erityisen paljon on panostettu polttoainekustannusten huomattavaan vähentämiseen. Polttoainekulujen osuus on neljännes varustamon liikevaihdosta, joten niiden alentaminen on ylivoimaisesti merkittävin keino parantaa operatiivista tehokkuutta.

Tonni laivapolttoainetta maksaa noin 600 dollaria. Kymmenessä vuodessa hinta on nelinkertaistunut. Muuten laivan niin sanottu päiväkustannustaso on pysynyt lähes ennallaan: miehistökulut ovat nousseet maltillisesti ja pääomakustannukset jopa laskeneet. Nyt polttoaineeseen voi mennä päivässä enemmän rahaa kuin laivan kaikkiin muihin kustannuksiin.

Laivan nopeus on tärkein polttoaineen kulutukseen vaikuttava tekijä. Vanhan nyrkkisäännön mukaan viimeinen solmu maksaa saman verran kuin edelliset yhteensä. Kulutus puolestaan laskee jyrkästi kun vauhtia hiljennetään esimerkiksi 14 solmusta 12 solmuun. M/s Alppilalla tämä on tarkoittanut polttoaineen päiväkulutuksen laskua 20 tonnista 14 tonniin.

”Meillä on paljon tilanteita, joissa voimme ajaa hiljempaa ilman että se vaikuttaa asiakaspalvelun tasoon. Ei ole järkeä kiiruhtaa satamaan, jos siellä joutuu odottamaan. Nopeuden

optimointi pitää kuitenkin tehdä harkiten ja tapauskohtaisesti, ettemme turhaan menetä esimerkiksi työvuorojen alkua”, ESL Shippingin toimitusjohtaja **Mikki Koskinen** sanoo.

ESL Shipping kehittää parhaillaan työkaluja polttoainekulutuksen tarkempaan reaaliaikaiseen seurantaan sekä indeksejä optimointipäätösten tueksi.

”Meidän pitää edelleen alentaa polttoaineen kulutusta kuljettua matkaa ja kuljetettua lastitonnia kohti. Tämä pitää vielä suhteuttaa aluskohtaisiin eroihin. Oleellista on ymmärtää, että optimointipisteet vaihtelevat useiden tekijöiden kuten alusten iän, vuodenaikojen ja markkinatilanteen mukaan.”

Polttoainetehokkuudesta menestystekijä

Polttoainetaloudellisuuden merkitys tulee entisestään korostumaan kun polttoaineen hinta nousee. Taloudellista operointia kehittämällä varustamo voi samalla vastata paremmin myös tulevan rikkidirektiivin haasteisiin.

”Julkisessa keskustelussa rikkidirektiivin vaikutuksia on liioiteltu, mutta jonkin verran se nostaa asiakkaidemme kustannuksia. Pyrimme osaltamme hillitsemään tätä panostamalla entisestään polttoainetehokkuuteen. Se palvelee niin

”Polttoainetehokkuus on yksi varustamon menestystekijöistä”, Mikki Koskinen sanoo.

meitä, asiakkaitamme kuin ympäristöä.”

Vuoden 2015 alusta alkaen laivoissa on käytettävä polttoainetta, jonka rikkipitoisuus on alle 0,1 % – vaihtoehtoisesti aluksiin voidaan asentaa rikkipesuri. ESL Shippingin kaikki alukset tulevat täyttämään direktiivin vaatimukset määräaikaan mennessä.

Todennäköistä on, että kaikista Itämerellä nyt operoivista aluksista vain osa tekee rikkidirektiivin vaatimat muutokset. Investointien sijaan ne siirtyvät alueille, joilla direktiivi ei ole voimassa. Siksi Itämerellä operoivan tonniston määrän uskotaan vuoden 2015 alussa vähenevän. Tarjonnan laskiessa rahittaso voi nousta merkittävästikin.

Uusia lasteja ja asiakkuuksia

ESL Shippingin suurimmat asiakkaat ovat edustaneet raaka-aineita ostavaa teollisuutta, erityisesti energiateollisuutta sekä pohjoismaista terästeollisuutta. Raaka-aineita rahdataan nykyään yhä enemmän myös raaka-ainekaupan toimesta.

”Tavoittemme on olla entistä enemmän myös näiden toimijoiden kuten isojen raaka-ainevälittäjien kumppani”, Koskinen kertoo.

Alan suurimmat toimijat välittävät useita erilaisia raaka-aineita, mikä tarjoaa mahdollisuuden myös varustamon kuljettamien lastien monipuolistamiseen. Esimerkiksi lannoitteet, vilja ja kaivannaisteollisuuden tuotteet soveltuvat kaikki erittäin hyvin varustamon nykyiselle kalustolle.

”Haluamme hajauttaa toimintaamme niin asiakaskohdittaisesti kuin maantieteellisesti. Tässä olemme jo hyvässä

vauhdissa, muiden asiakasryhmien kuin energiantuottajien ja pohjoismaisen terästeollisuuden osuus on noussut jo vajaa kolmannekseen. Vielä vuonna 2011 se oli vain kahdeksan prosenttia.”

Joustavia toimintamalleja

Toukokuussa 2013 ESL Shippingin toimitusjohtajana aloittanut Koskinen näkee varustamolla paljon mielenkiintoisia tulevaisuuden mahdollisuuksia.

”Meillä on mahdollisuuksia toimia esimerkiksi operaattorina, joka vastaa suurien kansainvälisten asiakkaiden isoista kuljetuskokonaisuuksista ja kuljetusketjun toimivuudesta – tarvittavan kapasiteetin voimme tarpeen mukaan vuokrata alihankkijoilta.”

Kaikissa tapauksissa varustamo pyrkii toimimaan yhä ketterämmin. Asiakkaat suunnittelevat ostojaan lyhyemmällä aikajänteellä ja joustavuuden merkitys korostuu. Vuokrakaluston käyttö on yksi tapa ketteryyden lisäämiseen.

”Olemassa oleva kalusto palvelee erinomaisesti nykyistä liikennettä – mutta uudennäköisiin palvelukonsepteihin voidaan tarvita myös toisenlaisia aluksia. Joustavalla kaluston vuokrauksella voimme myös nopeasti hyödyntää markkinatilanteen tarjoamia mahdollisuuksia”, Koskinen toteaa.

Tavoitteena on myös kasvattaa erilaisten erikoispalveluiden kuten alusten kevennysten ja merellä tapahtuvien lastaus-ten osuutta. Ne tuovat jo kymmenisen prosenttia varustamon liikevaihdosta ja niissä vaadittavan erikoisosaamisen vuoksi niiden kate on keskimääräistä parempi.

Tehokkaita ja luotettavia merikuljetuksia

ESL SHIPPING ON ITÄMERELLÄ JA VALIKOIDUILLA MUILLA JÄÄALUEILLA TOIMIVA KUIVIA IRTOLASTEJA KULJETTAVA VARUSTAMO, JOKA HUOLEHTII ERITYISESTI TEOLLISUUDEN RAAKA-AINEIDEN SAANNISTA. TÄRKEIDEN RAAKA-AINEKULJETUSTEN MYÖTÄ ESL SHIPPING ON OLENNAINEN OSA ASIAKKAIDENSA LOGISTISTA KETJUA.

Tammikuussa 2014 ESL Shipping osti m/s Credon kokonaan omistukseensa. Kaupan myötä alus sai nimen m/s Kallio ja se siirtyi Ruotsin lipun alta Suomen alusrekisteriin.

Tyypilliset asiakassuhteet ovat pitkiä ja perustuvat vahvaan luottamukseen. Varustamotoiminta alkoi vuonna 1949.

ESL Shippingin itsepurkavat alukset on suunniteltu nimenomaan vaativiin olosuhteisiin. Jäävahvisteiset ja suhteellisen pienisyväyksiset alukset pääsevät täydessä lastissa turvallisesti myös matalakulkuisiin satamiin. Ohjailupotkurit ja omat nosturit vähentävät riippuvuutta satamien lastaus- ja purkulaitteista sekä hinaajapalveluista. Näin satamakäynnit sujuvat nopeasti ja kustannustehokkaasti.

ESL Shippingin laivastoon kuului vuoden 2014 alussa uusi Kallio mukaan lukien kaikkiaan 15 alusyksikköä, joiden kantavuus oli yhteensä noin 287 000 tonnia. Aluksista 13 oli varustamon omia, yksi vuokrattu ja yksi aikarahdattu. Aluksilla oli vuonna 2013 noin 2 000 satamakäyntiä.

Alukset on esitelty tarkemmin internetissä www.eslshipping.com. ESL Shipping tarjoaa myös merenkulkuun liittyviä palveluita, esimerkiksi lastinkäsittelyä sekä merellä että satamissa.

Varustamo on liittynyt tonnistoverojärjestelmään.

Asema arvoketjussa

ESL Shipping kuljettaa teollisuuden tuotannossaan tarvitsemia raaka-aineita. Esimerkiksi terästeollisuudessa asiakasyritykset eivät pidä suuria raaka-ainevälikäytöksiä; oikea-aikaisilla ja luotettavilla raaka-ainekuljetuksilla on niille merkittävä rooli. ESL Shipping on siten tärkeässä asemassa asiakkaidensa arvoketjussa.

ESL Shippingin keskeiset asiakkuudet perustuvat monivuotisiin sopimuksiin, jotka mahdollistavat toiminnan kehittä-

misen ja laivaston suunnitelmallisen uudistamisen.

Teollisuuden lisäksi ESL Shippingin asiakkaina ovat erilaiset raaka-ainevälittäjät sekä muut raaka-aineiden rahtaussesta vastaavat tahot.

Strategia

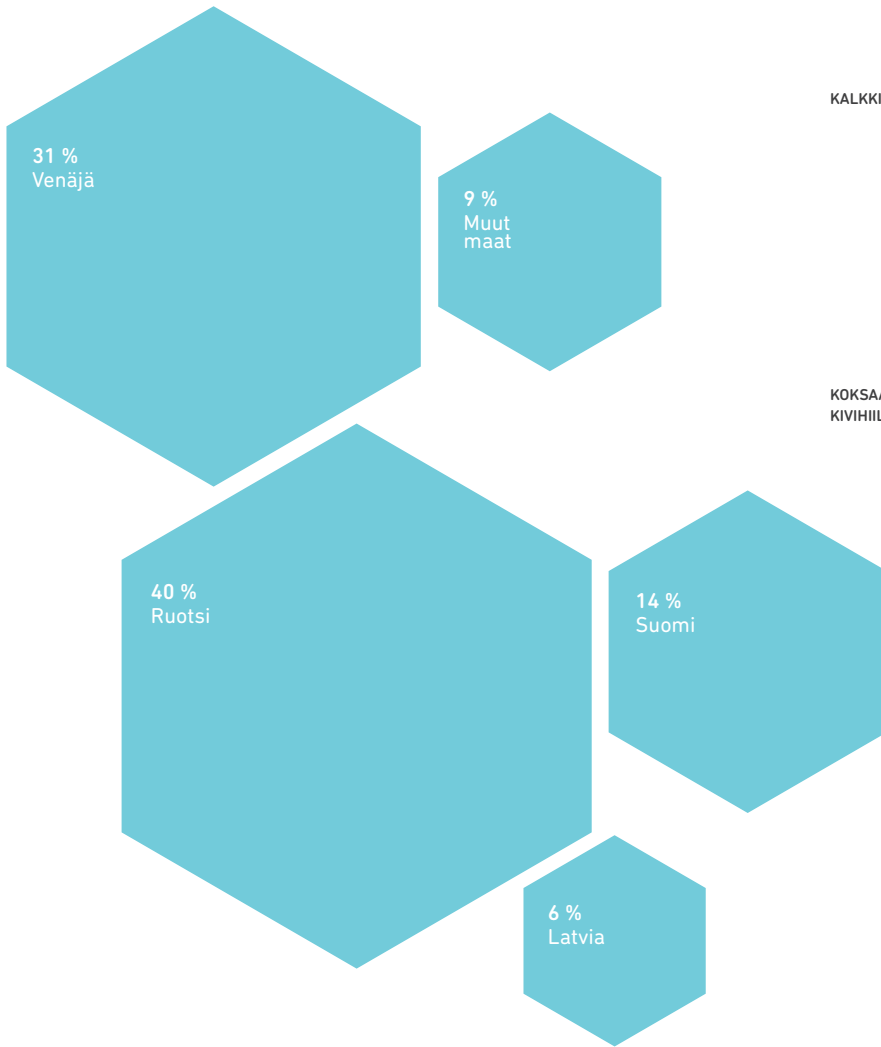
ESL Shippingin strategiana on huolehtia energia-alan ja teollisuuden tehokkaasta raaka-aineiden saannista ympäri vuoden vaikeissakin olosuhteissa. Näille kuljetuksille on tunnusomaista toimitusvarmuus, täsmällisyys ja suurta luottamusta edellyttävä tiivis kumppanuus.

Asiakkaiden joustava ja luotettava palvelu edellyttää riittävän suurta ja keskenään vaihtokelpoista laivastoa. Vaihtokelpoisuus auttaa myös operoimaan laivastoa tehokkaammin, mikä parantaa varustamon kannattavuutta.

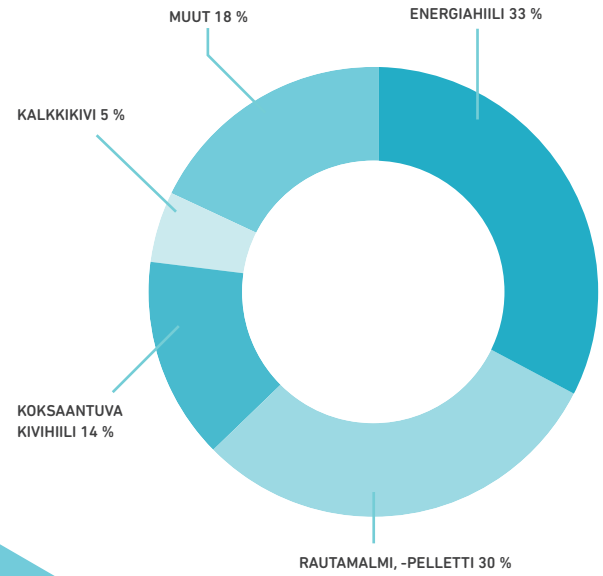
Itämeri on muihin merialueisiin verrattuna suhteellisen vakaa markkina-alue: raaka-aineiden tarve vaihtelee hallitumminkin ja asiakassuhteet ovat pitkäjänteisempiä. Valtamerirahtien muutokset heijastuvat alueelle viiveellä ja pienempinä. Laivojen polttoaineen hinnan vaikutukset huomioidaan pitkäaikaisten sopimusten ehdoissa. Muissa sopimuksissa hintariskiltä suojaudutaan tarvittaessa futuurimarkkinoilla. Suojauksista johtuen valuuttakurssien muutoksilla ei ole merkittävää vaikutusta yrityksen tulokseen.

Varustamo vastaa lähtökohtaisesti kaikkien laivojensa operoinnista. Valtaosa aluksista omistetaan itse, mutta varustamo hyödyntää tarvittaessa joustavasti myös eri rahtausmuotoja.

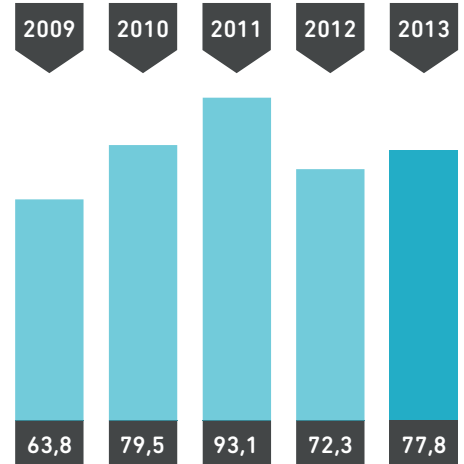
LASTAUSMÄÄRÄT MAITTAIN

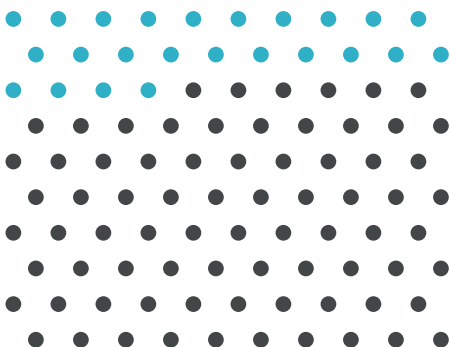
KULJETUKSET TUOTERYHMITÄIN

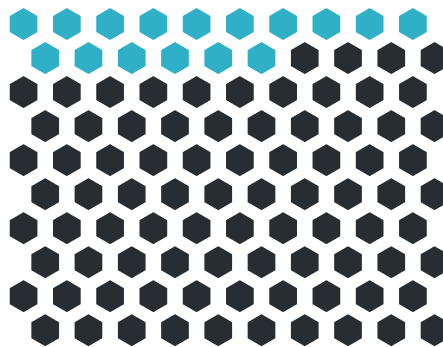
LIKEVAIHTO M€

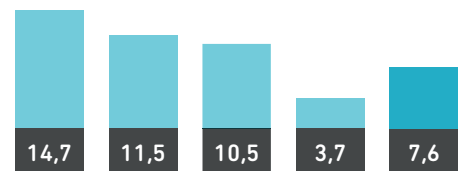
OSUUS ASPON HENKILÖSTÖSTÄ 24 %

OSUUS ASPON LIIKEVAIHDOSTA 16 %

LIIKEVOITTO M€

Varustamon moderni laivasto soveltuu vaativiin olosuhteisiin.

Asiakkaat ja lisäarvo

Varustamon pääasiakkaita ovat teräs-, energia- sekä kemianteollisuus. Terästeollisuudelle toimitetaan erityisesti rautamalmia ja -pellettejä, koksautuvaa kivihiiltä sekä kalkkikiveä. Energiantuottajille toimitetaan energiahiiltä. Kemianteollisuudelle toimitetaan ilmeniittiä ja kalkkikiveä.

Hiilikuljetusten määrä vaihtelee vuosittain. Energiahiilen kysyntään vaikuttavat esimerkiksi energiaintensiivisen teollisuuden aktiivisuus ja talven lämpötila. Yleisemmin kivihiilen käyttöön ei ole lähitulevaisuudessa odotettavissa suuria muutoksia. Varustamon kalusto soveltuu hyvin myös kuivien biopolttoaineiden kuten pellettien kuljetukseen.

Varustamon kilpailuetuna on joustava ja tehokas toiminta, jonka mahdollistavat osaava henkilöstö, vuosien kuluessa syventyneet asiakassuhteet, hyvä maine sekä riittävän suuri ja eri aluskokoja käsittävä moderni laivasto. Aikarahdattua alusta lukuun ottamatta alukset purjehtivat Suomen lipun alla. Varustamon osuus Suomen lipun alla purjehtivan kauppalavaston kantavuudesta on noin 29 prosenttia.

Arktiset alueet lupaava markkina

Arktiset alueet tarjoavat ESL Shippingille mahdollisuuden hyödyntää varustamon jäävahvisteista kalustoa ympäri vuoden. Koillisväylä ja Pohjois-Amerikan arktisten alueiden reitit ovat avoimia kesä-heinäkuusta loka-marraskuuhun.

ESL Shippingin supramax-alukset Arkadia ja Kumpula ovat kokoluokassaan maailman ensimmäiset jäävahvistetut kuivarahtialukset. Ne ovat liikennöineet Kanadan jääalueilla vuodesta 2012, tuoden bauksiittia ja alumiinioksidia St. Lawrencen lahden alueella sijaitsevalle teollisuudelle.

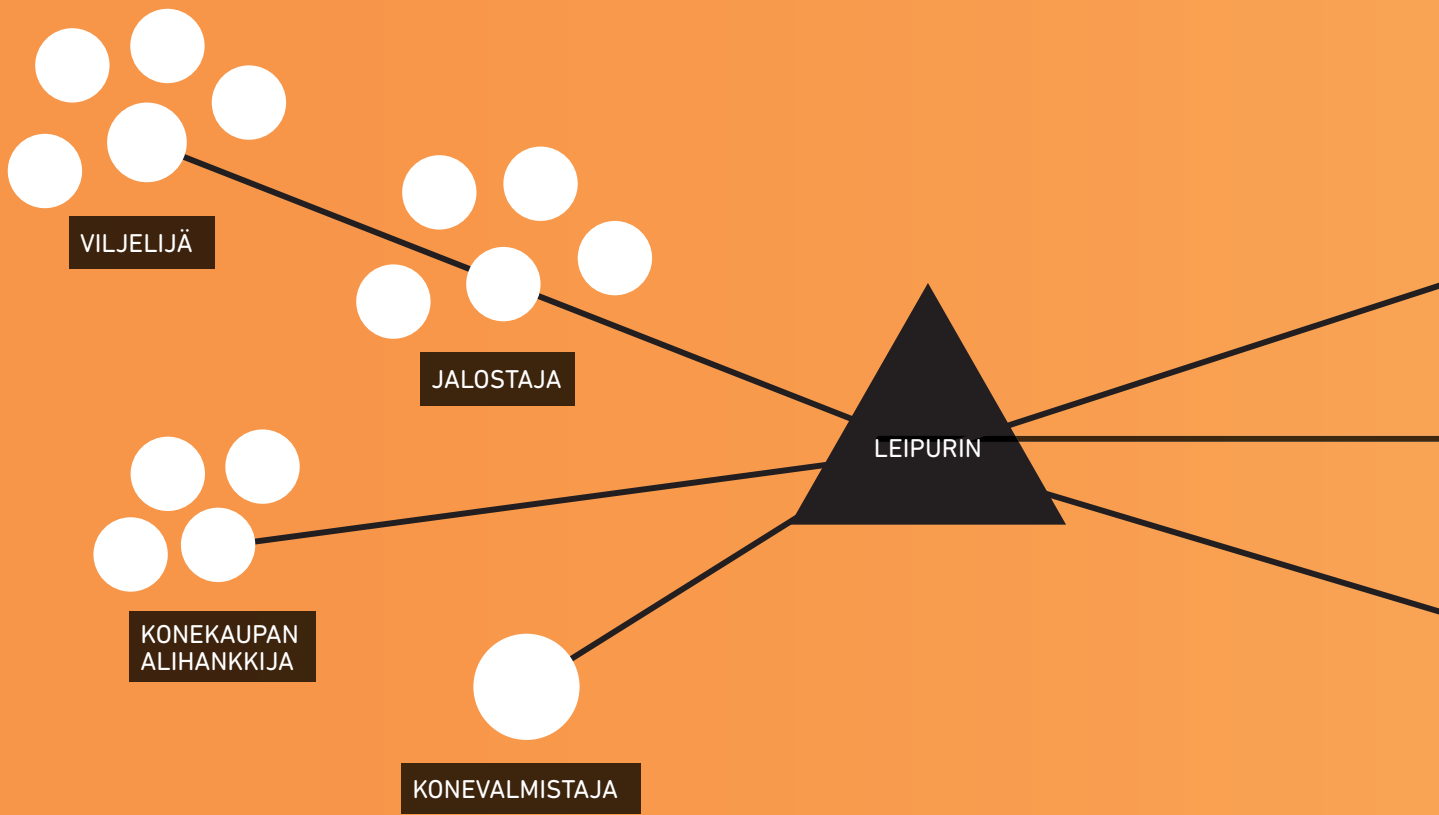
Eniten mahdollisuuksia on juuri Pohjois-Amerikan jääalueilla. Markkina on kehittynyt ja kuljetusvolyymit ovat merkittäviä. Esimerkiksi Kanadan Baffinlandin alueella on käynnissä isoja kaivoshankkeita. Lisäetua varustamolle tuo se, että Pohjois-Amerikan itärannikolla sovelletaan vuodesta 2015 alkaen samoja rikkipitoisuusmääräyksiä kuin Itämerellä.

”Kartoitamme tällä hetkellä liiketoimintamahdollisuuksia ja arktisten alueiden riskejä. Alueella on monivuotista jäätä, joka eroaa Itämeren alueen yksivuotisesta jäädästä. Muuten meillä on osaamista talvimerenkulusta ja kylmistä olosuhteista, samoin aluksemme on suunniteltu vaativiin olosuhteisiin. Lähtökohdamme ovat siten paremmat kuin useimmilla muilla varustamoilla. Tulemme varmasti tarjoamaan osaamistamme kun sopivia mahdollisuuksia ilmenee”, ESL Shippingin toimitusjohtaja Mikki Koskinen sanoo.

Myös Koillisväylä on kiinnostava ja kolme varustamon aluksista on jo saanut Venäjän viranomaisilta liikennöintiin tarvittavat luvat. Reitin taloudellinen merkitys on vielä pieni ja sen yhtenä haasteena on paluulastien saaminen. Olennaista on, että kaikki liikennöinti on taloudellisesti kannattavaa.

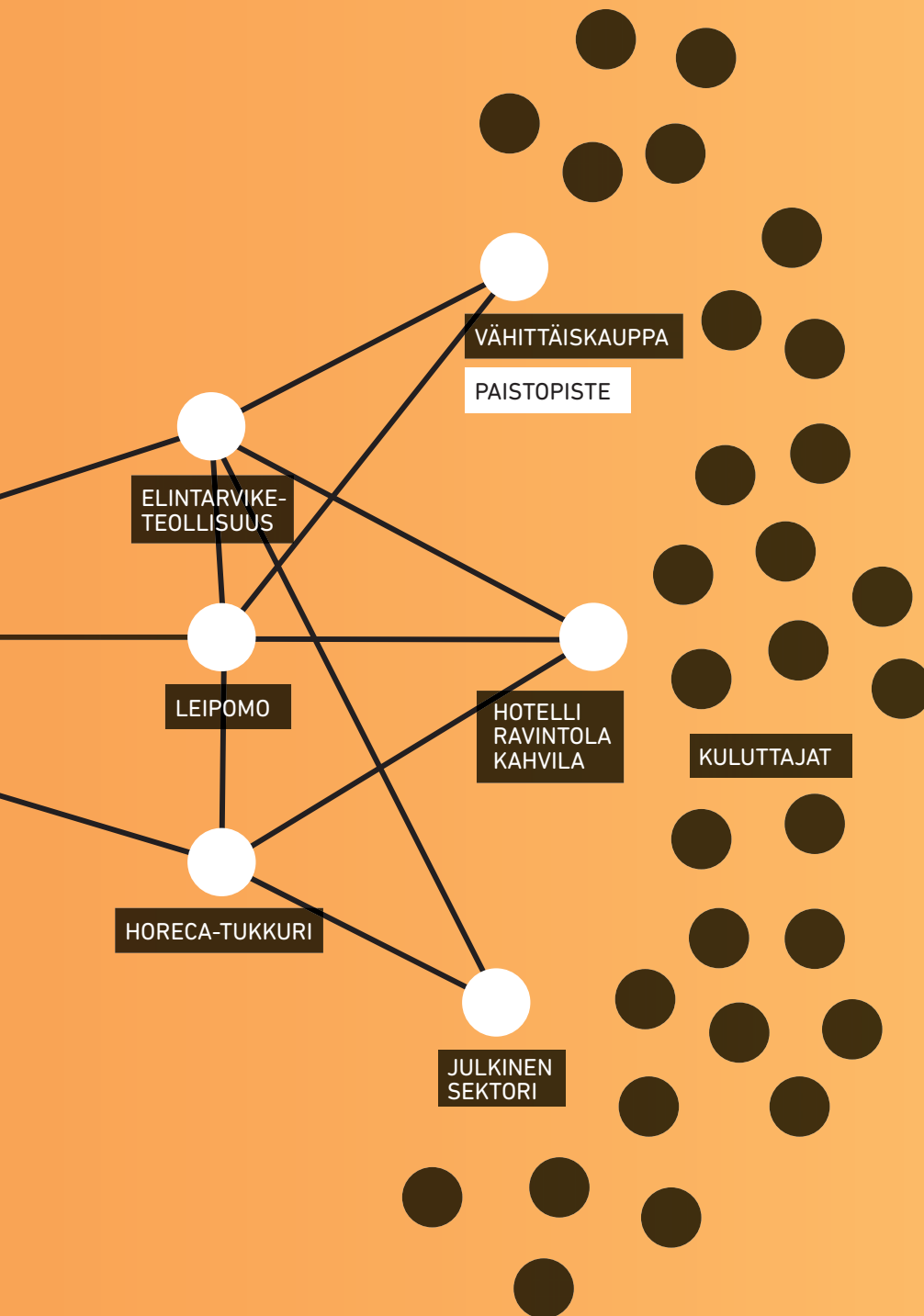
ESL Shippingin alukset on suunniteltu talvimerenkulkuun.

LEIPURIN

s. 16–23

LEIPURIN STRATEGIASSA KOROSTUU KOKONAISPALVELU. ASIAKKAAT SAAVAT YRITYKSESTÄ RAAKA-AINEET, RESEPTIT, KONEET, JÄLKIMARKKINOINTIPALVELUT JA KOKONAISSUUTEEN LIITTYVÄN TIETO-TAIDON. ASIAKKAIEN KOKONAISSVALTAINEN PALVELU EDISTÄÄ NIIN RAAKA-AINEIDEN, KONEIDEN KUIN OSAAMISEN MYYNTIÄ.

Kokonais- tarjoomasta ainutlaatuista kilpailuetua

LEIPURIN STRATEGIA KOROSTAA RAAKA-AINEIDEN, KONEIDEN SEKÄ PALVELUJEN YHTEISPELIÄ. KOKONAISUUS TEKEE YRITYKSESTÄ KIINNOSTAVAN KUMPPANIN SEKÄ ISOILLE TEOLLISILLE TOIMIJOILLE ETTÄ PIENEMMILLE ARTESAAANILEIPOMOILLE – NIIN IDÄSSÄ KUIN LÄNNESSÄ.

Vuonna 2013 Leipurin teki useita toimia vahvistaakseen edelleen asemaansa nopeasti kasvavilla itämarkkinoilla. Venäjän, Ukrainan, Valko-Venäjän ja Kazakstanin markkinat muodostavat uuden Leipurin East -organisaation, jonka kehittämistä vastaa paikan päälle Pietariin muuttanut yrityksen entinen toimitusjohtaja **Matti Väänänen**.

Venäjän ja muiden itämarkkinoiden kasvun takana on suuri rakennemuutos. Nousevaa keskiluokkaa kiinnostaa laadukas ja terveellinen leipä, jonka kulutus on selvässä kasvussa. Alan teollisuudella on siten suuri tarve uudistaa tuotantoaan ja tuotekehitystään. Leipurin hyötyy tästä rakennemuutoksesta: se voi tarjota asiakkailleen niin kehittyneitä raaka-aineita, uusinta teknologiaa edustavia koneita kuin tuotteita ja tuotantoa parantavia palveluita.

”Tämä ainutlaatuinen kokonaispalvelu on osoittautunut merkittäväksi kilpailueduksi. Strategian toimivuus näkyy myös liikevoiton merkittävässä paranemisessa”, Leipurin Oy:n toimitusjohtaja **Paul Taimitarha** sanoo.

Leipurin hyötyy idän rakennemuutoksesta

”Suurin kasvumme on itämarkkinoilla. Vahvistimme läsnäoloamme, jotta voimme hyötyä markkinoiden ainutlaatuisesta rakennemuutoksesta mahdollisimman täysipainoisesti.”

Venäjällä yhtenä keskeisenä tavoitteena on paikallisen hankintatoimen kasvattaminen. Laajan, koko Venäjän kattavan jakelun ansiosta Leipurin on kiinnostava kumppani paikallisille raaka-ainevalmistajille.

”Valmistajat voivat avullamme kasvaa valtakunnallisiksi

toimijoiksi. Samoin he voivat saada tuotteensa jakeluun myös Venäjän, Kazakstanin ja Valko-Venäjän tulliliiton alueelle. Meillä on Venäjällä jo melkoisesti myynti- ja jakeluvoimaa ja voimme hyödyntää sitä mielenkiintoisten kumppanuuksien luomiseen. Paikallisen tuotannon laatu paranee koko ajan.”

Leipurin on solminut itämarkkinoilla myös strategisia kumppanuuksia pienempien elintarviketeollisuuden eri osaluokkiin erikoistuneiden konevalmistajien kanssa. Näitä koneita myydään osana Leipurin-konsernin toimittamia kokonaisratkaisuja.

Koeleipomot palveluiden keskiössä

Leipurin on edelleen syventänyt eri liiketoimintojensa integraatiota. Raaka-ainemyynti, konekauppa ja eri palvelut toimivat entistä saumattomammin yhteen.

”Kokonaispalvelu tarkoittaa, että luomme asiakkaillemme uusia ansaintamahdollisuuksia läpi arvoketjun: autamme uusien tuotteiden ideoinnissa ja laadun kehittämisessä, tarjoamme tuotteisiin sopivat raaka-aineet, mietimme miten tuotteet on parasta valmistaa, osallistumme tarkoituksenmukaisten koneinvestointien suunnitteluun ja toteutukseen sekä autamme valmistuslinjojen asennuksessa ja henkilöstön kouluttamisessa.”

Palvelukonseptin keskiössä ovat yrityksen eri maissa toimivat 11 koeleipomoa. Ne palvelevat asiakkaiden tuotekehitystä ja uusien reseptien suunnittelua, lisäksi niissä voidaan esitellä ja konkretisoida koneinvestointien tuomia hyötyjä.

”Asiakas haluaa saumattomia kokonaisuuksia. Meillä on

”Koeleipomot palvelevat asiakkaiden tuotekehitystä ja uusien reseptien suunnittelua”, Paul Taimitarha sanoo.

osaamista rakentaa tehokas tuotantolinja eri valmistajien koneista. Yhä enemmän on myös projekteja, joissa päämiehemme haluavat meidät ja erikoiskoneemme, kuten vaativien ruistaikinoiden laitteet, osaksi myymiään linjastoja. Omaa valmistusta olevien koneiden osuus myynnistä on selvässä kasvussa.”

Perinteiset päämiessuhteet ovat muuttuneet monilta osin tasa-arvoisiksi kumppanuuksiksi, joissa kauppaa käydään molempiin suuntiin. Tämä pätee koneiden lisäksi myös raaka-aineissa: tehokkaan jakelun lisäksi Leipurin voi tietotaidollaan auttaa raaka-ainevalmistajia näiden omassa tuotekehityksessä.

Kokonaisuuksien osaajalle kysyntää

Leipurin-konsernin organisoituminen East ja West -alueisiin heijastaa markkinoiden kahtiajakoa: itämarkkinat kasvavat voimakkaasti, lännessä korostuu tehokas toiminta.

Toki lännessäkin on uusia mahdollisuuksia, Leipurin hyötyy esimerkiksi kodin ulkopuolisen syömisestä trendinomaisesti kasvusta. Yrityksen asiakassegmenteistä juuri horeca-toimialalla (hotellit, ravintolat ja catering-yritykset) on paljon uusia toimijoita, joille Leipurin on kokonaispalvelunsa vuoksi kiinnostava kumppani.

”Meillä on näille asiakkaille jo ensimmäisiä projekteja,

joissa olemme toimittaneet ja asentaneet kokonaiset valmistuslinjat ja auttaneet niiden käyttöönotossa. Lisäksi olemme olleet mukana ideoimassa ja kehittämässä tuotteita, toimittaneet niissä tarvittavat raaka-aineet sekä vastanneet henkilökunnan kouluttamisesta. Olemme voittaneet näitä projekteja juuri kokonaispalvelumme ansiosta”, Taimitarha kertoo.

Leipurin hyötyy muistakin kuluttajatrendeistä, kuten luonnonmukaisuutta korostavien Clean Label -tuotteiden kysynnästä. Mitä enemmän tuotteissa vaaditaan erikoisosaamista, sitä parempi on Leipurin-konsernin kilpailuasetelma.

”Esimerkiksi ravitsemuksellisesti edistykselliset, ulkonäöltään houkuttelevat tai lisääaineettomat ja pitkään säilyvät tuotteet edellyttävät korkeaa osaamista ja valmistusteknologiaa. Tälle tietotaidollemme on kasvavaa kysyntää.”

Raaka-aineet, koneet ja palvelut yhdistävä kokonaiskonsepti on saanut kiitosta asiakkailta. Alalla on kysyntää asiantuntijalle, joka hallitsee koko leivontaprosessin ja sen eri elementtien integroimisen. Leipurin haluaa edelleen vahvistaa asemaansa juuri laaja-alaisten kokonaisuuksien integroijana.

”Erityisesti länsimarkkinoilla perinteisen tukkuliiketoiminnan ja logistiikan katetasoihin kohdistuu paineita, niissä on olennaista toimia mahdollisimman tehokkaasti. Palveluiden merkitys sen sijaan kasvaa ja tuleva menestyksemme perustuu yhä enemmän juuri ylivertaiseen osaamiseen ja kokonaisuuksien hallintaan”, Taimitarha toteaa.

Raaka-aineet, koneet ja palvelut yhdistävä toimintamalli

LEIPURIN TOIMITTAA LEIPOMO- JA MUUN ELINTARVIKETEOLLISUUDEN RAAKA-AINEITA, TUOTANNOSSA TARVITTAVIA KONEITA SEKÄ TUOTEKEHITYKSEEN JA VALMISTUKSEEN LIITTYVIÄ PALVELUITA. YRITYS VOI SITEN PALVELLA ASIAKKAITAAN TUOTANTOPROSESSIN KAIKISSA VAIHEISSA.

Leipurin-konsernin voimakkain kasvu on Venäjällä ja muissa idän nopeasti kehittyvissä talouksissa. Siellä länsimaisen leivän kulutus on nousussa ja alan teollisuudella on suuri tarve uudistaa tuotantoaan ja tuotekehitystään. Tämä käynnissä oleva rakennemuutos tarjoaa Leipurin-konsernille paljon mahdollisuuksia. Näiden mahdollisuuksien täysimittaista hyödyntämistä tuetaan yrityksen alueellisella organisoitumisella.

Leipurin-konsernilla on toimintaa yhdeksässä maassa. Venäjä, Kazakstan, Valko-Venäjä ja Ukraina muodostavat Leipurin East -yksikön. Venäjällä on toimipisteet ja varastot jo 13 kaupungissa maan kaikilla talousalueilla. Suomi, Viro, Latvia, Liettua ja Puola muodostavat Leipurin West -yksikön.

Asema arvoketjussa

Leipurin on arvoketjussa raaka-ainevalmistajien ja elintarviketeollisuuden välissä. Yritys toimittaa leipomoille ja muulle elintarviketeollisuudelle eri raaka-ainevalmistajien merkkituotteita sekä omaan tuotekehitykseen ja resepteihin perustuvia Leipurin-tuotemerkillä markkinoitavia raaka-aineita.

Leipurin toimittaa kaikkia teollisessa leivonnassa tarvittavia raaka-aineita. Tuotevalikoimaan kuuluu sekä volyymituotteita että teknisiä tuotteita. Volyymituotteita ovat esimerkiksi jauhot, rasvat ja tärkkelit. Volyymituotteet avaavat ovia

uusiin asiakkuuksiin ja isot volyymit auttavat tehostamaan logistiikkaa. Teknisiä tuotteita ovat esimerkiksi entsyymipohjaiset leivänparanteet ja muut seokset, jotka antavat leivälle ulkonäköä, kokoa ja rakennetta. Tekniset tuotteet vaativat erikoisosaamista ja tuovat koko arvoketjulle enemmän lisäarvoa.

Kaikkiaan Leipurin-konsernilla on noin 250 päämiestä. Moni päämies valmistaa kapean erikoisalueen tuotteita. Heille useilla markkinoilla toimiva ja vahvan jakeluverkoston omaava Leipurin on tärkeä kumppani.

Leipurin toimittaa koneita ja kokonaisiä valmistuslinjoja leipomoteollisuuden tuotantoprosessin kaikkiin vaiheisiin, aina taikinanteosta tuotteiden pakkaamiseen. Koneet ovat sekä omaa valmistusta että merkittävien kansainvälisten päämiesten tuotteita. Konsernilla on oma koneiden suunnitteluun ja valmistukseen keskittynyt yksikkö Nastolassa.

Strategia

Leipurin-konsernin keskeinen kilpailutekijä on kokonaispalvelu: Leipurin on maailmanlaajuisesti yksi harvoista sekä leipomoteollisuuden raaka-aineita että koneita toimittavista yrityksistä. Koko tuotantoketjuun liittyvä osaaminen antaa yritykselle ainutlaatuisen ja tarkan kokonaiskuvan elintarvikealan markkinoiden kehityksestä. Näin Leipurin pystyy parhaiten parantamaan asiakkaitensa kilpailukykyä ja ratkomaan heidän erilaisia haasteitaan.

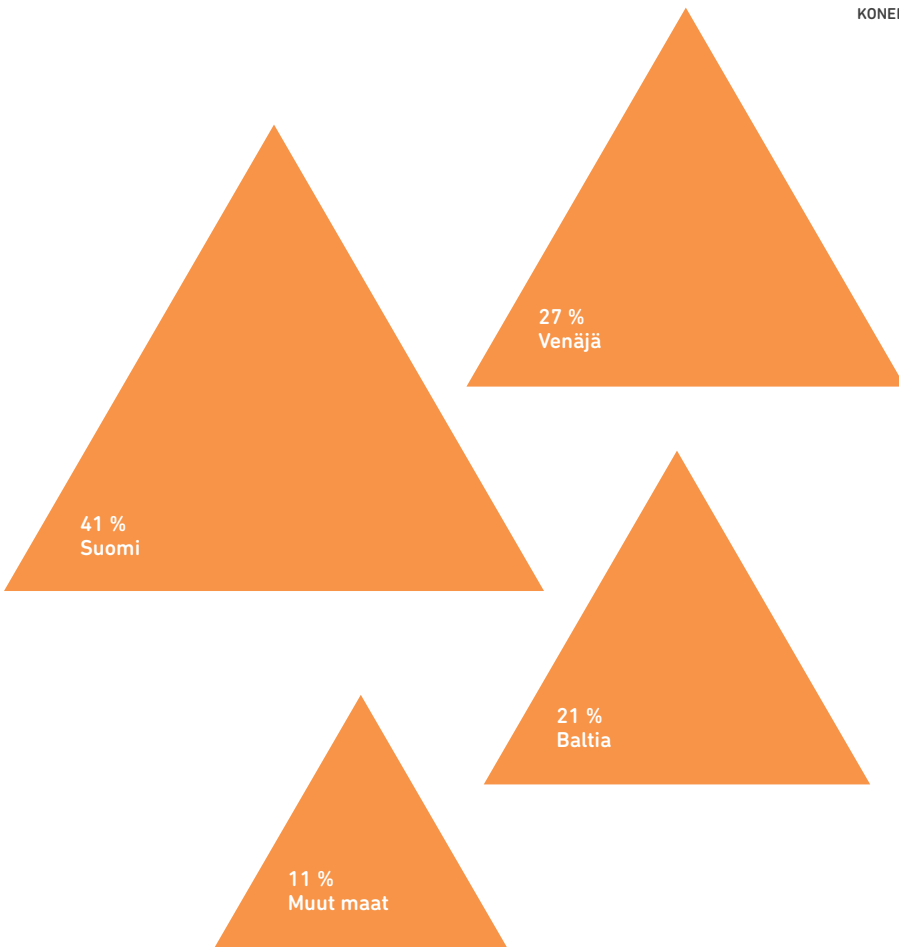
Yritys voi esimerkiksi parantaa asiakkaidensa kustannustehokkuutta ja auttaa kaupan valikoimiin pääsyä. Maailmanlaajuiset ostot ja tehokas logistiikka auttavat pitämään asiakkaiden raaka-ainekustannukset kilpailukykyisellä tasolla. Asiantuntemuksellaan Leipurin voi auttaa asiakkaitaan tekemään entistä mielenkiintoisempia ja kuluttajia innostavia tuotteita.

Leipurin haluaa olla asiakkailleen johtava paikallinen tarvaroimittaja ja asiantuntija. Päämiehille Leipurin haluaa olla halutuin yhteistyökumppani.

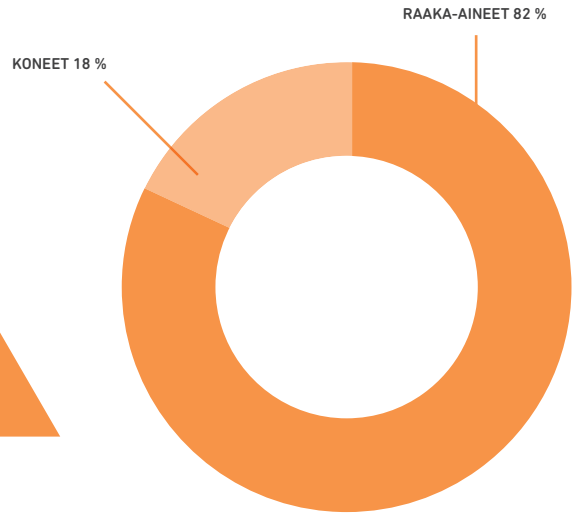

Leipurin toimittaa kaikkia teollisessa leivonnassa tarvittavia raaka-aineita.

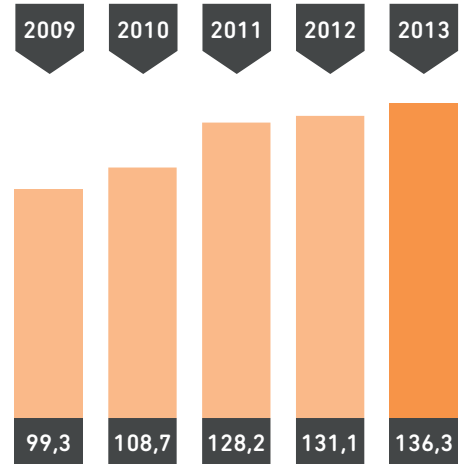
LIIKEVAIHDON MAANTIETEELLINEN JAKAUMA

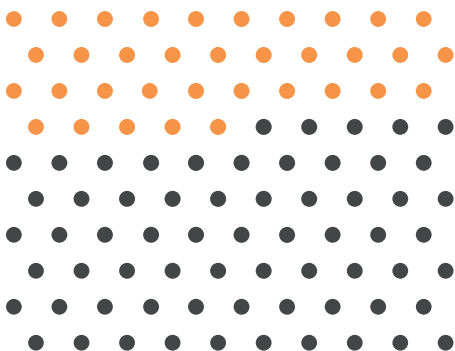
LIIKEVAIHDON JAKAUMA

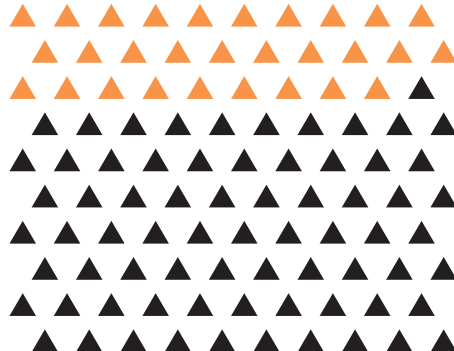
LIIKEVAIHTO M€

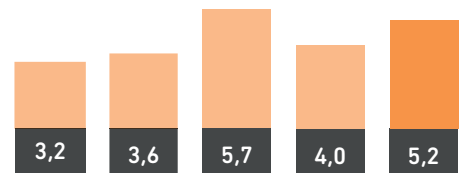
OSUUS ASPON HENKILÖSTÖSTÄ 35 %

OSUUS ASPON LIIKEVAIHDOSTA 29 %

LIIKEVOITTO M€

Asiakkaat ja lisäarvo

Leipurin-konsernin asiakkaita ovat leipomot, vähittäiskaupan myymäläleipomot, elintarviketeollisuus sekä horeca-toimiala eli hotellit, ravintolat ja catering-yritykset.

Asiakkaalle toimitetaan raaka-aineita, koneita ja laitteita sekä valmistukseen ja tuotekehitykseen liittyvää osaamista. Konsernin liikevaihdosta 82 prosenttia on raaka-aineita ja 18 prosenttia koneita.

Raaka-aineissa kilpailuetuna on ensiluokkainen asiakaspalvelu: asiakkaalle tarjotaan mahdollisimman laadukkaita, turvalliset ja kilpailukykyiset tuotteet, kattava tuotevalikoima, alan johtavat päämiehet sekä luotettava ja kustannustehokas logistiikka. Eri markkina-alueilla tuotevalikoimaa räätälöidään paikallisten makutottumusten mukaisesti. Tämä on yksi yrityksen kilpailueduista.

Koneita ja laitteita toimitetaan leipomoteollisuuden tuotantoprosessin kaikkiin vaiheisiin. Leipurin toimittaa myös kokonaisia valmistuslinjoja ja paistopisteitä. Päämiehet ovat alan tunnetuimpia laitevalmistajia. Lisäksi Leipurin suunnittelee ja valmistaa erikoiskoneita sekä jäähdytys-, pakastus- ja nostatusprosesseissa käytettäviä spiraalijärjestelmiä koko elintarviketeollisuudelle. Niiden vahvuuksia ovat luotettavuus, energiataloudellisuus ja korkea hygieniataso. Omien koneiden tuotekehitys tapahtuu usein tiiviissä yhteistyössä asiakkaiden kanssa.

Olellainen osa Leipurin-konsernin palvelua on myös asiantunteva neuvonta, tuotekehitys ja asiakaskoulutus. Asiakkaiden kilpailukykyä parannetaan sekä uusilla resepteillä, raaka-aineilla ja koneilla että laajemmin tuotantoon ja logistiikkaan liittyvillä innovaatioilla. Leipomoalalla tämä tietotaito konkretisoituu konsernin eri markkina-alueilla sijaitsevilla 11 koeleipomossa, joissa tehdään esimerkiksi uusien tuotteiden koeleivontoja.

Leipurin toimittaa koneita tuotantoprosessin kaikkiin vaiheisiin.

Leipurin auttaa asiakkaitaan muun muassa uusien tuotteiden ideoinnissa ja laadun kehittämisessä.

Vahvaa kasvua Venäjällä

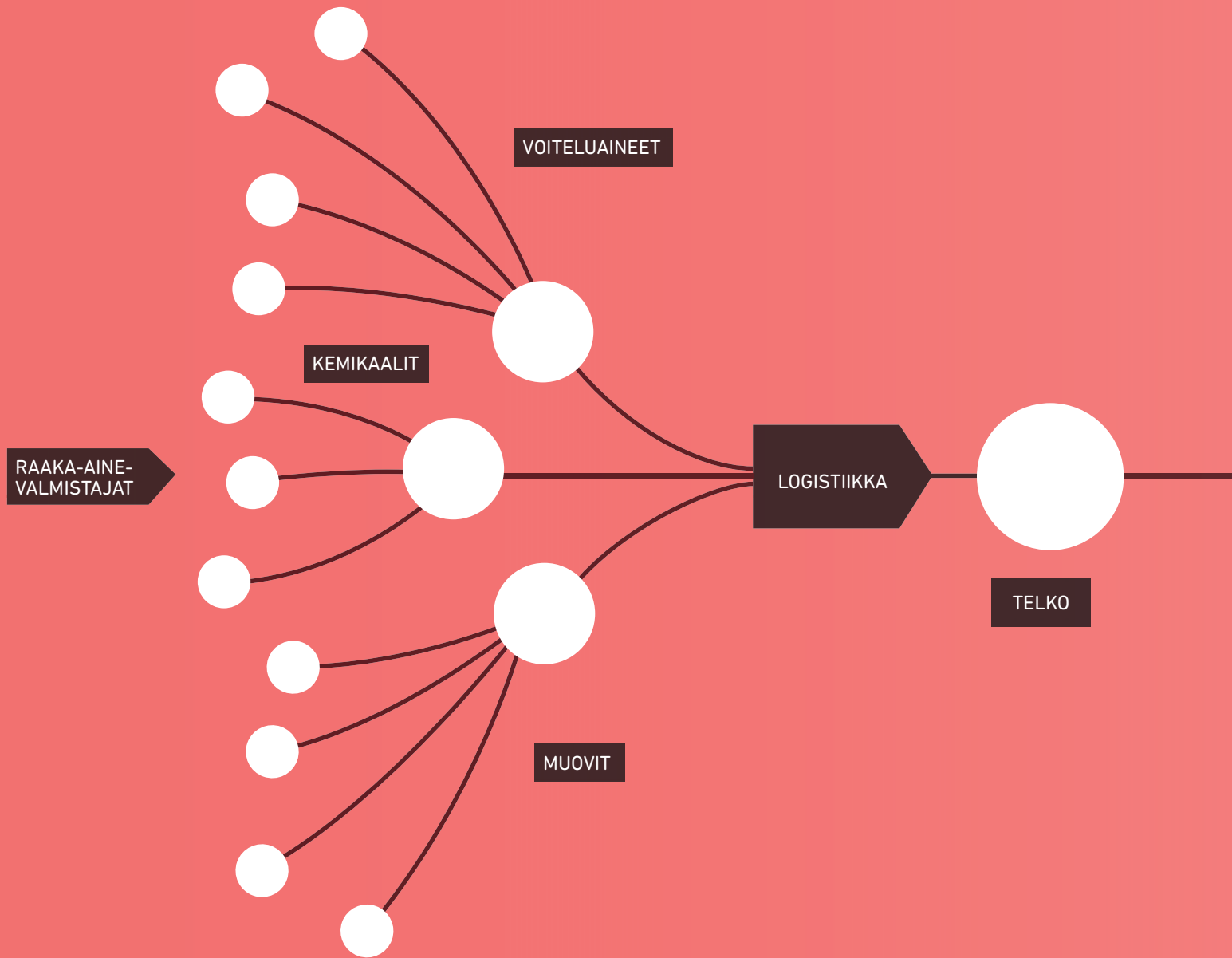
Leipurin jatkaa vahvaa panostamista itämarkkinoiden kannattavaan kasvuun. Syksyllä 2013 yrityksen entinen toimitusjohtaja Matti Väänänen siirtyi Pietariin kehittämään Leipurin East -organisaatiota, johon kuuluvat Venäjän, Ukrainan, Valko-Venäjän ja Kazakstanin nopeasti kasvavat markkinat.

Leipurin-konsernin liikevaihto itämarkkinoilla on kasvanut vuosittain noin 30 prosenttia. Venäjän markkinoilla on edelleen valtava potentiaali. Leivän kulutus on suurta ja länsimaisen leivän osuus kulutuksesta on jatkuvassa nousussa. Pietarissa länsimaisen leivän osuus on noin neljäsosa ja Moskovassa 15–20 prosenttia kokonaiskulutuksesta.

Venäjän leipomoteollisuuden markkina on noin kymmenen miljardia euroa. Tästä jalostettujen raaka-aineiden osuus on noin kymmenen prosenttia eli miljardi euroa. Koneinvestointeihin käytetään noin viisi prosenttia, eli 500 miljoonaa euroa vuodessa. Venäjän 15 miljoonakaupungissa investointien osuus on tätäkin suurempi. Maassa on vajaa 300 isoa teollista leipomoa – niissä Leipurin-konsernin asiakaspeitto on peräti 95 prosenttia.

Itämarkkinoilla leipomoteollisuuden uusiutumistarve on suuri. Sitä kiihdyttävät kaupan alan muutokset kuten supermarket-ketjujen ja niiden omien paistopisteiden yleistymisen sekä kuluttajien muuttuvat makutottumukset ja terveellisyysvaatimukset. Teollisuudella on tarve automatisoida tuotantoaan ja kuluttajia kiinnostavat tuotteet, jotka edellyttävät kehittyneempiä raaka-aineita. Leipurin hyötyy kaikista näistä muutoksista.

Leipurin tavoittelee Venäjällä markkinajohtajuutta jalosteissa raaka-aineissa sekä kone- ja laite-toimituksissa. Tavoitteena on, että vuosina 2014–2018 yrityksen orgaaninen kasvu Venäjällä on keskimäärin 20 prosenttia vuodessa.

TELKO

s. 24–31

TEKNINEN
ASiantunte-
mus

JAKELU

ASIAKKAAT

TELKO TOIMII ASIAN-
TUNTEVANA LINKKINÄ
MUOVIRAAKA-AINEITA
JA TEOLLISUUSKEMI-
KAALEJA VALMISTAVIEN
JA NIITÄ KÄYTTÄVIEN
YRITYSTEN VÄLILLÄ.
TELKON RAAKA-
AINEISIIN JA TUOTANTO-
PROSESSEIHIN LIITTYVÄ
TEKNINEN OSAAMINEN
AUTTAA ASIAKKAITA
SUUNNITTELEMAAN
ENTISTÄ PAREMPIA JA
KILPAILUKYKYISEMPIÄ
TUOTTEITA. TÄMÄ
TEKEE TELKOSTA
HALUTUN JA ARVOS-
TETUN KUMPPANIN.

Lisää vauhtia Venäjän kasvuun

TELKON STRATEGIAN KESKEINEN ELEMENTTI ON PANOSTUS IDÄN KASVUMARKKINOILLE. YRITYS ON JO VENÄJÄN SUURIN LÄNSIMAINEN JAKELIJA. KASVUA AIOTAAN ENTISESTÄÄN KIIHDYTTÄÄ UUSILLA ALUEELLISILLA MYYNTIORGANISAATIOILLA.

”Rakennamme Venäjän eri talousalueille paremmin resursoituja ja vahvempia myyntikonttoreita. Konttorit ovat myös selvemmin vastuussa vain omasta alueestaan: niillä on entistä suurempi kannustin maksimoida alueensa myynti”, Telkon toimitusjohtaja **Kalle Kettunen** sanoo.

Uusi organisoituminen nopeuttaa laajentumista. Telkon näkyvyys lisääntyy ja yritys tavoittaa entistä suuremman asiakasjoukon. Vuonna 2013 avattiin isompi Keski-Venäjän myyntikonttori Moskovaan, muiden uusien talousalueiden myyntikonttorit avataan vuosien 2014–2015 aikana.

”Menemme entistä lähemmäksi asiakkaitamme. Mitä paremmin tunnemme asiakkaamme ja heidän paikalliset tarpeensa, sitä enemmän voimme tuoda heille lisäarvoa ja auttaa heitä esimerkiksi tuotannossa ja tuotekehityksessä. Osaamisen merkitys korostuu erityisesti suurta asiantuntemusta vaativissa teknisissä muoviraaka-aineissa.”

Suurin Venäjän toimistoista sijaitsee Pietarissa ja se työllistää nyt noin 60 henkeä. Sen tehtävänä on myös tukea teknisellä asiantuntemuksellaan alueellisten myyntikonttoreiden toimintaa. Tältä osin Telko kopioi Leipurin-liiketoiminnan menestyksekkääksi osoittautunutta toimintamallia.

Idän kasvu omissa käsissä

Venäjän bkt:n kasvuennusteita on viime aikoina laskettu. Kettusen mukaan Telkon omilla toimenpiteillä on kuitenkin bkt:n kasvulukuja suurempi merkitys yrityksen tulevaisuudelle.

”Tulevaisuus on omissa käsissämme. Sillä mitä me teemme on paljon suurempi vaikutus kasvuamme ja tulokseemme kuin sillä kasvaako bkt prosentin vai kolme. Markkinamme on erittäin iso ja meillä on valtavasti mahdollisuuksia.”

Telko on onnistunut löytämään menestyksekkään toimintamallin: paikalliset asiakkaat arvostavat Telkon länsimaista toimintamallia ja erinomaista teknistä osaamista, päämiehiä taas kiinnostaa vahva paikallistuntemus. Telkon pidemmän aikavälin tavoitteena onkin vahvistaa asemaansa koko itämarkkinan johtavana länsimaisena toimijana.

”Suuret maailmanlaajuiset jakelijat hakevat kasvuaan edelleen mieluummin Aasiasta ja Lätinalaisesta Amerikasta kuin itäisestä Euroopasta. Länsieurooppalaisille jakelijoille itämarkkinat ovat entistä kiinnostavampia, koska niiden kotimarkkinat ovat jo aika keskittyneitä. Meillä on kuitenkin ainutlaatuinen asema, koska olemme toimineet idässä jo lähes

”Rakennamme Venäjän eri talousalueille entistä vahvempia myyntikonttoreita”, Kalle Kettunen sanoo.

20 vuotta”, Kettunen kertoo.

Venäjän alueellisen läsnäolon vahvistamisen lisäksi itämarkkinoiden kasvustrategiaan kuuluu kemikaaliterminaalien rakentaminen. Logistiikkaterminaalien avulla asiakkaille voidaan tarjota kokonaisvaltaisempaa kemikaaliraaka-aineiden hallintaa.

”Terminaalien eteen on tehty työtä pitkään. Venäjällä olemme karsineet potentiaalisten sijaintivaihtoehtojen määrän muutamaa ja tavoitteenamme on saada rakennustyöt käyntiin mahdollisimman pian.”

Uusia päämiehiä ja tuotealueita

Telkon kasvu on itämarkkinoilla, lännessä keskitytään markkinaosuuden säilyttämiseen ja liikevoittoprosentin kasvattamiseen. Toiminnassa korostuu kustannustehokkuus ja nopea pääomien kierto.

”Kasvua haemme uusista päämiehistä ja uusilta teollisuudenaloilta. Esimerkiksi kaivosteollisuudessa tarvitaan useita korkean teknologian tuotteita.”

Yksi lupaava tuotealue on teollisuuden voiteluaineet, joissa Telko edustaa maailman johtavaa alan valmistajaa Castrolia. Venäjällä Telkolla on yksinoikeus yrityksen tuotteisiin. Voiteluaineita käytetään kaikessa raskaassa teollisuudessa, lisäksi tuoteryhmään kuuluvia leikkuunesteitä käytetään metalliteollisuudessa. Molemmissa on erityisesti Venäjällä paljon potentiaalia.

Myös uusia päämieskumppanuuksia solmitaan jatkuvasti – Telkon osaaminen ja maine auttavat uusien kontaktien luomisessa. Kasvun kannalta on olennaista, että uusien päämiesten tuotteiden myynti organisoidaan tehokkaasti.

”Olemme saaneet hyviä kokemuksia toimintamallista,

jossa uudella päämiehellä on yksi vastuuhenkilö. Sisäisellä organisoitumisella on myös parannettu asiakaspalvelua. Nyt samat tiimit vastaavat niin tilausten vastaanotosta kuin tuotteiden hankinnasta ja toimituksista.”

Tekniset muovit tarjoavat mahdollisuuksia

Kettunen suhtautuu Telkon tulevaisuuteen luottavaisesti. Ilonaiheita on paljon, lisäksi eri markkina- ja tuotealueilla on paljon lupaavia mahdollisuuksia.

”Kiinan toimintomme ovat päässeet hyvään vauhtiin. Menimme maahan yhdessä loppuasiakkaidemme länsimaisten suuryhtiöiden mukana ja teimme yhteistyötä heidän valitsemiensa ruiskupuristajien kanssa. Kolmessa vuodessa nämä ruiskupuristajat ovat oppineet tuntemaan meidät: he arvostavat asiantuntemustamme ja olemme nyt päässeet mukaan myös heidän omiin projekteihinsa. Teemme yhteistyötä jo lähes 20 ruiskupuristajan kanssa ja projektistamme on jatkuvassa kasvussa.”

Tuotteissa erityisesti muovien ominaisuudet ovat jatkuvasti parantuneet ja niillä voidaan korvata entistä enemmän muita materiaaleja. Muoveilla on myös aivan uusia käyttökohteita kuten suuren mielenkiinnon kohteena oleva 3D-tulostus.

Erittäin korkeaa asiantuntemusta vaativissa muovituotteissa kuten erilaisissa lääketeollisuuden tuotteissa tuotot voivat olla hyvinkin korkeita. Kokonaisuutena teknisten muoviraaka-aineiden osuus Telkon katteesta on suurempi kuin niiden osuus liikevaihdosta. Siksi osaamista vaativien teknisten muovien osuutta pyritään edelleen kasvattamaan. Niiden hintakehitys on myös suhteellisen tasaista, mikä lisää toiminnan ennustettavuutta.

Telko räätälöi asiakkailleen toivotun sävyisiä muoviraaka-aineita.

Raaka-aineiden asiantuntija

TELKO TOIMII ASIANTUNTEVANA LINKKINÄ MUOVIRAACA-AINEITA JA TEOLLISUUSKEMIKAALEJA VALMISTAVIEN JA NIITÄ KÄYTTÄVIEN YRITYSTEN VÄLILLÄ.

Telkolla on toimintaa Suomessa, Ruotsissa, Tanskassa, Norjassa, Virossa, Latviassa, Liettuassa, Venäjällä, Valko-Venäjällä, Kazakstanissa, Ukrainassa, Puolassa, Tsekissä, Slovakiassa ja Kiinassa. Tehokkaan logistiikan varmistamiseksi Telkolla on jalostustermiinaali Raumalla sekä lukuisia paikallisvarastoja eri toimintamaissa.

Pitkien asiakas- ja päämiessuhteiden myötä Telkolla on vahvaa erikoisosaamista asiakkaiden tuotantoprosesseissa vaadittavista raaka-aineista. Laajan tuotevalikoiman ja monipuolisen asiakaskunnan ansiosta Telkolla on poikkeuksellisen kattava kuva markkinoista ja niiden toimintaan vaikuttavista tekijöistä. Näin yritys pystyy auttamaan asiakkaitaan heidän liiketoimintansa haasteissa ja olemaan heille todellinen lisä-

arvoa tuova kumppani. Telkon laaja asiakaspalvelu kattaa esimerkiksi teknisen tuen ja tuotantoprosessien kehittämisen.

Asema arvoketjussa

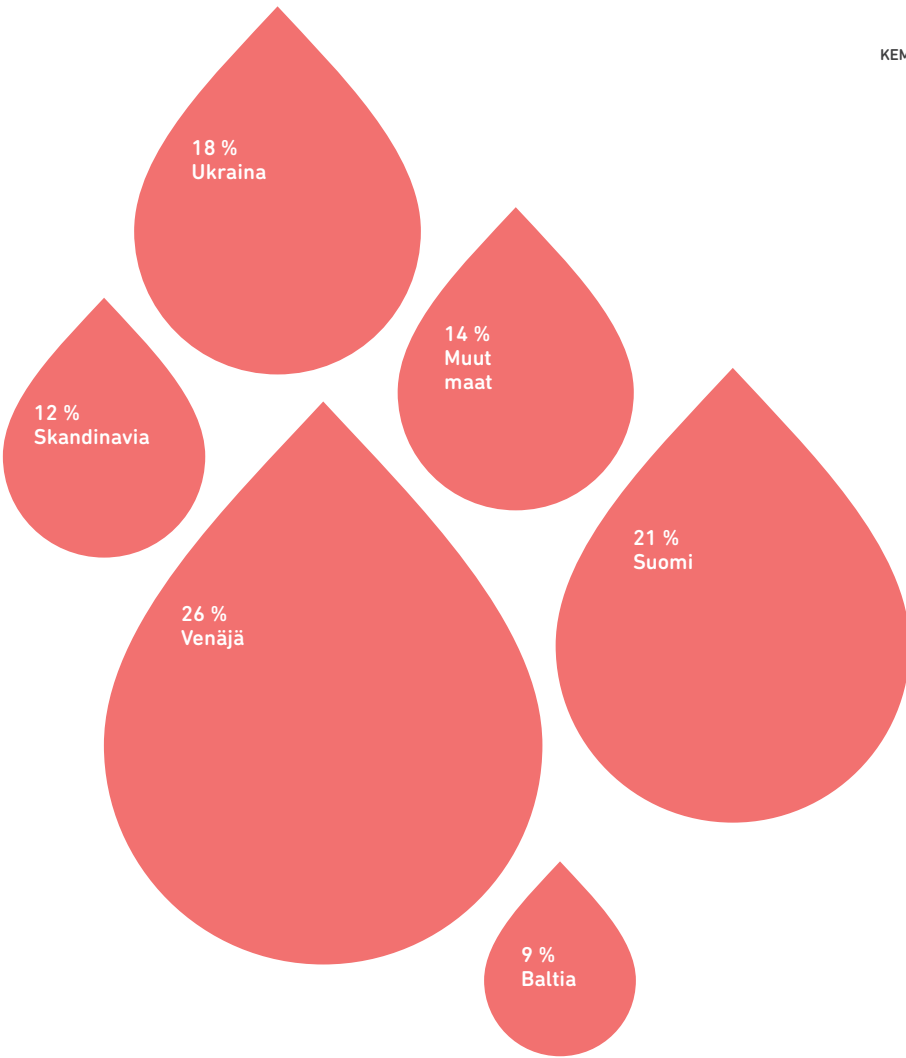
Telko toimii arvoketjussa raaka-ainevalmistajien ja raaka-aineita käyttävän teollisuuden välissä. Telkon rooli on monin paikoin vahvistunut, kun raaka-ainevalmistajat ovat keskittyneet teolliseen tuotantoon ja luopuneet omista alueellisista myynti- ja markkinointitoiminnoistaan.

Yrityksen keskeiset päämiehet ovat tunnettuja muoviraaka-aineiden ja kemikaalien valmistajia kuten ExxonMobil Chemical, BASF, LyondellBasell, BP Castrol, EMS, Samsung, LG, Total Petrochemical, AkzoNobel ja Lubrizol. Hankintatoimi on kansainvälistä: Telkon valikoimissa on eurooppalaisten valmistajien lisäksi paljon esimerkiksi venäläisten, kiinalaisten, korealaisten ja intialaisten valmistajien raaka-aineita. Telko etsii jatkuvasti myös uusia laadukkaita ja kilpailukykyisiä raaka-aineita valmistavia päämiehiä.

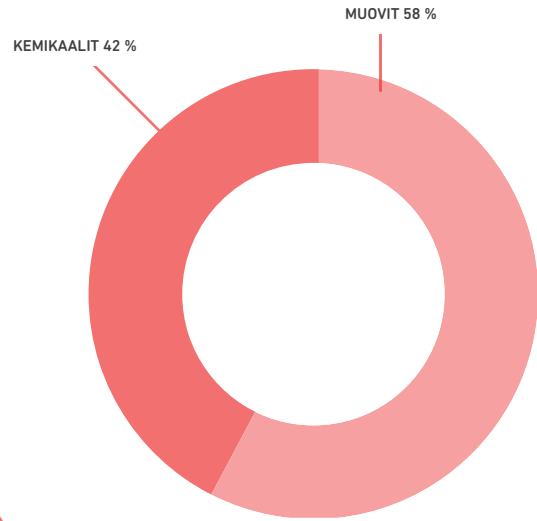
Muoveissa Telkon toimintamallilla palvellaan tehokkaasti sekä suurasiakkaita että pk-yrityksiä. Muoviosia tekevät pienet ja keskisuuret yritykset joutuvat reagoimaan omien asiakkaidensa toiveisiin nopealla aikataululla, joten Telkon kaltainen joustava ja paikallinen jakelija on niille välttämätön. Telkon tekninen asiantuntemus taas auttaa asiakkaita suunnittelemaan ja kehittämään entistä parempia ja kilpailukykyisempiä tuotteita.

Kemikaaleissa Telko toimii luotettavana logistisena linkkinä raaka-ainevalmistajien ja kemikaalien loppukäyttäjien välillä. Telko luo lisäarvoa myös teknisellä osaamisella, asiakaskohtaisella tuotteiden räätälöinnillä sekä erilaisilla palveluilla.

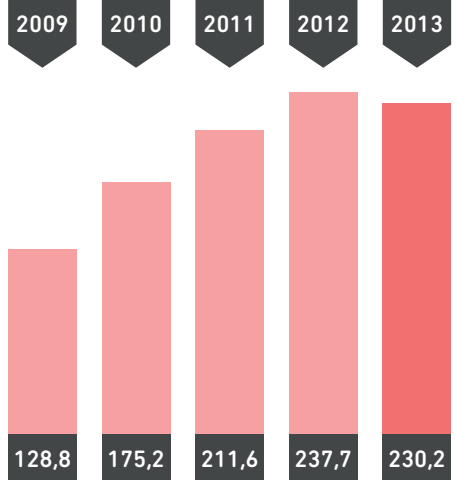
LIIKEVAIHDON MAANTIETEELLINEN JAKAUMA

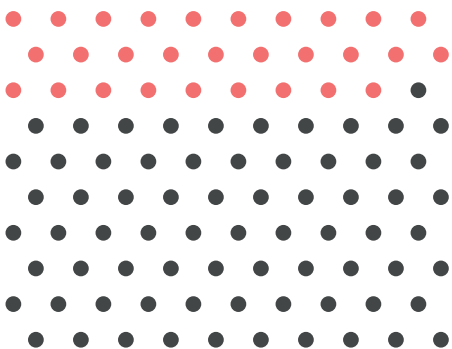
LIIKEVAIHDON JAKAUMA

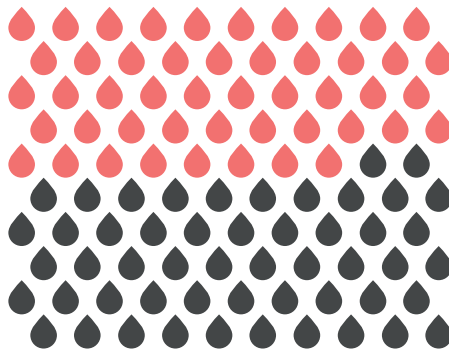
LIIKEVAIHTO M€

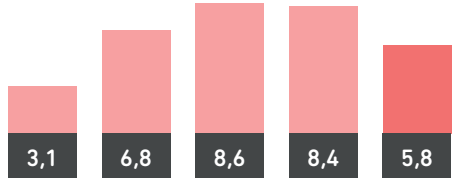
OSUUS ASPON HENKILÖSTÖSTÄ 29 %

OSUUS ASPON LIIKEVAIHDOSTA 48 %

LIIKEVOITTO M€

Telkon tekninen osaaminen näkyy raaka-aineisiin ja tuotantoprosesseihin liittyvänä asiantuntemuksena.

Strategia

Telkon strategiana on laajentua erityisesti Venäjällä ja muilla idän kasvumarkkinoilla. Näillä markkinoilla kansantalouden ja vähittäismyynnin kasvu näkyy suoraan raaka-aineiden ja kemikaalien kysynnässä. Kasvustrategiaa toteutetaan laajentamalla toimintaa sekä maantieteellisesti että uusille asiakassegmenteille. Telko on jo nyt suurin länsimainen jakelija Venäjällä.

Telkon tuote- ja päämieshallinnassa keskitytään teknistä osaamista vaativiin tuotteisiin kuten erikoiskemikaaleihin sekä teknisiin muoviraaka-aineisiin. Tekninen osaaminen on Telkon selkeä kilpailuetu. Se näkyy raaka-aineisiin ja asiakkaiden tuotantoprosesseihin liittyvänä asiantuntemuksena. Lisäarvoa luodaan myös tuotteiden asiakaskohtaisella räätälöinnillä sekä tuotteisiin liittyvillä palveluilla. Räätälöityjä tuotteita markkinoidaan Telko-brändillä.

Asiakkaat ja lisäarvo

Muoveista Telko toimittaa sekä teknisiä muoveja että valta-muoveja. Asiakkaita ovat muun muassa pakkaus-, rakennus- sekä sähkö- ja elektroniikkateollisuuden yritykset ja kuluttajatuotteita valmistavat muoviteollisuuden yritykset.

Kemikaaleista toimitetaan teollisuuskemikaaleja, erikoiskemikaaleja, autokemikaaleja ja voiteluaineita. Asiakkaita ovat muun muassa maali-, painoväri-, pakkaus-, pesuaine-, kosmetiikka-, rakennus- sekä kemianteollisuuden yritykset. Telkon toiminta suuntautuu entistä enemmän erikoiskemikaalien suuntaan. Myös ympäristötuotteet ovat kasvava liiketoiminta.

Kaikkiaan Telkolla on noin 3 500 asiakasta. Asiakkaat saavat lisäarvoa yhtiön tuotevalikoimasta, osaamisesta ja logistiikasta. Telkon mielenkiintoinen toiminta-alue kasvavilla itämarkkinoilla sekä vahva tekninen asiantuntemus eri raaka-aineista ja niiden soveltuvuudesta erilaisiin tuotantoprosesseihin tekee Telkosta halutun kumppanin. Tehokas logistiikka koostuu niin globaaleista raaka-ainehankinnoista, paikallisista nopeista, joustavista ja räätälöidyistä toimituksista mahdollistavista varastoista sekä kokonaisvaltaisesta toimitusketjun hallinnasta.

Venäjän teollinen kehitys suosii Telkoa

Vuonna 2013 Telkon muovimyynti Venäjän autoteollisuudelle kolminkertaistui. Autoteollisuus käyttää tuotteissaan yhä enemmän teknisiä muoveja, joilla voidaan korvata aiemmin metallista valmistettuja osia. Keskikokoisessa autossa on muoviosia jo noin 250 kiloa.

Kasvun takana on venäläisen valmistuksen nousu, joka näkyy niin autoteollisuudessa kuin monella muullakin teollisuuden alalla.

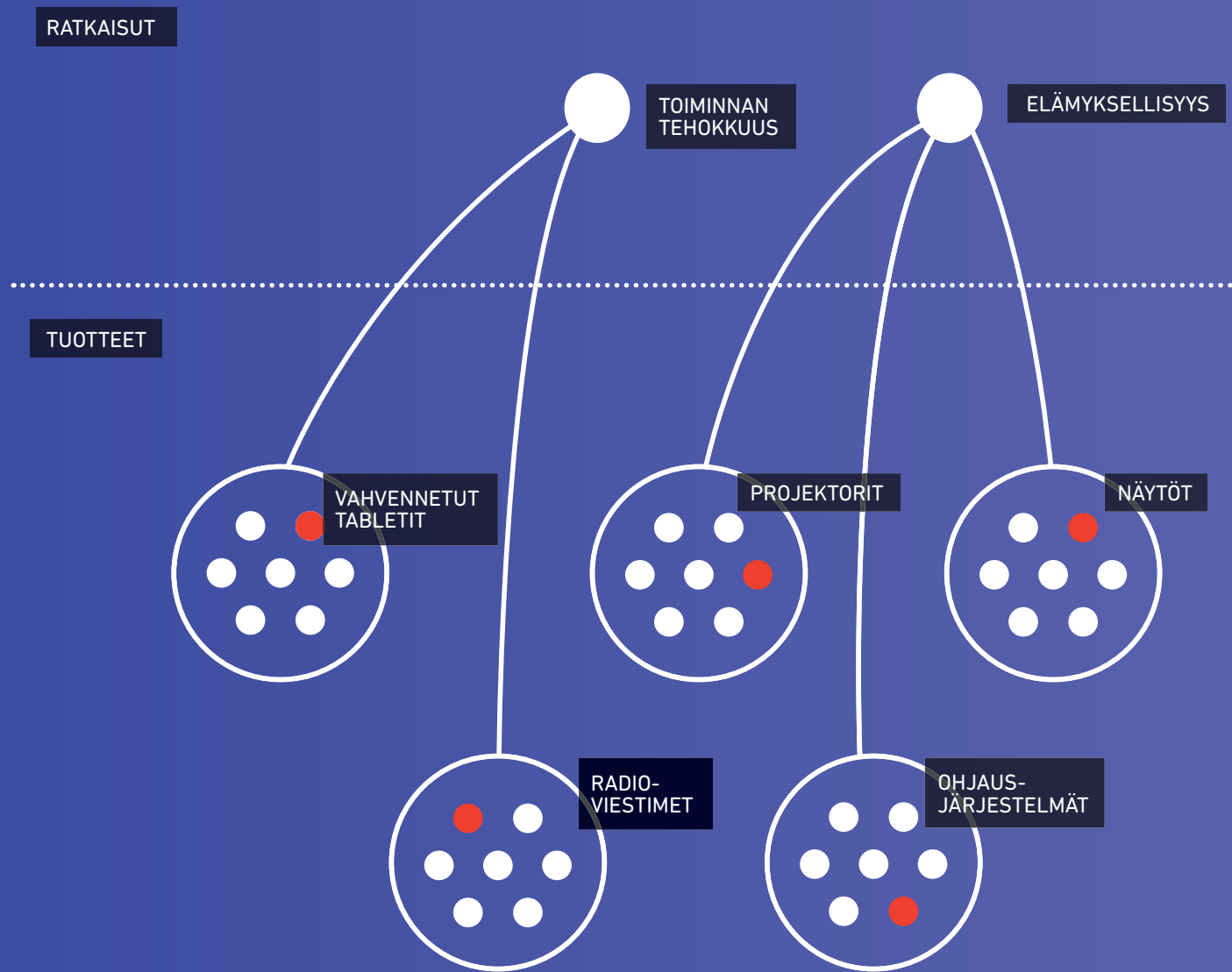
”Venäjällä halutaan määrätietoisesti kasvattaa omaa teollista valmistusta. Siksi autoteollisuuskin tekee enemmän osia paikallisesti”, Telkon toimitusjohtaja Kalle Kettunen sanoo. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että alan ulkomaiset yritykset valmistavat yhä enemmän autoja Venäjällä. Näiden autojen myynti kasvaa nopeammin kuin tuontiautojen myynti. Lisäksi autojen kokonaisynti on voimakkaassa kasvussa. Paikallisen valmistuksen lisääminen hyödyttää autonomista valmistavia alihankkijoita, jotka ovat Telkon merkittäviä asiakkaita.

Sama trendi näkyy laajemminkin: itämarkkinoiden pienen ja keski-suuren teollisuuden kehittyminen avaa sektoria palvelulle Telkolle mahdollisuuksia nykyistäkin nopeampaan kasvuun.

Suurissa läntisissä teollisuusmaissa pk-yritysten osuus bkt:stä on keskimäärin 60 prosenttia. Venäjällä osuus on noussut vuosittuhannen alun reilusta kymmenestä prosentista noin neljännekseen. Muoviosia alihankintana valmistavat pk-yritykset ovat yksi Telkon keskeisiä asiakasryhmiä.

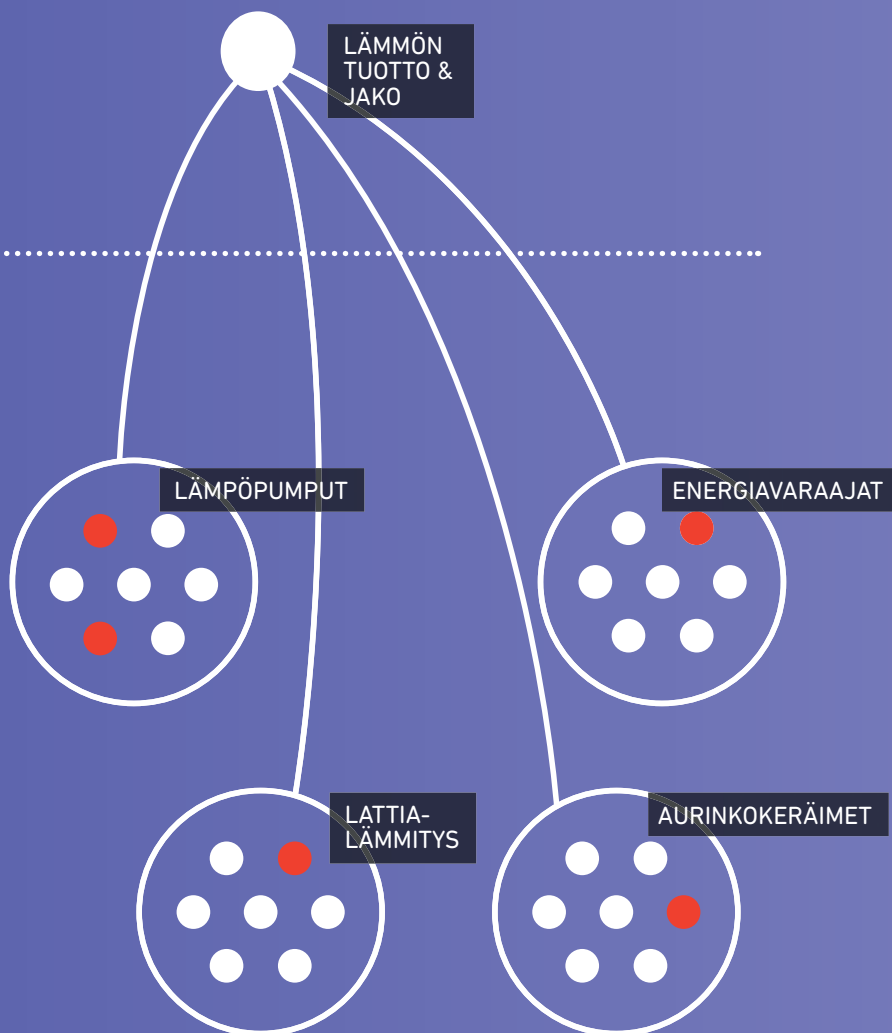

Muoveissa Telkon toimintamallilla palvellaan tehokkaasti sekä suurasiakkaita että pk-yrityksiä.

KAUKO- MARKKINAT

s. 32—39

KAUKOMARKKINAT VOI RAKENTAA USEISTA ERI TUOTTEISTA ERILAIISIIN KÄYTTÖKOHTEISIIN JA ASIAKASTARPEISIIN RÄÄTÄLÖITYJÄ HYBRIDIRATKAISUJA. TÄSSÄ YRITYSTÄ AUTTAA VANKKA ASIAKASTARPEIDEN YMMÄRRYS, ALAN JOHTAVAT VALMISTAJAT SEKÄ LAAJA RATKAISUVALIKOIMA. KAUKOMARKKINOIDEN OSAAMISEN AVULLA ASIAKAS VOI VALITA JUURI HÄNELLE PARHAITEN SOVELTUVAN KOKONAISRATKAISUN.

"Espoon Koskelon esittely- ja koulutusiloissamme voimme konkretisoida kiinteistötekniikan ja ammattielektroniikan ratkaisujamme asentajille ja muille jälleenmyyjille", Jukka Nieminen sanoo.

Yksittäisistä tuotteista laajempisiin kokonaisuuksiin

KAUKOMARKKINAT SUUNTAAN STRATEGIANSA MUKAISESTI YHÄ LAAJEMPIEN RATKAISUKOKONAISUUKSIEN MYYJÄKSI JA KOORDINAATTORIKSI. KASVUA HAETAAN ERITYISESTI LÄHIENERGIARATKAISUISTA.

Kaukomarkkinoiden strateginen tiekartta koostuu kolmesta vaiheesta: toimintojen vakauttamisesta, kasvusta kotimarkkinoilla ja kotimarkkinoilla koeteltujen konseptien viemisestä kansainvälisille markkinoille.

”Vakauttamistoimilla haetaan parempaa kannattavuutta, lisäksi niillä luodaan edellytykset jatkaa yrityksen pidemmän aikavälin kehittämistä”, Kaukomarkkinoiden toimitusjohtaja **Jukka Nieminen** sanoo.

Jo tehtyjen toimien seurauksena organisaatiossa on nyt tehokkaat tulosvastuulliset yksiköt, lisäksi henkilökuluja on alennettu vuositasona miljoona euroa. Vakauttamiseen kuuluu myös tuote- ja päämiesvalikoiman karsiminen sekä nykyisten ja uusien jakelukanavien kuten yritysasiakkaille suunnatun verkkokaupan kehittäminen.

”Kehitämme tuotevalikoimaamme sellaiseksi, että voimme kaikissa liiketoiminnoissamme rakentaa asiakkaillemme laajoja yhteensopivia kokonaisuuksia. Haluamme nousta tuotetasolta selkeämmin järjestelmä- ja ratkaisutasolle. Laajoissa kokonaisuuksissa vaaditaan vahvaa erikoisosaamista: se on hyvä asia kaltaisellemme asiantuntijaorganisaatiolle.”

Liiketoiminta-alueista kiinteistöjen lähienergiaratkaisuihin keskittynyt Living on tuotteistanut jo useita energiatehokkuutta parantavia konsepteja. Vaativiin olosuhteisiin tarkoitettua ammattielektroniikkaa toimittava Working ja AV-alan

järjestelmiin keskittynyt Creation Crew ovat myös lisänneet tuotteisiinsa erilaisia palveluita ja koulutusta.

Teollisuuden energiatehokkuutta parantaviin laitteisiin keskittyneen Industrialin tarjontaa suunnataan entistä enemmän cleantech-yritysten tuotteisiin ja ratkaisuihin. Eri toimintamaiden välille haetaan myös tiiviimpää yhteistyötä.

Lisäarvoa isommista kokonaisuuksista

Kaukomarkkinat hakee kotimarkkinoilla kasvua tarjoamalla asiakkailleen entistä suurempia ja samalla arvokkaampia järjestelmäkokonaisuuksia. Lisäksi yritys panostaa uusasiakashankintaan.

Suurimmat odotukset ovat kiinteistöjen energiatehokkuudessa. Kaukomarkkinat on esimerkiksi tuotteistanut erilaisia lähienergiaratkaisuja erityyppisille pientaloille: näihin ratkaisuihin on koottu omat juuri kyseisiin kohteisiin parhaiten soveltuvat laitekokonaisuudet ja niiden ohjaamisessa tarvittavat järjestelmät.

”Ratkaisumyyjä ymmärtää loppuasiakkaan tarpeet ja osaa tuotteistaa juuri niihin sopivia järjestelmiä. Voimme toimia myös ratkaisukoordinaattorina, jolloin kokoamme yhteen sekä järjestelmät että niiden asentamiseen tarvittavat toimijat”, Nieminen kertoo.

Kaukomarkkinat ei tee itse asennuksia, mutta perehdyttää lvi-alan asentajia yrityksen tarjoamiin ratkaisuihin ja niiden tuomiin hyötyihin.

”Koulutimme vuoden 2013 aikana satoja asentajia, urakoitsijoita ja suunnittelijoita niin lähienergian kuin digitaalisten ammattilaistuotteiden ratkaisuihmemme. Autamme näin verkostossamme olevia kumppaneita myymään järjestelmiämme ja samalla kasvattamaan omaa liiketoimintaansa. Tämä palvelee myös tuotteidemme jakelijoita kuten rauta- ja tukku-kauppaa, jotka voivat osoittaa loppuasiakkailleen ammattitaitoisen asentajan.”

Lähienergiassa lupaavia mahdollisuuksia

Kaukomarkkinat on luotettava toimija, joka voi tarjota tuote- ja teknologiariippumattomia energiatehokkuuden kokonaisratkaisuja. Markkinan koko on kasvun kannalta riittävä. Suomessa on yli 200 000 öljylämmitteistä pientaloa sekä puolisen miljoonaa sähkölämmitteistä taloa, joissa muun muassa erilaisilla lämpöpumpuilla voidaan merkittävästi pienentää energialaskua.

”Tämä on meille suuri mahdollisuus. Lisäksi saneerauspuolella riittää paljon tekemistä, vaikka uudisrakentamisen vauhti onkin hiljentynyt.”

Niemisen mukaan ratkaisumyynnin osuus Kaukomarkkinoiden liikevaihdosta on nykyisellään noin viidennes. Tavoitteena on, että vuonna 2015 vähintään puolet myynnistä tulee tuotteistetusta järjestelmästä ja niiden muodostamista ratkaisusta.

Kotimarkkinoilla koeteltuja ratkaisuja voidaan jatkossa monistaa myös kansainvälisille markkinoille. Esimerkiksi Baltiassa ja Venäjällä on suuret markkinat pientalojen energiatehokkuuden parantamiselle ja siten hyvät mahdollisuudet Kaukomarkkinoiden kestäväälle kansainväliselle kasvulle.

Trendit tukevat kaikkia liiketoimintoja

Kaukomarkkinat auttaa parantamaan asiakkaitensa toimintaa ja tehokkuutta. Suurista trendeistä vaatimus entistä energiatehokkaampaan toimintaan hyödyttää yrityksen kaikkia liiketoiminta-alueita.

”Lähienergiaratkaisujemme kysyntää tukevat muun muassa energian kallistuminen, ympäristötietoisuuden kasvu, tiukentuvat rakentamismääräykset sekä kuluttajien halu olla entistä omavaraisempia energiansa tuotannon suhteen.”

Working-liiketoimintaa tukee organisaatioiden virtaviivaistaminen. Esimerkiksi teollisuuden kunnossapitotehtävissä yhä useampi ammattilainen työskentelee yksin ja laajalla alueella. Turvallisuuden ja tehokkuuden kannalta on hyvä, että nämä henkilöt on varustettu mahdollisimman hyvillä työvälineillä. Viime vuosina esimerkiksi kovaa käyttöä kestävien tietokoneiden ja tablettien sekä niihin myytävien palveluiden ja käyttökoulutusten myynti on kasvanut selvästi.

”Organisaatioiden tehostaminen näkyy myös siinä, että asiakkailta on vähemmän resursseja ostaa yksittäisiä tuotteita ja rakentaa niistä itse toimivia kokonaisuuksia. Siksi asiakkaat arvostavat kaltaisiamme kumppaneita, jotka voivat ottaa toimituksista laajemman kokonaisvastuun.”

Päämiesten keskuudessa trendinä on vähentää omia maaorganisaatiota erityisesti Suomen kaltaisilla pienemmillä markkina-alueilla. Tämä tarjoaa mahdollisuuksia asian- tunteville kumppaneille. Pelkillä tuotemyyjillä ei globaalien verkkokauppojen aikana ole suurta elintilaa, mutta tuotteisiin liittyvälle asiantuntemukselle ja laajempien järjestelmien rakentamiselle riittää kysyntää.

Tehokkuutta parantavia kokonaisratkaisuja

KAUKOMARKKINAT ON ERIKOISTUNUT ENERGIATEHOKKUUTTA PARANTAVIIN TUOTTEISIIN, JÄRJESTELMIIN JA RATKAISUIHIN. KESKEISET LIIKETOIMINTA-ALUEET OVAT KIINTEISTÖTEKNIikka JA AMMATTIELEKTRONIIKKA, LISÄKSI YRITYS TARJOAA AV-ALAN JÄRJESTELMIÄ SEKÄ TEOLLISUUDEN ENERGIATEHOKKUUTTA PARANTAVIA RATKAISUJA.

Kaukomarkkinat toimitti yli 40kW aurinkosähköjärjestelmän SRV:n Derby Business Parkiin Espoossa.

Liiketoiminta perustuu asiakastarpeiden syvälliseen ymmärtämiseen, laajaan päämiesverkostoon sekä vahvaan asiantuntemukseen eri teknologioista. Yrityksen toimittamat kokonaisuudet perustuvat alansa johtavien päämiesten parhaimpiin tuotteisiin.

Kaukomarkkinat on perustettu vuonna 1947. Se on avannut ensimmäisenä suomalaisyrityksenä toimiston Kiinaan ja aloittanut ensimmäisenä myös japanilaisten tuotteiden maahantuonnin. Kaukomarkkinoilla on toimintaa Suomessa, Puolassa, Latviassa, Venäjällä, Kiinassa ja Vietnamissa.

Asema arvoketjussa

Kaukomarkkinoiden kaltainen järjestelmätoimittaja toimii laitevalmistajien ja loppuasiakkaita palvelevien jakelijoiden tai urakoitsijoiden välissä. Järjestelmätoimittajalla on ymmärrys loppuasiakkaan tarpeista sekä asiantuntemusta koota tarpeisiin vastaavista tuotteista ja teknologisista ratkaisuista tarkoituksenmukainen kokonaisuus.

Järjestelmätoimittajan rooli korostuu, kun markkinoilla on tarjolla useita eri tuotteita ja teknologisia ratkaisuja. Tuotteiden ja tiedon runsaus luo kysyntää hyvin suunnitelluille ja konseptoiduille kokonaisratkaisuille. Erityisesti kiinteistötekniikan tuotteissa on runsaasti tarjontaa: asiantuntemusta tarvitaan pohjosiin oloihin ja suomalaisen rakentamiseen parhaiten soveltuvien laitteiden ja järjestelmien löytämiseen ja toimivien kokonaisratkaisujen tuotteistamiseen.

Kaukomarkkinat luo lisäarvoa kaikille sidosryhmilleen. Tekninen tukkukauppa, jälleenmyyjät ja asentajat ovat kaik-

ki merkittäviä asiakkaita, jotka voivat yhdessä Kaukomarkkinoiden kanssa kasvattaa samalla omaa liiketoimintaansa. Päämiehet taas saavat arvokasta palautetta eri laitteilta vaadittavista ominaisuuksista ja yhteensopivuuksista.

Strategia

Kaukomarkkinoiden strategiana on toimia kiinteistötekniikan kokonaisvaltaisena järjestelmätoimittajana. Toiminnassa korostuu eri asiakastarpeiden tunnistaminen ja näihin sopivien kokonaisuuksien räätälöiminen. Tämä edellyttää tuote- ja teknologiariippumatonta lähestymistä.

Alansa tunnetuimmista valmistajista koostuva päämiesverkosto on Kaukomarkkinoiden keskeinen vahvuus. Päämiessuhteet perustuvat pitkäaikaiseen ja luottamukselliseen yhteistyöhön. Sen ansiosta yritys on hyvin perillä markkinoille tulevista tuotteista ja teknologisista ratkaisuista.

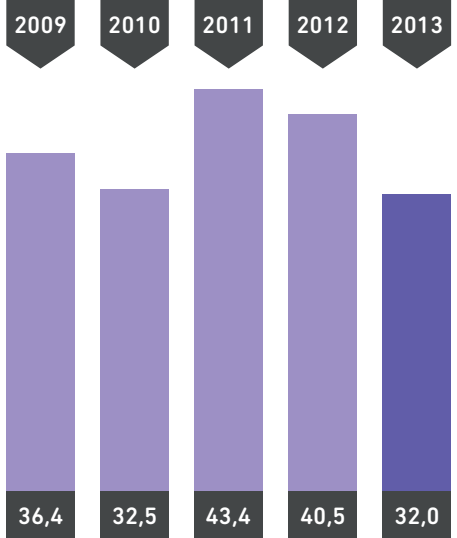
Kaukomarkkinat toimittaa kaikilla liiketoiminta-alueillaan tuotteita ja palveluita, jotka auttavat tehostamaan ja kehittämään asiakkaan toimintaa. Asiakkaille tämä tarkoittaa erityisesti energiatehokkuutta, kustannussäästöjä, nopeampia ja tehokkaampia tuotantoprosesseja sekä kilpailuetua tuotteen ratkaisuja.

Kaukomarkkinoiden eri liiketoiminta-alueilla on myös keskinäistä synergiaa. Osaamisalueet yhdistyvät erityisesti kiinteistötekniikassa: tulevaisuuden rakennuksissa energiatehokkuus, turvallisuus ja erilaiset digitaalisen viestinnän ratkaisut toimivat entistä saumattomammin yhdessä.

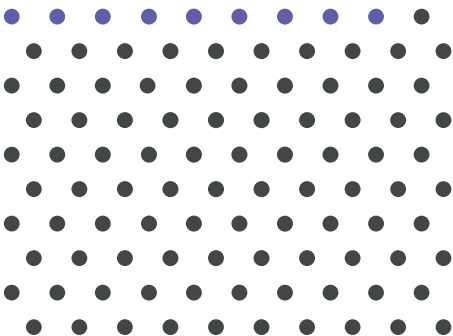
LIKEVAIHDON MAANTIETEELLINEN JAKAUMA

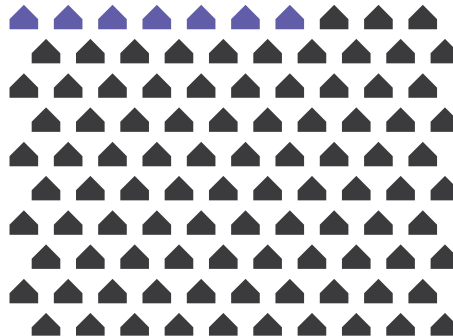
LIKEVAIHTO M€

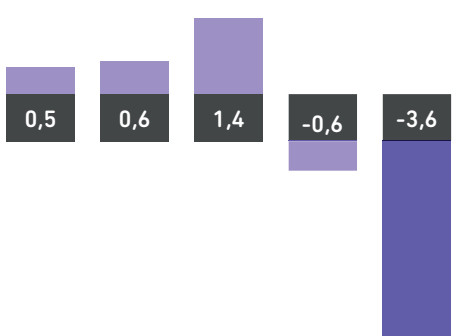
OSUUS ASPON HENKILÖSTÖSTÄ 9 %

OSUUS ASPON LIKEVAIHDOSTA 7 %

LIKEVOITTO M€

Asiakkaat ja lisäarvo

Kaukomarkkinoiden Living-liiketoiminta tarjoaa lähienergiaratkaisuja asuin- ja liikekiinteistöille. Kiinteistöjen lisäksi asiakkaita ovat urakoitsijat, rakennusliikkeet, rauta- ja tukkukauppa sekä jälleenmyyjät. Tuotteita ja järjestelmiä ovat esimerkiksi erilaiset lämpöpumput, aurinkokeräimet ja aurinkosähköratkaisut, energiavaraajat sekä lämmönjakoon ja kiinteistöautomaatioon liittyvät ratkaisut. Kilpailuetuja ovat asiakastarpeiden ymmärrys, asiantunteva palvelu, alan johtavat valmistajat ja heidän osaamisensa sekä laaja ratkaisuvaihtoehto. Kaukomarkkinat voi tarjota useita erilaisiin käyttökohteisiin ja asiakastarpeisiin räätälöityjä hybridijärjestelmiä.

Working-liiketoiminta toimittaa ammattielektronikkaa vaativiin käyttöolosuhteisiin. Sen ratkaisut liittyvät esimerkiksi langattomaan viestintään ja tuotteiden etähallintaan. Asiakasorganisaatioita ovat muun muassa julkiset laitokset, teollisuusyritykset, palveluyritykset ja operaattorit. Tuotteita ovat esimerkiksi tietokoneet ja tabletit sekä langattoman viestinnän laitteet. Working tarjoaa myös tuotteisiin liittyviä palveluita ja konsultointia. Ratkaisut auttavat asiakkaita parantamaan omaa tuottavuuttaan ja asiakaspalveluaan.

Creation Crew -liiketoiminta luo ratkaisuja audiovisuaalisen sisällön tuottamiseen ja esittämiseen. Asiakasyritykset edustavat eri toimialoja, uusia ratkaisuja on tuotteistettu esimerkiksi terveydenhuollon palveluihin. Tuotteita ovat esimerkiksi ammattilaistason videokamerat ja näyttötekniikka. Asiakaskäytössä korostuvat helppokäyttöisyys ja elämyksellisyys.

Industrial-liiketoiminta tarjoaa kestävä kehityksen mukaisia ratkaisuja teollisille asiakkaille. Asiakkaita ovat muun muassa alueelliset energiayhtiöt ja muut energiantuottajat sekä paperi- ja muu prosessiteollisuus. Kaukomarkkinoiden tuotteita ja ratkaisuja ovat esimerkiksi paperikonelaitteet, turbiinit, voimalaitosmittakaavan lämpöpumput, taajuusmuuttajat sekä teollisen vesien- ja ilmankäsittelyn ratkaisut. Kilpailuetuina ovat luotettavat tuotteet, vahva asiantuntemus ja vuosikymmenten kokemus asiakas- ja päämiessuhteista. Yksikön tarjontaa kehitetään entistä enemmän prosessiteollisuuden tarvitseman ympäristöteknologian suuntaan.

Panasonicin VE-ilmalämpöpumput säätelevät lämmitystä ja jäähdytystä auringonvalon mukaan.

Kovaa käyttöä kestävien tablettien myynti on kasvanut selvästi.

Lähienergian ratkaisutoimittaja

Kaukomarkkinat on tuotteistanut erilaisia energiatehokkuuden ratkaisuja erityyppisille pientaloille. Eri laitekokonaisuuksia ja niiden takaisinmaksuaikoja esitellään rakentajille ja remontoijille suunnatussa Lähienergian valintaoppaassa. Näitä ratkaisuja ja niiden toteutusta käsitellään myös asentajille ja muille jälleenmyyjille järjestetyissä koulutuksissa.

Eri ratkaisuja on rakennettu esimerkiksi öljylämmitteisille rintamamiestaloille ja sähkölämmitteisille matalakattoisille pientaloille. Myös uusille passiivienergiataloille on omia jäähdytykseen ja uusiutuvien energiamuotojen käyttöön painottuvia ratkaisuja.

”Teemme valmiilla paketeilla järjestelmien myymisen mahdollisimman helpoksi kaikille asiakkaillemme eli asentajille, jälleenmyyjille sekä tekniselle tukkukaupalle. Tavoitteemme on olla markkinoiden johtava pientalojen energiasaneerauspakettien toimittaja”, Kaukomarkkinoiden toimitusjohtaja Jukka Nieminen sanoo.

Energiatehokkuuslaitteiden markkinan arvioidaan kasvavan kun kuluttajat siirtyvät suorasta sähkölämmityksestä ja öljylämmöstä enenevässä määrin lämpöpumppeihin. Lämpöpumpujen uskotaan yleistävän erityisesti saneerattavissa kohteissa.

”Energian verollinen hinta nousee jatkuvasti, ja kuluttajat ovat entistä kiinnostuneempia asumisensa energiankulutuksen pienentämisestä. Toisaalta myös jäähdyttämiseen liittyviä ratkaisuja kysytään koko ajan enemmän.”

Kaukomarkkinat on perinteisesti ollut erittäin vahva ilma- ja vesilämpöpumpuissa, viime vuosina tarjontaa on laajennettu järjestelmällisesti myös ilma-vesilämmön, maalämmön sekä aurinkoenergian tuotteisiin ja ratkaisuihin.

Vastuullisuus keskeistä kaikessa toiminnassa

VASTUULLISUUS NÄKYÄÄ ASPON KAIKISSA TOIMINNOISSA JA JOKAISESSA TOIMINTAMAASSA.

Aspo haluaa olla hyvä yrityskansalainen kaikissa toimintamaissaan. Siksi esimerkiksi verot maksetaan aina siihen maahan, missä tuloskin on tehty. Aspolle ei ole yhtään yhtiötä, joka olisi yrityksen maantieteellisen toiminta-alueen ulkopuolella. Läpinäkyvä toimintamalli palvelee niin sijoittajia kuin muita sidosryhmiä.

Aspon liiketoiminnat ovat valtaosin kauppaa ja logistiikkaa. Niissä korostuvat tiiviit asiakassuhteet ja asiakkaan liiketoiminnan ymmärtäminen. Siksi suuri osa Aspon arvosta on aspolaiten osaamisessa sekä asiakas- ja päämiessuhteissa. Tämän aineettoman pääoman kehittäminen on Aspon henkilöstöjohtamisen keskeinen periaate.

Aspon aineeton pääoma muodostuu rakennepääomasta, suhdepääomasta sekä inhimillisestä pääomasta.

Rakennepääoma pitää sisällään ne rakenteet, järjestelmät ja prosessit, joilla varmistetaan, että tärkeä osaaminen ei ole liian henkilösidonnaista vaan laajemmin koko organisaation käytössä.

Aspo on esimerkiksi investoinut voimakkaasti konsernin yhteisiin tietojärjestelmiin, joiden ansiosta tytäryritykset voivat kehittää asiakkuuksiaan ja tehostaa sisäisiä prosessejaan. Toi-

minnanohjausjärjestelmä ja sen päälle rakennettu asiakkuudenhallintajärjestelmä lisäävät avointa tiedonkulkua ja mahdollistavat asiakkaille merkityksellisten toimintojen systemaattisemman kehittämisen.

Rakennepääomaan kuuluu myös asioiden mittaaminen: esimerkiksi eri toimialojen asiakastytyväisyyttä mitataan säännöllisesti.

Suhdepääoma pitää sisällään asiakaisiin, päämiehiin ja muihin sidosryhmiin liittyvän osaamisen. Valtaosa Aspon liiketoimintojen asiakkuuksista on hyvin pitkäaikaisia ja vahvaan luotamukseen perustuvia kumppanuuksia. Samoin monet päämiessuhteet ovat vuosikymmenten mittaisia.

Inhimillinen pääoma sisältää henkilöstöön liittyvät asiat, esimerkiksi henkilöstön osaamisen ja sen kehittämisen, työtyytyväisyyden, virkistystoiminnan ja palkitsemisen.

Aspo pyrkii kaikin tavoin edistämään työntekijöiden ammatillista kehittymistä sekä luomaan kannustavaa ilmapiiriä. Hyvä ilmapiiri lähtee hyvästä johtamisesta. Aspon vapaaehtoiseen esimiesvalmennukseen on osallistunut nelisenkymmentä johtajaa ja päällikköä niin konsernihallinnosta kuin eri liiketoimintayksiköistä.

Esimiesten osaamistarpeissa ovat korostuneet muun muassa muutosherkkyys, asiakaskokemuksen entistä parempi ymmärtäminen sekä kansainvälinen osaaminen. Kaikkien tytäryhtiöiden liiketoiminta on kansainvälistynyt voimakkaasti, mikä heijastuu henkilöstöltä vaadittaviin tietoihin ja taitoihin.

Valmennuksen rinnalla järjestetään myös vapaamuotoisia esimiesfoorumeita, joissa tutustutaan eri liiketoimintojen käytäntöihin, vaihdetaan hyödyllisiä kokemuksia ja keskustellaan johtamisen teemoista. Esimiesfoorumin yksi tärkeä tavoite on edistää konsernin keskustelukulttuuria: näin esimerkiksi uusiin kehitysideoihin voidaan tarttua mahdollisimman nopeasti.

Aspolaiten tyytyväisyyttä omiin tehtäviinsä, johtamisen laatuun ja Aspoon työnantajana mitataan säännöllisesti. Ilmapiiirkartoituksen tulokset esitellään koko henkilöstölle. Esimiehet käyvät yksityiskohtaisemmat tulokset läpi suorien alaistensa kanssa aina tiimitasolle asti. Havaittuihin ongelma-kohtiin puututaan nopeasti. Ilmapiiirkartoituksen perusteella etsitään aina myös uusia kehittämiskohteita.

Henkilöstön kannustamiseksi Aspoon on perustettu henkilöstöraho-

jonka jäseniä ovat kaikki Aspo-konsernin suomalaisissa yhtiöissä työskentelevät henkilöt. Henkilöstö voi sijoittaa saamansa tulospalkkion henkilöstörahoon tai nostaa rahana. Rahastoinnin tavoitteena on, että henkilöstöstä tulee yhtiön merkittävä omistajaryhmä.

Henkilöstön toimintaa ohjaavat lisäksi Aspon eettiset ohjeet. Ohjeissa kuvataan ne käyttäytymissäännöt, joita konsernin henkilöstön edellytetään omassa toiminnassaan noudattavan. Samoin niissä annetaan ohjeita asioista, joiden osalta henkilöstö joutuu tekemään henkilökohtaisia ja eettisiä päätöksiä.

Eettiset ohjeet käsittelevät muun muassa toiminnan lainmukaisuutta, liikesuhteita, henkilöstöä ja turvallisuutta sekä yrityksen varoja ja omaisuutta. Ohjeet löytyvät kokonaisuudessaan Aspon internet-sivuilta.

Ympäristömaine huomattava kilpailutekijä

Hyvä ympäristömaine on tärkeä osa aineetonta pääomaa. Aspon ympäristöpolitiikan keskeisenä periaatteena on toimintojen jatkuva parantaminen. Kriittiset ympäristöasiat halutaan hoitaa yli lain ja määräysten edellyttämien minimirajojen. Ympäristölle haitallisia vaikutuksia pyritään ennakoimaan ja

välttämään hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnin, tuotteiden elinkaarianalyysoinnin sekä riskienarvioinnin avulla.

Konsernin ympäristöpolitiikka toimii ohjeena eri liiketoimintojen kehittäessä omia toimintatapojaan. Vastuu ympäristöasioiden kehittämisestä on Aspon omistamilla yrityksillä ja vastuuhenkilönä on yleensä yrityksen toimitusjohtaja.

Aspo pyrkii hyödyntämään ympäristövaikutusten kannalta parhaita mahdollisia teknologioita ja välttämään haitallisia vaikutuksia. Työntekijöitä koulutetaan ja kannustetaan toimimaan ympäristön kannalta vastuullisella tavalla. Aspo osallistuu myös erilaisiin yhteiskuntavastuullisiin hankkeisiin. Yhteistä niille on se, että ne liittyvät Aspon toimintaan Itämeren alueella. Yhteistyötä on tehty esimerkiksi Pidä Saaristo Siistinä ry:n kanssa.

Aspo-konsernin pääkonttori sijaitsee LEED-platinatason ympäristösertifikaatin saaneessa Lintulahdenvuoren toimistotalossa. LEED (Leadership in Energy and Environmental Design) on maailmanlaajuinen rakennusten suunnittelun, rakentamisen sekä käytön ja ylläpidon ympäristöluokitus.

Ympäristötehokkaat rakennukset kuluttavat arviolta 30–50 prosenttia vähemmän energiaa kuin tavalliset rakennukset. Niiden hiilidioksidipäästöt ovat pienempiä, lisäksi ympäristötehokas rakentaminen ja rakennuksen käyttö vähentää erilaisen jätteen määrää. Ympäristötehokkuus näkyy myös rakennuksen pienempinä käyttökuluina.

ESL Shippingin toiminta ja kaikki alukset on sertifioitu kansainvälisen merenkulkujärjestön IMO:n turvallisuusjohtamiskoodin ISM:n vaatimusten mukaisesti. ISM-koodi on säännötö laivojen turvallisesta toiminnasta ja ympäristön pilaantumisen ehkäisemisestä. Lisäksi ESL Shippingillä on ISO 14001 -ympäristösertifikaatti. Turvallisuutta lisää laivojen hyvä varustelutaso, lisäksi pitkäaikainen henkilöstö tuntee hyvin liikennealueiden satamat, väylät ja olosuhteet.

Laivat ovat ekologisin vaihtoehto suurten lastien kuljettamiseen. Suuren rahtialuksen hiilidioksidipäästöt lastin kokoon ja matkaan suhteutettuna ovat alle 20 prosenttia raskaan ajoneuvoyhdistelmän päästöistä ja alle prosentin lentokoneen päästöistä.

ESL Shipping on tehnyt järjestelmällistä työtä parantaakseen edelleen laivastonsa energiatehokkuutta. Osana tätä työtä aluksiin on asennettu polttoainekulutuksen tarkempaa seurantaa helpottavia mittalaitteita. Alusten kulkunopeutta ja sitä kautta polttoainetaloutta on optimoitu kulloisenkin liikennetilanteen mukaisesti asiakaspalvelutason heikentymättä.

ESL Shippingin kaikki alukset tulevat täyttämään rikkidirektiivin vaatimukset vuoden 2015 alkuun mennessä.

Leipurin on kiinnittänyt erityistä huomiota elintarvikeraaka-aineiden laatuun ja turvallisuuteen sekä toiminnan ympäristövaikutuksiin. Suomessa yrityksen toimintamallille on myönnetty ISO 9001 -sertifikaatti sekä raaka-aineissa että koneissa. Sertifioinnin myötä yritys on sitoutunut toiminnan jatkuvaan parantamiseen. Ympäristövaikutukset huomioidaan myös raaka-ainetoimittajien valinnassa.

Telkollen hyvä ympäristömaine on keskeinen menestystekijä. Toiminnalla on tiukat laatukriteerit, jotta yritys voi mahdollisimman hyvin suojella omaa mainettaan ja siten myös päämiestensä ja asiakkaidensa brändejä.

Telkolla on ISO 9001 -standardin mukainen sertifiointi. Lisäksi yritys on sitoutunut noudattamaan Responsible Care - Vastuu huomisesta -ohjelman kemikaalikauppaan painottunutta versiota. Ohjelmassa sitoudutaan ympäristö-, terveys- ja turvallisuusasioiden jatkuvaan omaehtoiseen parantamiseen. Sitoutuminen on todennettu ulkopuolisella ESAD -arvioinnilla. Telko oli myös Venäjän ensimmäinen turvallisuus- ja laatuvarvioitu kemianteollisuuden yritys. Lisäksi Telko on allekirjoittanut Euroopan kemianteollisuuden jälleenympäristön FECC:n eettiset periaatteet.

Kaukomarkkinat toimittaa energiatehokkuutta parantavia laitteita ja palveluita. Sen tuotteiden avulla voidaan lisäksi hyödyntää uusiutuvaa energiaa kuten biopolttoaineita sekä ehtymättömää energiaa kuten aurinkoenergiaa. Ympäristöasiat ovat yrityksen päämiehille erittäin tärkeässä roolissa: sitoutuminen kestävään kehitykseen näkyy kaikessa toiminnassa tuotteiden suunnittelusta ja valmistuksesta niiden kiertäykseen.

Hallitus

Kuvassa
vasemmalta
oikealle:

MAMMU KAARIO
s. 1963
riippumaton yhtiöstä
ja merkittävistä
osakkeenomistajista
Varatuomari, MBA
Sijoitusjohtaja, Korona
Invest Oy 2011–

Hallituksen jäsen
vuodesta 2012
Tarkastusvaliokunnan
jäsen vuodesta 2012

ROBERTO LENCIONI
s. 1961
riippumaton yhtiöstä
ja merkittävistä
osakkeenomistajista
Oikeustieteen kandidaatti
Toimitusjohtaja, Oy Gard
(Baltic) Ab 2003–

Hallituksen jäsen vuodesta
1999
Tarkastusvaliokunnan
puheenjohtaja vuodesta
2010

MATTI ARTEVA
s. 1945
varapuheenjohtaja;
riippumaton yhtiöstä ja
merkittävistä
osakkeenomistajista
Insinööri, kauppaneuvos

Hallituksen
varapuheenjohtaja
vuodesta 2000, hallituksen
jäsen vuodesta 1999

GUSTAV NYBERG
s. 1956
puheenjohtaja;
riippuvainen yhtiöstä,
riippumaton merkittävistä
osakkeenomistajista
Diplomiekonomi, eMBA,
kauppaneuvos

Hallituksen päätoiminen
puheenjohtaja vuodesta
2009, hallituksen jäsen
vuodesta 2008

RISTO SALO

s. 1951
riippumaton yhtiöstä
ja merkittävistä
osakkeenomistajista
Diplomi-insinööri
Hallituksen puheenjohtaja,
Hollming Oy 2005–

Hallituksen jäsen vuodesta
2008

**KRISTINA
PENTTI-VON WALZEL**

s. 1978
riippumaton yhtiöstä
ja merkittävistä
osakkeenomistajista
Kauppatieteiden maisteri,
valtiotieteiden kandidaatti
Toiminnanjohtaja,
Ajatuspaja Libera 2013–

Hallituksen jäsen vuodesta
2009
Tarkastusvaliokunnan
jäsen vuodesta 2010

ESA KARPPINEN

s. 1952 (ei kuvassa)
riippumaton yhtiöstä
ja merkittävistä
osakkeenomistajista
Oikeustieteen kandidaatti
Konsernijohtaja, Berling
Capital Oy 1986–

Hallituksen jäsen
vuodesta 2005

Hallituksen jäsenet

TYÖKOKEMUS,
LUOTTAMUSTEHTÄVÄT,
OMISTUS JA PALKKIO

GUSTAV NYBERG

Keskeinen työkokemus
Toimitusjohtaja, Aspo Oyj
1999–2008
Johtotehtävät, Elfa
International Ab 1985–1995
Johtotehtävät, Finnboard
1979–1984

Keskeiset luottamustehtävät

Hallituksen jäsen:
Liikesivistysrahasto, Stiftelsen
Svenska handelshögskolan, Oy
Havsudden Ab
Neuvottelukunnan jäsen:
Suomen Meripelastusseura
Valtuuskunnan jäsen:
Meripuolustussäätiö

Omistus ja palkkio

Aspon osakkeita 31.12.2013:
701 524 kpl, 2,27 %
osakekannasta, Oy Havsudden
Ab: 3 142 941 kpl, 10,15 %
osakekannasta.
Aspon hybridilaina 2013: 1,0 Me,
Oy Havsudden Ab: 1,9 Me.
Ei osakejohdannaisiin
kannustinjärjestelmiin
perustuvia omistuksia tai
oikeuksia.
Palkkio vuonna 2013: 185 351
euroa (sisältäen vapaaehtoisen
eläkevakuutuksen)

MATTI ARTEVA

Keskeinen työkokemus
Vanhempi neuvonantaja,
Rautaruukki Oyj 2005
Divisioonan johtaja, Rautaruukki
Oyj Metallituotteet 2003–2004
Toimitusjohtaja, Asva Oy
1993–2003
Markkinointi- ja johtotehtävät,
Aspo Oy 1975–1993
Osastopäällikkö, Oy Telko Ab
1970–1975

Keskeiset luottamustehtävät

Hallituksen puheenjohtaja:
Europress Group Oy

Omistus ja palkkio

Aspon osakkeita 31.12.2013:
200 000 kpl, 0,65 %
osakekannasta.
Ei osakejohdannaisiin
kannustinjärjestelmiin
perustuvia omistuksia tai
oikeuksia.
Palkkio vuonna 2013: 43 200
euroa

MAMMU KAARIO

Keskeinen työkokemus
Partneri, Unicus Oy 2005–2010
Hallituksen jäsen, Espero Care
Oy 2005–2010
Johtaja, Conventum Corporate
Finance Oy 1998–2004
Apulaisjohtaja, Prospectus Oy
1994–1998
Apulaisjohtaja, Kansallis-Osake-
Pankki 1988–1994

Keskeiset luottamustehtävät

Hallituksen jäsen: Ponsse
Oyj, Enfo Oyj, Invalidiliiton
Asumispalvelut Oy

Omistus ja palkkio

Aspon osakkeita 31.12.2013:
10 000 kpl, 0,03 %
osakekannasta.
Aspon hybridilaina 2013: 0,1 Me.
Ei osakejohdannaisiin
kannustinjärjestelmiin
perustuvia omistuksia tai
oikeuksia.
Palkkio vuonna 2013: 32 300
euroa

ESA KARPPINEN

Keskeinen työkokemus
Varatoimitusjohtaja ja CFO, Oy
Expaco Ab 1983–1986

Keskeiset luottamustehtävät

Hallituksen jäsen: Taaleritehdas
Oyj

Omistus ja palkkio

Ei osakejohdannaisiin
kannustinjärjestelmiin
perustuvia omistuksia tai
oikeuksia.
Palkkio vuonna 2013: 28 800
euroa

ROBERTO LENCIONI

Keskeinen työkokemus
Johtotehtävät, Oy Baltic
Protection Ab 1990–2002

Toimitusjohtaja, Oy Baltic
Insurance Brokers Ab 1994–
2001
Myyntipäällikkö, Aspocomp Oy
1988–1990
Konsernin lakimies,
Aspoyhtymä 1986–1987

Omistus ja palkkio

Aspon osakkeita 31.12.2013:
10 687 kpl, 0,03 %
osakekannasta.
Aspon vaihdettava pääomalaina
2009: 2 merkintää.
Aspon hybridilaina 2013: 0,2 Me.
Ei osakejohdannaisiin
kannustinjärjestelmiin
perustuvia omistuksia tai
oikeuksia.
Palkkio vuonna 2013: 32 300
euroa

KRISTINA

PENTTI-VON WALZEL

Keskeinen työkokemus
Varainhankinnan johtaja,
HANKEN Svenska
handelshögskolan 2008–2011
Harjoittelujaksoja
Ulkoasiainministeriössä sekä
erilaisissa henkilöstö- ja
rahoitusalan tehtävissä, mm.
Mandatum Pankkiiriliikkeessä ja
Fortum Oyj:ssä 1999–2006

Keskeiset luottamustehtävät

Hallituksen jäsen:
Lemminkäinen Oyj, CMI Crisis
Management Initiative,
Suomen lasten ja nuorten
säätiö, Liikesivistysrahasto
Valtuuston jäsen: Stiftelsen
Svenska handelshögskolan

Omistus ja palkkio

Aspon osakkeita 31.12.2013:
8 000 kpl, 0,03 %
osakekannasta.
Ei osakejohdannaisiin kannustin-
järjestelmiin perustuvia
omistuksia tai oikeuksia.
Palkkio vuonna 2013: 32 300
euroa

RISTO SALO

Keskeinen työkokemus
Toimitusjohtaja, Hollming Oy
1992–2005
Johtotehtävät, Finnyards Oy
1992
Johtotehtävät, Hollming Oy
1977–1991

Keskeiset luottamustehtävät

Hallituksen jäsen: Napa Oy
Neuvottelukunnan jäsen:
Keskinäinen työeläkevakuutus-
yhtiö Varma

Omistus ja palkkio

Aspon osakkeita 31.12.2013:
165 160 kpl, 0,53 %
osakekannasta,
Hollming Oy 273 969 kpl, 0,88 %
osakekannasta, Ratiuss Oy 572
kpl, 0,002 % osakekannasta.
Aspon vaihdettava pääomalaina
2009: Hollming Oy 20 merkintää,
Ratiuss Oy 2 merkintää.
Ei osakejohdannaisiin
kannustinjärjestelmiin
perustuvia omistuksia tai
oikeuksia.
Palkkio vuonna 2013: 28 800
euroa

Konsernin johtoryhmä

AKI OJANEN

s. 1961, eMBA
Toimitusjohtaja, Aspo Oyj, 2009–

Keskeinen työkokemus

Varatoimitusjohtaja, Aspo Oyj,
2007–2008
Toimitusjohtaja, Itella Logistics
Oy, 2005–2007
Toimitusjohtaja, Kuusakoski Oy,
2003–2005
Johtotehtävät, Kuusakoski Oy,
1999–2003
Johtaja, Canon North-East Oy,
1996–1998
Johtotehtävät, Canon Oy,
1988–1996

Keskeiset luottamustehtävät

Hallituksen puheenjohtaja:
ESL Shipping Oy, Leipuri Oy,
Telko Oy ja Kaukomarkkinat Oy,
Teknisen Kaupan ja Palveluiden
yhdistys
Hallituksen varapuheenjohtaja:
Hiilitieto ry
Hallituksen jäsen: 3 Step
IT Group Oy, SGN Group Oy,
Kaupan liitto, Suomalais-
kiinalainen kauppayhdistys

Omistus

Aspon osakkeita 31.12.2013: 22 000 kpl, 0,07 % osakekannasta henkilökohtaisesti sekä 2/7 Aspo Management Oy:n omistamasta 509 612 osakkeesta, 1,65 % osakekannasta

ARTO MEITSALO

s. 1963, KTM
Talousjohtaja, Aspo Oyj, 2009–
Toimitusjohtaja, Aspo Palvelut
Oy, 2013–

Keskeinen työkokemus

Vt. toimitusjohtaja, Kauko-Telko
Oy, 2008
Talousjohtaja, Kauko-Telko Oy,
2007
Johtaja, Kaukomarkkinat Oy,
2005–2007
Group Controller,
Kaukomarkkinat Oy, 2002–2005
Laskentaekonomi, Suomen
Pankki, 1993–2002
Laskentaekonomi,
Kaukomarkkinat Oy, 1989–1993

Keskeiset luottamustehtävät

Valiokunnan jäsen: Teknisen
Kaupan ja Palveluiden yhdistys,
talousvaliokunta; Kaupan liitto,
kauppapoliittinen valiokunta

Omistus

Aspon osakkeita 31.12.2013:
16 143 kpl, 0,05 % osake-
kannasta henkilökohtaisesti
sekä 1/7 Aspo Management
Oy:n omistamasta 509 612
osakkeesta, 1,65 %
osakekannasta

HARRI SEPPÄLÄ

s. 1964, eMBA
Rahoitusjohtaja, Aspo Oyj, 2008–

Keskeinen työkokemus

Johtaja, Sampo Pankki Oyj,
2006–2007
Rahoitusjohtaja, Sampo Pankki
Oyj, 1999–2006
Johtotehtävät, Postipankki,
1989–1999

Omistus

Aspon osakkeita 31.12.2013:
47 282 kpl, 0,15 % osake-
kannasta henkilökohtaisesti
sekä 1/7 Aspo Management
Oy:n omistamasta 509 612

osakkeesta, 1,65 % osake-
kannasta

KALLE KETTUNEN

s. 1964, DI, MBA
Toimitusjohtaja, Telko Oy, 2009–

Keskeinen työkokemus

European Marketing Director,
Eka Chemicals Ab, 2007–2009
Toimitusjohtaja, Eka Chemicals
Oy, 2003–2009
Toimitusjohtaja, Eka Chemicals
Suzhou (China) Ltd, 2001–2002
Myyntin johtotehtävät, Eka
Chemicals Oy, 1995–2000
Tuotantopäällikkö, Yhtyneet
Paperitehtaat Oyj, 1990–1995

Omistus

Aspon osakkeita 31.12.2013:
11 000 kpl, 0,04 % osakekannasta
henkilökohtaisesti sekä
1/7 Aspo Management Oy:n
omistamasta 509 612
osakkeesta, 1,65 %
osakekannasta

MATTI-MIKAEL KOSKINEN

s. 1972, KTM
Toimitusjohtaja, ESL Shipping
Oy, 1.5.2013 lähtien

Keskeinen työkokemus

Toimitusjohtaja, Meriaura Oy,
2007–2013
Chartering Manager,
varatoimitusjohtaja, Meriaura
Oy, 2004–2006
Konsultti, Maailmanpankki, 2004
Projektitutkija, Turun
kauppakorkeakoulu, 2003–2004

Omistus

Aspon osakkeita 31.12.2013:
7 500 kpl, 0,02 % osakekannasta

JUKKA NIEMINEN

s. 1969, DI
Toimitusjohtaja, Kaukomarkkinat
Oy, 2011–

Keskeinen työkokemus

Toimitusjohtaja, Oy Rehau Ab,
2009–2011
Toimitusjohtaja, Naps Systems
Oy, 2008–2009
Vice President, Land Division,
Marioff Corporation Oy,
2002–2008
General Manager, Optical Fiber,
Nextrom Oy, 1999–2002

Päällikkötehtäviä, Nokia-
Maillefer Oy (Nextrom Oy),
1995–1999
Hankintainsinööri, Valmet
Paperikoneet Oy, 1993–1995

Omistus

Aspon osakkeita 31.12.2013:
7 500 kpl, 0,02 % osakekannasta

PAUL TAIMITARHA

s. 1957, Ekonomi
Toimitusjohtaja, Leipurin Oy,
5.8.2013 lähtien

Keskeinen työkokemus

Managing Partner, Mirror
Learning Oy, 2006–2013
Toimitusjohtaja, Fazer Amica,
2003–2005
Toimitusjohtaja, Fazer Leipomot,
2000–2004
Johtotehtävät, Unilever Van den
Berg Foods, 1988–2000
Päällikkötehtävät, Oy Wärtsilä
Ab, 1984–1988
Tuotepäällikkö, Paasivaara Oy,
1982–1984

Keskeiset luottamustehtävät:

Hallituksen puheenjohtaja:
Potwell Oy
Hallituksen jäsen: Oy Halva Ab,
Mirror Learning Oy

Lisäksi konsernin johtoryhmään kuuluivat vuonna 2013:

Markus Karjalainen,
toimitusjohtaja, ESL Shipping Oy
(8.1.2013 saakka)
Matti Väänänen, toimitusjohtaja,
Leipurin Oy (4.8.2013 saakka)

Aspon liiketoimintojen hallitukset ja toimitusjohtajat 1.3.2014**ESL Shipping Oy**

Aki Ojanen, puheenjohtaja
Mikko Niini, jäsen
Lasse Rikala, jäsen
Ulla Tapaninen, jäsen

Vt. toimitusjohtaja Lasse
Rikala 9.1.–30.4.2013
Toimitusjohtaja Matti-Mikael
Koskinen 1.5.2013 lähtien

Leipurin Oy

Aki Ojanen, puheenjohtaja
Jukka Havia, jäsen
Matti Lappalainen, jäsen
Kaisa Poutanen, jäsen
Matti Tikkakoski, jäsen

Toimitusjohtaja Matti
Väänänen 4.8.2013 saakka
Toimitusjohtaja Paul
Taimitarha 5.8.2013 lähtien

Telko Oy

Aki Ojanen, puheenjohtaja
Kari Blomberg, jäsen
Johan von Knorring, jäsen
Timo Petäjä, jäsen

Toimitusjohtaja
Kalle Kettunen

Kaukomarkkinat Oy

Aki Ojanen, puheenjohtaja
Pirja Heiskanen, jäsen
Risto Kyhälä, jäsen
Kimmo Liukkonen, jäsen

Toimitusjohtaja
Jukka Nieminen

Päivitetyt muutokset Aspon
julkisten sisäpiiriläisten
omistustiedoissa julkaistaan
Aspon kotisivuilla,
www.aspo.fi.

Aspon hallinnointi- periaatteet

ASPON HALLITUKSEN JA KONSERNIN JOHTORYHMÄN JÄSENET
MÄÄRÄYSVALTAYHTEISÖINEEN OMISTAVAT YHTEENSÄ NOIN
17 PROSENTTIA YHTIÖN OSAKEKANNASTA.

Aspon päätöksenteossa ja hallinnossa noudatetaan Suomen osakeyhtiölakia, arvopaperimarkkinalainsäädäntöä ja julkisesti noteerattuja yhtiöitä koskevia säännöksiä, Aspo Oyj:n yhtiöjärjestystä sekä NASDAQ OMX Helsinki Oy:n sääntöjä ja määräyksiä. Aspo noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n antamaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia vuodelta 2010. Hallinnointikoodi on saatavilla Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n sivustolta www.cgfinland.fi.

Aspo Oyj:n erillinen selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä erillinen palkka- ja palkkioselvitys vuodelta 2013 on julkaistu Aspon internet-sivustolla, www.aspo.fi.

Konsernin rakenne

Aspo-konsernin emoyhtiö Aspo Oyj on suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Helsinki. Ylin vastuu Aspo-konsernin hallinnosta ja toiminnasta on Aspo Oyj:n toimitusjohtaja, joita ovat yhtiökokous, hallitus ja toimitusjohtaja. Ylintä päätösvaltaa käyttävät osakkeenomistajat yhtiökokouksessa.

Aspo Oyj:n tehtävänä on omistaa ja kehittää tytäryhtiöidensä ja muiden toi-

mintayksikköjensä toimintaa, huolehtia keskitetysti konserniyhtiöiden hallinnoimiseen, rahoitukseen ja strategiseen suunnitteluun liittyvistä asioista sekä suunnitella ja toteuttaa taloudellisesti tarkoituksenmukaisia investointeja.

Konsernin operatiivinen liiketoiminta tapahtuu konserniyhtiöissä ESL Shipping Oy, Leipurin Oy, Telko Oy ja Kaukomarkkinat Oy sekä näiden tytäryhtiöissä kotimaassa ja ulkomailla.

Yhtiökokous

Varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain yhtiön hallituksen määräämänä ajankohtana ja siinä käsitellään yhtiöjärjestyksen mukaan varsinaiselle yhtiökokoukselle kuuluvat asiat sekä hallituksen ehdotukset ja mahdolliset muut ehdotukset yhtiökokoukselle. Varsinainen yhtiökokous mm. vahvistaa tilinpäätöksen, valitsee hallituksen jäsenet ja tilintarkastajan, päättää voitonjaosta sekä hallituksen jäsenten ja tilintarkastajan palkkioista.

Osakkeenomistajalla on oikeus osakeyhtiölain mukaisesti saada yhtiökokoukselle kuuluva asia yhtiökokouksen käsiteltäväksi, jos hän vaatii sitä kirjallisesti hallitukselta niin hyvissä ajoin,

että asia voidaan sisällyttää yhtiökokoukseen.

Yhtiökokoukset kutsuu koolle Aspo Oyj:n hallitus. Kokouskutsu julkaistaan pörssitiedotteella ja hallituksen määräämissä sanomalehdissä aikaisintaan kaksi kuukautta ja viimeistään 21 päivää ennen yhtiökokousta. Lisäksi kokouskutsu ja seuraavat tiedot julkistetaan yhtiön internet-sivustolla viimeistään 21 päivää ennen yhtiökokousta:

- osakkeiden ja äänioikeuksien kokonaismäärä osakelajeittain kokouskutsun päivänä
- yhtiökokoukselle esitettävät asiakirjat
- hallituksen tai muun toimivaltaisen elimen päätösehdotus
- asia, joka on otettu yhtiökokouksen asialistalle, mutta josta päätöstä ei ehdoteta tehtäväksi

Yhtiökokouksen päätökset julkistetaan kokouksen jälkeen pörssitiedotteella. Yhtiökokouksen pöytäkirja äänestystuloksineen ja päätöksiin liittyvine liitteineen julkaistaan yhtiön internet-sivustolla kahden viikon kuluessa yhtiökokouksesta.

Hallitus

Aspo Oyj:n hallitukseen kuuluu yhtiöjärjestyksen mukaan vähintään viisi ja enintään kahdeksan jäsentä. Jäsenistä ja heidän lukumäärästään päättää yhtiökokous. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Vuoden 2013 varsinaisessa yhtiökokouksessa hallitukseen valittiin seitsemän jäsentä. Jäsenten toimikausi päättyy vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Hallitus on päätösvaltainen, kun joko hallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja mukaan luettuna enemmän kuin puolet jäsenistä on paikalla.

Hallituksen tehtävät ja vastuut määräytyvät yhtiöjärjestyksen, osakeyhtiölain ja muun soveltuvan lainsäädännön pohjalta. Aspo Oyj:n hallitus on vahvistanut kirjallisen työjärjestyksen, jonka mukaisesti hallituksen käsiteltäviä asioita ovat mm:

- Aspo-konsernin strategiset linjaukset ja toimialastrategiat
- konsernirakenne
- yhtiökokoukselle esitettävät asiat
- osavuosikatsaukset ja konsernitiilinpäätökset
- konsernin toimintasuunnitelmat, budjetit ja investoinnit
- liiketoiminnan laajennukset tai supistukset, yrittäjä- ja liiketoimintakaupat
- konsernin riskienhallinta-, vakuutus- ja rahoituspolitiikka
- konsernin ympäristöpolitiikka
- johdon palkitsemis- ja kannustinjärjestelmät
- toimitusjohtajan nimittäminen
- Aspo-konsernin taloudellisen tilanteen ja rahoitustilanteen seuranta

Hallitus tekee vuosittain itsearviointin toiminnastaan ja työskentelytavoistaan.

Hallituksella oli vuoden 2013 aikana 10 kokousta, joista 3 oli puhelinkokouksia. Kokouksiin osallistumisprosentti oli 94.

Hallituksen valiokunnat

Hallitus on perustanut tarkastusvaliokunnan, jonka tarkoituksena on mm. valmistella yhtiön taloudellista raportointia ja valvontaa koskevia asioita. Tarkastusvaliokunnalla ei ole itsenäistä päätösvaltaa, vaan hallitus tekee päätökset asioista valiokunnan valmistelun pohjalta. Tarkastusvaliokunnan muodostavat puheenjohtaja ja vähintään

kaksi jäsentä, jotka hallitus valitsee keskuudestaan vuodeksi kerrallaan. Hallitus on valinnut tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi Roberto Lencionin ja jäseniksi Mammu Kaarion ja Kristina Pentti-von Walzelin.

Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on:

- tilinpäätösraportoinnin prosessin seuranta
- taloudellisen raportointiprosessin valvonta
- sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuuden seuranta
- sisäisen tarkastuksen suunnitelmien ja raporttien käsittely
- yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästä antamaan selvitykseen sisältyvän, taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteiden kuvauksen käsittely
- tilinpäätöksen ja konsernitiilinpäätöksen lakisääteisen tilintarkastuksen seuranta
- tilintarkastusyhteisön riippumattomuuden arviointi
- tilintarkastusyhteisön tarjoamien oheispalvelujen arviointi
- tilintarkastajan valintaa koskevan päätösehdotuksen valmistelu

Tarkastusvaliokunta kokoontuu säännöllisesti vähintään kaksi kertaa vuodessa. Vuonna 2013 tarkastusvaliokunta kokoontui viisi kertaa.

Aspolla ei ole tarkastusvaliokunnan lisäksi muita valiokuntia.

Hallituksen jäsenten palkkiot

Varsinainen yhtiökokous päättää hallituksen jäsenten palkkiot ja kulujen korvausperiaatteet vuosittain.

Vuoden 2013 varsinainen yhtiökokous vahvisti hallituksen puheenjohtajan kuukausipalkkioksi 15 500 euroa. Varapuheenjohtajalle päätettiin maksaa palkkiona 3 600 euroa ja hallituksen muille jäsenille 2 400 euroa kuukaudessa sekä tarkastusvaliokunnan jäsenille 700 euron kokouskohtainen palkkio valiokunnan kokouksista. Hallituksen jäsenelle ei makseta palkkiota, mikäli hän on työ- tai toimitushteessä Aspo-konserniin kuuluvaan yhtiöön.

Matkat korvataan Aspon yleisen matkustussäännön mukaisesti. Aspo Oyj:n hallituksen jäsenille maksettiin vuonna 2013 palkkioita yhteensä 383 051 euroa

(sisältäen hallituksen puheenjohtajan vapaaehtoisen eläkevakuutuksen).

Aspon hallituksen jäsenten enemmistö on riippumattomia yhtiöstä sekä yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista.

Hallituksen puheenjohtaja

Aspo Oyj:n päätoimisena hallituksen puheenjohtajana toimii diplomiekonomi, eMBA Gustav Nyberg (57). Hän vastaa puheenjohtajatehtävien lisäksi mm. strategiaprosessin etenemisestä sekä osallistuu sijoittajasuhdetoimintaan.

Aspo Oyj:n hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja nimittää hallituksen päätoimisen puheenjohtajan sekä sopii hänen palvelussuhteensa ehdoista, jotka on määritelty kirjallisissa johtajasopimuksissa. Päätoiminen puheenjohtaja ei nosta yhtiökokouksen päättämää hallituspalkkiota johtajasopimuksen voimassa ollessa. Päätoimiselle puheenjohtajalle johtajasopimuksen perusteella maksettava kokonaiskorvaus ei ylitä yhtiökokouksen päätöksen mukaista hallituksen puheenjohtajan palkkiota.

Toimitusjohtaja

Aspo Oyj:n toimitusjohtajan valitsee hallitus. Aspon toimitusjohtajana toimii eMBA Aki Ojanen (53). Toimitusjohtaja johtaa ja kehittää konsernin liiketoimintaa ja vastaa operatiivisesta hallinnosta hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Hän esittelee ja raportoi hallitukselle. Toimitusjohtaja hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien määräysten mukaisesti ja vastaa siitä, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty. Toimitusjohtaja toimii myös konserniyhtiöiden hallitusten puheenjohtajana sekä operatiivisena esimiehenä hallinnon ja alakonsernien toimitusjohtajille. Hän vastaa lisäksi sisäisestä tarkastuksesta talousjohtajan esimiehenä sekä konsernin riskienhallinnasta, jota koordinoi talousjohtaja.

Toimitusjohtajan palvelussuhteen ehdoista on sovittu kirjallisesti toimitusjohtajasopimuksessa. Toimitusjohtajan palvelussuhteessa noudatettava irtisanomisaika on kuusi kuukautta. Yhtiön irtisanoessa palvelussuhteen irtisanomisaajan palkan lisäksi maksettava erakorvaus vastaa 18 kuukauden palkkaa.

Toimitusjohtajalle maksettiin vuonna 2013 palkkana, palkkioina ja luontoisetuina yhteensä 438 158 euroa, josta vuodelta 2012 maksettavan tulospalkki-

on osuus oli 50 748 euroa, vapaaehtoisen eläkevakuutuksen osuus 67 586 euroa ja luontoisetujen osuus 18 930 euroa.

Konsernin johtoryhmä

Toimitusjohtajaa avustaa konsernin johtoryhmä. Konsernin johtoryhmä vastaa Aspo-konsernin strategisen rakenteen kehittämisestä ja tuloksesta sekä valmistelee politiikat ja yhteiset käytännöt. Konsernin johtoryhmään kuuluvat konsernin toimitusjohtaja, talousjohtaja, rahoitusjohtaja sekä liiketoimintayksiköiden toimitusjohtajat. Konsernin johtoryhmä kokoontuu vähintään kuusi kertaa vuodessa. Johtoryhmän jäsenet kuuluvat Aspon julkiseen sisäpiiriin.

Vuonna 2013 johtoryhmään kuuluivat konsernin toimitusjohtajan lisäksi talousjohtaja Arto Meitsalo, rahoitusjohtaja Harri Seppälä, ESL Shippingin toimitusjohtaja Markus Karjalainen (8.1.2013 saakka), ESL Shippingin toimitusjohtaja Matti-Mikael Koskinen (1.5.2013 lähtien), Telkon toimitusjohtaja Kalle Kettunen, Kaukomarkkinoiden toimitusjohtaja Jukka Nieminen, Leipurin toimitusjohtaja Matti Väänänen (4.8.2013 saakka) ja Leipurin toimitusjohtaja Paul Taimitarha (5.8.2013 lähtien). Konsernin johtoryhmälle maksettiin vuonna 2013 palkkana, palkkiona ja luontoisetuina yhteensä 1 719 868 euroa, josta vuodelta 2012 maksettavien

tulospalkkioiden osuus oli 141 694 euroa, vapaaehtoisen eläkevakuutuksen osuus 122 309 euroa ja luontoisetujen osuus 121 887 euroa.

Palkitseminen

Aspo-konsernissa on käytössä henkilöstörahassto, jonka jäseninä ovat kaikki Aspo-konsernin suomalaisissa yhtiöissä työskentelevät henkilöt. Aspon toimitusalat maksavat osan tuloksestaan henkilöstölle bonuksina, jotka henkilöstö voi sijoittaa henkilöstörahasstoon tai nostaa rahana. Rahastoinnin pitkän aikavälin tavoitteena on, että henkilöstöstä tulee yhtiön merkittävä omistajaryhmä.

Aspo Oyj:n johdon palkitsemisjärjestelmä koostuu kiinteästä kuukausipalkasta, tehtävän tulosvaikutuksen perusteella määräytyvästä lyhyen aikavälin tulospalkkiosta sekä pitkän aikavälin palkitsemiseen kuuluvista johdon eläke-eduista sekä osakepalkkiojärjestelmästä.

Aspo Oyj:n hallitus päättää konsernin toimitusjohtajan ja konsernin johtoryhmän jäsenten palkkauksen, muut taloudelliset etuudet sekä tulospalkkiojärjestelmän perusteet.

Tulospalkkiojärjestelmä (lyhyen aikavälin palkitsemisjärjestelmä)

Asossa on käytössä johdon tulospalkkiojärjestelmä, jonka piirissä on kon-

sernin johtoryhmän lisäksi noin 30 henkilöä. Tulospalkkion enimmäismäärät voivat vaihdella enimmillään henkilön 3–8 kuukauden palkkaa vastaavaan määrään asti, konsernin toimitusjohtajalla tulospalkkion enimmäismäärä on 8 kuukauden palkkaa vastaava määrä. Tulospalkkiojärjestelmässä kriteereinä ovat vuosittain asetettavat vaatimukset ja oman vastuualueen kehitysedellytykset. Tulospalkkiojärjestelmän kriteerien täyttymistä seurataan vuosittain. Aspo Oyj:n hallitus hyväksyy tulospalkkiojärjestelmän kriteerit ja niiden perusteella maksettavat maksut. Vuosittain määräytyvät tulospalkkiot maksetaan vuositilinpäätöksen valmistumisen jälkeen.

Osakepalkkiojärjestelmä (pitkän aikavälin palkitsemisjärjestelmä)

Aspon hallitus päätti vuonna 2012 noin 30 henkilölle suunnatusta osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä. Järjestelmän tarkoituksena on yhdistää omistajien ja siihen kuuluvien henkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi sekä sitouttaa avainhenkilöt yhtiöön ja tarjota heille kilpailukykyinen yhtiön osakkeiden pitkäjänteiseen omistukseen perustuva palkkiojärjestelmä.

Järjestelmässä on kolme ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2012, 2013 ja 2014. Yhtiön hallitus päättää järjestelmän ansaintakriteerit ja niille asetettavat tavoitteet kunkin ansaintajakson alussa. Järjestelmään osallistuminen ja palkkion saaminen ansaintajaksolta 2013 edellytti, että henkilö hankki yhtiön osakkeita tai omisti yhtiön tai Aspo Management Oy:n osakkeita hallituksen ennalta päättämän määrän. Järjestelmän palkkio ansaintajaksolla 2013 perustui Aspo-konsernin tunnuslukuun tulos/osake (EPS).

Ansaintajakoilta maksettuja osakkeita ei saa luovuttaa sitouttamisjakson aikana, joka päättyy kahden vuoden kuluttua ansaintajakson päättymisestä. Mikäli henkilön työ- tai toimisuhte päättyy sitouttamisjakson aikana, hänen on palautettava palkkiona annetut osakkeet yhtiölle vastikkeetta. Järjestelmän perusteella maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 936 000 Aspo Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen myös rahana maksettavan osuuden), josta vuoden 2012 osuus eli noin kolmasosa ei toteutunut. Vuoden 2013 tuloksen perusteella maksettava määrä vastaa noin 38 511 Aspo Oyj:n osakkeen arvoa päätöspäivänä. Vuodelle 2014 myönnetty maksimimäärä vastaa noin 219 500 osaketta.

Osakeomistusjärjestelmä (pitkän aikavälin sitouttamisjärjestelmä)

Aspossa on lisäksi konsernin johtoon kuuluvien henkilöiden osakeomistusjärjestelmä. Järjestelmän tarkoituksena on mahdollistaa osallistujien merkittävä pitkäaikainen omistus Aspossa. Järjestelmään osallistuvien henkilöiden omistama yhtiö Aspo Management Oy hankki 114 523 kappaletta Aspon osakkeita osallistujilta markkinahintaan ja lisäksi Aspo luovutti yhtiölle suunnatussa osakeannissa omia osakkeitaan yhteensä 322 637 kappaletta markkinahintaan. Aspo Management Oy merkitsi lisäksi osakkeita Aspon osakeannissa 62 452 kappaletta ja sen rahoittamiseksi nosti Aspolta lisälainaa 324 750,40 euroa. Vuoden 2013 lopussa lainaa oli jäljellä yhteensä 2 934 750,40 euroa. Lokakuussa 2013 Aspo Management Oy osti 10 000 kappaletta Aspo Oyj:n osakkeita, minkä jälkeen yhtiö omistaa yhteensä 509 612 Aspon osaketta. Järjestelmää ei pureta alkuperäisen suunnitelman mukaisesti keväällä 2014. Osakassopimuksen mukaisesti järjestelmää jatketaan vuosi kerrallaan mikäli Aspon osakkeen pörssikurssi vuoden 2014, 2015 tai 2016 alussa on alle sen keskihinnan, jolla Aspo Management Oy hankki omistamansa Aspon osakkeet. Osakkeiden luovuttamista on rajoitettu järjestelmän voimassaoloaikana.

Aspolla ei ole erillistä optio-ohjelmaa. Tarkemmat tiedot palkitsemisesta ja kannustinjärjestelmistä löytyvät palkka- ja palkkioselvityksessä osoitteesta www.aspo.fi.

Lisäeläkkeet

Aspo Oyj:n hallituksen päätoimisella puheenjohtajalla ja toimitusjohtajalla sekä kahdella konsernin johtoryhmään kuuluvalla johtajalla on maksuperusteinen ryhmäeläke-etu. Eläkeikä on 60 vuotta, jolloin vakuutusmaksujen maksaminen päättyy. Eläke päättyy henkilön täytettyä 70 vuotta. Eläke määräytyy eläkkeen alkamishetken vakuutussäästöjen perusteella. Eläkkeen alkamista voidaan lykätä korkeintaan siihen asti, kun henkilö täyttää 70 vuotta. Eläke määräytyy tällöin sijoituskohteiden arvonkehityksen mukaisesti tarkistetusta vakuutussäästöstä.

Jos henkilön työsuhte päättyy ennen sopimuksen mukaista eläkeikää työnantajan taholta tapahtuvaan irtisanomiseen tuotannollisista tai taloudellisista syistä, henkilöllä on oikeus työsuhteen päättymiseen mennessä kertyneeseen vakuutussäästöä vastaavaan maksupaaseen vakuutukseen eli vapaakirjaan.

Henkilöllä on aina oikeus omia maksusuuksia vastaavaan vapaakirjaan.

Vuonna 2013 Aspo Oyj:n hallituksen puheenjohtajan ryhmäeläkevakuutuksen kustannus oli 81 897 euroa, mikä sisältyy hänelle maksettuihin kokonaiskorvaukseen. Toimitusjohtajan ryhmäeläkevakuutuksen kustannus oli 67 586 euroa eli 18 % vuosiansiosta. Yhteensä vapaaehtoisen eläkevakuutuksen kustannukset olivat 204 206 euroa.

Tilintarkastus

Yhtiöjärjestyksen mukaan varsinainen yhtiökokous valitsee tilintarkastajan, jonka tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastajan toimikausi päättyy vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päätyttyä.

Yhtiökokouksen valitsema tilintarkastaja vastaa tarkastustyön ohjeistuksesta ja koordinoinnista koko konsernin osalta. Tilintarkastaja antaa yhtiön osakkeenomistajille lain edellyttämän tarkastuskertomuksen vuositilinpäätöksen yhteydessä. Hallitukselle toimitetaan myös tilintarkastajan mahdollisesti antamat muut tarkastuskertomukset.

Vuoden 2013 yhtiökokous valitsi yhtiön tilintarkastajaksi KHT-yhteisö Ernst & Young Oy:n. Päävastuullisena tilintarkastajana toimi KHT Harri Pärssinen. EY-ketjuun kuuluville yhteisöille Suomessa ja ulkomailla maksettiin vuonna 2013 palkkioita Aspo-konsernin yhtiöiden tilintarkastuksesta yhteensä 108 800 euroa. Muita palveluja ostettiin lisäksi 28 100 eurolla.

Sisäinen valvonta

Aspon sisäinen valvonta käsittää liiketoimintaprosesseihin sisäänrakennetun valvonnan, konsernin johtamisjärjestelmän ja koko konsernin kattavan taloudellisen raportoinnin. Sisäinen valvonta on oleellinen osa yhtiön johtamista, riskienhallintaa ja hallintoa.

Sisäisen valvonnan tavoitteena on saada aikaan riittävä varmuus päämäärien ja tavoitteiden saavuttamisesta seuraavissa asioissa:

- toiminnan tuloksellisuus ja tehokkuus sekä pääomien hallinta
- taloudellisen ja toiminnallisen tiedon luotettavuus ja eheys
- lakien, määräysten ja sopimusten sekä eettisten periaatteiden ja yhteiskuntavastuun noudattaminen
- omaisuuden ja brändien turvaaminen ja vastuullinen hoitaminen

Vastuu valvonnan järjestämisestä kuuluu hallitukselle ja toimitusjohtajalle sekä konsernissa että eri liiketoiminoissa. Konsernin hallitus on vastuussa osakkeenomistajille ja toimitusjohtajalle hallitukselle. Vastuuketju jatkuu läpi koko organisaation siten, että kukin aspolainen vastaa vastuualueensa valvonnasta esimiehelleen. Konserniyhtiöiden controllerit ovat osaltaan valvontavastuussa lainsäädännön ja konsernin ohjeiden noudattamisesta. He raportoi- vat toimialajohdon lisäksi konsernin talousjohtajalle. Talousjohtaja raportoi mahdollisista havainnoista toimitusjohtajalle ja hallitukselle. Sisäisen tarkastuksen toiminto tukee konsernin johtoa heidän valvontatehtävässään ja tavoitteena on antaa konsernin hallitukselle riittävä varmuus sisäisen valvonnan toimivuudesta.

Taloudellinen raportointi

Taloudellisen raportoinnin valvonta perustuu liiketoimintaprosessien valvontaan. Taloudelliseen raportointiin käytettävä tieto syntyy liiketoimintaprosessien edetessä ja vastuu tiedon oikeellisuudesta on kaikilla prosessiin osallistuvilla. Talouden raportointiprosessi on hajautettu ja sitä valvoo tarkastusvaliokunta.

Konsernin tilinpäätökset laaditaan IFRS-standardien mukaan, emoyhtiön ja suomalaisten tytäryhtiöiden tilinpäätökset Suomen kirjanpitolain mukaan. Jokainen erillisyhtiö noudattaa kirjanpidossaan sijaintimaan lainsäädäntöä, mutta raportoi tiedot Aspon antaman laskentaohjeistuksen mukaisesti. Yksittäisillä yrityksillä voi olla oma tilipuitteistonsa, mutta niiden tiedot konsolidoidaan yhteistä tilipuitteistoa noudattaen toimialatasolle, jossa niiden oikeellisuus arvioidaan ja siirretään edelleen konsernitason. Aspo-konsernin tiedot tarkistetaan ja niiden laatu arvioidaan kuukausittain. Jokaisessa välivaiheessa tiedon laadusta ja sen tuottamisen prosessista vastuussa oleva yksikkö arvioi tiedon oikeellisuutta. Konsernitason tarkistus- ja täsmäytysmekanismit ovat käytössä kvartaalien lisäksi kuukausittain.

Taloudellista raportointia varten konsernilla on käytössä tarvittavat raportointijärjestelmät, jotka on hajautettu ja joiden käytössä noudatetaan sisäisen valvonnan periaatteita. Asetettujen tavoitteiden toteutumista seurataan kuukausittain raportointijärjestelmän avulla. Se kattaa toteutuma- ja vertailutietojen lisäksi ajantasaiset ennusteet. Aspon hallitus saa vastaavat raportit

käyttöönään kuukausittain. Hallitus arvioi konsernin tilaa ja tulevaisuutta saamansa tiedon perusteella. Hallitus vastaa tilinpäätöksen sisällöstä ja sen julkaisemisesta.

Vuoden 2013 aikana raportointijärjestelmien uusimista ja yhtenäistämistä on jatkettu, mikä parantaa sisäistä valvontaa.

Raportoinnin oikeellisuutta ja prosessien pitävyyttä arvioi tarkastusvaliokunnan lisäksi riippumaton ulkopuolinen tilintarkastusyhteisö.

Sisäinen tarkastus

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on tukea konsernin arviointia ja varmistusta, joilla todennetaan riskienhallinnan, valvonnan sekä johtamisen ja hallinnon tehokkuutta. Sisäinen tarkastus tukee johtoa ja organisaatiota konsernin päämäärien ja tavoitteiden saavuttamisen varmistamisessa sekä valvontajärjestelmän toiminnan varmistamisessa ja sen kehittämisessä.

Sisäisen tarkastuksen toimintaperiaatteet vahvistetaan hallituksen antamissa sisäisen valvonnan periaatteissa. Toiminto kuuluu konsernin talousjohtajalle, ja toiminnon havainnoista raportoidaan toimitusjohtajalle, tarkastusvaliokunnalle ja hallitukselle. Sisäinen tarkastus on organisoitu konsernin kokoa vastaavaksi ja tarvittaessa hankitaan lisäresursseja ja erikoisosaamista vaativien arviointien suorittamiseen. Tavoitteena on suorittaa kahdesta kolmeen riskilähtöistä tarkastusta vuodessa. Tarkastukset perustuvat riskien arviointiin liiketoimintayksiköiden omien riskianalyyysien perusteella. Tarkastustyön arvioinnin ja varmistuksen kohteena ovat toimintojen tuloksellisuus ja tehokkuus, taloudellisen ja toiminnallisen raportoinnin luotettavuus, toiminnan lainmukaisuus ja varojen turvaaminen.

Hallituksen nimittämä tarkastusvaliokunta seuraa sisäisen tarkastuksen toimintaa ja tehokkuutta säännöllisesti kokouksissaan, sekä käsittelee sisäisen tarkastuksen suunnitelmia ja raportteja.

Riskienhallinta

Riskienhallinnan päämääränä on varmistaa konsernin strategian toteutumista, taloudellisen tuloksen kehittymistä, osakasarvoa, osingonmaksukykyä ja liiketoiminnan jatkuvuutta. Vastuu riskienhallinnasta on toimialojen liiketoimintajohtajilla. Johto vastaa riittävien toimenpiteiden määrittämisestä, toteuttamisesta sekä toi-

menpiteiden toteutumisen seurannasta osana normaalia toiminnan ohjausta. Riskienhallintaa koordinoi konsernin talousjohtaja, joka raportoi konsernin toimitusjohtajalle.

Hallituksen nimittämä tarkastusvaliokunta seuraa riskienhallintajärjestelmien tehokkuutta, sekä käsittelee riskienhallintatoiminnon suunnitelmia ja raportteja.

Jokaiselle toimialalle on erikseen valmisteltu riskienhallintaohjelma. Liiketoiminnan riskejä ja niiden hallintaa käsitellään säännöllisesti liiketoimintojen johtoryhmissä. Konsernin yhteiset toiminnot huolehtivat siitä, että niiden vastuulla oleviin prosesseihin sisällytetään riittävät riskien arviointi- ja raportointimenettelyt. Tiettyjen riskien osalta riskienhallinnan periaatteet ja keskeisin sisältö on määritelty konsernitason politiikoissa ja ohjeissa. Konsernin hallinto vastaa konsernitason vakuutusohjelmista.

Riskienhallinta perustuu oleellisilta osin edellä esitettyyn sisäisen valvonnan mukaiseen toimintatapaan, jossa vastuuketju ulottuu läpi koko konsernin. Liiketoimintariskien hallinnassa tärkein tekijä on liiketoiminnan syvällinen osaaminen ja niiden työkalujen hallinta, joiden avulla päivittäinen liiketoiminta tapahtuu ja joilla sitä ohjataan. Jokaiselle toimialalle ominaiset riskit tunnistetaan liiketoimintayksiköissä, niitä arvioidaan toimialojen johtoryhmissä ja niistä raportoidaan toimialojen hallituksille sekä tarvittaessa Aspon hallitukselle tai tarkastusvaliokunnalle. Toimialahallitusten puheenjohtajana toimii konsernin toimitusjohtaja.

Riskejä arvioidaan jatkuvasti ja niiden hallintaa käsitellään toimialayhtiöiden johdossa. Riskiarviointin päivitetään Aspon johtamiskäytännön mukaisesti ja keskeiset tulokset esitetään neljännesvuosittain julkaitavissa osavuositarkastuksissa. Merkittävistä hankkeista tehdään erilliset riskianalyytit. Konsernin kannalta merkittävimmät riskit arvioidaan keran vuodessa ja tulos raportoidaan vuosikertomuksen yhteydessä.

Rahoitusriskit ja rahoituksen riskienhallinnan periaatteet ja organisaatio on selostettu tilinpäätöksen liitetiedossa 26.

Sisäpiirihallinto

Aspo-konsernissa noudatetaan NASDAQ OMX Helsinki Oy:n sisäpiiriohjetta. Aspon hallitus on lisäksi vahvistanut Aspo Oyj:n sisäpiirisäännöt, joka sisältävät ohjeet pysyville ja hankekohtaisil-

le sisäpiiriläisille. Aspo Oyj:n julkiseen sisäpiiriin kuuluvat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, konsernin johtoryhmän jäsenet ja tilintarkastaja. Näiden lisäksi Aspo Oyj:n pysyvään sisäpiiriin kuuluvat tytäryhtiöiden varatoimitusjohtajat, hallituksen sihteeri, konsernin taloudesta ja rahoituksesta vastaavat henkilöt sekä muut henkilöt, jotka saavat tehtävässään säännöllisesti sisäpiiritietoa. Lisäksi sisäpiirihankkeiden valmisteluun osallistuvista henkilöistä pidetään hankekohtaisia sisäpiirirekistereitä.

Pysyvät sisäpiiriläiset eivät saa käydä kauppaa yhtiön liikkeeseen laskemilla arvopapereilla 21 vuorokauden aikana ennen osavuosikatsauksen tai tilinpäätöksen julkistamista eivätkä julkaisupäivänä.

Sisäpiiriasioiden ohjauksesta ja valvonnasta vastaa konsernin talousjohtaja. Julkiseen sisäpiiriin kuuluvien henkilöiden omistustiedot ja niissä tapahtuneet muutokset julkaistaan yhtiön internet-sivuilla osoitteessa www.aspo.fi. Aspo Oyj:n sisäpiirirekisteriä ylläpitää Euroclear Finland Oy.

Tiedotekooste 2013

ASPO OYJ JULKAISI VUONNA 2013 YHTEENSÄ 23 PÖRSSITIEDOTETTA, JOISTA NELJÄ OLI TULOSTIEDOTTEITA. PÖRSSITIEDOTTEET OVAT KOKONAISUUDESSAAN LUETTAVISSA YHTIÖN VERKKOSIVUILLA OSOITTEESSA WWW.ASPO.FI. OSA TIEDOTTEIDEN SISÄLLÖSTÄ VOI OLLA VANHENTUNUTTA.

8.1.2013 ESL Shipping Oy:n toimitusjohtaja vaihtuu

Aspo-konserniin kuuluvan ESL Shipping Oy:n toimitusjohtaja Markus Karjalainen on ilmoittanut eroavansa yhtiön palveluksesta. Vt. toimitusjohtajana toimii toistaiseksi ESL Shipping Oy:n hallituksen jäsen, KTM Lasse Rikala (61).

6.2.2013 Aspo Oyj:n tilinpäätöstiedotteen julkaiseminen ja tiedotustilaisuus

Aspo Oyj julkistaa vuoden 2012 tilinpäätöstiedotteensa torstaina 14.2.2013 noin klo 11.00. Tiedotustilaisuus pidetään klo 13.30.

14.2.2013 Aspo-konsernin tilinpäätöstiedote 1.1.-31.12.2012

Aspo 2012: Neljäs vuosineljännes vuoden paras. Aspo-konsernin liikevaihto vuonna 2012 oli 481,6 Me. Liikevoitto oli 10,6 Me. Voitto ennen veroja oli 7,4 Me ja tulos/osake 0,36 euroa. Hallituksen osinkoesitys on 0,42 euroa osakkeelta.

5.3.2013 Matti-Mikael Koskinen nimitetty ESL Shippingin uudeksi toimitusjohtajaksi

ESL Shipping Oy:n uudeksi toimitusjohtajaksi ja Aspo-konsernin johtoryhmän jäseneksi on 1.5.2013 alkaen nimitetty KTM Matti-Mikael Koskinen (41). Vt. toimitusjohtajana toiminut Lasse

Rikala jatkaa ESL Shippingin hallituksen jäsenenä. Matti-Mikael Koskinen on toiminut Meriaura Oy:n toimitusjohtajana vuodesta 2007 ja ennen sitä hän vastasi Meriauran rahtitoiminnoista varatoimitusjohtajana.

8.3.2013 Yhtiökokouskutsu

Aspo Oyj:n osakkeenomistajat kutsutaan varsinaiseen yhtiökokoukseen, joka pidetään keskiviikkona 10. huhtikuuta 2013 Helsingissä.

12.3.2013 Aspo allekirjoitti 15 miljoonan euron luottosopimuksen

Aspo Oyj on allekirjoittanut luottosopimuksen, jonka määrä on 15 miljoonaa euroa. Luotonantaja on Danske Bank. Luottosopimuksen laina-aika on 3 vuotta ja sillä korvataan vastaava määrä lyhytaikaisia luottoja. Luottojen konvertoinnilla Aspo Oyj pidentää luottosalkkunsu maturiteettia. Luoton käyttötarkoitus on konsernin yleiset rahoitustarpeet.

3.4.2013 Aspon vuosikertomus ja selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2012 julkaistu

Aspo-konsernin vuoden 2012 vuosikertomus on julkaistu suomeksi ja englanniksi. Myös yhtiön antama erillinen selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä vuonna 2012 on julkaistu kotisivuilla www.aspo.fi.

10.4.2013 Aspon varsinaisen yhtiökokouksen päätökset

Aspo Oyj:n 10.4.2013 pidetty varsinainen yhtiökokous vahvisti yhtiön ja konsernin tilinpäätökset vuodelta 2012 ja myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle. Osinkona päätettiin jakaa 0,42 euroa osakkeelta. Yhtiökokous hyväksyi hallituksen ehdotuksen omien osakkeiden hankkimisesta.

23.4.2013 Kutsu Aspon osavuositarkastuksen tiedotustilaisuuteen

Aspo Oyj:n tammi-maaliskuun 2013 osavuositarkastus julkistetaan maanantaina 29.4.2013 noin klo 10.00. Tiedotustilaisuus pidetään klo 14.30.

29.4.2013 Aspo-konsernin osavuositarkastus 1.1.-31.3.2013

Liikevaihto oli tammi-maaliskuussa 112,3 Me ja liikevoitto 0,9 Me. Tulos ennen veroja oli 0,1 Me ja tulos/osake oli 0,01 euroa. 1.3.2012 takautuvasti vuodelle 2011 voimaan tullut uusi tonnistoverolaki paransi osakekohtaista tulosta vertailukaudella noin 0,10 e/osake.

6.6.2013 Leipurin Oy panostaa kasvumarkkinoille, toimitusjohtaja Matti Väänänen siirtyy Venäjälle. Uudeksi toimitusjohtajaksi tulee Paul Taimitarha.

Leipurin Oy:n toimitus-

johtaja Matti Väänänen siirtyy kehittämään Leipurin-konsernin voimakkaasti kasvavaa toimintaa idän kasvumarkkinoilla asemapaikkanaan Pietari. Venäjällä 000 Leipurien Tukun toimitusjohtajana jatkaa Tatjana Nikulina, joka raportoi Matti Väänänselle.

Leipurin Oy:n toimitusjohtajaksi ja Aspo-konsernin johtoryhmän jäseneksi on 5.8.2013 alkaen nimitetty ekonomi Paul Taimitarha (55). Hän on toiminut Leipurin Oy:n hallituksen jäsenenä vuodesta 2009. Paul Taimitarha on toiminut mm. Fazer Leipomoiden sekä Fazer Amican toimitusjohtajana sekä Suomen Unilever-yhtiöissä johtotehtävissä.

14.8.2013 Kutsu Aspon osavuositarkastuksen tiedotustilaisuuteen

Aspo Oyj:n tammi-kesäkuun 2013 osavuositarkastus julkistetaan tiistaina 20.8.2013 noin klo 10.00. Tiedotustilaisuus pidetään klo 14.00.

20.8.2013 Aspo-konsernin osavuositarkastus 1.1.-30.6.2013

Vertailukelpoinen liikevoitto parani, liikevaihto edellisvuoden tasolla. Aspo-konsernin liikevaihto oli tammi-kesäkuussa 235,9 Me ja liikevoitto 2,4 Me. Tulos ennen veroja oli 0,5 Me ja tulos/osake 0,03 euroa.

20.9.2013 Aspo korottaa kotimaista yritystodistusohjelmaansa

Aspo Oyj on allekirjoittanut sopimuksen 80 miljoonan euron kotimaisesta yritystodistusohjelmasta. Aikaisempi, vuonna 2008 allekirjoitettu sopimus, oli määrältään 50 miljoonaa euroa. Yritystodistusohjelma tukee Aspon laajaa rahoituspohjaa ja sen puitteissa yhtiö voi laskea liikkeelle alle vuoden mittaisia yritystodistuksia, joilla rahoitetaan Aspon käyttöpääomaa ja muita lyhytaikaisia rahoitustarpeita.

3.10.2013 Aspo järjestää pääomamarkkinapäivän 27.11.2013

Aspo Oyj järjestää analyttikoille, sijoittajille ja median edustajille suunnatun pääomamarkkinapäivän keskiviikkona 27.11.2013 Vantaalla. Varsinainen kutsu, ohjelma ja ilmoittautumisohjeet julkaistaan myöhemmin.

16.10.2013 Kutsu Aspon osavuositarkastuksen tiedotustilaisuuteen

Aspo Oyj:n tammi-syyskuun 2013 osavuositarkastus julkistetaan torstaina 24.10.2013 noin klo 10.00. Tiedotustilaisuus pidetään klo 13.30.

24.10.2013 Aspo-konsernin osavuositarkastus 1.1.-30.9.2013

Aspon Q3 liikevoitto kasvoi merkittävästi varustamon ja idän markkinoiden ansiosta. Aspo-konsernin liikevaihto tammi-syyskuussa oli 356,0 Me. Liikevoitto kasvoi ja oli 7,0 Me. Voitto ennen veroja oli 4,0 Me ja tulos/osake oli 0,14 euroa.

25.10.2013 Aspo allekirjoitti 20 miljoonan euron luottosopimuksen

Aspo Oyj on allekirjoittanut valmiusluottoliittisopimuksen, jonka määrä on 20 miljoonaa euroa. Luotonantaja on Danske Bank. Sopimuksen laina-aika on kolme vuotta ja se korvaa vuonna 2014 erääntyvän

vastaavan suuruisen valmiusluottoliittisopimuksen. Allekirjoitetun sopimuksen käyttötarkoitus on konsernin yleiset rahoitustarpeet.

11.11.2013 Aspo laskee liikkeeseen 20 miljoonan euron hybridilainan

Aspo laskee liikkeeseen 20 miljoonan euron hybridilainan eli oman pääoman ehtoisen joukkovelkakirjalainan. Lainan vuotuinen kuponnikorko on 7,00 %. Lainalla ei ole eräpäivää, mutta yhtiöllä on oikeus lunastaa se takaisin kolmen vuoden kuluttua. Lainan liikkeeseenlaskupäivä on 18. marraskuuta 2013. Liikkeeseenlasku suunnattiin pääosin kotimaisille instituutio-naalisille sijoittajille ja laina ylimerkittiin merkittävästi.

21.11.2013 ESL Shipping vastaa kysynnän kasvuun vuokraamalla lisäaluksen

ESL Shipping Oy vastaa varustamon kasvaneeseen merikuljetusten kysyntään aikarahtaamalla käyttöönsä kuivarahtialus m/s Nas-sauborgin ensi kesään asti. Kapasiteetin lisäys mahdollistaa uusien asiakkaiden palvelemisen sekä palvelutarjonnan laajentamisen koko laivaston osalta myös maantieteellisesti. Samalla voidaan entistä paremmin taata pitkäaikaisten sopimusasiakkaiden tulevan talvikauden kuljetukset jääolosuhteissa.

27.11.2013 Aspo selvittää edellytyksiä listata Leipurin Oy Helsingin pörssiin

Aspon hallitus on päättänyt selvittää edellytyksiä Aspon kokonaan omistaman Leipurin Oy:n listautumiseksi Helsingin pörssiin. Aspon tavoitteena olisi säilyä Leipurin Oy:n vähemmistö-omistajana. Kun selvitystyön tulokset valmistuvat, Aspo kertoo niistä erillisellä pörssi-tiedotteella. Mahdollinen listautuminen voisi tapahtua markkinatilanteesta riippuen lähivuosien aikana.

27.11.2013 Aspon pääomamarkkinapäivä

Aspo päivittää taloudelliset tavoitteensa ja pitää tulosohjeistuksensa muuttumattomana.

Aspo järjestää pääomamarkkinapäivän tänään 27.11.2013. Suomenkielinen esitysmateriaali on saatavilla yhtiön kotisivuilta osoitteessa www.aspo.fi.

Yhteenveto: Aspo päivittää taloudelliset tavoitteensa. Nyt yhtiö tavoittelee liikevoittoprosenttia, joka on lähempänä kymmentä kuin viittä, keskimäärin yli 20 %:n oman pääoman tuottoa sekä enintään 100 %:n nettovelkaantumisasetta. Aspo pitää osingonjakopolitiikkansa ennallaan. Aspo jakaa vuosittain osinkoa keskimäärin vähintään puolet tilikauden tuloksesta.

Tammi-syyskuun osavuositarkastuksessa annettu vuoden 2013 tulosohjeistus säilyy muuttumattomana. Aspo tavoittelee liikevoiton kasvua ja edellisvuoden liikevaihtotasoa.

Aspo-konsernin strategia säilyy ennallaan. Strategian keskeiset tekijät ovat monialaisuus, toiminta idän kasvumarkkinoilla sekä kyky tehdä rakennejärjestelyjä.

18.12.2013 Aspon taloudellinen tiedottaminen 2014

Aspo-konsernin tilinpäätöstiedote vuodelta 2013 julkaistaan torstaina 13.2.2014. Vuosikertomus ilmestyy viimeistään viikolla 14. Aspo julkaisee kolme osavuositarkastusta vuonna 2014: 5.5.2014, 18.8.2014 ja 28.10.2014. Aspon varsinainen yhtiökokous on suunniteltu pidettäväksi torstaina 3.4.2014 Helsingissä.

MUUT TIEDOTTEET:

8.2.2013 Teollisuusneuvos Henrik Nyberg on kuollut

Teollisuusneuvos Henrik Nyberg menehtyi torstaina 7.2.2013 Helsingissä. Hän oli Aspo-konsernin pitkäaikainen toimitusjohtaja ja hallituksen puheenjohtaja sekä Aspon merkittävä osakkeenomistaja.

24.7.2013 Tulipalo Telkon Kiovan muovi- ja kemikaalivarastossa

Telkon muovi- ja kemikaalivarastolla Ukrainassa Kiovan lähistöllä syttyi tiistaina 23.7.2013 iltapäivällä tulipalo. Palo saatiin nopeasti hallintaan ja sammutettua. Onnettomuudella ei tämän hetken arvion mukaan ole olennaista tulosvaikutusta Aspolle.

8.11.2013 Kutsu Aspon pääomamarkkinapäivään 27.11.2013

Aspo Oyj kutsuu analyttikot, sijoittajat ja median edustajat pääomamarkkinapäivään 27.11. klo 9.00-13.00 Leipurin Oy:n toimitiloihin Vantaalle.

Tilinpäätös 2013

SISÄLTÖ

Tilinpäätös

54 Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös, IFRS

63 Konsernin tuloslaskelma

64 Konsernitase

65 Konsernin rahavirtalaskelma

66 Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

67 Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

97 Konsernin tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös, FAS

99 Emoyhtiön tuloslaskelma

100 Emoyhtiön tase

101 Emoyhtiön rahavirtalaskelma

102 Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

108 Osakkeet ja osakkeenomistajat

110 Hallituksen esitys voittovarojen käytöstä

111 Tilintarkastuskertomus

112 Tietoa sijoittajille

Hallituksen toimintakertomus

Aspo on monialayhtiö, joka omistaa ja kehittää liiketoimintoja Pohjois-Euroopan lisäksi kasvumarkkinoilla keskittyen vaativiin b-to-b -asiakkaisiin. Vahvojen yritysbrändien, ESL Shipping, Leipurin, Telko ja Kaukomarkkinat, tavoitteena on olla toimialojensa markkinajohtajia. Ne vastaavat omasta toiminnastaan, asiakassuhteistaan ja niiden kehittämistä. Kokonaisuutena ne tuottavat Aspon liikearvon. Aspon konsernirakennetta ja liiketoimintoja kehitetään pitkäjänteisesti ilman ennalta määriteltäviä aikatauluja.

Aspon toimintasegmentit ovat ESL Shipping, Leipurin, Telko ja Kaukomarkkinat. Muu toiminta sisältää Aspon konsernihallinnon, talous- ja ICT-palvelukeskuksen ja vähäisiä määriä muita toimialoille kuuluttomia toimintoja.

Aspo on kertonut selvittävänsä edellytyksiä Leipurin Oy:n listaamiseksi Helsingin pörssin päälistalle. Aspon tavoitteena on jäädä yhtiöön vähemmistöomistajaksi. Alustava selvitys listauksen edellytyksistä on positiivinen ja Aspon tavoitteena on listata Leipurin Oy vuoden 2014 aikana.

Toiminnan yleispiirteet

Euroopan ja Suomen teollisuuden tuotannon kehitys jatkui heikkona koko vuoden 2013. Venäjän ja muun IVY-markkinan kasvun ennusteita leikattiin syksyllä edelleen. Epävarmuus Aspolle tärkeiden kasvumarkkinoiden kuten Venäjän, Ukrainan ja muiden IVY-maiden sekä Kiinan kansantalouksien kehityksestä on edelleen lisääntynyt. Raaka-aineiden hinnat ovat säilyneet matalalla tasolla ja volatilitteetti on lisääntynyt. Konsernille tärkeät laivojen kansainväliset kuivarahti-indeksit nousivat historiallisen heikosta tasosta lievästi vuoden 2013 aikana.

ESL Shipping

ESL Shipping on Itämeren johtava kuivia irtolasteja kuljettava varustamo. Tilikauden lopussa varustamon tonnisto koostui 15 yksiköstä, joista 12 oli varustamon omia, yksi osaomistettu, yksi vuokrattu ja yksi aikarahdattu.

Kuivien irtolastien rahtihinnat säilyivät vuonna 2013 kansainvälisesti edelleen alhaisella tasolla. Sesonkivaihtelulle tyypilliseen tapaan markkinarahtitaso nousi vuoden aikana kääntyen kuitenkin aivan vuoden lopussa jälleen laskuun. ESL Ship-

pingin alukset ovat operoineet pääosin Itämerellä ja Euroopan liikenteessä. Toinen supramax-aluksista oli sopimusliikenteessä Kanadan jääalueella. Alus on osoittanut sopivuutensa Pohjois-Amerikassa vallinneisiin kylmiin sääolosuhteisiin. ESL Shippingin kuljetukset Itämerellä perustuvat pääosin pitkäkestoisiiin sopimuksiin ja vakiintuneisiin asiakassuhteisiin.

ESL Shippingin toimitusjohtaja Markus Karjalainen irtisanoutui tehtävästään tammikuussa ja vt. toimitusjohtajaksi 9.1.2013 lähtien nimitettiin yhtiön hallituksen jäsen Lasse Rikala. Yhtiön toimitusjohtajaksi nimitettiin KTM Matti-Mikael Koskinen, joka on toiminut tehtävässään 1.5.2013 lähtien.

ESL Shippingin liikevaihto nousi 77,8 miljoonaan euroon (72,3). Varustamo paransi tehokkuuttaan erityisesti polttoainetaloudellisuudessa sekä lisäsi uusien kannattavien asiakkaiden kuljetusvolyymejä myös Itämeren ulkopuolella kuten Kanadan jääalueella. Varustamon liikevoitto parani merkittävästi ja oli 7,6 miljoonaa euroa (3,7 Me sisältäen 2,6 Me alusten myyntivoittoa). ESL Shipping kuljetti vuonna 2013 lasteja 11,6 miljoonaa tonnia (10,4).

Varustamo on lisännyt kapasiteettia yhdellä aikarahdatulla aluksella kesään 2014 asti. Tämä mahdollistaa uusien asiakkaiden palvelemisen sekä palvelutarjonnan laajentamisen koko laivaston osalta myös maantieteellisesti. Samalla voidaan entistä paremmin taata pitkäaikaisten sopimusasiakkaiden talvikauden kuljetukset jääolosuhteissa. Yhtiöllä on mahdollisuus jatkaa aluksen rahtausta sovitun kauden jälkeen vallitsevasta kysyntätilanteesta riippuen.

Kannattavuuden parantumiseen on kuljetusvolyymien ja kapasiteetin kasvun lisäksi vaikuttanut voimakkaasti alusten aikataulu- ja nopeusoptimointi ja siitä seurannut alentunut polttoaineenkulutus. Samoin laivaston ja varustamon muita operatiivisia kuluja on onnistuttu alentamaan. Yhtiö sai syyskuussa tukiviranomaiselta päätökset, joiden pohjalta viimeistellään tarkentavia investointilaskelmia ja laaditaan toteutussuunnitelmaa mahdolliselle pakokaasupesuriasennukselle. Uuden hakukierroksen avauduttua varustamo haki valtion tukea ympäristönsuojelun tasoa parantaviin jälki-investointeihin osana valmistautumista rikkidirektiivin voimaantuloon. Tuki on tarkoitettu lähinnä alusten konvertointiin vähärikkiselle polttoaineelle sopiviksi.

Leipurin

Leipurin palvelee leipomoteollisuutta sekä muuta elintarviketeollisuutta tarjoamalla tuotekehityspalveluita, leivonnassa tarvittavia raaka-aineita sekä laitteita yksittäiskoneista täysimittaisiin leivontalinjoihin. Leipurin toimii Suomessa, Venäjällä, Baltiassa, Puolassa, Ukrainassa, Valko-Venäjällä sekä Kazakstanissa. Venäjällä toiminta kattaa maantieteellisesti kaikki alueet. Hankintatoiminnassaan Leipurin toimii niin kansainvälisesti kuin paikallista hankintaa kehittäen.

Leipomoraaka-aineiden ja muiden elintarvikkeiden raaka-aineiden hinnat säilyivät vuonna 2013 ennallaan tai laskivat. Satokausi 2013 laski erityisesti Venäjän viljatuotteiden hintatasoa.

Leipurin-liiketoiminnan liikevaihto kasvoi 4 % ja oli 136,3 miljoonaa euroa (131,1). Liikevoitto kasvoi 30 % ja oli 5,2 miljoonaa euroa (4,0) ja liikevoittoprosentti nousi 3,1 %:sta 3,8 %:iin.

Venäjän, Ukrainan ja muiden IVY-maiden toimintojen liikevaihto säilyi vuonna 2013 entisellä tasolla ja oli 39,2 miljoonaa euroa (40,1). Venäjällä ruplamääräinen liikevaihto kasvoi noin 17 %. Liikevoittoprosentti idän kasvumarkkinoilla säilyi yli viiden prosentin. Leipomoraaka-aineiden liikevaihto kasvoi tällä markkina-alueella euromääräisesti noin 10 % ja oli 30,4 miljoonaa euroa (27,5).

Leipomoraaka-aineiden katetasot kyettiin säilyttämään kaikilla markkina-alueilla edellisen vuoden tasolla. Koneliiketoiminnassa omavalmistuksen osuus liikevaihdosta lisääntyi vuonna 2013. Oma valmistuksessa kannattavuus on parempi kuin edustamiemme päämiesten koneissa.

Leipurin Oy:n toimitusjohtaja Matti Väänänen siirtyi elokuussa kehittämään Leipurin toimintaa idän kasvumarkkinoilla ja uudeksi toimitusjohtajaksi nimitettiin 5.8.2013 alkaen KTM Paul Taimitarha.

Ukrainassa, Kazakstanissa ja Valko-Venäjällä saatettiin päätökseen paikallisorganisaatioiden muutokset ja jatkettiin organisaatioiden vahvistamista. Venäjällä ja IVY-alueella panostettiin paikallisten hankintakanavien kehittämiseen ja kasvatettiin paikallisen hankinnan osuutta. Leipomoraaka-aineissa vahvistettiin päämieskantaa ja tarjoomaa laajennettiin E-koodeja sisältämättömiin lisäaineettomiin raaka-aineisiin.

Leipurin kehittää edelleen kokonaistarjoamaansa asiakaslupauksensa mukaisesti.

Asiakkaiden liiketoimintaa kehitetään tuotekehitys- ja koulutuspalveluiden, uusien raaka-aineiden sekä yhä kehittyneemmän leivontalaitetarjonnan ja investointeihin liittyvän suunnittelun pohjalta.

Leipurin-liiketoiminnassa siirryttiin tilikaudella oman konevalmistustoiminnan osalta valmistusasteen mukaiseen tuloutukseen. Tilikauden lopussa keskenäisinä olleiden projektien osatuloutettu liikevaihdon määrä oli 0,4 miljoonaa euroa.

Telko

Telko on johtava Itämeren alueen muoviraaka-aineiden ja teollisuuskemikaalien asiantuntija ja jakelija. Sillä on toimintaa Suomessa, Baltiassa, Skandinaviassa, Puolassa, Tsekissä, Slovakiassa, Ukrainassa, Venäjällä, Valko-Venäjällä, Kazakstanissa ja Kiinassa. Hankintatoiminta on kansainvälistä. Liiketoiminta perustuu alan parhaiden kansainvälisten päämiesten edustuksiin sekä oman henkilöstön asiantuntemukseen. Yhdessä alueellisten asiakkaiden kanssa kehitetään heidän tuotantoansa ja tuotteidensa kilpailukykyä.

Talouden epävarmuus lisäsi myytävien raaka-aineiden hintojen volatilitteettia koko vuoden 2013 ja hintatasot laskivat erityisesti viimeisellä neljänneksellä. Liikevaihto vuonna 2013 laski lievästi ja oli 230,2 miljoonaa euroa (237,7). Liikevoitto laski ja oli 5,8 miljoonaa euroa (8,4). Kannattavuuden laskuun vaikuttivat hintojen volatilitteetti, teollisuuden alentunut raaka-aineiden kysyntä sekä valuuttakurssimuutokset idässä. Euromääräinen liikevaihto ei poikkeuksellisesti kasvanut idän kasvumarkkinoilla Venäjällä, Ukrainassa ja muissa IVY-maissa, joissa liikevaihto oli 113,1 miljoonaa euroa (117,6). Paikallisvaluutassa laskien liikevaihto oli edellisen vuoden tasolla. Euromääräistä liikevaihtoa pienensi Ukrainan ja Venäjän valuuttojen heikentyminen. Teollisuuskemikaalien liikevaihto säilyi edellisvuoden tasolla, mutta kasvoi hieman idän kasvumarkkinoilla. Muovien liikevaihto laski, mikä johtui viimeisellä neljänneksellä aloitetuista liiketoiminnan volyymin ja varastotasojen laskuun tähtäävistä toimenpiteistä erityisesti Ukrainassa. Ukrainan poliittinen tilanne on lisännyt epävarmuutta tulevasta talouskehityksestä ja maan valuutan tulevasta arvosta. Koska Ukrainan valuuttaposition ei voi suojata normaalein valuuttajohdannaisiin, tehokkain tapa suojautua valuutan heikkenemiseltä on vähentää paikallisva-

Liikevaihto segmenteittäin

	2013 M€	2012 M€	Muutos M€	Muutos %
ESL Shipping	77,8	72,3	5,5	7,6
Leipurin	136,3	131,1	5,2	4,0
Telko	230,2	237,7	-7,5	-3,2
Kaukomarkkinat	32,0	40,5	-8,5	-21,0
Muu toiminta	0,0	0,0	0,0	
Liikevaihto yhteensä	476,3	481,6	-5,3	-1,1

Liikevaihto markkina-alueittain

	2013 M€	2012 M€	Muutos M€	Muutos %
Suomi	156,7	158,9	-2,2	-1,4
Skandinavia	43,4	42,6	0,8	1,9
Baltia	49,8	49,4	0,4	0,8
Venäjä, Ukraina + muut IVY-maat	153,0	157,8	-4,8	-3,0
Muut maat	73,4	72,9	0,5	0,7
Liikevaihto yhteensä	476,3	481,6	-5,3	-1,1

Liikevoitto segmenteittäin

	2013 M€	2012 M€	Muutos M€	Muutos %
ESL Shipping	7,6	3,7	3,9	105,4
Leipurin	5,2	4,0	1,2	30,0
Telko	5,8	8,4	-2,6	-31,0
Kaukomarkkinat	-3,6	-0,6	-3,0	-500,0
Muu toiminta	-4,2	-4,9	0,7	14,3
Liikevoitto yhteensä	10,8	10,6	0,2	1,9

Investoinnit segmenteittäin*

	2013 M€	2012 M€	Muutos M€
ESL Shipping	2,2	26,8	-24,6
Leipurin	0,7	1,0	-0,3
Telko	1,3	2,3	-1,0
Kaukomarkkinat	0,5	0,4	0,1
Muu toiminta	0,2	0,0	0,2
Investoinnit yhteensä	4,9	30,5	-25,6

* ilman yritysostoja

Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen M€

13	4,9
12	30,5
11	42,7
10	13,2
09	7,4

Oman pääoman tuotto %

13	8,9
12	11,8
11	16,4
10	15,2
09	13,0

Omavaraisuusaste %

13	34,4
12	29,2
11	35,2
10	33,2
09	34,6

luuttamääräisiä myyntisaatavia sekä euro- ja dollarimääräisiä velkoja.

Myytävien raaka-aineiden hinnat laskivat viimeisellä neljänneksellä merkittävästi. Tilikauden lopussa hinnat olivat samalla tasolla kuin vertailukauden aikana. Telkollen tärkeiden teollisuudenalojen peruskysyntä on laskenut länsimarkkinoilla teollisuuden vähentyneen tuotannon vuoksi. Venäjän, Ukrainan ja muun IVY:n alueella volyymin kasvu on hidastunut talouden epävarmuuden vuoksi.

Telko on keskeyttänyt Ukrainan terminaali-investoinnin valmistelun toistaiseksi maan poliittisesta tilanteesta ja talouden epävarmuudesta johtuen. Venäjällä on jatkettu terminaaleille soveltuvan alueen etsintää. Logistiikkaterminaalit mahdollistavat tuotteiden tarjoamisen lisäämisen ja lisäarvon tuottamisen teollisuuskemikaaleille. Telko jatkaa uusien toimipisteiden perustamista miljoonakaupunkeihin Venäjällä.

Kaukomarkkinat

Kaukomarkkinat toimittaa tehokkuutta parantavia laitteita ja järjestelmiä kiinteistöihin ja teollisuudelle sekä työvälineitä ammattilaisille. Tavoitteena on nostaa asiakkaiden energiatehokkuutta, prosessitehokkuutta, turvallisuutta ja toiminnan tuloksellisuutta. Toiminta perustuu asiakastarpeiden ymmärtämiseen, laajaan päämiesverkostoon sekä kykyyn yhdistää laitteita ja järjestelmiä toimiviksi kokonaisuuksiksi. Kaukomarkkinat toimii Suomessa, Puolassa, Latviassa, Venäjällä, Kiinassa ja Vietnamin.

Suomessa korjaus- ja uudisrakentamisen volyymi kehittyi edelleen heikosti, mikä on hidastanut uusien energiatehokkaiden tuotteiden markkinan kehittymistä. Asuinkiinteistöjen energiatehokkuuslaitteiden kuten lämpöpumppujen entisestään parantunut suorituskyky auttoi

kasvattamaan myyntiä edellisvuoteen verrattuna kulutuskysynnän yleisestä epävarmuudesta huolimatta. Pitkän aikavälin arvio on, että rakentamisen sääntelyssä energiatehokkuuden rooli entisestään korostuu ja kuluttajan maksama energian verollinen hinta edelleen nousee, mikä lisää energiatehokkuuslaitteiden myyntiä.

Kaukomarkkinoiden liikevaihto oli 32,0 miljoonaa euroa (40,5). Liikevaihto laski voimakkaammin Kiinan projekteissa. Liikevoitto laski ja oli -3,6 miljoonaa euroa tappiollinen (-0,6). Energiatehokkuuslaitteiden liikevaihto Suomessa kasvoi mutta tulos oli tappiollinen. Kiinan teollisuusprojektien kannattavuus laski ja yksikön tulos oli tappiollinen.

Kaukomarkkinat toteutti kesällä merkittävän kuluja alentavan uudelleenorganisoimisen luopumalla osasta tappiollisia, ei strategisia liiketoimintoja, mikä aiheutti kertaluonteisen kulukirjauksen. Kulusääntöt vaikuttavat täysimääräisesti ensimmäisellä neljänneksellä 2014 ja ovat arviolta noin 1 miljoonaa euroa vuositasolla. Vaikka kulutehokkuus Suomessa parantui kesällä tehtyjen tehostustoimien vuoksi, toiminta oli edelleen tappiollista.

Muu toiminta

Muu toiminta sisältää Aspon konsernihallinnon, talous- ja ICT-palvelukeskuksen sekä vähäisiä määriä muita toimialoille kuulumattomia toimintoja.

Muun toiminnan liikevoitto parani edellisestä vuodesta 0,7 miljoonaa euroa. Kesäkuussa perustettiin Aspo Palvelut Oy tarjoamaan talous- ja ICT-palveluja Aspon konserniyhtiöille Suomessa, mikä osaltaan paransi tulosta. Muutoksen seurauksena muun toiminnan henkilöstö lisääntyi liiketoiminnoista yhteiseen palvelukeskukseen siirtyneiden henkilöiden määrällä. Konsernihallinnosta siirtyi lisäksi viisi

henkilöä palvelukeskukseen, minkä jälkeä konsernihallinnossa on seitsemän henkilöä.

Liikevaihto

Aspo-konsernin liikevaihto oli 476,3 miljoonaa euroa (481,6) eli edellisvuoden tasolla. ESL Shippingin ja Leipurin liikevaihto kasvoi ja Telkon ja Kaukomarkkinoiden liikevaihto laski edellisvuoteen verrattuna.

Venäjän, Ukrainan ja muiden IVY-maiden alueen liikevaihto oli edellisvuoden tasolla vaikka paikallisten valuuttojen arvo suhteessa euroon laski huomattavasti.

Tulos

Aspo-konsernin liikevoitto oli 10,8 miljoonaa euroa (10,6 Me sisältäen 2,6 Me alusten myyntivoittoa). ESL Shippingin liikevoitto kasvoi ja oli 7,6 miljoonaa euroa (3,7 Me sisältäen 2,6 Me alusten myyntivoittoa). Leipurin-liiketoiminnan liikevoitto nousi 5,2 miljoonaan euroon (4,0). Telkon liikevoitto laski 2,6 miljoonalla eurolla 5,8 miljoonaan euroon (8,4). Kaukomarkkinoiden liikevoitto oli -3,6 miljoonaa euroa (-0,6). Muun toiminnan liikevoitto parani ja oli -4,2 miljoonaa euroa tappiollinen (-4,9).

Tulos/osake oli 0,28 euroa (0,36) ja laimennettu tulos/osake 0,30 euroa (0,37). Oma pääoma/osake oli 3,39 euroa (2,95).

1.3.2012 takautuvasti vuodelle 2011 voimaan tullut uusi tonnistoverolaki paransi osakekohtaista tulosta vertailukaudella noin 0,10 e/osake. Vertailukaudella tulotui vuosien 2011 ja 2012 vuositainen huojennus tonnistoverotuksen siirtymähetkellä olleesta laskennallisesta verovelasta. Tulosta paransi myös vuodelle 2011 tehdyn

elinkeinoverolain mukaisen verojaksotuksen purkautuminen.

Tonnistoverolain voimassaoloaikana tonnistoverotuksen positiivinen tulosvaikeus näkyy tilikauden verojen jälkeisessä tuloksessa vuosittain tuloutuvana siirtymähetken laskennallisen verovelan huojenuksena, jos huojennukseen oikeuttavat edellytykset täyttyvät.

Taloudelliset tavoitteet

Aspo päivitti taloudelliset tavoitteensa marraskuussa 2013. Yhtiö tavoittelee liikevoittoprosenttia, joka on lähempänä kymmentä kuin viittä, keskimäärin yli 20 %:n oman pääoman tuottoa sekä enintään 100 %:n nettovelkaantumisasetta.

Liikevoittoprosentti oli 2,3 % (2,2), oman pääoman tuotto oli 8,9 % (11,8) ja nettovelkaantumisasaste 98,2 % (131,6).

Investoinnit

Konsernin investoinnit olivat 4,9 miljoonaa euroa (30,5), joista suurin osa koostui alusten telakoinneista. Vertailukauden investoinneista suurin osa koostui ESL Shippingin supramax-alusten maksuista.

Rahoitus

Konsernin rahoitusasema vuonna 2013 parani vertailukauteen verrattuna. Konsernin likvidien varojen määrä oli 28,5 miljoonaa euroa (21,4). Konsernitaseen korolliset velat olivat 130,0 miljoonaa euroa (140,1). Korottomat velat olivat 69,2 miljoonaa euroa (80,9).

Aspo-konsernin nettovelkaantumisasaste oli 98,2 % (131,6) ja omavaraisuusaste 34,4 % (29,2). Merkittävin rahoitusasemaan vaikuttanut tekijä oli viimeisellä vuosineljänneksellä toteutettu 20 miljoonan euron oman pääoman ehtoinen hybridilaina.

Konsernin liiketoiminnan rahavirta parani merkittävästi ollen yhteensä 16,0 miljoonaa euroa (8,8). Liiketoiminnan kannattavuuden lisäksi tehokas käyttöpääoman hallinta paransi rahavirtaa. Käyttöpääoman muutos oli tilikauden päättyessä 0,3 miljoonaa euroa (-6,2).

Investointien rahavirta oli tilikaudella -3,5 miljoonaa euroa (-26,2) eli konsernin vapaa rahavirta oli 12,5 miljoonaa euroa (-17,4).

Aspon ja päärahoittajapankkien kesken allekirjoitettujen sitovien valmiusluotto-

limiittien määrä oli tilikauden päättyessä yhteensä 60 miljoonaa euroa. Tilikauden päättyessä valmiusluottolimiiteistä oli käytössä 10 miljoonaa euroa ja 80 miljoonan euron yritystodistusohjelmasta oli käytössä 17 miljoonaa euroa.

Aspo on suojannut korkoriskiään suojauslaskennan alaisella koronvaihtosopimuksella, jonka käypä arvo 31.12.2013 oli -0,8 miljoonaa euroa. Käyvän arvon muutokset on kirjattu muihin laajan tuloksen eriin ja rahoitusinstrumentti on tasolla 2.

Vaihdeettava pääomalaina

Aspo Oyj:llä oli 31.12.2013 vuonna 2009 liikkeelle laskettua vaihdettavaa pääomalainaa 10 300 000 euroa. Laina-aika on 30.6.2009–30.6.2014. Laina maksetaan takaisin yhtenä eränä 30.6.2014 edellyttäen, että osakeyhtiölain 12. luvun mukaiset ja lainaehdoissa mainitut takaisinmaksuedellytykset täyttyvät. Lainalla on kiinteä 7 %:n korko.

Lainaosuudet voidaan vaihtaa Aspon osakkeisiin. Kukin 50 000 euron lainaosuus oikeuttaa lainaosuuden haltijan vaihtamaan lainaosuuden 8 074 Aspo Oyj:n osakkeeseen. Osakkeen vaihtokurssi on 6,19 euroa. Lainan voi vuosittain vaihtaa osakkeisiin 2.1.–30.11. Vaihto-aika päättyy 15.6.2014. Vuoden 2013 aikana lainaosuuk-sien vaihtoja osakkeisiin ei tapahtunut.

Hybridi-instrumentti

Aspo laski 18.11.2013 liikkeeseen 20 miljoonan euron hybridilainan eli oman pääoman ehtoisen joukkovelkakirjalainan. Lainan vuotuinen kuponkikorko on 7 %. Lainalla ei ole eräpäivää, mutta yhtiöllä on oikeus lunastaa se takaisin kolmen vuoden kuluttua liikkeeseenlaskusta. Liikkeeseenlasku suunnattiin pääosin kotimaisille instituutio-naalisille sijoittajille ja laina ylimerkittiin merkittävästi.

Hybridilaina on laina, joka on muita velkasitoumuksia heikommissa asemassa. Sitä käsitellään konsernin IFRS-tilinpäätöksessä omana pääomana. Hybridilainan velkakirjanhaltijalla ei ole osakkeenomistajalle kuuluvia oikeuksia eikä se laimenna osakkeenomistajien omistuksia.

Lähipiirilainat

Aspo Oyj on lainannut yhtiön lähipiiriin ja määräysvaltaan kuuluvalla Aspo Management Oy:lle 2,9 miljoonaa euroa osana konsernin sitouttamisjärjestelyjä. Lainasaamisen korko on 3 %. Lainasaaminen

erääntyy maksettavaksi 31.3.2014 ja sitä voidaan jatkaa enintään 31.3.2016 asti. Laina on markkinaehtoinen. Aspo Management Oy ei saa pantata eikä käyttää omistamiaan Aspo Oyj:n osakkeita vakuutena ilman Aspo Oyj:n kirjallista suostumusta. Yhtiö on yhdistelty konsernitilinpäätökseen.

Riskit ja riskienhallinta

Kansainvälisen talouden toipumisen merkeistä huolimatta kasvu on haurasta ja siihen liittyy paljon epävarmuustekijöitä, jotka pitävät yllä myös Aspon strategisia ja operatiivisia riskejä.

Strategisia riskejä aiheuttavat mm. metalliteollisuusasiakkaiden näkymät ja tuotannolliset ratkaisut, joiden seurauksena kuljetuspalveluiden kysyntä voi alentua, mutta samalla voi syntyä mahdollisuuksia uusiin kuljetusyhdistelmiin. Päätökset energiantuotannon rakenteista, joihin vaikuttavat ympäristöpolitiikka ja muut poliittiset valinnat, saattavat aiheuttaa teollisuuteen ja energiantuotantoon muutoksia, joiden seurauksena strategiset riskit voivat muuttua.

Itämeren tavaravirrat voivat muuttua rikkidirektiivin, asiakasrakenteen muutosten tai muiden syiden vaikutuksesta. Muutokset voivat aiheuttaa negatiivisia seurauksia liiketoiminnalle kuljetustarpeiden vähentyessä, mutta niissä nähdään myös kasvavia mahdollisuuksia. Kansainvälisen meriliikenteen rahtihintojen noususta huolimatta voi kilpailu rahdeista kiristyä myös Itämerellä. Strategisia riskejä muuttavat rahtihintojen vaikutukset, investointitrendit ja kaupan rakenteen muutokset erityisesti länsimarkkinoilla. Itämarkkinoilla riskejä kasvattavat muun muassa poliittinen epävakaus, yhteiskunnalliset rakenteet tai niiden reagoimattomuus liiketoiminnan kohtaamiin vaikeuksiin. Nopeat muutokset talouden rakenteissa voivat aiheuttaa riskejä asiakas- tai päämiesrakenteen tai teknologian muuttuessa sekä nopeita reaktioita edellyttävien mahdollisuuksien jäädessä hyödyntämättä. Strategisia riskejä vähentää konsernitaseella liiketoiminnan jakautuminen neljälle toimialalle ja liiketoiminnan harjoittaminen laajalla maantieteellisellä alueella.

Toimintaympäristön taloudellisen epävarmuuden seurauksena operatiiviset riskit ovat säilyneet. Näitä ovat esimerkiksi toimitusketjuihin ja henkilöihin liittyvät riskit. Aspon kasvun painopiste on

kehittyvien markkinoiden alueilla, joissa kasvun riskeihin vaikuttavat mm. raaka-aineiden maailmanmarkkinahintojen taso ja muutokset, valuuttakurssit ja korkotaso, teollisuuden ja kaupan investoinnit, asiakkaiden maksuvalmius sekä lainsäädännön ja maahantuontiasetusten muutokset sekä viranomaistahojen toimimattomuus. Talouden kasvun ja tuotannon hidastuminen voi vaikuttaa syklisesti kemikaalien ja muovien raaka-aineiden kysyntään itämarkkinoilla. Ukrainan poliittinen epävakaus vaikeuttaa kaupallista toimintaa tällä hetkellä ja tilanteen pitkittyessä saattaa hidastaa Aspon kasvua Ukrainassa. Myös kuluttajakäyttäytyminen heijastuu b-to-b -asiakkaiden kautta syntyviin riskeihin ja niiden tasoihin. Kehittyvien markkinoiden kasvumahdollisuudet lisäävät kilpailijoiden halua aloittaa liiketoiminta tai laajentaa liiketoimintaansa näillä alueilla. Kehittyvien markkinoiden haastavuus saa kilpailijoita myös vetäytymään, mikä luo Aspolla uusia mahdollisuuksia. Läntisten maiden teollisuuden kysyntä Aspon palveluille ja tuotteille on pienentynyt suhteessa kehittyviin markkinoihin ja makrotaloudelliset epävarmuustekijät pitävät riskitasoja yllä. Kehittyvien markkinoiden kysynnän muutokset ovat päinvastaiset, mutta kasvun hidastumisen myötä niiden muutoksia on vaikeampi arvioida.

Suojautuminen valuuttakurssimuutoksilta erityisesti kehittyvillä markkinoilla ei ole kaikissa olosuhteissa mahdollista, joten Aspo pyrkii minimoimaan epävarmat valuuttapositiot ja pitämään positioita auki mahdollisimman lyhyen ajan. Luottotappioriskien muutos hajautuu liiketoiminoittain ja asiakkaittain, mutta yleisesti luottotappioriskit ovat kuitenkin kasvaneet ja jossain määrin myös toteutuneet.

Konsernin vahinkoriskien määrää ja todennäköisyyttä arvioidaan säännöllisesti. Vakuutusmäärien varmentamiseksi vakuutusarvot on tarkistettu ja vakuutukset uusittu vuodelle 2014. Vakuutusmäärät ovat Aspon toiminnan laajuuteen nähden riittävät.

Aspon tarkastusvaliokunnan yhtenä tehtävänä on yhtiön sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuuden seuranta. Tarkastusvaliokunta seuraa riskienhallintaprosessia ja tekee tarvittavia toimenpiteitä erityisesti strategisten riskien ehkäisemiseksi. Hallituksen hyväksymisen sisäisen valvonnan periaatteiden mukaisesti riskienhallinta on osa Aspon sisäistä valvontaa ja sen tehtävänä on varmistaa konsernin strategian toteutumista, talou-

dellisen tuloksen kehittymistä, omistaja-arvoa, osingonmaksukykyä ja liiketoiminnan jatkuvuutta. Vastuu riskienhallinnasta on toimialojen liiketoimintajohdolla. Johto vastaa riittävien toimenpiteiden määrittämisestä, toteuttamisesta sekä toimenpiteiden toteutumisen seurannasta osana päivittäistä toiminnan ohjausta. Riskienhallintaa koordinoi Aspon talousjohtaja, joka raportoi konsernin toimitusjohtajalle.

Aspo-konsernin rahoitus ja rahoitusriskien hallinta hoidetaan keskitetysti emoyhtiössä hallituksen hyväksymän rahoituspolitiikan mukaisesti.

Liiketoimintariskit

Liiketoimintariskeista todennäköisyyden ja vaikutuksen kannalta lähiajan keskeisimmät riskit liittyvät operatiiviseen toimintaan ja erityisesti asiakaspysyvyyteen, kapasiteetin oikeaan määrään, katetason säilyttämiseen ja kasvun turvaamiseen sekä avainhenkilöihin. Riskienhallinta on olennainen osa Aspon jatkuvaa toimintaa ja mukana liiketoiminnan prosesseissa ja sitä täydennetään vahinkoriskien varalta riittävällä vakuutusturvalla.

Lähiajan liiketoimintariskit painottuvat maailmantalouden taantumun seurauksiin, jotka näkyvät myös markkinoiden rakenteen muutoksina. Luottotappio- ja valuuttakurssiriskeihin sekä käyttöpääoman riittävyyteen kiinnitetään jatkuvaa huomiota koko konsernin tasolla.

ESL Shipping

ESL Shippingin keskeisimpinä liiketoimintariskeinä nähdään kysynnän ja kilpailuaseman epäsuotuisat muutokset, asiakkaiden yhdistymiset ja materiaali-virtojen muutokset, energiatuotannon sykliset vaihtelut, työmarkkinapoliittiset ristiriidat, kapasiteetin ja kuljetusten optimointi sekä vaaratilanne tai vahinko merellä. Pitkillä asiakassopimuksilla ja toiminnan jatkuvalla seurannalla ja kehittämisellä ESL Shipping on pystynyt hallitsemaan riskinsä kohtuullisesti.

Kuivarahtimarkkinat ovat haasteelliset, tonniston määrä suhteessa kysyntään on lisännyt kilpailua ja pitänyt rahtihinnat alhaalla. Energiateollisuuden asiakkaiden kuljetustarpeiden kysyntä pysyy vuonna 2014 todennäköisesti entisellä tasolla, ja painottuu enemmän vuoden jälkimmäiseen puoliskoon. Terästeollisuudessa arvioidaan kokonaistuotannon kasvavan hieman vuodesta 2013, mutta teollisuus-

den rakenteelliset muutokset ja maailmanmarkkinat voivat muuttaa tilannetta nopeastikin. Kuljetusmäärien muulle teollisuudelle arvioidaan hieman laskevan. ESL Shipping on varautunut riittävällä kapasiteetilla asiakkaidensa palvelemiseen.

Polttoaineen hinnan vaihtelut huomioidaan pitkäaikaisten sopimusten ehtoissa. Valuuttakaupoissa kurssimuutoksia vastaan suojaudutaan tarvittaessa termiinein.

Leipurin

Leipurin-segmentin toiminta-alueella suurimmat riskit ovat valuuttakurssirisikit, joiden realisoituminen hintoihin vaikuttavana tekijänä erityisesti Venäjällä voi aiheuttaa muutoksia kysynnässä. Valuuttakurssirisikit tiedostetaan myös Ukrainassa, muissa IVY-maissa ja Puolassa. Valuuttakurssimuutosten suorat vaikutukset on pystytty hallitsemaan eikä merkittäviä tappioita ole syntynyt. Liiketoiminnan muita riskejä ovat kansainväliset elintarviketähdit ja tuontirajoitukset. Strategisena riskinä nähdään kaupan vapautumiseen liittyvät esteet, jotka hidastaisivat Venäjän kaupan kasvua ja siihen operatiivisina riskeinä liittyvät mahdolliset muutokset markkinassa ja kuluttajien käyttäytymisessä.

Telko

Telko kasvaa strategiansa mukaisesti kehittyvillä markkinoilla (Venäjä, Ukraina, Valko-Venäjä, Kazakstan ja Kiina) ja näiden maiden talouden ja teollisuuden kasvu ohjaa merkittävästi Telkon tuloksentekokykyä. Kehittyvien markkinoiden nopeat muutokset lisäävät Telkon strategisia ja operatiivisia riskejä. Kehittyvien markkinoiden riskit voivat realisoitua lähinnä tytäryhtiöille annetun rahoituksen ja pääomasijoitusten kautta arvon muutoksina. Poliittinen epävakaus Telkon markkina-alueilla, kuten Ukrainassa, voi heikentää väliaikaisesti sekä myyntiä että kannattavuutta.

Riskinä ovat myös raaka-aineiden maailmanmarkkinahintojen nopeat muutokset. Äkilliset hinnan laskut saattavat heikentää varastotuotteiden kannattavuutta sekä lisäävät tarvetta varastojen alaskirjaukseen. Telko valvoo säännöllisesti varastojen kuranttiutta.

Epävarmana jatkuva tilanne rahoitussektorilla saattaa lisätä sekä luottotappioetta valuuttakurssirisikiä kaikilla Telkon markkina-alueilla.

Henkilöstö

	2013	2012	2011
Henkilöstö keskimäärin tilikaudella	878	858	797
Tilikauden palkat ja palkkiot yhteensä, M€	33,9	33,1	31,5

Henkilöstö keskimäärin segmentteittäin

	2013	2012
ESL Shipping		
Toimihenkilöt	22	25
Merihenkilöstö	190	190
	212	215
Leipurin		
Toimihenkilöt	267	231
Työntekijät	42	58
	309	289
Telko		
Toimihenkilöt	220	222
Työntekijät	18	26
	238	248
Kaukomarkkinat		
Toimihenkilöt	86	87
Työntekijät	4	7
	90	94
Muu toiminta		
Toimihenkilöt	29	12
Yhteensä	878	858

Muita liiketoimintaan kohdistuvia mahdollisia riskejä ovat raaka-ainetoimittajien välillä tapahtuvat yrityskaupat, jakelukanavien uudelleenjärjestelyt sekä kemianteollisuuden lainsäädännölliset muutokset. Vaikutukset voivat olla sekä strategisia että operatiivisia.

Kaukomarkkinat

Kaukomarkkinoiden liiketoimintaan liittyy normaaleja kaupallisia ja ulkomaantoininnan riskejä. Kaukomarkkinoiden toiminta muodostuu monista tuoteryhmistä, asiakassegmenteistä ja markkina-alueista, jotka hajauttavat riskejä.

Muutokset kysynnässä ovat olennainen riski Kaukomarkkinoille. Energiansäästöön perustuvien tuotteiden myynti voi kärsiä energian hintojen muutoksista tai julkisen vallan toimista. Merkittävimmät valuuttakurssiriskit liittyvät tuontihintojen nousuun niin kotimaassa kuin muissaakin toimintamaissa. Kiinassa taloustilanne ja valuuttojen arvonmuutokset voivat vaikuttaa asiakkaiden investointihalukkuuteen.

Rahoitusriskit

Aspo-konsernin rahoitus ja rahoitusriskien hallinta hoidetaan keskitetysti emoyhtiössä hallituksen hyväksymän rahoituspolitiikan mukaisesti.

Jällelrahoitusriski

Jällelrahoitusriskiä hallitaan hajauttamalla korollinen velka vastapuolen, rahoitusmuodon ja maturiteetin osalta.

Likviditeettiriski

Likviditeettiriskiä hallitaan varmistamalla konsernin riittävät kassavarat yhdessä sitovien valmiusluottolimiittien ja muiden rahoitusreservien kanssa.

Korkoriski

Korkotason muutoksilta suojaudutaan sitomalla korolliset velat osittain vaihtuvakorkoisin ja osittain kiinteäkorkoisin lainoihin. Lisäksi korkoriskeiltä suojautumiseen käytetään korkojohdannaisia.

Luottoriski

Luottoriskeiltä suojaudutaan käyttämällä ennakkomaksuihin ja pankkitakauksiin perustuvia maksuehtoja.

Valuuttariski

Aspo-konsernissa valuuttariskiä hallitaan valuuttajohdannaisilla.

Henkilöstö

Aspo-konsernin henkilöstömäärä oli tilikauden lopussa 869 (871) ja tilikauden aikana keskimäärin 878 (858). Toimihenkilöiden keskimäärä oli 624 (578) ja työntekijöiden 254 (281). Emoyhtiön henkilöstömäärä, joka koostui toimihenkilöistä, oli tilikauden päättyessä 7 (12) ja tilikaudella keskimäärin 10 (12).

Aspo-konsernin henkilöstöstä 50 % (52) työskentelee Suomessa, Skandinaviassa 3 % (3), Baltian maissa 7 % (8) ja Venäjällä, Ukrainassa ja muissa IVY-maissa 31 % (29) ja muissa maissa 9 % (8). Henkilöstöstä miesten osuus on 61 % (62) ja naisten 39 % (38). Aspo-konsernin työsuhteista on koko-aikaisia 96 % (99). Tilikaudella solmittiin 156 (155) uutta työsuhdetta. Koko konsernin henkilöstön työsuhte-etuuksista aiheutuneet kulut vuonna 2013 olivat yhteensä 41,0 miljoonaa euroa (39,7).

Henkilöstön määrä on lisääntynyt Aspon kasvualueilla, erityisesti Venäjällä, Ukrainassa ja muissa IVY-maissa ja vähentynyt vastaavasti Suomessa. Muun toiminnan henkilöstö on lisääntynyt liiketoiminnoista yhteiseen palvelukeskukseen siirtyneiden talous- ja ICT-henkilöiden määrällä, mikä vastaavasti vähensi liiketoimintojen ja konsernihallinnon henkilöstömääriä.

Palkitseminen

Aspo-konsernissa on aiemmin ollut käytössä voittopalkkiojärjestelmä. Osa konsernin tuloksesta on maksettu voittopalkkioeränä henkilöstörahastolle. Alkuvuoden 2013 aikana järjestelmää uusittiin siten, että voittopalkkiojärjestelmästä luovuttiin ja siirryttiin koko Suomen henkilöstöä koskevaan tulospalkintajärjestelmään. Tulospalkkion voi sijoittaa henkilöstörahastoon tai nostaa rahana. Rahastoinnin pitkän aikavälin tavoitteena on, että henkilöstöstä tulee yhtiön merkittävä omistajaryhmä. Henkilöstörahaston jäsenenä ovat kaikki Aspo-konsernin suomalaisissa yhtiöissä työskentelevät henkilöt.

Aspon hallitus päätti vuonna 2010 Aspo-konsernin johtoon kuuluvien henkilöiden osakeomistujärjestelmästä. Järjestelmän tarkoituksena on mahdollistaa osallistujien merkittävä pitkäaikainen omistus Aspossa. Osakeomistusta varten osallistujat hankkivat Aspo Management Oy -nimisen yhtiön, jonka koko osakekannan he omistavat. Aspo Management Oy hankki 114 523 kappaletta Aspon osakkeita osallistujilta markkinahintaan ja lisäksi Aspo luovutti yhtiölle suunnatussa osakeannissa omia osakkeitaan yhteensä 322 637 kappaletta hintaan 7,93 euroa kappaleelta. Osana järjestelmää hallitus päätti myöntää Aspo Management Oy:lle 2 800 000 euron suuruinen korollisen lainan osakkeiden hankinnan rahoittamiseksi. Aspo Management Oy merkitsi osakkeita myös Aspon osakeannissa 62 452 kappaletta ja sen rahoittamiseksi nosti Aspolta lisälainaa 324 750,40 euroa. Tili-kauden lopussa lainaa oli jäljellä yhteensä 2 934 750,40 euroa. Lokakuussa 2013 Aspo Management Oy osti 10 000 kappaletta Aspo Oyj:n osakkeita, minkä jälkeen yhtiö omistaa Aspon osakkeita yhteensä 509 612 osaketta. Järjestelmää ei pureta alkuperäisen suunnitelman mukaisesti keväällä 2014. Osakassopimuksen mukaisesti järjestelmää jatketaan vuosi kerrallaan mikäli Aspon osakkeen pörssikurssi vuoden 2014, 2015 tai 2016 alussa on alle sen keskihinnan, jolla Aspo Management Oy hankki omistamansa Aspon osakkeet. Osakkeiden luovuttamista on rajoitettu järjestelmän voimassaoloaikana. Osallistujien omistus Aspo Management Oy:ssä pysyy pääsääntöisesti voimassa järjestelmän purkamiseen saakka.

Aspon hallitus päätti vuonna 2012 noin 30 henkilön osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä. Järjestelmä on kolmivuotinen, mutta hallitus päättää sen ehdoista ja osallistujista joka vuosi erikseen. Mahdollinen palkkio perustuu Aspo-konsernin tulos/osake -tunnuslukuun (EPS) kunakin ohjelman voimassaolovuotena 2012–2014. Ohjelmaan osallistuminen edellyttää, että henkilö hankkii Aspo Oyj:n osakkeita tai omistaa Aspo Oyj:n tai Aspo Management Oy:n osakkeita hallituksen ennalta päättämän määrän ja sitoutuu ohjelman sääntöihin. Vuoden 2012 ansaintajaksolta ei maksettu osakepalkkiota Aspon tuloksen jäätyä alle tavoitetason. Vuoden 2013 ansaintajaksolta maksettavan palkkion määrä vastaa arvoltaan yhteensä 38 511 osaketta rahana maksettava osuus mukaan lukien.

Tutkimus- ja tuotekehitys-toiminta

Aspo-konsernin tutkimus- ja tuotekehitys-toiminta kohdistuu toimialojen luonteen mukaisesti pääosin toiminnan, menetelmien ja tuotantoteknologian kehittämiseen ilman erillistä organisaatiota, mistä johtuen kehityspanokset sisältyvät erittelemättöminä normaaleihin liiketoimintakuluihin.

Ympäristö- ja laatuasiat

Aspo-konsernin toiminta ei aiheuta merkittäviä haittoja ympäristölle. Konserniyhtiöt noudattavat ympäristöasioiden hoidossa Aspon ympäristöpolitiikkaa, jonka keskeisenä periaatteena on toimintojen jatkuva parantaminen. Aspo tukee kaikessa toiminnassaan kestävän kehityksen periaatteita.

Aspo huolehtii ympäristöstä toimimalla aloitteellisesti ja seuraamalla jatkuvasti liiketoimintaansa liittyviä lakeja ja suosituksia ja niihin tehtäviä muutoksia. Aspo haluaa olla edelläkävijä kaikessa toiminnassaan ja pyrkii myös ennakoimaan ympäristömääräysten tulevaa kehitystä.

ESL Shipping

ESL Shippingin toiminta ja kaikki alukset on sertifioitu kansainvälisen merenkulkujärjestön IMO:n turvallisuusjohtamiskoodin ISM:n vaatimusten mukaisesti. ISM-koodi on säännöstö laivojen turvallisesta toiminnasta ja ympäristön pilaantumisen ehkäisemisestä. Lisäksi ESL Shippingillä on ISO 14001 -ympäristösertifikaatti. Turvallisuuksi lisää laivojen hyvä varustelutaso, lisäksi pitkäaikainen henkilöstö tuntee hyvin liikennealueiden satamat, väylät ja olosuhteet.

ESL Shipping on tehnyt järjestelmällistä työtä parantaakseen edelleen laivastonsa energiatehokkuutta. Osana tätä työtä aluksiin on asennettu kulutuksen tarkempaa seurantaan helpottavia mittalaitteita ja alusten kulkunopeutta ja sitä kautta polttoainetaloutta on optimoitu kulloisenkin liikennetilanteen mukaisesti. Vuonna 2014 kaikki ne alukset, jotka eivät vielä täyty vuonna 2015 voimaantulevan rikkidirektiivin vaatimuksia, tullaan muuttamaan vaatimuksia vastaaviksi aluskohtaisesti räätälöitävin toimenpitein.

Leipurin

Leipurin on kiinnittänyt erityistä huomiota elintarvikeraaka-aineiden laatuun ja turvallisuuteen sekä toiminnan ympäristövaikutuksiin. Suomessa Leipurin-toimintamallille on myönnetty ISO 9001 -sertifikaatti sekä raaka-aineissa että koneissa. Sertifioinnin myötä yritys on sitoutunut toiminnan jatkuvaan parantamiseen. Ympäristövaikutukset huomioidaan myös raaka-ainetoimittajien valinnassa.

Telko

Telkolle hyvä ympäristömaine on keskeinen menestystekijä. Toiminnalla on tiukat laatukriteerit, jotta yritys voi mahdollisimman hyvin suojella omaa mainettaan ja siten myös päämiestensä ja asiakkaidensa brändejä.

Telkolla on ISO 9001 -standardin mukainen sertifiointi. Lisäksi yhtiö on sitoutunut noudattamaan Responsible Care – Vastuu huomisesta -ohjelman kemikaalikauppaan painottunutta versiota. Ohjelmassa sitoudutaan ympäristö-, terveys- ja turvallisuusasioiden jatkuvaan omaehtoiseen parantamiseen. Sitoutuminen on todennettu ulkopuolisella ESAD-arvioinnilla. Telko oli myös Venäjän ensimmäinen turvallisuus- ja laatuarvioitu kemianteollisuuden yritys. Lisäksi Telko on allekirjoittanut Euroopan kemianteollisuuden jälleenmyyjien järjestön FECC:n eettiset periaatteet.

Kaukomarkkinat

Kaukomarkkinat toimittaa energiatehokkuutta parantavia laitteita ja palveluita. Sen tuotteiden avulla voidaan lisäksi hyödyntää uusiutuvaa energiaa kuten biopolttoaineita sekä ehtymätöntä energiaa kuten aurinkoenergiaa. Ympäristöasiat ovat yrityksen päämiehille erittäin tärkeässä roolissa: sitoutuminen kestävään kehitykseen näkyy kaikessa toiminnassa tuotteiden suunnittelusta ja valmistuksesta niiden kierrätykseen.

Johto ja tilintarkastajat

Aspo Oyj:n varsinainen yhtiökokous valitsi uudelleen hallitukseen yhden vuoden toimikaudeksi insinööri, kauppaneuvos Matti Arteen, OTK Mammu Kaarion, OTK Esa Karppisen, OTK Roberto Lencionin, DE, kauppaneuvos Gustav Nybergin, KTM, VTK Kristina Pentti-von Walzelin ja DI Risto Salon. Yhtiökokouksen jälkeen pitämässään järjestäytymiskokouksessa halli-

tus valitsi puheenjohtajaksi Gustav Nybergin ja varapuheenjohtajaksi Matti Artevan. Kokouksessa hallitus päätti lisäksi valita tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi Roberto Lencionin sekä jäseniksi Mammu Kaarion ja Kristina Pentti-von Walzelin.

Hallituksella oli vuoden 2013 aikana 10 kokousta, joista 3 oli puhelinkokouksia. Kokouksiin osallistumisprosentti oli 94 %.

Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut eMBA Aki Ojanen.

Tilintarkastajana on toiminut KHT-yhteisö Ernst & Young Oy. Vastuullisena tilintarkastajana toimi KHT Harri Pärssinen.

Yhtiökokouksen valtuutukset hallitukselle

Hallituksen valtuuttaminen päättämään omien osakkeiden hankkimisesta

Yhtiökokous 10.4.2013 valtuutti hallituksen päättämään enintään 500 000 oman osakkeen hankkimisesta yhtiön vapaalla omalla pääomalla. Valtuutus käsittää oikeuden ottaa omia osakkeita pantiksi.

Osakkeet hankitaan julkisessa kaupankäynnissä, minkä vuoksi hankinta tapahtuu muuten kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa ja osakkeista maksettava vastike on Aspon osakkeen hankintahetken markkinahinta. Osakkeita voidaan hankkia myös julkisen kaupankäynnin ulkopuolella hintaan, joka enimmillään vastaa hankintahetken markkinahintaa julkisessa kaupankäynnissä. Valtuutus sisältää oikeuden päättää suunnatusta hankinnasta tai pantiksi ottamisesta, mikäli siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy osakeyhtiölain 15 luvun 6 §:n mukaisesti. Osakkeet hankitaan käytettäväksi mahdollisten yrityskauppojen tai muiden järjestelyjen rahoittamiseen tai toteuttamiseen, yhtiön kannustinjärjestelmien toteuttamiseen tai muihin hallituksen päättämiin tarkoituksiin.

Hallitus ei voi toteuttaa valtuutusta omien osakkeiden hankkimisesta tai pantiksi ottamisesta siltä osin kuin yhtiön tai sen tytäryhteisön hallussa tai panttina olevien omien osakkeiden yhteenlaskettu määrä ylittäisi hankinnan jälkeen 10 prosenttia kaikista osakkeista. Valtuutus on voimassa vuoden 2014 varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka, kuitenkin enintään 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä lukien.

Hallitus päättää muista omien osakkeiden hankkimiseen liittyvistä seikoista.

Valtuutus kumooa varsinaisen yhtiökokouksen hallitukselle 3.4.2012 antaman valtuutuksen omien osakkeiden hankkimiseen.

Hallituksen valtuuttaminen päättämään osakeannista, jossa luovutetaan yhtiön hallussa olevia omia osakkeita

Yhtiökokous 3.4.2012 valtuutti hallituksen päättämään yhdessä tai useammassa erässä osakeannista, joka toteutetaan luovuttamalla yhtiön hallussa olevia omia osakkeita. Valtuutuksen perusteella luovutettavien osakkeiden määrä on yhteensä enintään 834 529 osaketta. Valtuutus on voimassa 30.9.2015 asti.

Hallituksen valtuuttaminen päättämään uusien osakkeiden osakeannista

Yhtiökokous 3.4.2012 valtuutti hallituksen päättämään yhdestä maksullisesta osakeannista. Valtuutus sisältää myös oikeuden päättää suunnatusta osakeannista. Osakeannissa liikkeeseen laskettavien uusien osakkeiden yhteenlaskettu lukumäärä voi olla enintään 1 500 000 osaketta. Valtuutus on voimassa 30.9.2015 asti.

Hallitus ei ole vuonna 2013 käyttänyt saamiensa valtuutuksia.

Osakepääoma ja osakkeet

Aspo Oyj:n rekisteröity osakepääoma 31.12.2013 oli 17 691 729,57 euroa ja osakkeiden kokonaismäärä 30 967 450, joista yhtiön hallussa oli 183 891 osaketta eli 0,6 % osakepääomasta. Aspo Oyj:llä on yksi osakesarja. Kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa. Aspon osake noteerataan NASDAQ OMX Helsinki Oy:n keskisuurten yritysten ryhmän toimialaluokassa teollisuustuotteet ja -palvelut.

Aspo Oyj:n osakkeiden vaihto NASDAQ OMX Helsingissä oli tammi-joulukuussa 2013 yhteensä 4 031 520 osaketta ja 22,9 miljoonaa euroa, eli 13,0 prosenttia osakekannasta vaihtoi omistajaa. Tilikauden ylin kurssinoteeraus oli 6,82 euroa ja alin 5,19 euroa. Keskikurssi oli 5,74 euroa ja tilikauden päätöskurssi 6,03 euroa. Tilikauden päättyessä osakekannan markkina-arvo omat osakkeet vähennettynä oli 185,6 miljoonaa euroa.

Yhtiöllä oli tilikauden päättyessä yhteensä 7 389 osakkeenomistajaa. Hallintarekisterissä ja ulkomaisessa omistuk-

sessä oli 436 355 osaketta eli 1,4 % osakekannasta.

Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

Tilikauden jälkeen ESL Shipping on ostanut kokonaan omistukseensa aiemmin yhteisomistuksessa olleen 20 000 dwt:n kuivarahtialuksen. Kaupan yhteydessä alus sai nimen m/s Kallio ja se siirtyi Suomen alusrekisteriin. Kauppa mahdollistaa aluksen aiempaa kustannustehokkaamman operoinnin. Investointi oli noin 13 miljoonaa euroa ja sen arvioidaan parantavan ESL Shippingin liikevoittoa noin 1,5 miljoonaa euroa vuositasolla. Samassa yhteydessä ESL Shipping myi vähemmistöosuutensa aluksen aiemmin omistaneesta yhtiöstä, Credo AB:sta.

Aatos Vehmas ilmoitti 23.1.2014, että hänen osuutensa Aspo Oyj:n osakepääomasta ja äänimäärästä on vähentynyt alle viiden prosentin (5 %).

Näkymät vuodelle 2014

Kansainvälisen talouden ja EU:n talousalueen teollisuuden kehityksen epävarmuus tulee jatkumaan. Epävarmuus Aspolla tärkeillä idän kasvumarkkinoilla on lisääntynyt ja tulevaa yleistä talouskehitystä ja taloustilanteen vaikutuksia asiakasyritysten toimintaan tai valuuttakursseihin on vaikea arvioida. Arvioimme elintarvikkeiden raaka-aineiden hintojen säilyvän entisellä tasolla satokauteen saakka mutta petrokemian tuotteiden raaka-aineiden hintojen säilyvän alhaisella tasolla. Hintojen vaihtelun odotetaan jatkuvan. Konserni jatkaa kasvua strategisesti tärkeillä idän kasvumarkkinoilla. Itämeren kuivarahtihintojen odotetaan säilyvän ennallaan tai nousevan vuoden lopulla markkinoiden valmistautuessa rikkidirektiivin voimaantuloon vuonna 2015.

Ohjeistus vuodelle 2014: Aspo parantaa liikevoittoa.

ESL Shipping

Kansainvälisen kuivarahtihintatason odotetaan säilyvän alhaisella tasolla 2014. Merkittävä osa yhtiön kuljetuskapasiteetista on varmistettu Itämerellä pitkäaikaisin sopimuksin. Terästeollisuuden kuljetusvolyymien ennustetaan olevan tyydyttävät, mutta kysynnän sesonkivaihtelu edellyttää

mahdollisesti toisen puskuproomujärjestelmän makuuttamista osan vuodesta edellisten vuosien tapaan. Varustamo käy keskustelua mahdollisuuksista löytää puskukalustolle uusia käyttökohteita, joissa varustamon osaaminen jääolosuhteissa operoimiseen voitaisiin hyödyntää ympärivuotisesti. Varustamo pyrkii lisäämään entisestään energia- ja terästeollisuussektoreiden ulkopuolisia, kuten kaivannais-, maatalous- ja bioenergiatuotteiden, kuljetuksia.

Energiateollisuuden kuljetustarve vuoden 2014 aikana riippuu kivihiilen hintakilpailukyvyistä, kuluvan talven energiankysynnästä, sähkön markkinahinnasta sekä pohjoismaisten vesivarantojen suuruudesta. Kysyntä merellä tapahtuvaan suurten alusten lastaus- ja purkaustoimintaan (laivasta laivaan) on ollut vilkasta ja tulee sellaisena myös jatkumaan. ESL Shipping jatkaa työtä laajentaakseen yhtiön toiminta-alueita ja vähentääkseen vuodenaikojen ja teollisuuden syklien vaikutuksia varustamoon.

Vuonna 2014 kaikki ne alukset, jotka eivät vielä täytä rikkidirektiivin vaatimuksia, tullaan muuttamaan vaatimuksia vastaaviksi aluskohtaisesti räätälöitynä toimenpitein. Näistä aiheutuu pääsääntöisesti 2–4 vuorokauden ylimääräinen seisonta-aika alusta kohti. Vuoden 2014 aikana neljä alusyksikköä määräaikaistella koidaan suunnitelman mukaisesti.

Varustamo neuvottelee intialaisen ABG Shipyard -telakan kanssa vuonna 2011 vastaanotetun m/s Alppilan takuuajakaisten korjausten korvaamisesta.

Leipurin

Orgaanisen kasvun odotetaan jatkuvan. Leipomoteollisuuden kysyntä jatkaa kasvua Venäjällä ja säilyy ennallaan Suomessa. Leipomoteollisuuden ja muiden elintarvikkeiden raaka-aineiden hintojen arvioidaan säilyvän vakaina satokauteen 2014 saakka.

Leipurin leipomoraaka-aineiden liikevaihto kasvaa ja kannattavuus paranee. Itämarkkinoiden suhteellinen osuus leipomoraaka-ainemyynnin liikevaihdosta tulee edelleen kasvamaan.

Toiminnan luonteesta johtuen kone-myynnin projektitoimitukset aiheuttavat edelleen syklistä. Oman konevalmistuksen osuus tulee edelleen kasvamaan leipomokone-liiketoiminnassa. Leipomokone-myynnin toimitusmäärät ensimmäisellä vuosipuoliskolla 2014 ovat edellisen vuoden vertailuajankohtaa suuremmat. Kone-myynnin arvioidaan kasvavan erityisesti

Venäjän markkinoilla leipomoteollisuuden ja kaupan rakennemuutoksen seurauksena.

Uudet perustetut toimipisteet idässä luovat hyvän pohjan monivuotiselle myynnin kasvulle. Laadukkaan ja terveellisen leivän kysynnän odotetaan kasvavan edelleen Venäjällä, mikä lisää leipomoraaka-aineiden ja koneiden myyntiä. Suomen ja Baltian leipomoraaka-aineiden myynnissä ei odoteta merkittävää muutosta.

Leipurin Oy:n uusi hallitus aloitti 1.2.2014. Jäseninä ovat KTM Jukka Havia, KTM Matti Lappalainen, TkT Kaisa Poutanen ja ekonomi Matti Tikka. Puheenjohtajana jatkaa Aspo Oyj:n toimitusjohtaja Aki Ojanen. Aspo selvittää edellytyksiä listata Leipurin Oy omaksi pörssi-yhtiöksi.

Telko

Länsimarkkinoilla Telkolle tärkeiden teollisuudenalojen ei odoteta kasvavan merkittävästi vuoden 2014 aikana. Teollisuuden kysynnän kasvun ennakoidaan pysyvän heikkona Venäjällä ja Ukrainassa. Telkon myymien raaka-aineiden volatilitettiin ja itämarkkinoiden valuuttojen kurssivaihteluiden odotetaan jatkuvan. Teknisten muovien osuus Telkon liikevaihdosta on lisääntynyt, mikä on vähentänyt Telkon hintojen syklistä. Suomessa ja Skandinaviassa on tehostettu toimintaa 2013, mikä alentaa kulutusta ja parantaa kannattavuutta 2014.

Telko jatkaa strategiansa mukaista laajentumista kasvumarkkinoilla. Venäjällä avataan lisää uusia toimipisteitä suurimmissa miljoonakaupungeissa. Telko jatkaa Venäjällä logistiikkaterminaali-investoinnin selvitystyötä. Terminaali mahdollistaisi uusien teollisuusalojen palvelemisen uusilla tuotteilla. Investoinnin ei odoteta käynnistyvän vielä vuoden 2014 aikana.

Muoviliiketoiminnassa ja teollisuuden voiteluaineissa jatketaan panostuksia orgaaniseen kasvuun.

Kaukomarkkinat

Suomessa Kaukomarkkinoiden tavoitteena on kehittää energiatehokkaan kiinteistötekniikan tarjontaa. Kaukomarkkinat tarjoaa kokonaisvaltaisia ratkaisuja lämmitykseen erilaisilla lämpöpumpuilla ja aurinkoenergialla sekä järjestelmiä lämmön varaamiseen, jakoon ja lämmityksen ohjaukseen. Jäähdytysratkaisujen kysyntä kasvaa vaikka yleinen rakentamisen volyymi on laskenut. Energiatehokkuuslaitteiden kysyntä kasvaa lähivuosina uusien energiamääräysten sekä kuluttajan maksaman energian verollisen hinnan

nousun myötä. Vahvennettujen tietokoneiden myynti kehittyi myönteisesti uusien kilpailukykyisten tuotteiden myötä. Terveydenhuoltoalan tietotekniikassa on kasvumahdollisuuksia. Kaukomarkkinat toimii Suomessa olennaisesti aiempaa tehokkaammalla organisaatiolla. Alentuneet kulut ja tuloksellinen myyntityö mahdollistavat kannattavuuden olennaisen parantumisen.

Kaukomarkkinat hyödyntää Aspon läsnäoloa erityisesti Venäjän tulliliiton alueella, Baltian maissa sekä Puolassa tavoitteenaan kasvattaa cleantech-tyyppisten energiatehokkuustuotteiden myyntiä. Teollisuuden ja energiantuotannon tehokkuus- ja ympäristöinvestointien nähdään avaavan mahdollisuuksia erityisesti Kiinassa, Venäjällä ja Puolassa. Paperiteollisuuden koneiden ja laitteiden kysynnän ennakoidaan pysyvän heikkona ja kilpailun kiristyvän.

Oikeudenkäynnit

ESL Shipping hakee oikeusteitse palautusta Suomen valtiolta ennen vuotta 2006 perityistä väylämaksuista. ESL Shippingin mukaan Suomessa ei ole noudatettu Euroopan unionin väylämaksulainsäädäntöä. Vaatimus koskee vuosina 2001–2004 perityjä väylämaksuja, joiden arvo on yhteensä noin 3,0 miljoonaa euroa sekä näihin liittyviä lainmukaisia korkoja ja oikeudenkäyntikulua. Oikeudenkäynnin lopputulos on epävarma ja lopullisen päätöksen ajankohtaa ei voida vielä arvioida. Mahdollista korvausta ei ole sisällytetty tilinpäätökseen.

Liiketoimintariskit

Yleinen taloudellinen tilanne voi vaikuttaa teollisuuden kysyntään. Aspon markkina-alueiden kysynnän kasvun jatkumista tai mahdollisia yllättäviä muutoksia liiketoiminnan edellytyksissä on vaikea arvioida. Finanssimarkkinoiden ja valuuttojen arvojen muutokset voivat vaikuttaa konsernin tulevaan tuloskehitykseen.

Yksityiskohtaisempi selvitys riskienhallintapolitiikasta sekä merkittävimmistä riskeistä on julkistettu yhtiön kotisivuilla. Rahoitusriskeistä kerrotaan tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Konsernin tuloslaskelma

1 000 €	Liitetieto	1.1.–31.12.2013	1.1.–31.12.2012
Liikevaihto	1	476 348	481 592
Liiketoiminnan muut tuotot	3	792	3 798
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos +/-	6	-1 778	1 560
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	16	55	280
Materiaalit ja palvelut	6	-352 762	-364 775
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	4	-40 971	-39 675
Poistot ja arvonalentumiset	5	-10 830	-10 758
Liiketoiminnan muut kulut	7	-60 086	-61 416
Liikevoitto		10 768	10 606
Rahoitustuotot	8	760	1 630
Rahoituskulut	8	-4 879	-4 868
Rahoituskulut yhteensä		-4 119	-3 238
Voitto ennen veroja		6 649	7 368
Tuloverot	9	1 926	3 416
Tilikauden voitto		8 575	10 784
Muut laajan tuloksen erät			
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			
Muuntoerot		-2 835	577
Suojauslaskenta		335	-1 520
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot		-119	372
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen		-2 619	-571
Tilikauden laaja tulos yhteensä		5 956	10 213
Tilikauden tuloksen jakautuminen			
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos		8 575	10 784
Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden tuloksesta			
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen			
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos		5 956	10 213
Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden tuloksesta			
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva osakekohtainen tulos, €	10		
Laimentamaton osakekohtainen tulos		0,28	0,36
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos		0,30	0,37

Sivuilla 67–98 esitettävät liitetiedot muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöstä.

Konsernitase

Varat

1 000 €	Liitetieto	31.12.2013	31.12.2012
Pitkäaikaiset varat			
Muut aineettomat hyödykkeet	11, 13	13 232	14 732
Liikearvo	12	45 285	45 324
Käyttöomaisuushyödykkeet	13	103 396	108 256
Myytavissä olevat sijoitukset	14	170	198
Saamiset	15	201	213
Osuus osakkuus- ja yhteisyrityksissä	16	2 156	2 170
Laskennallinen verosaaminen	17	3 989	2 865
Pitkäaikaiset varat yhteensä		168 429	173 758
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	18	47 825	50 783
Myynti- ja muut saamiset	19	57 060	64 976
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		685	308
Rahavarat	20	28 474	21 398
Lyhytaikaiset varat yhteensä		134 044	137 465
Varat yhteensä		302 473	311 223

Oma pääoma ja velat

1 000 €	Liitetieto	31.12.2013	31.12.2012
Oma pääoma			
Osakepääoma	21	17 692	17 692
Ylikurssirahasto	21	4 351	4 351
Omat osakkeet	21	-4 224	-4 171
Muuntoerot		-3 328	-493
Käyvän arvon rahasto	21	-656	-872
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	21	11 151	11 147
Vaihtovelkakirjalainan oman pääoman osuus	21	2 572	2 572
Hybridi-instrumentti	21	20 000	
Kertyneet voittovarot	21	46 470	48 457
Tilikauden tulos		8 575	10 784
Osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma yhteensä		102 603	89 467
Määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta		703	703
Oma pääoma yhteensä		103 306	90 170
Pitkäaikaiset velat			
Laskennallinen verovelka	17	8 116	10 949
Lainat	22	85 055	84 193
Muut velat	23	597	1 232
Pitkäaikaiset velat yhteensä		93 768	96 374
Lyhytaikaiset velat			
Varaukset	25	547	284
Lainat ja käytetyt tililimiitit	22	44 896	55 882
Ostovelat ja muut velat	23	59 722	68 071
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		234	442
Lyhytaikaiset velat yhteensä		105 399	124 679
Velat yhteensä		199 167	221 053
Oma pääoma ja velat yhteensä		302 473	311 223

Sivuilla 67–98 esitettävät liitetiedot muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöstä.

Konsernin rahavirtalaskelma

1 000 €	1.1.–31.12.2013	1.1.–31.12.2012
Liiketoiminnan rahavirta		
Liikevoitto	10 768	10 606
Oikaisut liikevoittoon		
Poistot ja arvonalentumiset	10 830	10 758
Käyttöomaisuushyödykkeiden ja sijoitusten myyntivoitot ja -tappiot	-188	-2 815
Työsuhde-etuudet	90	165
Varausten muutos	263	83
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	-55	-280
Käyttöpääoman muutos		
Vaihto-omaisuus	2 958	-7 681
Lyhytaikaiset saamiset	7 932	-10 611
Lyhytaikaiset korottomat velat	-10 531	12 143
Maksetut korot	-3 789	-4 006
Saadut korot	467	1 061
Maksetut verot	-2 708	-601
Liiketoiminnan rahavirta	16 037	8 822
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-3 657	-29 886
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	305	4 019
Luovutustulot myytävissä olevista sijoituksista	73	20
Saadut osingot	1	2
Hankitut tytäryhtiöt vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	-265	-197
Hankitut liiketoiminnat		-283
Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin		86
Investointien rahavirta	-3 543	-26 239
Rahoituksen rahavirta		
Omien osakkeiden hankinta	-53	
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-20 990	
Lyhytaikaisten lainojen nostot		42 348
Pitkäaikaisten lainojen nostot	15 626	15 792
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-6 760	-21 222
Hybridi-instrumentti	20 000	
Maksetut osingot	-12 719	
Pääomanpalautus		-12 718
Rahoituksen rahavirta	-4 896	24 200
Rahavarojen muutos	7 598	6 783
Rahavarat 1.1.	21 398	14 505
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	-522	110
Rahavarat kauden lopussa	28 474	21 398

Sivuilla 67–98 esitettävät liitetiedot muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöstä.

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

1 000 €	Liitetieto	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Käyvän arvon rahas- to	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muut rahas- tot	Omat osak- keet	Muunto- erot	Kertyneet voitto- varat	Yhteensä	Määräys- vallat- tomien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2013	21	17 692	4 351	-872	11 147	2 572	-4 171	-493	59 241	89 467	703	90 170
Laaja tulos												
Tilikauden tulos									8 575	8 575		8 575
Muut laajan tuloksen erät (verovaikutuksella oikaistuna)												
Suojauslaskenta				216						216		216
Muuntoerot								-2 835		-2 835		-2 835
Tilikauden laaja tulos yhteensä				216				-2 835	8 575	5 956		5 956
Liiketoimet omistajien kanssa												
Osingonjako									-12 719	-12 719		-12 719
Omien osakkeiden hankinta							-53			-53		-53
Hybridi-instrumentti						20 000			-101	19 899		19 899
Osakepalkitseminen									42	42		42
Rahastosiirto					4				-4			
Johdon kannustinjärjestelmä									11	11		11
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä					4	20 000	-53		-12 771	7 180		7 180
Oma pääoma 31.12.2013		17 692	4 351	-656	11 151	22 572	-4 224	-3 328	55 045	102 603	703	103 306
Oma pääoma 1.1.2012	21	17 692	4 351	276	23 654	2 572	-5 103	-1 070	49 410	91 782	703	92 485
Laaja tulos												
Tilikauden tulos									10 784	10 784		10 784
Muut laajan tuloksen erät (verovaikutuksella oikaistuna)												
Suojauslaskenta				-1 148						-1 148		-1 148
Muuntoerot								577		577		577
Tilikauden laaja tulos yhteensä				-1 148				577	10 784	10 213		10 213
Liiketoimet omistajien kanssa												
Pääomanpalautus					-12 718					-12 718		-12 718
VVK-lainan merkinnät					44					44		44
Osakepalkitseminen					161		932		-958	135		135
Rahastosiirto					6				-6			
Johdon kannustinjärjestelmä									11	11		11
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä					-12 507		932		-953	-12 528		-12 528
Oma pääoma 31.12.2012		17 692	4 351	-872	11 147	2 572	-4 171	-493	59 241	89 467	703	90 170

Sivuilla 67–98 esitettävät liitetiedot muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöstä.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Perustiedot

Aspo Oyj on suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Helsinki. Aspo Oyj:n osakkeet on listattu NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä.

Aspo on monialayhtiö, joka on keskitynyt vahvaa erityisosaamista vaativille liiketoiminta-alueille. Konsernin operatiivinen toiminta on ryhmitetty toisistaan riippumattomiksi segmenteiksi: ESL Shipping, Leipurin, Telko ja Kaukomarkkinat. Lisäksi muuhun toimintaan sisältyy Aspon konsernihallinto, talous- ja ICT-palvelukeskus sekä vähäisiä määriä muita toimialoille kuulumattomia toimintoja.

Konsernin emoyhtiö on Aspo Oyj. Emoyhtiön kotipaikka on Helsinki ja rekisteröity osoite Lintulahdenkuja 10, 00500 Helsinki.

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Aspo Oyj:n pääkonttorista osoitteesta Lintulahdenkuja 10, 00500 Helsinki.

Aspo Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 13.2.2014 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Laatimisperusta

Aspo Oyj:n konsernitilinpäätös on laadittu EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2013 voimassa olevia standardeja sekä tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön vaatimusten mukaiset.

Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina, ja ne perustuvat liiketapahtumien alkuperäisiin hankintamenoihin, ellei laadintaperiaatteissa ole muuta kerrottua.

Konserni on soveltanut 1.1.2013 alkaen seuraavia standardeja, muutoksia ja tulkintoja, joilla ei ole olennaista vaikutusta raportoitaviin tietoihin:

- IAS 1 (muutos) Tilinpäätöksen esittäminen

- IAS 12 (muutos) Laskennalliset verot
- IAS 19 (muutos) Työsuhde-etuudet
- IFRS 7 (muutos) Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot
 - Rahoitusvaroihin kuuluvan erän ja rahoitusvelan vähentäminen toisistaan
- IFRS 13 Käyvän arvon määrittäminen
- IFRS-standardeihin tehdyt vuosittaiset parannukset (Annual Improvements to IFRSs 2009–2011)

Konsolidointiperiaatteet

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön Aspo Oyj:n sekä kaikki tytäryhtiöt. Tytäryhtiöt ovat yhtiöt, joissa emoyhtiöllä on suoraan tai välillisesti yli puolet osakkeiden äänivallasta tai joissa emoyhtiöllä on muutoin määräysvalta. Konsernin osakkuusyhtiöt ovat yhtiöt, joissa konsernilla on 20–50 prosenttia äänivallasta ja vähintään 20 %:n omistusosuus tai joissa konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta. Yhteisyritykset ovat yrityksiä, joissa konserni käyttää toisten osapuolten kanssa yhteistä, sopimukseen perustuvaa määräysvaltaa. Osakkuusyhtiöt ja yhteisyritykset on konsolidoitu pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Jos konsernin osuus osakkuus- tai yhteisyrityksen tappiosta ylittää kirjanpitoarvon, kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita ei yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuus- tai yhteisyritysten veloitteiden täyttämiseen. Realisoitumattomat voitot konsernin ja osakkuus- ja yhteisyritysten välillä on eliminoitu konsernin omistuosuuden mukaisesti.

Tilikauden aikana hankitut tytäryhtiöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun määräysvalta on saatu. Luovutetut toiminnot ovat mukana siihen hetkeen asti, jolloin määräysvalta lakkaa. Hankitut tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen käyttäen hankintamenomenetelmää, jonka mukaan hankittu yhtiön varat ja velat arvostetaan käypiin arvoihin hankintahetkellä. Hankintaan liittyvät menot kirjataan kuluksi. Mahdollinen ehdollinen lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon hankintahetkellä ja se luokitellaan joko velaksi tai omaksi pääomaksi. Velaksi luokiteltu lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon jokaisen raportointikauden päättämispäivänä ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Omaksi pääomaksi luokiteltua lisäkauppahintaa ei arvosteta uudelleen. Liikearvon hankintameno on määrä, jolla tytäryhtiön hankintameno

ylittää hankittujen yksilöitävissä olevien varojen, velkojen ja ehdollisten velkojen käyvän nettoarvon.

Ennen 1.1.2010 tapahtuneet hankinnat on käsitelty silloin voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

IFRS:n mukaan liikearvosta ei tehdä poistoja, vaan liikearvoille suoritetaan arvonalentumistestaus vuosittain.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja sisäinen voitonjako on eliminoitu konsernitilinpäätöstä laadittaessa.

Tilikauden voiton jakautuminen emoyhtiön omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään tuloslaskelman yhteydessä. Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus on esitetty omana eräänään konsernin omassa pääomassa.

Erityistä tarkoitusta varten perustettu yksikkö

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty tytäryhtiön tavoin Aspo Management Oy, joka on perustettu mahdollistamaan osallistujien merkittävä pitkäaikainen osakeomistus Aspo Oyj:ssä. Aspo Oyj:llä on osakas- ja lainasopimuksen perusteella määräysvalta Aspo Management Oy:ssä ja tämän perusteella yhtiö on yhdistelty Aspon konsernitilinpäätökseen. Määräysvalta on seurausta sopimuksessa olevien ehtojen, kuten yhtiön hallinnoimien Aspo Oyj:n osakkeiden luovutus- ja panttauskiellon sekä äänestysrajoitteen soveltamisesta.

Aspo Management Oy:n yhtiöjärjestys mahdollistaa vain Aspo Oyj:n liikkeenlaskemien arvopapereiden tai niiden perusteella saatujen arvopapereiden omistamisen ja kaikkiin transaktioihin, joita yhtiössä tehdään, tarvitaan Aspo Oyj:n kirjallinen lupa. Aspo Oyj:llä tai sen määräysvaltayhtiöllä ei ole omistusta yhtiössä. Yhtiön tuloslaskelma ja tase on yhdistelty konsernitilinpäätökseen järjestelyn alkuhetkestä lukien. Johdon tekemää sijoitusta Aspo Management Oy:öön käsitellään konsernitilinpäätöksessä määräysvallattomien omistajien osuutena. Aspo Management Oy:n hallussa olevat Aspo Oyj:n osakkeet on konsernitilinpäätöksessä vähennetty konsernin omasta pääomasta.

Osakassopimuksen perusteella Aspo Management Oy sulautetaan Aspo Oyj:öön tai vaihtoehtoisesti puretaan välittömästi vuoden 2013 tilinpäätöksen julkistamisen jälkeen. Järjestelmää ei kuitenkaan pureta alkuperäisen suunnitelman mukai-

sesti keväällä 2014. Osakassopimuksen mukaisesti järjestelmää jatketaan vuosi kerrallaan mikäli Aspon osakkeen pörs-sikurssi vuoden 2014, 2015 tai 2016 alussa on alle sen keskihinnan, jolla Aspo Management Oy hankki omistamansa Aspon osakkeet. Lykkäävien ehtojen toteutuessa sulauttaminen tai purkamisen toteutetaan viimeistään vuoden 2016 tilinpäätöksen julkistamisen jälkeen.

Osakepohjaisten palkitsemisjärjestelyjen kirjanpidollisesta käsittelystä on annettu lisäinformaatiota laadintaperiaatteissa osakepohjaisten maksujen yhteydessä.

Ulkomaanrahan määräiset erät ja niiden arvostus

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Tilikauden päättyessä avoimina olevat ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat arvostetaan käyttäen tilinpäätöspäivän kurssseja. Ulkomaanrahan määräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen erien muuttamisesta syntyneet voitot ja tappiot on merkitty tuloslaskelmaan. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolella. Valuuttamääräisten lainojen kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Aspo on luokitellut Telko-segmenttiin kuuluvat pitkäaikaiset lainat Telkon valkovenäläiselle ja ukrainalaiselle tytäryhtiölle nettoinvestoinniksi ulkomaiseen liike-toimintaan IAS 21:n mukaisesti. Kaikki näihin investointeihin liittyvät toteutumattomat valuuttakurssivoitot ja -tappiot kirjataan suoraan omaan pääomaan.

Ulkomaiset konserniyhtiöt

Konsernin yksiköiden tulosta ja taloudellista asemaa koskevat luvut mitataan siinä valuutassa, joka on kunkin yksikön pääasiallisen toimintaympäristön valuutta ("toimintavaluutta"). Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämisvaluutta. Konsernitilinpäätöksessä ulkomaisten konserniyhtiöiden tuloslaskelmat muunnetaan euroiksi käyttäen tilikauden keskikurssia. Tase-erät muunnetaan euroiksi käyttämällä tilinpäätöspäivän valuuttakurssseja. Muuntoerot esitetään omassa pääomassa erillisenä eränä. Kun tytäryritys myydään kokonaan tai osittain, kertyneet muuntoerot kirjataan tuloslaskelmaan osana myyntivoittoa tai -tappiota.

Segmenttiraportointi

Aspon toimintasegmentit ovat ESL Shipping, Leipurin, Telko ja Kaukomarkkinat. Toimintasegmentit raportoidaan tavalla, joka on yhdenmukainen ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle toimitettavan sisäisen raportoinnin kanssa. Ylimmäksi operatiiviseksi päätöksentekijäksi on nimetty strategisia päätöksiä tekevä hallitus. Segmenttien väliset liiketapahtumat perustuvat markkinahintoihin.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineellinen käyttöomaisuus esitetään alkuperäisten hankintahintojen ja kumulatiivisten poistojen erotuksena vähennettynä mahdollisilla arvonalentumisilla. Uudisrakennusten osalta rakentamisen aikana syntyneet rahoitusmenot aktivoidaan osaksi kohteen hankintamenoa ja ne poistetaan omaisuuserän taloudellisena vaikutusaikana. Suunnitelman mukaiset tasapoistot lasketaan todennäköisen käytön perusteella seuraavasti:

Rakennukset ja rakennelmat	15–40 vuotta
Alukset	17–30 vuotta
Puskijat	18 vuotta
Koneet ja kalusto	3–10 vuotta
Putkistot	5–20 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3–40 vuotta

Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Aikaisemmin kirjattu aineellisen käyttöomaisuuden arvonalennus peruutetaan, mikäli kerrytettävissä olevan tulon määrittämisessä käytetyt arviot muuttuvat. Arvonalentumistappion peruuttamisen vuoksi lisääntynyt kirjanpitoarvo ei saa ylittää sitä kirjanpitoarvoa, joka omaisuuserälle olisi määritetty, jos siitä ei olisi aikaisempina vuosina kirjattu arvonalentumistappiota. Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden käytöstä poistamisista ja luovutuksista syntyneet myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät liiketoiminnan muihin tuottoihin taiuluihin.

Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet

Hankitut tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen hankintamenomenetelmää käyttäen. Hankintahinta kohdistetaan varoille ja veloille niiden hankintahetken käyvän arvon perusteella. Jäljelle jäävä osuus hankintamenoista on liikearvoa. Liikearvoa ei poisteta, vaan sen käypää arvoa testataan vähintään vuosittain käyttöarvoon perustuvalla arvonalentumistestillä

(ks. Liikearvon arvonalentumistesti liitetieto 12).

Aineettomista hyödykkeistä, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, ei kirjata poistoja vaan ne testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Leipurin- ja Telko-segmentteihin kuuluvien brändien taloudelliset vaikutusajat on arvioitu rajoittamattomiksi. Tavaramerkkien vahva tunnettuus ja historia tukevat johdon käsitystä siitä, että brändit vaikuttavat rahavirtojen kerryttämiseen määrittelemättömän ajan.

Muut aineettomat hyödykkeet arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoan ja ne poistetaan tasapoistoina niiden taloudellisena pitoaikana. Muiden aineettomien hyödykkeiden poistoajat ovat:

- Ohjelmistot ja ohjelmistolisenssit	3–5 vuotta
- Toimitilojen perusparannusmenot	5–10 vuotta
- Liiketoimintojen yhdistämisessä hankitut päämiessuhteet ja teknologia	10 vuotta

Konserni arvioi aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden tasearvot vuosittain tai useammin, jos viitteitä mahdollisesta arvonalentumisesta on olemassa. Jos viitteitä on olemassa, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumista tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksiköjen tasolla.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuville menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Kassavirtaperusteinen käyttöarvo määritellään laskemalla ennustettujen kassavirtojen diskontattu nykyarvo. Laskelmien diskonttokorko perustuu pääoman keskimääräiseen kustannukseen (WACC), joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta ja Aspon liiketoimintaan liittyvistä riskeistä.

Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan, mikäli omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen. Muusta omaisuuserästä kuin liikearvosta kirjattu arvonalennus peruutetaan, mikäli kerrytettävissä olevan tulon määrittämisessä käytetyt arviot muuttuvat olennaisesti. Arvonalentumistappion peruuttamisen vuoksi lisääntynyt kirjanpitoarvo ei saa ylittää sitä kirjanpitoarvoa, joka omaisuuserälle olisi määritetty, jos siitä ei olisi aikaisempina vuosina kirjattu arvonalentumistappiota. Liikearvosta kirjattua

arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa.

Tutkimus- ja tuotekehityksenot

Tutkimus- ja tuotekehityksenot kirjataan pääsääntöisesti kuluksi toteutumishetkellä. Kuitenkin uusien tuotteiden suunnittelusta aiheutuvat kehityksenot aktivoidaan taseeseen aineettomiksi hyödykkeiksi siitä lähtien, kun tuote on teknisesti toteutettavissa, kaupallisesti hyödynnettävissä ja tuotteesta odotetaan saatavan tulevaisuudessa taloudellista hyötyä. Aktivoidut tuotekehityksenot poistetaan niiden vaikutusaikana.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintameno- tai sitä alempana nettorealisointiarvoon. Hankintameno määritetään FIFO-menetelmää (first-in, first-out) käyttäen. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno sisällytetään raaka-aineiden ostomenot, välittömät valmistuspalkat, muut välittömät valmistusmenot sekä osuus valmistuksen yleiskustannuksista (normaalitoiminta-asteeseen perustuen), mutta ei vieraan pääoman menoja. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa toteutuva myyntihinta vähennettynä tuotteen valmiiksi saattamisen kustannuksilla ja myyntikustannuksilla.

Vuokrasopimukset – konserni vuokralleottajana

Käyttöomaisuuden vuokrasopimukset, joissa konsernille siirtynyt olennainen osa omistukselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingopimuksiksi. Rahoitusleasingopimuksella hankittu omaisuuserä merkitään taseeseen sopimuksen alkaessa varoiksi määrään, joka vastaa vuokrakohteen käypää arvoa tai tätä alemmaa vähimmäisvuokrien nykyarvoa. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenoon ja velan vähennykseen. Vastaavat leasingvuokravastuut rahoituskustannuksella vähennettynä sisältyvät muihin pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin. Rahoituksen korko kirjataan tuloslaskelmaan leasingopimuksen aikana siten, että jäljellä olevalle velalle tulee kullakin tilikaudella samansuuruinen korkoprosentti. Rahoitusleasingopimuksella vuokratat omaisuuserät poistetaan joko niiden taloudellisena pitoaikana tai sitä lyhyemmän leasingopimuksen keston mukaan.

Käyttöomaisuuden vuokrasopimukset, joissa olennainen osa omistukselle ominaisista riskeistä ja eduista jää vuokranantajalle, luokitellaan muiksi vuokrasopimuksiksi (käyttöleasing). Vuokrat merkitään tuloslaskelmaan kuluksi tasasuuruusina erinä vuokra-ajan kuluessa.

Työsuhde-etuudet

Lakisääteinen eläketurva on järjestetty eläkevakuutusyhtiöiltä otetuilla vakuutuksilla. Ulkomaisissa yksiköissä eläketurva on järjestetty paikallisen lainsäädännön ja sosiaaliturvasäännösten mukaisesti. Konsernissa on käytössä vain maksupohjaisia eläkejärjestelyjä ja niihin liittyvät suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jota veloitus koskee.

Osakeperusteiset maksut

Konsernilla on osakeperusteisia johdon kannustinjärjestelmiä, joissa osa palkkioista maksetaan osakkeina ja loput rahana. Lisätietoja osakeperusteisista järjestelyistä on esitetty liitetiedossa 29. Optio-oikeudet ja luovutettavat osakkeet arvostetaan käypään arvoon niiden myöntämishetkellä ja kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasarinä kannustinjärjestelmän voimassaolon aikana. Muita kuin markkinaperusteisten ehtojen (esim. kannattavuus ja tuloksen kasvutavoite) vaikutuksia ei sisällytetä käypään arvoon vaan otetaan huomioon niiden optioiden tai osakkeiden määrissä, joihin oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisajankohdan lopussa. Osakkeina maksettavista osuuksista tehdään kulun vastakirjaus omaan pääomaan ja rahana maksettavat osuudet kirjataan velaksi, sekä rahana maksettavan osuuden käypä arvo arvioidaan uudelleen jokaisena raportointipäivänä.

Konsernin osakepalkitsemisjärjestelyä varten perustettu Aspo Management Oy on yhdistelty konsernitilinpäätökseen. Omistusjärjestelylle on laskettu käypä arvo Black & Scholes -mallilla, ja siitä on konsernitilinpäätökseen kirjattu päättyneelle tilikaudelle kuuluva osuus.

Osakepääoma

Kantaosakkeet esitetään osakepääomana. Uusien osakkeiden tai optioiden liikkeenlaskusta välittömästi johtuvat transaktiomenot esitetään mahdollisilla verovaihtokutuksilla oikaistuna omassa pääomassa saatujen maksujen vähennyksenä.

Kun ostetaan omia osakkeita, osakkeista maksettu vastike sekä hankintaan liittyvät

kustannukset kirjataan oman pääoman vähennykseksi. Kun näitä osakkeita myydään osakkeista saatu vastike, josta on vähennetty suorat transaktiokustannukset sekä mahdollinen tuloverojen vaikutus, kirjataan omaan pääomaan.

Varaukset

Varaus merkitään taseeseen, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, jonka toteutuminen on todennäköistä, ja veloitteen suuruus on luotettavasti arvioitavissa. Takuuvaraukset sisältävät tuotteiden korjaamisesta tai korvaamisesta aiheutuvat kustannukset, mikäli takuuaikaa on tilinpäätöspäivänä jäljellä. Takuuvaraukset määritellään historiallisen kokemuksen perusteella.

Varaukseen kirjattava määrä on niiden menojen nykyarvo, joita veloitteen täyttämisen odotetaan edellyttävän.

Tuloverot

Konsernin veroihin kirjataan konserniyh-tiöiden tilikauden tulokseen perustuvat verot, aikaisempien tilikausien verojen oikaisu sekä laskennallisten verojen muutokset. Tuloverot on kirjattu kunkin maan verokannan mukaan. Laskennallinen verovelka tai -saaminen lasketaan kirjanpidon ja verotuksen välisistä väliaikaisista eroista tilinpäätöshetken tai arvioidun veronmaksu- hetken verokannan mukaisesti. Väliaikaisia eroja syntyy mm. varauksista, poistoeroista ja vahvistetuista tappioista. Laskennallinen verosaaminen kirjataan verotuksellisista tappioista ja muista väliaikaisista eroista siltä osin kuin on todennäköistä, että sitä voidaan hyödyntää tulevaisuudessa. Osuus osakkuus- ja yhteis- yrittysten tuloksista esitetään tuloslaskel- massa laskettuna nettotuloksesta ja se sisältää verovaikutuksen.

ESL Shipping Oy liittyi takautuvasti vuo- den 2011 alusta tonnistorotuksen piiriin. Tonnistorotuksessa varustamotoiminta siirtyi elinkeinoverotuksesta tonnistoro- tukseen.

Tuloutusperiaatteet

Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun tavaroiden omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle. Tuotot palveluista kirjataan, kun palvelu on suoritettu. Yksilöllisten tilausten mukaan valmistettavien pitkäaikaishank- keiden tulot ja menot kirjataan tuotoiksi ja kuluiksi valmistusasteen perusteella,

kun hankkeen lopputulos voidaan arvioida luotettavasti. Valmistusaste määritellään tarkasteluhetkeen mennessä kertyneiden toteutuneiden valmistus- ja asennustuntien osuutena hankkeen arvioiduista valmistus- ja asennustunneista. Menot, jotka liittyvät vielä tulouttamattomaan hankkeeseen, kirjataan keskeneräisinä pitkäaikaishankkeina vaihto-omaisuuteen. Kun on todennäköistä, että hanke tuottaa tappiota, tappio kirjataan kuluksi välittömästi. Tilikaudella Aspo-konsernissa pitkäaikaishankkeiden tuloutusperiaatetta sovellettiin Leipurin-liiketoiminnan omaan konevalmistustoimintaan.

Julkiset avustukset

Julkiset avustukset, jotka on saatu syntyneiden menojen korvaukseksi, tuloutetaan tuloslaskelmaan samalla kun avustuksen kohteeseen liittyvät menot kirjataan kuluksi. Saadut avustukset on esitetty nettona syntyneiden kulujen vähennyksenä. Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintoihin liittyvät avustukset on kirjattu hankintamenon oikaisuksi. Avustukset tuloutuvat pienempien poistojen muodossa omaisuuserän käyttöaikana.

Myytävinä oleviksi luokitellut pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetuihin toimintoihin liittyvät omaisuuserät ja velat luokitellaan myytävänä oleviksi, mikäli niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omaisuuserän myynnistä jatkuvan käytön sijaan. Myytävänä olevaksi luokittelun edellytyksien katsotaan täyttyvän, kun myynti on erittäin todennäköinen ja johto on sitoutunut myyntiin.

Välittömästi ennen luokittelua myytävänä olevaksi kyseiset omaisuuserät tai luovutettavan ryhmän varat ja velat arvostetaan niihin sovellettavien IFRS-standardien mukaisesti. Luokitteluhetkestä lähtien myytävänä olevat omaisuuserät arvostetaan kirjanpitoarvoon tai sitä alempaan myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon.

Lopetetttujen toimintojen tulos esitetään omana eränään konsernin tuloslaskelmassa. Myytävänä olevat omaisuuserät, luovutettavien erien ryhmät ja luovutettavien erien ryhmiin kuuluvat velat esitetään taseessa erillään muista eristä. Vuosina 2012 ja 2013 konsernilla ei ollut lopetettaviksi luokiteltuja toimintoja.

Myyntisaamiset

Myyntisaamiset arvostetaan hankintameno. Konserni kirjaa myyntisaamisista arvonalentumistappion, kun on olemassa objektiivista näyttöä siitä, että saamista ei saada perityksi täysimääräisesti.

Ostovelat

Ostovelat arvostetaan hankintameno ja käsitellään lyhytaikaisina velkoina, jos ne erääntyvät maksettaviksi yhden vuoden kuluessa.

Rahoitusvarat

Rahoitusvarat luokitellaan lainoihin ja muihin saamisiin, eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin, myytävissä oleviin rahoitusvaroihin sekä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin. Luokittelu tapahtuu alkuperäisen hankinnan yhteydessä.

Lainat ja muut saamiset kirjataan selvityspäivänä, ja ne esitetään taseessa jaksotettuun hankintameno käyttäen efektiivisen koron menetelmää. Transaktiomenot sisällytetään alkuperäiseen hankintameno. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat kirjataan selvityspäivänä, ja ne arvostetaan käypään arvoon.

Myytävässä olevat rahoitusvarat sekä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat arvostetaan käypään arvoon käyttäen noteerattuja markkinahintoja ja -kursseja tai laskennallista nykyarvoa. Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset kirjataan oman pääoman käyvän arvon rahastoon verovaikutus huomioiden. Kun tällainen omaisuuserä myydään tai siitä on aiheutunut arvonalentumistappio, kertyneet käyvän arvon muutokset kirjataan omasta pääomasta tulokseen. Myytävissä olevien rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan selvityspäivänä. Luotettavan markkina-arvon puuttuessa myytävissä olevat sijoitukset arvostetaan hankintameno.

Sijoitukset osakkeisiin, korkoarvopapereihin ja vaihtovelkakirjalainoihin on luokiteltu myytävissä oleviin rahoitusvaroihin.

Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu silloin, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin, tai kun se on siirtänyt merkittäviltä osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Lainoihin ja saamisiin kirjataan arvonalentuminen, kun kirjanpidon tasearvo

on korkeampi kuin kerrytettävissä oleva rahamäärä.

Rahoitusvelat

Rahoitusvelat kirjataan selvityspäivänä, ja ne merkitään taseeseen hankintameno transaktiomenoilla vähennettynä. Korot jaksotetaan tuloslaskelmaan velan juoksujalle efektiivisen koron menetelmää noudattaen. Rahoitusvelat luokitellaan lyhytaikaisiksi, kun ne erääntyvät maksettavaksi kahdentoista kuukauden kuluessa raportointikauden päättymisestä.

Vaihtovelkakirjalainan velkaosuuden käypä arvo on määritetty käyttämällä vastaavan velan markkinakorkoa lainan liikkeeseenlaskuhetkellä. Velkaosuus kirjataan jaksotettuun hankintameno, kunnes se kuoletaan vaihtamalla laina osakkeiksi. Jäännös saadusta rahamäärästä, eli oman pääoman osuus, on kirjattu verovaikutuksella vähennettynä omaan pääomaan.

Rahavarat

Rahavarat sisältävät käteisvaroja, pankkitalletuksia ja muita lyhytaikaisia (korkein taan kolmen kuukauden pituisia) erittäin likvidejä sijoituksia. Shekkililimitit on esitetty muissa lyhytaikaisissa veloissa.

Johdannaiset

Johdannaispöytäkirjat merkitään kirjanpitoon alun perin käypään arvoon sinä päivänä kun konsernista tulee sopimusosapuoli, ja ne arvostetaan myöhemmin edelleen käypään arvoon.

Konserni on soveltanut suojauslaskentaa käyttöomaisuushankinnoista aiheutuvien ennakoitujen ulkomaanrahan määräisten rahavirtojen suojaamiseen. Suojauksen tehokkaan osuuden käyvän arvon muutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään oman pääoman käyvän arvon rahastoon sisältyvässä suojausrahastossa. Omaan pääomaan kirjatut voitot ja tappiot siirretään kyseisen omaisuuserän hankintameno sille tilikaudella, jolla suojattu erä merkitään taseeseen. Suojauslaskentaa on sovellettu myös koronvaihtosopimuksiin, joilla suojataan tulevaa koron rahavirtaa kiinteäksi. Suojauksen tehokkaan osuuden käyvän arvon muutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään oman pääoman käyvän arvon rahastoon sisältyvässä suojausrahastossa. Koronvaihtosopimuksen tilikaudella toteutuneet korot kirjataan rahoituseriin. Muihin johdannaisiin ei ole sovellettu suojauslaskentaa.

Suojausinstrumenttien ja suojauskohdeiden välinen suhde dokumentoidaan suojausta aloitettaessa. Samoin dokumentoidaan riskienhallinnan tavoitteet sekä strategiat, joiden mukaan erilaisiin suojaustoimiin ryhdytään. Konserni dokumentoi suojausta aloitettaessa ja jatkuvasti sen jälkeen arvionsa siitä, kumoavatko suojauksissa käytettävät johdannaiset tehokkaasti suojauskohdeiden käypien arvojen tai rahavirtojen muutoksia. Tehottomaan osuuteen liittyvä voitto tai tappio kirjataan välittömästi tuloslaskelman rahoituseriin. Kun suojausinstrumentti erääntyy tai myydään tai kun suojaus ei enää täytä suojauslaskennan soveltamisen edellytyksiä, omaan pääomaan sillä hetkellä sisältyvät kertyneet voitot tai tappiot jäävät omaan pääomaan, ja ne siirretään tuloslaskelmaan vasta, kun ennakoitu liiketoimi merkitään tuloslaskelmaan. Jos ennakoitun liiketoimen ei enää odoteta toteutuvan, omassa pääomassa esitetty kertynyt voitto tai tappio siirretään välittömästi tuloslaskelman rahoituseriin.

Rahoituseriin liittyvien johdannaisten käyvän arvon muutokset kirjataan rahoituskuluihin ja -tuottoihin. Muiden johdannaisten käyvän arvon muutokset kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin.

Käyvän arvon määrittely perustuu noteerattuihin markkinahintoihin ja -kursseihin, kassavirtojen diskonttaukseen ja optioiden arvonmäärittämissä.

Valuuttatermiinien käypä arvo lasketaan diskonttaamalla sopimusten ennakoitujen rahavirtojen myytyjen valuuttojen korkokantojen mukaan ja konvertoimalla diskonttatut rahavirrat tilinpäätöspäivän valuuttakurssilla ja laskemalla diskontattujen arvojen erotus. Valuuttaoptioiden käyvät arvot määritellään yleisesti käytössä olevilla optioiden arvonmäärittämissä. Koronvaihtosopimusten käypä arvo lasketaan diskonttaamalla sopimusten ennakoitujen rahavirtojen käyttäen arvostushetken markkinahintoja.

Arvioiden käyttö

Kansainvälisen tilinpäätöskäytännön mukaista tilinpäätöstä laadittaessa konsernin johto joutuu tekemään arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat taseen laadintahetken varojen ja velkojen määriin, ehdollisten varojen ja velkojen raportointiin sekä tuottojen ja kulujen määriin raportointikaudella. Laskenta-arvioita on käytetty määrittäessä tilinpäätöksessä raportoitujen erien suuruutta, mm. määrittäessä liikearvoa ja sen tuotto-

odotuksia sekä aineellisen ja aineettoman käyttöomaisuuden taloudellisia pitoaikoja, vaihto-omaisuuden sekä varojen ja velkojen kuranttiutta. Arviot perustuvat liiketoiminnoista kerättyyn tietoon omista markkinoista ja niiden kehityksestä, johdon kokemukseen ja muihin perusteltavissa oleviin oletuksiin, jotka muodostavat johdon senhetkisen parhaan näkemyksen, mutta markkinoiden ja arvioiden perustana olevien tekijöiden muuttumisen myötä on mahdollista, että toteumat poikkeavat merkittävästikin tilinpäätöksessä käytetyistä arvioista.

Liikearvon arvonalentumistesti

Konserni testaa liikearvon tasearvon vuosittain tai useammin, jos viitteitä mahdollisesta arvonalentumisesta on olemassa. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa. Liikearvo kohdistetaan konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille, jotka on identifioitu sen mukaan missä liiketoimintayksikössä liikearvoa seurataan sisäisessä johdon raportoinnissa. Yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä lasketaan käyttöarvolaskelmien avulla. Kassavirtaperusteinen käyttöarvo määritellään laskemalla ennustettujen kassavirtojen diskontattu nykyarvo. Laskelmien diskonttokorko on määritetty keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen (WACC) avulla, joka kuvaa oman ja vieraan pääoman kokonaiskustannusta ottaen huomioon omaisuus-erit ja liiketoimintojen sijaintiin liittyvät erityiset riskit. Pääoman keskimääräinen painotettu kustannus heijastaa konsernin keskimääräistä, pitkäaikaista rahoitusrakennetta. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan, kun omaisuus-erän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä.

Johdon harkintaa edellyttävät laadintaperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä tehdyt arviot pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen tilinpäätöshetkellä. Arvioiden taustalla ovat aiemmat kokemukset ja tulevaisuutta koskevat oletukset konsernin taloudellisen toimintaympäristön kehityksestä ja sen vaikutuksesta konsernin liikevaihtoon ja kustannustasoon. Konsernijohdon näkemyksen mukaan liikearvon arvonalentumistestaukseen sisältyy eniten merkittäviä arvioita ja oletuksia. Liikearvoa ja sen testaamista käsitellään laajemmin liitetietojen kohdassa 12.

Uusien tai muutettujen IFRS-standardien ja IFRIC-tulkintojen soveltaminen

Konserni ottaa käyttöön vuoden 2014 alusta alkaen seuraavat muutetut standardit:

- IFRS 10 Konsernitilinpäätös
- IFRS 11 Yhteisjärjestelyt
- IFRS 12 Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä
- Muutokset IFRS 10, IFRS 11, IFRS 12 Siirtymistä koskeva ohjeistus
- Muutokset IFRS 10, IFRS 12, IAS 27 Investment entities -yhteisöjen yhdistely konsernitilinpäätökseen
- IAS 32 (muutos) Rahoitusvaroihin kuuluvan erän ja rahoitusvelan vähentämisen toisistaan
- IAS 36 (muutos) Recoverable Amount Disclosures for Non-Financial Assets
- IAS 39 (muutos) Novation of Derivatives and Continuation of Hedge Accounting

Konserni ottaa alla olevan tulokannan käyttöön edellyttäen, että EU hyväksyy sen:

- IFRIC 21 Levies

Standardien käyttöön otolla ei arvioida olevan oleellista vaikutusta raportoitaviin lukuihin.

Konserni ottaa käyttöön vuonna 2015 tai myöhemmin EU:n hyväksymisen jälkeen seuraavat standardit, tulokannat ja muutokset olemassa oleviin standardeihin:

- IFRS 9 Rahoitusinstrumentit
- Muutos IAS 19 Defined Benefit Plans: Employee Contributions
- Vuosittaiset parannukset IFRS-standardeihin (Annual Improvements to IFRSs 2010–2012 ja Annual Improvements to IFRSs 2011–2013)

1. LIIKEVAIHTO JA SEGMENTTI-INFORMAATIO

Aspon toimintasegmentit ovat ESL Shipping, Leipurin, Telko ja Kaukomarkkinat.

ESL Shipping huolehtii energia-alan ja teollisuuden raaka-aineiden merikuljetuksista ja niihin liittyvistä palveluista.

Leipurin palvelee leipomo- ja muuta elintarviketeollisuutta toimittamalla raaka-aineita, tuotannossa tarvittavia koneita ja valmistuslinjoja sekä leivontaan liittyvää tietotaitoa.

Telko hankkii ja jakelee teollisuuden tarvitsemia muoviraaka-aineita ja kemikaaleja. Laaja asiakaspalvelu kattaa myös teknisen tuen ja tuotantoprosessien kehittämisen.

Kaukomarkkinat on erikoistunut energiatehokkuustekniikkaan, prosessiteollisuuden tehokkuutta parantaviin sovelluksiin sekä ammattielektroniikkaan.

Muu toiminta sisältää Aspon konsernihallinnon, talous- ja ICT-palvelukeskuksen

sekä vähäisiä määriä muita toimialoille kuulumattomia toimintoja.

Segmenttirakenne vastaa konsernin organisaatorakennetta ja sisäistä tulosraportointia, jossa varojen ja velkojen arvostusperiaatteet ovat IFRS-standardien mukaiset. Konsernissa segmenttien tuloksellisuuden arviointi perustuu segmenttien liikevoittoon. Segmenttien arvioinnista ja resurssointipäätöksistä vastaa hallitus.

Segmentin varat ja velat ovat sellaisia liiketoiminnan eriä, joita segmentti käyt-

tää liiketoiminnassaan tai jotka on perustellusti kohdistettavissa segmenteille. Segmenteille kohdistamattomat erät sisältävät vero- ja rahoituseriä sekä koko konsernille yhteisiä eriä, jotka ovat pääasiassa seurausta konsernin keskitetystä rahoituksesta. Investoinnit koostuvat useammalla kuin yhdellä kaudella käytettävien aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden lisäyksistä. Segmenttien välinen hinnoittelu tapahtuu käypään markkinahintaan.

1.1 Liikevaihto

1 000 €	2013	2012
Tuotot tavaroiden myynnistä	394 328	405 157
Tuotot palveluista	81 619	76 435
Pitkäaikaishankkeista kirjatut tuotot	401	
Yhteensä	476 348	481 592

1.2 Liiketoimintasegmentit

2013					Segmenteille kohdistamattomat erät	Konserni yhteensä
1 000 €	ESL Shipping	Leipurin	Telko	Kauko- markkinat		
Myynti konsernin ulkopuolelle	77 782	136 263	230 245	32 058		476 348
Myynti toisille segmenteille			82	12		
Liikevaihto	77 782	136 263	230 327	32 070		476 348
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	55					55
Liikevoitto	7 598	5 208	5 848	-3 677	-4 209	10 768
Nettorahoituskulut						-4 119
Voitto ennen veroja						6 649
Tuloverot						1 926
Tilikauden tulos						8 575
Aineellisen omaisuuden poistot	7 008	349	697	230	121	8 405
Aineettoman omaisuuden poistot	38	751	1 093	530	13	2 425
Segmentin varat	110 577	64 402	69 034	22 383	33 921	300 317
Osuus osakkuus- ja yhteisyrityksissä	2 156					2 156
Varat yhteensä	112 733	64 402	69 034	22 383	33 921	302 473
Segmentin velat	10 718	19 567	22 981	5 630	140 271	199 167
Velat yhteensä	10 718	19 567	22 981	5 630	140 271	199 167
Investoinnit	2 189	735	1 254	550	161	4 889

2012

1 000 €	ESL Shipping	Leipurin	Telko	Kauko- markkinat	Segmenteille kohdistamat- tomat erät	Konserni yhteensä
Myynti konsernin ulkopuolelle	72 296	131 102	237 719	40 475		481 592
Myynti toisille segmenteille		3	10	43		
Liikevaihto	72 296	131 105	237 729	40 518		481 592
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	280					280
Liikevoitto	3 684	4 033	8 385	-644	-4 852	10 606
Nettorahoituskulut						-3 238
Voitto ennen veroja						7 368
Tuloverot						3 416
Tilikauden tulos						10 784
Aineellisen omaisuuden poistot	7 014	351	662	256	106	8 389
Aineettoman omaisuuden poistot	52	830	1 013	474		2 369
Segmentin varat	114 727	69 425	71 703	28 036	25 162	309 053
Osuus osakkuus- ja yhteisyrityksissä	2 170					2 170
Varat yhteensä	116 897	69 425	71 703	28 036	25 162	311 223
Segmentin velat	9 437	21 963	24 173	12 210	153 270	221 053
Velat yhteensä	9 437	21 963	24 173	12 210	153 270	221 053
Investoinnit	26 843	969	2 349	378		30 539

1 000 €	Liikevaihto		Pitkäaikaiset varat*	
	2013	2012	2013	2012
Suomi	156 725	158 964	162 943	169 529
Skandinavia	43 405	42 561	26	23
Baltia	49 780	49 361	520	575
Venäjä, Ukraina + muut IVY-maat	153 061	157 784	844	618
Muut maat	73 377	72 922	106	148
Yhteensä	476 348	481 592	164 439	170 893

* Konsernin muut pitkäaikaiset varat kuin rahoitusvarat ja veroihin liittyvät erät.

1.3 Maantieteellisiä alueita koskevat tiedot

Konserni seuraa liikevaihtoa seuraavan maantieteellisen jaon mukaan: Suomi, Skandinavia, Baltia, Venäjä, Ukraina + muut IVY-maat ja muut maat. Maantieteellisten alueiden liikevaihto esitetään asiakkaiden sijainnin mukaan ja niiden varat esitetään varojen sijainnin mukaan. Ulkoisilta asiakkailta saadut myyntituotot on määritetty IFRS-säännösten mukaisesti.

2. HANKITUT LIIKETOIMINNAT

Liiketoimintakaupat vuonna 2013

Liiketoimintakauppoja ei toteutunut tilikaudella 2013.

Liiketoimintakaupat vuonna 2012

Kaukomarkkinat Oy osti 1.7.2012 Somasyr Oy:n liiketoiminnan. Somasyrin liiketoiminta koostuu energiavaraajien ja lattialämmitysjärjestelmien maahantuonnista ja myynnistä. Liiketoiminnan ostolla ei ollut merkittävää tulosvaikutusta eikä se vaikuttanut merkittävästi konsernin rahoitusasemaan vuonna 2012. Hankinnasta syntyi 0,3 miljoonan euron liikearvo.

Ehdolliset kauppahinnat aikaisemmilta tilikausilta

Leipurin Oy osti 7.12.2011 Vulganus Oy:n koko osakekannan 4,9 miljoonalla eurolla. Kauppahintaa kasvattaa vuosien 2012–2014 aikana kertyvän myyntikatteen mukainen ehdollinen vastike, jonka määräksi arvioitiin kaupantekohetkellä 1,5 miljoonaa euroa.

Vulganus Oy:n hankinnalla Leipurin-segmentti uudisti leipomokonetuotantoaan ja paransi kilpailukykyään leipomokoneliiketoiminnassa. Kaupan myötä konserni arvioi saavansa myynnin kasvun lisäksi kustannussäästöjä. Hankinnasta syntynyt liikearvo perustuu toimintatavan nykyaikaistamiseen, laajeneviin markkina-alueisiin, osaavaan henkilöstöön ja synergiasta syntyviin säästöihin.

Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenveto Vulganus Oy:stä maksetusta vastikkeesta sekä hankittujen varojen ja vastattavaksi otettujen velkojen käyvästä arvoista hankinta-ajankohtana sekä ehdollisessa kauppahinnassa tapahtuneet muutokset.

Ehdollisen vastikkeen käyvän arvon muutokset johtuvat arvioitua pienemmästä lisäkauppahinnasta vuosilta 2012 ja 2013. Muutokset on kirjattu liiketoiminnan muihin tuottoihin.

Ehdollisen vastikejärjestelyn mukaan Leipurin Oy on velvollinen maksamaan Vulganus Oy:n entisille omistajille vuosien

2012, 2013 ja 2014 ajalta kertyvän myyntikatteen määrästä 10,5 %. Maksujen, joita konsernia voitaisiin vaatia maksamaan tämän järjestelyn perusteella, arvioitiin olevan diskonttaamattomalta määrältään 1,6 miljoonaa euroa. Ehdollisen vastikejärjestelyn käypä arvo on määritetty 2 %:n diskonttaus korkokannalla. Ehdollisen kauppahinnan ehtojen mukaan maksettavalle lisäkauppahinnalle ei ole määritelty minimi- tai maksimiarvoja.

Myyntisaamisten ja muiden saamisten käypä arvo oli 1,7 miljoonaa euroa, joka on myös saamisten bruttoarvo. Teknologiaa sisältävien aineettomien oikeuksien käypä arvo oli 0,8 miljoonaa euroa, rahavarojen 1,4 miljoonaa euroa ja vaihto-omaisuuden 1,5 miljoonaa euroa. Aineellisen käyttöomaisuuden käypä arvo oli 0,2 miljoonaa euroa.

Vieraan pääoman käypä arvo oli -3,6 miljoonaa euroa.

Vulganus Oy:n hankinta

Luovutettava vastike		2012
1 000 €		
Käteisvarat		4 908
Ehdollinen vastike		1 540
Kokonaishankintameno		6 448
Hankituista varoista ja vastattaviksi otetuista veloista kirjatut määrät		
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		246
Teknologia (sisältyy aineettomiin hyödykkeisiin)		809
Vaihto-omaisuus		1 501
Myyntisaamiset ja muut saamiset		1 723
Rahavarat		1 419
Varat yhteensä		5 698
Lainat		63
Ostovelat ja muut velat		3 323
Laskennallinen verovelka		262
Velat yhteensä		3 648
Nettovarallisuus		2 050
Liikearvo		4 398
Yhteensä		6 448
Ehdollinen vastike		
1 000 €	2013	2012
Ehdollinen vastike 1.1.	1 377	1 540
Ehdollisen vastikkeen maksu vuoden 2012 lisäkauppahinnasta	-265	
Käyvän arvon muutos	-181	-163
Ehdollinen vastike 31.12.	931	1 377

1 000 €	2013	2012
Aineellisen käyttöomaisuuden myyntivoitot	145	2 639
Vakuutuskorvaukset	5	380
Vuokrat ja käyttökorvaukset	173	471
Muut tuotot	469	308
Yhteensä	792	3 798

3. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

1 000 €	2013	2012
Palkat	33 846	32 729
Eläkekulut, maksupohjaiset järjestelyt	4 265	4 122
Osakepalkinta	90	333
Muut henkilösivukulut	2 770	2 491
Yhteensä*	40 971	39 675

*Kuluja pienentää saatu valtion tuki Liikenne- ja viestintäministeriöltä.

4 605 3 969

4. TYÖSUHDE-ETUUKSET JA TIETOA HENKILÖSTÖSTÄ

Aspo-konsernin henkilöstömäärä oli tilikauden lopussa 869 (871) ja tilikauden aikana keskimäärin 878 (858). Toimihenkilöiden keskimäärä oli 624 (578) ja työntekijöiden 254 (281).

Tiedot ylimmän johdon työsuhde-etuuksista esitetään Lähipiiri-osiossa.

Henkilöstö segmenteittäin tilikauden lopussa

	2013	2012
ESL Shipping	210	219
Leipurin	300	281
Telko	249	265
Kaukomarkkinat	80	94
Muu toiminta	30	12
Yhteensä	869	871

Henkilöstö maantieteellisesti tilikauden lopussa

	2013	2012
Suomi	431	457
Skandinavia	23	25
Baltia	66	67
Venäjä, Ukraina + muut IVY-maat	272	250
Muut maat	77	72
Yhteensä	869	871

1 000 €	2013	2012
Aineettomat hyödykkeet	2 425	2 369
Rakennukset	210	228
Alukset	6 971	6 965
Koneet ja kalusto	1 193	1 179
Muut aineelliset hyödykkeet	31	17
Yhteensä	10 830	10 758

5. POISTOT JA ARVON-ALENTUMISET

6. MATERIAALIT JA PALVELUT	1 000 €	2013	2012
Ostot tilikauden aikana			
ESL Shipping		18 228	19 825
Leipurin		104 042	100 643
Telko		197 044	202 668
Kaukomarkkinat		24 594	30 060
Yhteensä		343 908	353 196
Varaston muutos		1 778	-1 560
Ulkopuolisilta ostetut palvelut			
Leipurin		4 032	6 038
Telko		4 239	5 084
Kaukomarkkinat		583	457
Yhteensä		8 854	11 579
Materiaalit ja palvelut yhteensä		354 540	363 215

7. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	1 000 €	2013	2012
Vuokrat		8 535	8 097
ESL Shipping		32 559	33 641
Leipurin		6 432	6 656
Telko		7 011	6 697
Kaukomarkkinat		3 484	3 694
Muu toiminta		2 064	2 602
Luovutustappiot sijoituksista ja aineellisista hyödykkeistä		1	29
Yhteensä		60 086	61 416

Tilintarkastajien palkkiot

	1 000 €	2013	2012
Tilintarkastus		197	229
Veroneuvonta		66	37
Muut palvelut		39	33
Yhteensä		302	299

1 000 €	2013	2012
Osinkotuotot myytävissä olevista sijoituksista	1	2
Korkotuotot lainoista ja muista saamisista	183	294
Valuuttakurssivoitot	576	1 334
Rahoitustuotot yhteensä	760	1 630
Korkokulut	-3 898	-4 021
Valuuttakurssitappiot	-981	-847
Rahoituskulut yhteensä	-4 879	-4 868
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-4 119	-3 238

8. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

Liikevoiton yläpuolella oleviin eriin sisältyy vuonna 2013 valuuttakurssieroja -1,1 miljoonaa euroa (-0,6). Korkokuluihin sisältyy rahoitusleasingsopimuksista tilikaudella kuluiksi kirjattuja muuttuvia vuokria 0,1 miljoonaa euroa (0,1).

Tuloslaskelman verot

1 000 €	2013	2012
Tilikauden verot	-2 065	-2 611
Laskennallisten verosaamisten ja -velkojen muutos	4 049	3 223
Verot edellisiltä tilikausilta	-58	2 804
Yhteensä	1 926	3 416

9. TULOVEROT

Tuloslaskelman verokulun ja konsernin emoyhtiön verokannalla 24,5 % laskettujen verojen täsmäytyslaskelma

1 000 €	2013	2012
Voitto ennen veroja	6 649	7 368
Verot emoyhtiön verokannalla laskettuna	-1 629	-1 805
Ulkomaisten tytäryhtiöiden verokantojen vaikutus	689	797
Tonnistoverotuksen vaikutus	2 347	2 129
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset tappioista	-379	-415
Verokannan muutoksen vaikutus*	944	
Verot edellisiltä tilikausilta	-58	2 804
Muut erät	12	-94
Verot tuloslaskelmassa	1 926	3 416
Efekttiivinen verokanta	-29 %	-46 %

*Suomen yhteisöverokanta laski 20 %:iin 1.1.2014 alkaen.

Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot

1 000 €	2013	2012
Rahavirran suojaukset	-119	372

10. OSAKEKOHTAINEN TULOS

Osakekohtainen tulos on laskettu jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos tilikauden aikana ulkona olleiden osakkeiden painotetulla keskimäärällä. Osakekohtaista tulosta laskettaessa on huomioitu tulosta pienentävänä eränä oman pääoman ehtooselle joukkovelkakirjalainalle (ns. hybridilaina) kertynyt tilikaudelle kirjaamaton korko. Laimennettua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden keskimääräinen lukumäärä on oikaistu oman pääoman ehtoisen vaihtovelkakirjalainan ja johdon kannustinjärjestelmän laimennusvaikutuksella.

1 000 €	2013	2012
Laimentamaton		
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva voitto	8 575	10 784
Hybrilainan korko (verovaikutuksella oikaistuna)	-129	
Osakkeiden keskimäärä tilikaudella (1 000 kpl)	30 282	30 255
Osakekohtainen tulos, €	0,28	0,36
Laimennettu		
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva voitto	8 575	10 784
Hybrilainan korko (verovaikutuksella oikaistuna)	-129	
Vaihtovelkakirjalainan korko (verovaikutuksella oikaistuna)	993	947
Vaihtovelkakirjalainan muunto osakkeiksi (1 000 kpl)	1 664	1 664
Johdon kannustinjärjestelmän laimentava määrä (1 000 kpl)	0	55
Osakkeiden keskimäärä tilikaudella korjattuna vaihtovelkakirjalainan ja johdon kannustinjärjestelmän laimentavalla vaikutuksella (1 000 kpl)	31 945	31 974
Laimennettu osakekohtainen tulos, €	0,30	0,37

2013

1 000 €	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	10 019	12 875	22 894
Kurssiero	-4	-35	-39
Lisäykset	26	19	45
Hankintameno 31.12.	10 041	12 859	22 900
Kertyneet poistot 1.1.	-4 351	-5 979	-10 330
Kurssiero	2	19	21
Tilikauden poisto	-89	-1 319	-1 408
Kertyneet poistot 31.12.	-4 438	-7 279	-11 717
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 603	5 580	11 183

2012

1 000 €	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	10 006	12 693	22 699
Kurssiero	9	110	119
Lisäykset	105	72	177
Siirto erien välillä	108		108
Vähennykset	-209		-209
Hankintameno 31.12.	10 019	12 875	22 894
Kertyneet poistot 1.1.	-4 397	-4 600	-8 997
Kurssiero	-5	-53	-58
Vähennysten kertyneet poistot	209		209
Tilikauden poisto	-158	-1 326	-1 484
Kertyneet poistot 31.12.	-4 351	-5 979	-10 330
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 668	6 896	12 564

11. MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Aineettomat oikeudet ovat pääosin yritysbrändejä, joista on kerrottu liitetiedossa 12 sekä ohjelmistoja ja niiden lisenssejä. Muihin aineettomiin hyödykkeisiin on kirjattu toimitiloihin tehtyjen korjausten perusparannusmenoja ja liiketoimintojen yhdistämisessä hankittuja päämiessuh-teita ja uutta teknologiaa.

12. LIIKEARVO

Liikearvo kohdistetaan konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille liiketoiminoittain sen mukaan, millä tasolla liikearvoa sisäisessä raportoinnissa seurataan. Jokainen yksikkö vastaa Aspon kutakin toimintasegmenttiä. Liikearvo jakaantuu segmenteille seuraavasti: ESL Shipping 0,8 miljoonaa euroa (0,8), Leipurin 27,3 miljoonaa euroa (27,3), Telko 5,1 miljoonaa euroa (5,2) ja Kaukomarkkinat 12,1 miljoonaa euroa (12,1).

Leipurin- ja Telko-segmentteihin kuuluvien brändien taloudelliset vaikutusajat on arvioitu rajoittamattomiksi. Niiden vahva tunnettuus ja historia tukevat johdon käsitystä siitä, että brändit vaikuttavat rahavirtojen kerryttämiseen määrittelemättömän ajan. Brändit on testattu arvonalentumisen varalta eikä testien perusteella ole odotettavissa arvonalentumisia.

Arvonalentumistestaus

Arvonalentumislaskelmien kerrytettävissä olevat kassavirrat on määritetty käyttöarvoon perustuen. Kassavirtaennusteet perustuvat hallituksen hyväksymiin kolmen vuoden taloudellisiin suunnitelmiin. Testissä rahavirtoja koskevat arviot laaditaan viiden vuoden ajanjaksolle ja tämän jälkeen kassavirta on arvioitu tasaisella kasvuoletuksella. Terminaaliarvoina on käytetty 1 %:n kasvuoletusta lukuun ottamatta Telko-segmenttiä, jossa on käytetty 3 %:a. Telkon kasvuoletus perustuu sen toiminnan painopisteeseen kasvavilla markkinoilla. Kasvuoletukset perustuvat vähintään inflaation suuruiseen kasvuun. Testien osoittama kerrytettävissä oleva rahamäärä Leipurin-, Telko- ja Kaukomarkkinat-segmenttien osalta oli yhteensä 188,4 miljoonaa euroa ja se ylittää jokaisessa segmentissä selkeästi liikearvojen kirjanpitoarvon. Terminaaliarvon osuus vaihteli välillä 63–92 % kerrytettävissä olevasta rahamäärästä ja oli suurin Kaukomarkkinat-segmentissä. ESL Shippingin ja muun toiminnan liikearvot eivät ole merkittäviä kerrytettävissä olevaan rahamäärään verrattuna. Arvonalentumisia ei ole tilikaudelle kirjattu eikä arvonalentumistestien mukaan arvonalentumista ole tapahtunut.

Liikevaihtoa arvioitaessa oletuksena on, että nykyinen liiketoiminta pystytään pitämään ja liikevaihto kasvaa hallitusti taloudellisissa suunnitelmissa arvioidulla nopeudella.

Myyntikatteen muutoksen on arvioitu seuraavan liikevaihdon kasvua.

Kustannusten on arvioitu nousevan hitaasti jatkuvan kulujen hallinnan ansiosta. Kiinteiden kustannusten odotetaan nousevan inflaation verran.

Diskonttauskorko on määritetty keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen (WACC) avulla, joka kuvaa oman ja vieraan pääoman kokonaiskustannusta ottaen huomioon omaisuuseriin ja liiketoimintojen sijaintiin liittyvät erityiset riskit. Diskonttauskorko on määritetty ennen veroja. Laskelmissa käytetty diskonttauskorko (WACC) oli 8,04 % (7,96) ennen veroja.

Arvonalentumistestauksen vaikuttavat tekijät ja herkkyyshanalyysi

Talouden hidaskasvu vaikeuttaa arvonalentumistestauksessa käytettyjen oletusten arviointia. Oletukset ovat asianmukaisia ja testatut liiketoiminnat perusteiltaan kestäviä. Liiketoimintojen liikearvon arvonalentumisesta ei ole viitteitä, mutta arvonalen-

tumistestauksen tulos riippuu jatkossakin tulevaisuuden ennustettujen kassavirtojen toteutumisesta. Olennainen negatiivinen muutos tulevissa kassavirroissa, korkotason olennainen nousu tai pääomien korkea sitoutuminen saattavat aiheuttaa liikearvon arvonalentumiskirjauksen. Johdon näkemyksen mukaan testauksessa käytetyt arviot tulevista kassavirroista ja pääomien sitoutumisesta ovat todennäköisiä.

Kullekin segmentille on tehty herkkyyshanalyysi muuttamalla testin perusoletuksina käytettyjä arvoja alaspäin, minkä seurauksena segmentin tulevien vuosien kassavirrat muuttuvat heikommaksi. Muutokset vaikutuksineen olivat seuraavat:

- WACC:ia nostettiin enimmillään 20 %, vaikutus 18–23 % (18–24)
- Kannattavuutta (EBIT) alennettiin 10 %, vaikutus 7–13 % (7–10)
- Myynnin kasvua alennettiin 10 % vuosittain, vaikutus 14–25 % (13–51)

Herkkyyshanalyysien perusteella ei ole odotettavissa tulevia arvonalentumistappioita.

Liikearvo

1 000 €	2013	2012
Hankintameno 1.1.	45 324	45 039
Lisäykset, liiketoimintojen yhdistäminen		284
Vähennys		-51
Kurssiero	-39	52
Hankintameno 31.12.	45 285	45 324

Liikearvon kohdistaminen

1 000 €	2013	2012
ESL Shipping	790	790
Leipurin	27 281	27 281
Telko	5 127	5 166
Kaukomarkkinat	12 051	12 051
Muu toiminta	36	36
Yhteensä	45 285	45 324

Brändit

1 000 €	2013	2012
Leipurin	3 148	3 148
Telko	2 155	2 155
Yhteensä	5 303	5 303

13. KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEET

2013

1 000 €	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Alukset	Muut aineelliset hyödykkeet	Kesken-eräiset ja ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	60	5 685	8 656	216 690	555	216	231 862
Kurssiero			-190				-190
Lisäykset		24	1 035	2 152	288	113	3 612
Siirto erien välillä		119	25			-329	-185
Vähennykset	-6	-314	-405				-719
Hankintameno 31.12.	54	5 514	9 121	218 842	843	0	234 374
Kertyneet poistot 1.1.		-2 503	-6 145	-115 336	-291		-124 275
Kurssiero			142				142
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		227	337				564
Tilikauden poisto		-210	-812	-6 971	-31		-8 024
Kertyneet poistot 31.12.		-2 486	-6 478	-122 307	-322		-131 593
Kirjanpitoarvo 31.12.	54	3 028	2 643	96 535	521	0	102 781

2012

1 000 €	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Alukset	Muut aineelliset hyödykkeet	Kesken-eräiset ja ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	60	3 702	7 607	176 390	406	40 416	228 581
Kurssiero			83				83
Lisäykset		235	1 206	11 522	138	16 608	29 709
Siirto erien välillä		2 306	674	53 750	11	-56 808	-67
Vähennykset		-558	-914	-24 972			-26 444
Hankintameno 31.12.	60	5 685	8 656	216 690	555	216	231 862
Kertyneet poistot 1.1.		-2 833	-6 073	-132 127	-274		-141 307
Kurssiero			-72				-72
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		558	751	23 756			25 065
Tilikauden poisto		-228	-751	-6 965	-17		-7 961
Kertyneet poistot 31.12.		-2 503	-6 145	-115 336	-291		-124 275
Kirjanpitoarvo 31.12.	60	3 182	2 511	101 354	264	216	107 587

13.1 Rahoitusleasingjärjestelyt

2013

1 000 €	Muut aineetto- mat hyö- dykkeet	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	3 882	1 764	5 646
Lisäykset	898	335	1 233
Siirto erien välillä		185	185
Vähennykset		-634	-634
Hankintameno 31.12.	4 780	1 650	6 430
Kertyneet poistot 1.1.	-1714	-1 095	-2 809
Vähennysten kertyneet poistot		441	441
Tilikauden poisto	-1 017	-381	-1 398
Kertyneet poistot 31.12.	-2 731	-1 035	-3 766
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 049	615	2 664

2012

1 000 €	Muut aineetto- mat hyö- dykkeet	Aineet- tomien ennakko- maksut	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2 495	764	2 787	6 046
Lisäykset	1 387			1 387
Siirto erien välillä			-41	-41
Vähennykset		-764	-982	-1 746
Hankintameno 31.12.	3 882	0	1 764	5 646
Kertyneet poistot 1.1.	-829		-1 238	-2 067
Vähennysten kertyneet poistot			571	571
Tilikauden poisto	-885		-428	-1 313
Kertyneet poistot 31.12.	-1 714		-1 095	-2 809
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 168		669	2 837

2013

1 000 €	Noteeraamattomat osakkeet*
Hankintameno 1.1.	198
Lisäykset	8
Vähennykset	-36
Hankintameno 31.12.	170
Kirjanpitoarvo 31.12.	170

**14. MYYTÄVISSÄ OLEVAT
SJOITUKSET****2012**

1 000 €	Noteeraamattomat osakkeet*
Hankintameno 1.1.	205
Lisäykset	1
Vähennykset	-8
Hankintameno 31.12.	198
Kirjanpitoarvo 31.12.	198

*Myytävissä olevat sijoitukset ovat listaamattomia osakkeita. Koska niiden käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää, ne on kirjattu hankintamenoon vähennettynä mahdollisilla arvonalennuksilla.

Muut pitkäaikaisiin saamisiin luettavat erät

1 000 €	2013	2012
Pitkäaikaiset lainasaamiset	201	213

15. PITKÄAIKAISET SAAMISET**Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä**

1 000 €	2013	2012
Tilikauden alussa	2 170	1 922
Pääomanpalautus		-111
Osuus tilikauden tuloksesta	55	280
Muuntoerot	-69	79
Tilikauden lopussa	2 156	2 170

**16. OSAKKUUSYHTIÖT JA
YHTEISYRITYKSET**

Konserniyhtiö ESL Shipping Oy:llä on 35 %:n omistusosuus osakkuusyhtiö Credo AB:sta. Kirjanpitoarvoon ei sisälly liikearvoa. Julkisesti noteeraamattoman Credo AB:n kotipaikka on Donsö, Ruotsi. Yhtiön liikevaihto tilikaudella oli 3,7 miljoonaa euroa, tulos 0,0 miljoonaa euroa, varat 19,5 miljoonaa euroa ja velat 12,2 miljoonaa euroa. Kaukomarkkinat Oy:llä on 50 %:n omistusosuus yhteisyritys Roll Systems Oy:stä. Julkisesti noteeraamattoman Roll Systems Oy:n kotipaikka on Valkeakoski, Suomi. Yhtiöllä ei ollut liikevaihtoa tilikaudella ja tulos oli 0,0 miljoonaa euroa. Yhtiön varat olivat 0,6 miljoonaa euroa ja velat 0,6 miljoonaa euroa.

17. LASKENNALLISET VEROT

Tonnistoverotukseen siirtymisen laskennallista verovelkaa huojennetaan valtion tukena vuosittain tonnistoverolain voimassaoloaikana, jos huojennukseen oikeuttavat edellytykset täyttyvät. Huojennuksen määrä vuonna 2013 oli 0,8 miljoonaa euroa ja 1,4 miljoonaa euroa vuosilta 2011–2012.

Taseeseen sisältyy 3,2 miljoonaa euroa (2,0) laskennallisia verosaamia kotimaisista yhtiöistä, joiden tilikauden tulos vuosina 2011, 2012 tai 2013 on ollut tappiollinen. Näiden laskennallisten verosaamisten kirjaaminen perustuu johdon tulosenusteisiin, jotka osoittavat kyseisten laskennallisten verosaamisten realisoitumisen olevan todennäköistä. Konsernilla oli ulkomaisissa tytäryrityksissä 2,8 miljoonaa euroa (3,5) sellaisia käyttämättömiä verotuksellisia tappioita, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista, koska konsernille ei todennäköisesti kerry ennen kyseisten tappioiden vanhenemista verotettavaa tuloa, jota vastaan tappiot pystytään hyödyntämään. Tappioiden vanhenemisaika vaihtelee maittain, osa tappioista vanhenee vuonna 2015 ja osalla ei ole määritetty vanhenemisaikaa tämänhetkisen lainsäädännön puitteissa. Ulkomaisten tytäryritysten jakamattomista voittovaroista ei ole kirjattu laskennallista verovelkaa 2,9 miljoonaa euroa (2,7), sillä varat on sijoitettu kyseisiin maihin pysyvästi.

Laskennalliset verosaamiset

1 000 €	2013	2012
Suojauslaskenta	164	283
Työsuhde-etuudet	13	5
Verosaaminen tappioista	3 229	2 045
Muut väliaikaiset erot	583	532
Yhteensä	3 989	2 865

Laskennalliset verovelat

1 000 €	2013	2012
Poistoero	171	167
Verovelka tonnistoverotukseen siirtymisestä	4 323	6 052
Vaihtovelkakirjalaina	1 445	1 769
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	2 163	2 943
Muut erät	14	18
Yhteensä	8 116	10 949

Laskennallisten verosaamisten muutokset

1 000 €	2013	2012
Laskennalliset verosaamiset 1.1.	2 865	1 269
Tuloslaskelmaan kirjatut erät		
Johdannaisten arvostukset		-18
Käyttämättömät verotukselliset tappiot	1 184	1 561
Työsuhde-etuudet	8	-167
Muut väliaikaiset erot	26	135
Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut erät	-119	85
Suoraan omaan pääomaan kirjatut erät	25	
Laskennalliset verosaamiset 31.12.	3 989	2 865

Laskennallisten verovelkojen muutokset

1 000 €	2013	2012
Laskennalliset verovelat 1.1.	10 949	12 937
Tuloslaskelmaan kirjatut erät		
Poistoero	4	-7 394
Verovelka tonnistoverotukseen siirtymisestä	-1 729	6 052
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	-780	-369
Vaihtovelkakirjalaina	-324	10
Muut erät	-4	1
Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut erät		-288
Laskennalliset verovelat 31.12.	8 116	10 949

1 000 €	2013	2012
Aineet, tarvikkeet	1 852	3 247
Valmiit tuotteet	43 339	45 755
Muu vaihto-omaisuus	2 634	1 781
Yhteensä	47 825	50 783

18. VAIHTO-OMAISUUS

Päätyneellä tilikaudella kirjattiin kuluksi 0,8 miljoonaa euroa (0,7), jolla vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvoa alennettiin vastaamaan sen nettorealisointiarvoa.

1 000 €	2013	2012
Myyntisaamiset	45 976	54 631
Saamiset pitkäaikaishankkeista*	207	
Palautus Liikenne- ja viestintäministeriöltä	2 110	1 979
Ennakkomaksut	3 728	3 545
Arvonlisäverosaaminen	402	475
Muut siirtosaamiset	4 637	4 346
Yhteensä	57 060	64 976

19. MYYNTI- JA MUUT SAAMISET

Kirjanpitoarvon katsotaan olevan lähellä käypää arvoa. Myyntisaamisiin ei sisälly merkittäviä luottotappioriskejä. Myyntisaamisista on kirjattu arvonalentumistappioita 0,9 miljoonaa euroa (0,8).

*Pitkäaikaishankkeiden yhdistellyt erät:	2013
Valmistusasteen mukaisia tuotteita vastaavat siirtosaamiset	401
Hankkeiden tilaajilta saadut ennakot	-194
Saamiset pitkäaikaishankkeista	207

1 000 €	2013	2012
Pankkitilit	28 474	21 398

20. RAHAVARAT

21. OMA PÄÄOMA

Osakkeet ja osakepääoma

Aspo Oy:n osakkeiden lukumäärä 31.12.2013 oli 30 967 450 ja osakepääoma 17,7 miljoonaa euroa.

Aspon vaihtovelkakirjalainan oman pääoman osuus on esitetty omassa pääomassa. Aspon hallussa olevat yhtiön omat osakkeet on kirjattu oman pääoman vähenyksi.

Aspo laski 18.11.2013 liikkeeseen 20 miljoonan euron hybridilainan eli oman pääoman ehtoisen joukkovelkakirjalainan. Lainan vuotuinen kuponnikorko on 7 %. Lainalla ei ole eräpäivää, mutta yhtiöllä on oikeus lunastaa se takaisin kolmen vuoden kuluttua liikkeeseenlaskusta. Koronmaksuvelvoite syntyy, jos yhtiökokous päättää jakaa osinkoa. Jos osinkoa ei jaeta, yhtiö

päättää koron maksusta erikseen. Hybridilaina on laina, joka on muita velkasitoumuksia heikommassa asemassa. Konsernitilinpäätöksessä laina on luokiteltu omaksi pääomaksi ja maksetut korot esitetään luonteensa mukaisesti omassa pääomassa. Hybridilainan velkakirjanhaltijalla ei ole osakkeenomistajalle kuuluvia oikeuksia eikä laina laimenna osakkeenomistajien omistuksia.

Oma pääoma koostuu osakepääomasta, ylikurssirahastosta, käyvän arvon rahastosta, muuntoerosta, sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta sekä kertyneistä voittovaroista. Ylikurssirahastoon on kirjattu vanhan osakeyhtiölain (29.9.1978/734) aikana liikkeelle laskettuun vaihtovelkakirjalainaan perustuvat osakemerkinnät.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan. Käyvän arvon rahasto sisältää suojauslaskennassa olevien instrumenttien käyvän arvon muutokset.

Osingot ja pääomanpalautus

Tilinpäätöspäivän jälkeen hallitus on ehdottanut jaettavaksi osinkoa 0,21 euroa/osake vuodelta 2013. Vuodelta 2012 jaettiin osinkoa 0,42 euroa osakkeelta, (vuodelta 2011 jaettiin pääomanpalautusta 0,42 euroa osakkeelta).

Oma pääoma 2013

1 000 €	Määrä 1 000 kpl	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Omat osakkeet	Hybridi- instrumentti	Yhteensä
1.1.2013	30 284	17 692	4 351	11 147	-4 171		29 019
Omien osakkeiden hankinta	-10				-53		-53
Hybridilaina						20 000	20 000
Rahastosiirto				4			4
31.12.2013	30 274	17 692	4 351	11 151	-4 224	20 000	48 970
Konsernin hallussa olevat omat osakkeet	693						
Osakkeiden kokonaismäärä	30 967						

Osakkeilla ei ole nimellisarvoa.

Oma pääoma 2012

1 000 €	Määrä 1 000 kpl	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Omat osakkeet	Yhteensä
1.1.2012	30 125	17 692	4 351	23 654	-5 103	40 594
VVK-lainan merkinnät	8			44		44
Pääomanpalautus				-12 718		-12 718
Rahastosiirto				6		6
Osakepalkitseminen	151			161	932	1 093
31.12.2012	30 284	17 692	4 351	11 147	-4 171	29 019
Konsernin hallussa olevat omat osakkeet	683					
Osakkeiden kokonaismäärä	30 967					

Käyvän arvon rahasto

1 000 €	2013	2012
Rahavirran suojausrahasto	-656	-872

Oman pääoman osuus vaihtovelkakirjalainoista

1 000 €	2013	2012
Oman pääoman osuus vaihtovelkakirjalainoista	2 572	2 572

Pitkäaikaiset lainat ja käytetyt tililimiitit

1 000 €	2013	2012
Lainat	83 241	73 573
Käytetyt tililimiitit	1 814	1 207
Vaihtovelkakirjalaina		9 413
Yhteensä	85 055	84 193

Lyhytaikaiset lainat ja käytetyt tililimiitit

1 000 €	2013	2012
Lainat	32 925	53 854
Käytetyt tililimiitit	1 975	2 028
Vaihtovelkakirjalaina	9 996	
Yhteensä	44 896	55 882

Rahoitusleasingvelkojen erääntymisajat

1 000 €	2013	2012
Rahoitusleasingvelat -vähimmäisvuokrien kokonaismäärä		
Yhden vuoden kuluessa	1 317	1 276
Vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluessa	1 508	1 981
Yhteensä	2 825	3 257
Rahoitusleasingvelat -vähimmäisvuokrien nykyarvo		
Yhden vuoden kuluessa	1 276	1 185
Vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluessa	1 467	1 927
Yhteensä	2 743	3 112
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	82	145

Pitkäaikaiset muut velat

1 000 €	2013	2012
Johdannaiset	29	141
Ehdollinen vastike	568	1 091
Yhteensä	597	1 232

Ostovelat ja muut velat

1 000 €	2013	2012
Ostovelat	38 073	48 123
Saadut ennakot pitkäaikaishankkeista	469	
Saadut ennakot muilta	2 088	2 354
Palkka- ja sosiaalikulut	5 634	5 240
Työnantajatilitykset	1 134	1 147
Korkojaksotus	595	504
Arvonlisäverovelka	3 153	3 215
Osakesidonnainen kannustinjärjestelmä	38	
Muut lyhytaikaiset siirtovelat	8 538	7 488
Yhteensä	59 722	68 071

22. LAINAT

Aspo Oyj:llä on oman pääoman ehtoista vaihtovelkakirjalainaa 10 300 000 euroa. Laina maksetaan takaisin yhtenä eränä 30.6.2014 edellyttäen, että osakeyhtiölain 12. luvun mukaiset ja lainaehtoissa mainitut takaisinmaksuedellytykset täyttyvät. Lainalla on kiinteä 7 %:n korko. Lainaosuudet voidaan vaihtaa Aspon osakkeisiin. Kukin 50 000 euron lainaosuus oikeuttaa haltijansa vaihtamaan lainaosuuden 8 074:ään Aspon osakkeeseen. Osakkeen vaihtokurssi on 6,19 euroa. Lainan voi vuosittain vaihtaa osakkeisiin 2.1.-30.11. Vaihtoaika päättyy 15.6.2014.

Vuoden 2013 aikana lainaosuuksien vaihtoja osakkeisiin ei tapahtunut.

Vaihtovelkakirjalaina on jaettu omaan ja vieraaseen pääomaan tilinpäätöksessä. Oman pääoman komponentin osuus on esitetty liitetiedossa 21.

23. MUUT VELAT JA OSTOVELAT

24. ELÄKEVELVOITTEET

Konsernin lakisääteinen eläketurva on järjestetty eläkevakuutusyhtiöiltä otetuilla vakuutuksilla. Ulkomaisissa yksiköissä eläketurva on järjestetty paikallisen lainsäädännön ja sosiaaliturvasäännösten mukaisesti. Konsernin eläkejärjestelyt on tilinpäätöksessä käsitelty maksupohjaisina järjestelyinä.

Tuloslaskelmaan kirjatut eläkekulut

1 000 €	2013	2012
Maksupohjaiset eläkejärjestelyt	4 265	4 122

25. VARAUKSET

Kirjatut varaukset perustuvat parhaisiin arvioihin tilinpäätöshetkellä. Takuuvaraukset liittyvät pääosin konsernin tuotetakuisiin, vuokra- ja eläkevaraukset konsernin myöntämien suorien eläkkeiden vastuisiin.

Varaukset

1 000 €	Takuu- ja huolto- varaukset	Vuokra- varaukset	Eläke- varaukset	Yhteensä
31.12.2012	241		43	284
Varausten lisäys	124	144		268
Varausten vähennys			-5	-5
31.12.2013	365	144	38	547

26. RAHOITUSRISKIT JA RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

26.1 Rahoituksen riskienhallinnan periaatteet ja organisaatio

Aspo-konsernin rahoituksen riskienhallinnan tehtävänä on liiketoiminnan katteen ja kassavirtojen suojaaminen sekä varainhankinnan ja likviditeetin tehokas hallinta. Aspo-konsernin pyrkimyksenä on kehittää tuloksen ja tulevien kassavirtojen sekä pääomarakenteen ennakoitavuutta, ja sopeuttaa liiketoimintoja jatkuvasti toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin.

Rahoituksen riskienhallinta pohjautuu hallituksen hyväksymään rahoituspolitiikkaan, joka määrittelee Aspo-konsernin pääperiaatteet rahoitusriskien hallinnalle. Rahoituspolitiikassa määritellään riskienhallinnan yleiset tavoitteet, konsernin emoyhtiön ja liiketoimintayksiköiden väliset suhteet, vastuun jakautuminen sekä riskienhallintaan liittyvät raportointivaatimukset.

Rahoituspolitiikassa määritellään lisäksi valuuttariskin, korkoriskin sekä maksuvalmius- ja jälleerahoitusriskin hallintaan liittyvät operatiiviset toimintaperiaatteet.

Konsernin toimitusjohtaja vastaa yhdessä konsernin rahoitusjohtajan kanssa

Korollinen vieras pääoma valuutoittain

1 000 €	2013	2012
EUR	126 232	136 840
Muut	3 719	3 235
Yhteensä	129 951	140 075

Myyntisaamiset valuutoittain

1 000 €	2013	2012
EUR	24 848	28 471
SEK	816	2 069
DKK	649	1 308
LTL	2 059	2 161
LVL	1 536	2 023
PLN	2 071	1 787
RUB	7 346	8 402
UAH	3 608	5 189
USD	1 687	2 085
Muut	1 356	1 136
Yhteensä	45 976	54 631

Sijoitukset ulkomaisiin tytäryhtiöihin

1 000 €	Oma pääoma 2013	Oma pääoma 2012
SEK	-837	-879
DKK	4 676	4 769
RUB	16 380	17 275
NOK	147	178
LVL	2 716	1 965
LTL	1 360	912
UAH	1 548	1 690
PLN	1 654	2 092
BYR	-501	-500
CNY	-257	-29
KZT	-508	-187
EUR	7 460	6 366
Yhteensä	33 838	33 652

Rahat ja pankkisaamiset sekä käyttämättömät sitovat luottolimiittisopimukset

1 000 €	2013	2012
Rahat ja pankkisaamiset	28 474	21 398
Luottolimitit	50 000	40 000
Yhteensä	78 474	61 398

rahoituksen riskienhallinnan toimeenpanosta hallituksen hyväksymän rahoituspolitiikan mukaisesti. Liiketoimintayksiköiden vastuulla on tunnistaa omat rahoitusriskinsä ja hallita niitä yhdessä emoyhtiön kanssa konsernin rahoituspolitiikan ja emoyhtiön tarkempien ohjeiden mukaisesti.

26.2 Markkinariskit**Valuuttariski**

Aspo-konsernin liiketoiminta on hajautettu 14 maahan ja toiminta tapahtuu 12 eri valuutassa. Aspo-konsernin valuuttariski muodostuu valuuttamääräisistä sisäisistä sekä ulkoisista saamisista ja veloista, ennustetuista valuuttavirroista, johdannaisoppimuksista sekä tuloksen ja pääomien translaatoriskistä. Aspo-konsernin tavoitteena on vähentää epävarmuutta tuloksen, kassavirtojen ja tase-erien vaihtelussa.

Liiketoimintayksiköiden tasolla valuuttariski muodostuu pääsääntöisesti silloin, kun yksikkö myy tuotteita ja palveluita sen kotivaluutalla, mutta kustannukset toteutuvat vieraassa valuutassa.

Aspon strategian mukaisesti Telkon ja Leipurin-liiketoiminnan liikevaihdosta yhä merkittävämpi osa tulee Venäjältä. Tästä johtuen niiden suurimmat valuuttariskit koskevat Venäjän ruplaa. Telko- ja Leipurin-segmenttien Venäjällä syntyvä liikevaihto ja tulos euromääräisenä laskee Venäjän ruplan heikentyessä euroa vastaan. Vuonna 2013 Venäjän rupla heikkeni edelliseen vuoteen verrattuna ja Venäjän ruplan muutokset suhteessa euroon pienensivät vuoden 2013 liikevaihtoa ja tulosta.

ESL Shippingin valuuttariskit liittyvät pääsääntöisesti dollarimääräisiin investointeihin. Vuosille 2010–2012 ajoittuneet uusinvestoinnit supramax-luokan aluksiin on tehty ja vuonna 2013 varustamalla ei ollut merkittäviä alusinvestointeja. Tilinpäätöshetkellä Aspo-konsernin valuutta-asema koostui pääosin sisäisistä ja ulkoisista korottomista ja korollisista valuuttamääräisistä saamisista ja veloista.

Aspo-konserni on tehnyt sijoituksia ulkomaisiin tytäryhtiöihin. Lisäksi ulkomaisten tytäryritysten oma pääoma kasvaa kannattavan liiketoiminnan tuloksena. Konsernin ulkomaisten tytäryritysten oma pääoma tilinpäätöshetkellä oli yhteensä 33,8 miljoonaa euroa (33,7). Valuuttamää-

rältään suurimpana sijoituksena olivat ruplamääräiset sijoitukset Venäjällä toimiviin tytäryhtiöihin, 16,4 miljoonaa euroa (17,3). Merkittävästä ruplamääräisestä oman pääoman osuudesta huolimatta konserni katsoo hajautuksen olevan riittävällä tasolla, eikä ole katsonut aiheelliseksi suojata ulkomaisten tytäryritysten omaan pääomaan liittyvää translaatiopositiota. Taulukossa on esitetty konsernin osuus tytäryhtiöiden omasta pääomasta valuutoittain.

Lisäksi Telko-segmenttiin kuuluvat konsernin sisäiset pitkäaikaiset lainasaamiset Telkon valkovenäläiseltä ja ukrainalaiselta tytäryritykseltä on luokiteltu pitkäaikaisiksi nettosijoituksiksi ulkomaiseen liike-toimintaan.

Korkoriski

Aspo-konserni käyttää toimintansa rahoittamisessa sekä kiinteäkorkoisia että vaihtuvakorkoisia lainoja, joista korkotason muutosten vaikutuksena Aspo-konsernin kassavirtaan ja tulokseen aiheutuu korkoriski. Kiinteäkorkoisten lainojen lisäksi Aspo-konserni käyttää korkojohdannaisia pienentääkseen mahdollisen lyhyiden markkinakorkojen nousun aiheuttamaa tulevien kassavirtojen kasvua. Konsernin korollinen velka 31.12.2013 oli 130,0 miljoonaa euroa (140,1) ja kassavarat 28,5 miljoonaa euroa (21,4). Aspo-konsernin luottosalkkua tarkastellaan keskimäärin, korkosidonnaisuusajan, keskimaturiteetin, sekä kiinteäkorkoisen ja vaihtuvakorkoisen velan suhteen. Tilinpäätöshetkellä korollisten velkojen keskimääräinen korko oli 2,1 % (1,8), korkosidonnaisuusaika 1,9 vuotta (0,8), keskimaturiteetti 4,0 vuotta (4,7) ja kiinteäkorkoisen velan osuus 37 % (18). Vuonna 2013 konsernin korollisten lainojen määrä aleni ja keskimääräinen korko nousi. Korollisten lainojen keskimaturiteetti lyheni sekä korkosidonnaisuusaika ja kiinteäkorkoisen velan osuus kasvoivat.

Herkkyyks markkinariskeille

Aspo-konserni altistuu korko- ja valuuttariskeille taseeseen tilinpäätöshetkellä sisältyvien rahoitusinstrumenttien eli rahoitusvarojen ja -velkojen sekä johdannaisoppimusten kautta. Valuuttapositio vaihtelee tilikauden aikana, joten tilinpäätöshetkellä taseeseen sisältyvä positio ei välttämättä kerro tilikauden tilannetta. Herkkyyksianalyyseissä ei ole otettu huomioon tilikauden aikana tapahtuneiden

valuuttamääräisten myyntien ja ostojen tuloslaskelmavaikutusta, mikäli niitä ei ole suojattu johdannaisilla.

Herkkyysanalyysin avulla arvioidaan markkinoiden kehityksen vaikutusta arvostuksiin. Aspo-konsernille on aiemmillä tilikausilla ollut Yhdysvaltain dollari merkittävin valuuttariskin lähde etenkin suurten laivainvestointien vuoksi. Investointiohjelman päätyttyä Venäjän ruplan kurssin vaihtelu euroon nähden on konsernille merkittävin valuuttakurssiriskejä aiheuttava tekijä.

Euron ja Venäjän ruplan välisen valuuttakurssin muutoksesta aiheutuvassa herkkyyslaskelmassa on tehty seuraavia oletuksia:

- valuuttakurssin muutos on +/- 10 prosenttia
- positio sisältää kotivaluuttanaan euroa käyttävien yhtiöiden ruplamääräiset sekä Venäjällä toimivien tytäryritysten euromääräiset rahoitusvarat ja -velat, eli talletukset, myyntisaamiset ja muut saamiset, ostovelat sekä rahat ja pankkisaamiset tilinpäätöshetkellä
- positiossa ei ole otettu huomioon tulevia kassavirtoja

Korkotason muutoksesta johtuvassa herkkyyslaskelmassa on tehty seuraavia oletuksia:

- korkotason muutos on 1 prosenttiyksikkö
- positio sisältää vaihtuvakorkoiset korolliset rahoitusvelat ja -saamiset
- laskelma perustuu tilinpäätöshetken tasearvoihin eikä tilikauden aikana tapahtuneita pääomien muutoksia ole huomioitu.

Herkkyysanalyysilaskelmissa tuloslaskelman vaikutukset on arvioitu tuloksena ennen veroja. Oman pääoman herkkyysvaiikutuksessa on valuuttariskin osalta huomioitu tytäryhtiöön sijoitettuna oleva pääoma ja korkoriskin osalta suojauslaskennan kohteena olevat erät.

Lisäksi markkinariskit vaikuttavat Aspo-konserniin myös muiden erien kuin rahoitusinstrumenttien kautta. Öljyn hinta vaikuttaa kuljetuskustannusten kautta Aspo-konsernin tulokseen. Tältä riskiltä konserni on suojautunut sopimusehtojen avulla. Myös kemikaalien ja elintarvikkeiden raaka-aineiden hintojen vaihtelut vaikuttavat konsernin tulokseen.

Valuutta- ja korkoriskin herkkyysanalyysi

1 000 €	2013 Tulos- laskelma	2013 Oma pääoma	2012 Tulos- laskelma	2012 Oma pääoma
Valuuttariski				
+ 10 % euron vahvistuminen RUB:a vastaan	-494	-1 489	-150	-1 570
- 10 % euron heikkeneminen RUB:a vastaan	604	1 820	183	1 919
Korkoriski				
+100 perusyksikön muutos markkinakoroissa	-825	491	-1 163	482
-100 perusyksikön muutos markkinakoroissa	825	-495	1 163	-487

Myyntisaamisten ikäjakauma

1 000 €	2013	2012
Erääntymättömät	33 380	41 226
1 – 30 päivää erääntyneet	7 960	8 543
31 – 60 päivää erääntyneet	2 104	1 822
Yli 60 päivää erääntyneet	2 532	3 040
Yhteensä	45 976	54 631

Suojauslaskenta

ESL Shippingin vuonna 2010 käynnistämään alusinvestointiin liittyvät kassavirrat oli suojattu johdannaissopimuksilla. Kyseiset johdannaissopimukset olivat suojauslaskennan alaisia ja niiden arvostuserot kirjattiin Aspo-konsernin omaan pääomaan ja muihin laajan tuloksen eriin. Suojatut liiketoimet toteutuivat vuoden 2012 aikana, jolloin omaan pääoman kirjattut voitot ja tappiot on siirretty alusten hankintamenoon.

Aspo Oyj:n vuonna 2011 nostaman ja 2015 erääntyvän velkakirjalainan vaihtuva korko on suojattu koronvaihtosopimuksella koko lainasopimuksen voimassaoloajan. Kyseinen koronvaihtosopimus on suojauslaskennan alainen ja sen arvostuserot kirjataan Aspo-konsernin omaan pääomaan. Vuonna 2013 suojattavan lainan ja suojaavan instrumentin välinen suojaussuhde on ollut tehokas. Suojauslaskennan alaisen korkojohdannaisen käyvän arvon muutosten tehokkaat osuudet verovaiikutuksella oikaistuna -0,7 miljoonaa euroa (-0,9), on kirjattu muihin laajan tuloksen eriin.

26.3 Maksuvalmius- ja jällelrahoitusriski

Aspo-konsernin tavoitteena on varmistaa toiminnan riittävä rahoitus kaikissa tilanteissa ja markkinaolosuhteissa. Rahoituspolitiikan mukaisesti rahoituslähteet hajautetaan riittävän monen vastapuolen kesken ja useisiin eri lainainstrumentteihin. Sitovien rahoitussopimusten riittävä määrä ja riittävän pitkät maturiteetit varmistavat Aspo-konsernin nykyiset ja lähitulevaisuuden rahoitustarpeet. Tilikauden 2013 aikana pääpaino rahoituksen osalta oli riittävän maturiteettijakauman varmistamisessa.

Aspo-konsernin merkittävimmät rahoitustarpeet vuonna 2013 liittyivät konsernin yleisiin rahoitustarpeisiin. ESL Shippingillä ei ollut vuonna 2013 merkittäviä alusinvestointeja eikä uusia alusrahoitussopimuksia allekirjoitettu. Telko-, Leipurin- ja Kaukomarkkinat -liiketoimintojen pääasiallinen rahoituslähde on niiden liiketoiminnan kassavirta. Maksuvalmius varmistetaan kassavaroilla, yritystodistusten liikkeeseenlaskulla sekä sitovilla tili-

limiiteillä ja valittujen yhteistyöpankkien myöntämällä valmiusluottolimiiteillä.

Konsernin likvidit kassavarat olivat tilikauden 2013 päättyessä 28,5 miljoonaa euroa (21,4). Aspo Oyj:llä oli tilinpäätöshetkellä 80 miljoonan euron kotimainen yritystodistusohjelma, josta oli 17 miljoonaa euroa käytössä. Aspo Oyj:llä oli tilinpäätöshetkellä lisäksi valittujen yhteistyöpankkien kanssa sovittuja valmiusluottolimiittejä yhteensä 60 miljoonaa euroa, jotka olivat 50 miljoonan euron osalta käyttämättä.

Merkittäviin rahoitussopimuksiin liittyvät rahoituskovenantit eivät rikkoutuneet tilikauden aikana.

26.4 Luotto- ja vastapuoliriski

Konsernilla on myyntisaamisista syntyneitä luottoriskiä. Telko- ja Leipurin -segmenteillä on kansainvälinen ja erittäin

hajautunut asiakaskunta eikä merkittäviä asiakasriskikeskittymiä ole. Myyntisaamisten kokonaismäärä väheni vuonna 2013. ESL Shippingin myyntisaamiset liittyvät pitkäaikaisiin asiakassuhteisiin luottokelpoisten yritysten kanssa. Sen myyntisaamisten kiertonopeus on korkea. Kaikki segmentit suojautuvat luottoriskeiltä käyttämällä tarvittaessa maksuehtoja, jotka perustuvat ennakkomaksuihin ja pankkitakauksiin.

Aspo-konsernin tavoitteena on pitää likvidit kassavarat pieninä. Vastapuoliriskiä hallitaan valitsemalla vastapuoliksi tunnettuja ja vakavaraisia koti- ja ulkomaisia pankkeja. Ylijäämäkassavaroja on mahdollista sijoittaa pankkitalletuksiin tai lyhytaikaisiin rahamarkkinainstrumentteihin. Johdannaisopimuksiin perustuvaa vastapuoliriskiä hallitaan valitsemalla vastapuoleksi tunnettuja ja vakavaraisia kotimaisia pankkeja.

26.5 Pääoman hallinta

Konsernin tavoitteena on optimaalinen pääomarakenne, jonka avulla Aspo-konserni varmistaa liiketoiminnan lyhyen ja pitkän aikavälin toimintaedellytykset.

Merkittävimmät pääomarakenteeseen vaikuttavat tekijät ovat mahdolliset rakennejärjestelyt, Aspo Oyj:n osinkopolitiikka, ESL Shippingin alusinvestoinnit sekä tytäryhtiöiden liiketoiminnan kannattavuus. Vuonna 2013 Aspo vahvisti pääomarakennettaan laskemalla liikkeeseen 20 miljoonan euron hybridilainan eli oman pääoman ehtoisen joukkovelkakirjalainan.

Konsernin pääomarakenteen kehitystä seurataan pääsääntöisesti omavaraisuusasteen ja nettovelkaantumisasteen kautta. Omavaraisuusaste 31.12.2013 oli 34,4 % (29,2) ja nettovelkaantumisaste 98,2 % (131,6). Tilikaudella 2013 Aspo-konsernin pääomarakenne vahvistui vertailukauteen nähden.

Maturiteettianalyysi

2013

1 000 €	Tasearvo 31.12.2013	Rahavirta 2014 ¹	2015	2016	2017	2018-
Lainat	-113 423	-33 615	-21 123	-20 660	-5 331	-38 704
Vaihtovelkakirjalaina	-9 996	-11 031				
Tililimiitit	-3 789	-1 975	-1 814			
Rahoitusleasingvelat	-2 743	-1 317	-527	-525	-368	-88
Ostovelat, muut velat	-60 319	-59 722	-615	-12	-5	
Johdannaisinstrumentit						
Koronvaihtosopimukset						
Suojauslaskennassa						
Suoritettavat rahavirrat		-299	-275	-198	-55	

¹ Lyhennykset vuonna 2014 sisältyvät lyhytaikaisiin eriin.

2012

1 000 €	Tasearvo 31.12.2012	Rahavirta 2013 ¹	2014	2015	2016	2017-
Lainat	-124 315	-53 559	-5 888	-20 620	-5 418	-43 417
Vaihtovelkakirjalaina	-9 413	-731	-11 031			
Tililimiitit	-3 235	-2 028	-1 207			
Rahoitusleasingvelat	-3 112	-1 276	-1 236	-295	-293	-157
Ostovelat, muut velat	-69 303	-68 644	-625	-32	-39	-19
Johdannaisinstrumentit						
Koronvaihtosopimukset						
Suojauslaskennassa						
Suoritettavat rahavirrat		-241	-183	-262	-315	-154

¹ Lyhennykset vuonna 2013 sisältyvät lyhytaikaisiin eriin.

Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot arvostusryhmittäin

2013	Käypään arvoon kirjattavat rahoitusvarat ja -velat	Lainat ja muut saamiset	Muut velat	Myytävissä olevat rahoitusvarat	Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvelat	Suojauslaskennassa olevat johdannaiset	Tase-erien kirjanpitoarvot
1 000 €							
Pitkäaikaiset rahoitusvarat							
Pitkäaikaiset saamiset		201					201
Muut rahoitusvarat				170			170
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Myynti- ja muut saamiset		57 060					57 060
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin		57 261		170			57 431
Pitkäaikaiset rahoitusvelat							
Pitkäaikaiset korolliset velat					84 264		84 264
Johdannaissopimukset					791	29	820
Muut velat			568				568
Lyhytaikaiset rahoitusvelat							
Lyhytaikaiset korolliset velat					44 896		44 896
Lyhytaikaiset korottomat velat			59 722				59 722
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin			60 290		129 951	29	190 270

2012	Käypään arvoon kirjattavat rahoitusvarat ja -velat	Lainat ja muut saamiset	Muut velat	Myytävissä olevat rahoitusvarat	Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvelat	Suojauslaskennassa olevat johdannaiset	Tase-erien kirjanpitoarvot
1 000 €							
Pitkäaikaiset rahoitusvarat							
Pitkäaikaiset saamiset		213					213
Muut rahoitusvarat				198			198
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Myynti- ja muut saamiset		64 976					64 976
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin		65 189		198			65 387
Pitkäaikaiset rahoitusvelat							
Pitkäaikaiset korolliset velat					83 180		83 180
Johdannaissopimukset					1 013	141	1 154
Muut velat			1 091				1 091
Lyhytaikaiset rahoitusvelat							
Lyhytaikaiset korolliset velat					55 882		55 882
Lyhytaikaiset korottomat velat			68 071				68 071
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin			69 162		140 075	141	209 378

27. JOHDANNAISSOPIMUKSET

Käypien arvojen laskenta perustuu saatavissa oleviin markkinakursseihin ja -hintoihin.

1 000 €	Nimellis- arvot 2013	Käyvät nettoarvot 2013	Nimellis- arvot 2012	Käyvät nettoarvot 2012
Korkojohdannaiset				
Koronvaihtosopimus (taso 2)*	15 000	-820	15 000	-1 154
Yhteensä		-820		-1 154

* Rahoitusinstrumenteille, joilla ei käydä kauppaa toimivilla markkinoilla, määritetään käypä arvo arvostusmenetelmien avulla. Näissä arvostusmenetelmissä käytetään mahdollisimman paljon todettavissa olevaa markkinatietoa, kun sitä on saatavilla, ja turvaututaan mahdollisimman vähän yrityskohtaisiin arvioihin. Jos kaikki instrumentin käyvän arvon määrittämiseen tarvittavat merkittävät syöttötiedot ovat todettavissa, instrumentti on tasolla 2.

28. EHDOLLISET VELAT, VARAT JA MUUT SITOUKSET

Vakuudet ja vastuut

Konserni ja eräät sen tytäryhtiöt tekevät tavanomaiseen liiketoimintaansa liittyen erilaisia sopimuksia, joiden perusteella näiden tytäryhtiöiden puolesta tarjotaan takauksia kolmansille osapuolille. Näitä sopimuksia tehdään ensisijaisesti konserniyhtiöiden luottokelpoisuuden tukemiseksi tai parantamiseksi, ja niillä helpotetaan riittävään rahoituksen saatavuutta.

Hybridi-instrumentti

Aspo Oyj laski 18.11.2013 liikkeeseen 20 000 000 euron suuruisen oman pääoman ehtoisen joukkovelkakirjalainan. Lainalla ei ole eräpäivää, mutta yhtiöllä on oikeus lunastaa se takaisin kolmen vuoden kuluttua liikkeeseenlaskusta. Vuotuinen kuponkikorko on 7 %. Korko kirjataan tilinpäätökseen vasta sitten kun koronmaksuvelvoite on syntynyt. Tilinpäätökseen kirjaamattoman kertyneen koron määrä on 171 111,12 euroa.

Ennallistamisvelvoite

Aspo-konsernin kuuluvalla yhtiöllä Rauma Terminal Services Oy:llä on Rauman kaupungilta vuokraamiensa maa-alueiden osalta velvoite saattaa maa-alueet vuokrausta edeltävään tilaan. Velvoitteen laajuus pitää sisällään yhtiön rakentamien rakennusten purkamisen perustuksineen ja alueen tasoittamisen purkualueen osalta. Tarkasteluun sisältyvät myös normaalit ympäristövastuut, joista ei yhtiön nykyisen käsityksen mukaan synny kustannuksia.

Omien velkojen vakuudeksi

1 000 €	2013	2012
Annetut kiinnitykset	91 454	91 454
Takaukset	16 100	29 029
Muut vastuusitoumukset	2 004	1 744
Muut vuokravastuut		
Yhden vuoden kuluessa	8 253	11 598
Yli vuosi ja enintään viisi vuotta	18 482	30 127
Myöhemmin erääntyvät	8 017	10 875
Yhteensä	144 310	174 827

Osakkuus- ja yhteisyritysten puolesta annetut vakuudet

1 000 €	2013	2012
Takaukset	3 585	4 111
Muut vakuudet		25
Yhteensä	3 585	4 136

Alueen vuokrasopimukset ovat pitkäaikaisia eikä Rauman kaupunki ole ilmaissut aietta muuttaa alueen käyttötarkoitusta, joten tilinpäätöksessä velvoite on käsitelty ehdollisena velkana, eikä siitä ole sisällytetty tuloslaskelmaan tai taseeseen erillisiä kirjauksia.

Oikeudenkäynnit ja muut korvausneuvottelut

ESL Shipping hakee oikeusteitse palautusta Suomen valtiolta ennen vuotta 2006 perityistä väylämaksuista. ESL Shippingin mukaan Suomessa ei ole noudatettu Euroopan unionin väylämaksulainsäädäntöä. Vaatimus koskee vuosina 2001–2004 perittyjä väylämaksuja, joiden arvo on yhteensä noin 3,0 miljoonaa euroa sekä näihin liittyviä lainmukaisia korkoja ja oikeudenkäyntikulua. Oikeudenkäynnin

lopputulos on epävarma ja lopullisen päätöksen ajankohtaa ei voida vielä arvioida. Mahdollista korvausta ei ole sisällytetty tilinpäätökseen.

ESL Shipping Oy neuvottelee intialaisen ABG Shipyard -telakan kanssa vuonna 2011 vastaanotetun m/s Alppilan takuuajakaisten korjausten korvaamisesta. Osa takuukorjausvaateesta sisältyy saamisena tilinpäätökseen.

Aspo-konsernin yhtiöitä on osapuolina joissakin normaaliin liiketoimintaan liittyvissä oikeudenkäynneissä ja riita-asioissa. Näiden oikeudenkäyntien ja riita-asioiden taloudellista vaikutusta ei voida varmuudella ennustaa, mutta Aspo-konserni uskoo tällä hetkellä käytössä olevan tiedon perusteella ja ottaen huomioon olemassa olevan vakuutusturvan ja tehdyt varaukset, ettei näillä ole olennaista haitallista vaikutusta konsernin taloudelliseen asemaan.

29. LÄHIPIIRI

Aspo-konsernin lähipiiriin kuuluvat tytäryritykset on esitetty oheisessa taulukossa. Lähipiiriin kuuluvat osakkuus- ja yhteisyritykset on esitetty liitetiedossa 16. Lähipiiriin luetaan myös johtoon kuuluvat avainhenkilöt, joita ovat hallituksen ja konsernin johtoryhmän jäsenet.

Tiedot hallituksen ja konsernin johtoryhmän jäsenistä löytyvät vuosikertomuksen Corporate Governance-osiosta.

Johdon työsuhte-etuudet

Vuoden 2012 osakeomistusohjelma

Aspo Oyj:n hallitus päätti vuonna 2012 noin 30 henkilön osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä. Järjestelmän tarkoituksena on yhdistää omistajien ja ohjelman piiriin kuuluvien henkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi sekä sitouttaa henkilöt yhtiöön ja tarjota heille kilpailukyinen yhtiön osakkeiden pitkäjänteiseen omistukseen perustuva palkkiojärjestelmä.

Järjestelmässä on kolme ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2012, 2013 ja 2014. Ohjelmaan osallistuminen ja palkkion saaminen kultakin ansaintajaksolta edellyttää, että henkilö hankkii Aspo Oyj:n osakkeita tai omistaa Aspo Oyj:n tai Aspo Management Oy:n osakkeita hallituksen ennalta päättämän määrän.

Aspon hallitus päättää järjestelmän ansaintakriteerit ja niille asetettavat tavoitteet kunkin ansaintajakson alussa. Vuodelta 2012 järjestelmästä ei kertynyt maksettavaa palkkiota. Ansaintajaksolta 2013 päätetty palkkio perustuu Aspo-konsernin tunnuslukuun tulos/osake (EPS) ja se maksetaan vuonna 2014 osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Hallitus on kokouksessaan 13.2.2014 päättänyt palkkion määrän, joka yhteensä vastaa 38 511 kappaletta Aspon osakkeita päätöspäivän kurssilla laskettuna. Rahaosuudella pyritään kattamaan palkkiosta henkilöille aiheutuvia veroja ja veronluonteisia maksuja. Mikäli henkilön työ- tai toimeisuhte päättyy ennen palkkion maksamista, palkkiota ei makseta. Tilinpäätöksessä arvioitu kulu oli yhteensä 80 tuhatta euroa vastaten osakemääräksi muutettuna 13 218 osaketta. Tästä omaan pääomaan kirjattu

Konserniyritykset

Yritys	Kotimaa	Omistussuus,%
Aspo Oyj, emoyhtiö	Suomi	
Aspo Management Oy*	Suomi	0,00
Aspo Palvelut Oy	Suomi	100,00
Aspokem AB	Ruotsi	100,00
Oy Bomanship Ab	Suomi	100,00
ESL Shipping Oy	Suomi	100,00
Hamina Terminal Services Oy	Suomi	100,00
Kaukomarkkinat Oy	Suomi	100,00
Kaukomarkkinat Shanghai Ltd.	Kiina	100,00
OOO Kauko Rus	Venäjä	100,00
OOO Leipurien Tukku	Venäjä	100,00
Leipurien Tukku Oy	Suomi	100,00
Leipurin Oy	Suomi	100,00
FLLC Leipurin	Valko-Venäjä	100,00
LLC Leipurin	Ukraina	100,00
SIA Leipurin	Latvia	100,00
T00 Leipurin	Kazakstan	100,00
UAB Leipurin	Liettua	100,00
Leipurin Estonia AS	Viro	100,00
Opas Baltic AS	Viro	100,00
Rauma Terminal Services Oy	Suomi	100,00
Suhi-Suomalainen Hiili Oy	Suomi	100,00
Telko Oy	Suomi	100,00
FLLC Telko	Valko-Venäjä	100,00
LLC Telko	Ukraina	100,00
OOO Telko	Venäjä	100,00
Telko UAB	Liettua	100,00
LLC Telko Central Asia	Kazakstan	100,00
Telko Estonia OÜ	Viro	100,00
Telko Denmark A/S	Tanska	100,00
Telko Latvia SIA	Latvia	100,00
Telko Norway AS	Norja	100,00
Telko-Poland Sp. z o.o.	Puola	100,00
Telko Shanghai Ltd.	Kiina	100,00
Telko Sweden AB	Ruotsi	100,00
Oy Troili Ab	Suomi	100,00
Vulganus Oy	Suomi	100,00
Wilfert Chemical Norway AS	Norja	100,00

* Yhtiö on perustettu yksinomaan hallinnoimaan Aspo Oyj:n osakeomistusjärjestelyä.

Aspo Oyj:llä on sopimukseen perustuva oikeus käyttää määräysvaltaa yhtiössä ja sen päätöksenteossa.

Lähipiiriliiketoimet

Osakkuus- ja yhteisyritykset

1 000 €	2013	2012
Ostot yhteisyritykseltä	224	
Palvelujen myynti yhteisyritykselle	22	7
Palvelujen ostot osakkuusyritykseltä	3 909	3 937
Saamiset yhteisyritykseltä	208	204
Velat yhteisyritykselle	19	

Osakeperusteisten maksujen vaikutus tilikaudella

1 000 €	2013	2012
Tilikaudelle kirjatut kokonaiskustannukset	90	333
Rahaosuutta vastaava vieraan pääoman määrä taseessa	38	

Tilikaudella 2013 ei toteutunut maksettuja osakepalkkioita.

Osakepohjainen kannustinjärjestelmä

	Myöntämispäivä	Palkkion maksimimäärä osakemääräksi muunnettuna, kpl	Osakkeen markkina-arvo myöntämis- päivänä, €
Kattaa vuodet 2012–2014	14.2.2012		7,90
josta vuoden 2012 osuus		0	
vuoden 2013 osuus	13.2.2014	38 511	5,78
vuoden 2014 osuus	13.2.2014	219 500	5,78

Johdon omistusyhtiö

	Hankinta- ajankohta	Yhtiöön sijoitettujen osakkeiden määrä, kpl	Osakkeen markkina-arvo hankinta- päivänä, €
Vuosi 2010	26.10.2010	437 160	8,10
Vuosi 2011, osakeanti	6.5.2011	62 452	7,48
Vuosi 2013, lisähankinta	25.10.2013	10 000	5,35

Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden työsuhte-etuudet

1 000 €	2013	2012
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhte-etuudet	1 899	2 547
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	497	499
Osakeperusteiset etuudet		1 185
Yhteensä	2 396	4 231

Hallituksen ja toimitusjohtajan palkat, palkkiot ja eläke-etuudet

1 000 €	2013 Palkat ja palkkiot	2013 Eläke- etuudet	2012 Palkat ja palkkiot	2012 Eläke- etuudet
Ojanen Aki, toimitusjohtaja		133		146
Toimitusjohtaja, palkat	320		320	
Toimitusjohtaja, palkkiot	51		147	
Toimitusjohtaja, osakepalkkio			339	
Nyberg Gustav, hallituksen puheenjohtaja	103	101	106	96
Hallituksen jäsenet:				
Arteva Matti, hallituksen varapuheenjohtaja	43		43	
Kaario Mammu	32		24	
Karpainen Esa	29		29	
Lencioni Roberto	32		32	
Pentti-von Walzel Kristina	32		32	
Salo Risto	29		30	
Yhteensä	671	234	1 102	242

Eläke-etuudet sisältävät sekä lakisääteiset että vapaaehtoiset lisäeläkevakuutukset.

osuus oli 42 tuhatta euroa ja velaksi kirjattu osuus 38 tuhatta euroa. Hallituksen päättämän palkkion määrä ylittää arvion 143 tuhatta eurolla. Tästä omaan pääomaan kuuluva osuus on 72 tuhatta euroa ja velaksi jäävä osuus on 71 tuhatta euroa päätöspäivän kurssilla laskettuna.

Ansaintajaksoilta maksettuja osakkeita ei saa luovuttaa sitouttamisjakson aikana, joka päättyy kahden vuoden kuluttua ansaintajakson päättymisestä. Mikäli henkilön työ- tai toimisuhte päättyy sitouttamisjakson aikana, hänen on palautettava palkkiona annetut osakkeet yhtiölle vastikkeetta.

Yhtiön hallituksen alkuperäisen päätöksen perusteella maksettavien palkkioiden arvioitu määrä olisi vastannut yhteensä enintään noin 936 000 Aspo Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen myös rahana maksettavan osuuden). Koska vuodelta 2012 palkkiota ei kertynyt ja vuoden 2013 palkkion määrä vastaa yhteensä 38 511 osaketta, on ohjelman mukainen palkkion kokonaismäärä pienentynyt. Vuoden 2014 ansaintajakson palkkioiden enimmäismäärä vastaa arvoltaan noin 219 500 Aspo Oyj:n osaketta rahana maksettava osuus mukaan lukien.

Muut etuudet

Toimitusjohtajalla on maksuperusteinen lisäeläkevakuutus, jossa eläke määräytyy eläkkeen alkamishetken vakuutussäästöjen perusteella. Toimitusjohtaja voi halutessaan siirtyä eläkkeelle 60-vuotiaana. Toimitusjohtajan tilikaudella kuluksi kirjattu lakisääteinen eläkemeno oli 65 851 euroa ja lisäeläke 67 586 euroa. Toimitusjohtajan palvelusuhteessa noudatettava irtisanomisaika on kuusi kuukautta. Yhtiön irtisanoessa palvelusuhteen irtisanomisaajan palkan lisäksi maksettava erokorvaus vastaa 18 kuukauden palkkaa.

Hallituksen puheenjohtajalla on maksuperusteinen lisäeläkevakuutus, jossa eläke määräytyy eläkkeen alkamishetken vakuutussäästöjen perusteella. Puheenjohtaja voi halutessaan siirtyä eläkkeelle 60-vuotiaana. Puheenjohtajan tilikaudella kuluksi kirjattu lakisääteinen eläkemeno oli 18 384 euroa ja lisäeläke 81 897 euroa.

Tiedot lähimpiin merkittävistä hybridi- ja vaihtovelkakirjalainoista löytyvät vuosikertomuksen Corporate Governance -osiosta.

Johdon omistusyhtiö

Aspo Oyj:n hallitus päätti vuonna 2010 Aspo-konsernin johtoon kuuluvien henkilöiden osakeomistusjärjestelmästä. Järjestelmän tarkoituksena on mahdollistaa osallistujien merkittävä pitkäaikainen omistus Aspossa. Osakeomistusta varten osallistujat perustivat Aspo Management Oy -nimisen yhtiön, jonka koko osakekannan he omistavat. Aspo Management Oy hankki 114 523 kappaletta Aspon osakkeita osallistujilta markkinahintaan ja lisäksi Aspo luovutti yhtiölle suunnatussa osakeannissa omia osakkeitaan yhteensä 322 637

kappaletta hintaan 7,93 euroa kappaleelta. Osana järjestelmää hallitus päätti myöntää Aspo Management Oy:lle 2 800 000 euron suuruisen korollisen lainan osakkeiden hankinnan rahoittamiseksi. Vuonna 2011 Aspo Management Oy merkitsi osakkeita Aspon osakeannissa 62 452 kappaletta ja sen rahoittamiseksi nosti Aspolta lisälainaa 324 750,40 euroa. Tilikauden lopussa lainaa oli jäljellä yhteensä 2 934 750,40 euroa. Lokakuussa 2013 Aspo Management Oy osti 10 000 kappaletta Aspo Oyj:n osakkeita, minkä jälkeen yhtiö omistaa Aspon osakkeita yhteensä 509 612 kapp-

letta. Järjestelmää ei pureta alkuperäisen suunnitelman mukaisesti keväällä 2014. Osakassopimuksen mukaisesti järjestelmää jatketaan vuosi kerrallaan mikäli Aspon osakkeen pörssikurssi vuoden 2014, 2015 tai 2016 alussa on alle sen keskihinnan, jolla Aspo Management Oy hankki omistamansa Aspon osakkeet. Osakkeiden luovuttamista on rajoitettu järjestelmän voimassaoloaikana. Osallistujien omistus Aspo Management Oy:ssä pysyy pääsääntöisesti voimassa järjestelmän purkamiseen saakka.

30. TILIKAUDEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Tilikauden jälkeen ESL Shipping on ostanut kokonaan omistukseensa aiemmin yhteisomistuksessa olleen 20 000 dwt:n kuivarahtialuksen. Kaupan yhteydessä

alus sai nimen m/s Kallio ja se siirtyi Suomen alusrekisteriin. Kauppa mahdollistaa aluksen aiempaa kustannustehokkaamman operoinnin. Investointi oli noin 13

miljoonaa euroa. Samassa yhteydessä ESL Shipping myi vähemmistöosuutensa aluksen aiemmin omistaneesta yhtiöstä, Credo AB:sta.

Konsernin tunnusluvut

	IFRS 2013	IFRS 2012	IFRS 2011	IFRS 2010	IFRS 2009
Liikevaihto, M€	476,3	481,6	476,3	395,9	329,4
Liikevoitto, M€	10,8	10,6	21,5	17,9	15,3
% liikevaihdesta	2,3	2,2	4,5	4,5	4,6
Voitto ennen veroja, M€	6,6	7,4	17,4	14,1	11,7
% liikevaihdesta	1,4	1,5	3,7	3,6	3,6
Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROI)	4,6	5,4	12,5	12,7	11,1
Oman pääoman tuotto, % (ROE)	8,9	11,8	16,4	15,2	13,0
Omavaraisuusaste, %	34,4	29,2	35,2	33,2	34,6
Omavaraisuusaste ilman verovelkaa, %	37,2	32,7	40,1	39,6	41,6
Nettovelkaantumisaste, %	98,2	131,6	94,1	101,5	87,9
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen, M€	4,9	30,5	42,7	13,2	7,4
% liikevaihdesta	1,0	6,3	9,0	3,3	2,2
Henkilöstömäärä 31.12.	869	871	814	712	717
Henkilöstö keskimäärin	878	858	797	736	723
Osakekohtaiset tunnusluvut					
Tulos / osake, €	0,28	0,36	0,45	0,38	0,31
Laimennettu tulos / osake, €	0,30	0,37	0,45	0,39	0,31
Oma pääoma / osake, €	3,39	2,95	3,05	2,49	2,46
Nimellisosinko / osake, € (2013 hallituksen ehdotus)	0,21	0,42		0,42	0,42
Osakeantikojattu osinko / osake, €				0,40	0,40
Osinko / tulos, %	75,3	117,9		106,2	126,6
Efektiivinen osinkotuotto, %	3,5	6,6		5,1	7,1
Pääomanpalautus / osake, €			0,42		
Osakeantikojattu pääomanpalautus / osake, €			0,42		
Pääomanpalautus / tulos, %			95,2		
Efektiivinen pääomanpalautustuotto, %			6,2		
Hinta / voitto -suhde (P/E)	21,6	17,9	15,1	20,7	17,8
Laimennettu hinta / voitto -suhde (P/E)	20,4	17,4	15,1	20,3	18,1
Osakkeen kurssikehitys					
keskikurssi, €	5,74	6,63	7,39	7,05	5,15
alin kurssi, €	5,19	5,70	6,32	5,60	3,73
ylin kurssi, €	6,82	7,95	8,82	7,88	5,88
Tilikauden viimeisen kauppapäivän päätöskurssi, €	6,03	6,39	6,80	7,83	5,59
Osakekannan markkina-arvo 31.12., M€	186,7	197,9	210,5	221,7	155,8
omat osakkeet vähennettynä, M€ *	182,6	193,5	204,9	216,0	152,1
Osakkeen vaihdon kehitys, 1 000 kpl	4 032	2 704	3 716	5 145	2 262
Osakkeen vaihdon kehitys, %	13,0	8,7	12,0	19,2	8,6
Osakkeiden kokonaisvaihto, 1 000 €	22 917	17 625	27 334	38 703	12 259
Rekisteröity osakkeiden kokonaismäärä 31.12., 1 000 kpl	30 967	30 967	30 959	26 837	26 406
Konsernin osakemäärät osakeantikojattuna, 1 000 kpl	30 967	30 967	30 959	28 313	27 858
ulkopuolella 31.12.	30 274	30 284	30 125	27 583	27 204
ulkopuolella keskimäärin	30 282	30 255	29 507	27 316	27 204
laimennettu osakemäärä keskimäärin	31 945	31 974	31 259	29 295	29 638

* Aspö Management Oy:n omistamat Aspö Oyj:n osakkeet käsitellään konsernin hallussa olevina omina osakkeina. Vertailuvuosien tunnusluvut on osakeantikojattu. Osakeanti oli vuonna 2011 ja käytetty osakeantikerroin on 1,054997.

Tunnuslukujen laskentaperusteet

Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROI)	=	$\frac{(\text{voitto ennen veroja} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}) \times 100}{\text{taseen loppusumma} - \text{korottomat velat (keskiarvo)}}$
Oman pääoman tuotto, % (ROE)	=	$\frac{(\text{voitto ennen veroja} - \text{verot}) \times 100}{\text{oma pääöma} + \text{määräysvallattomien osuus (keskiarvo)}}$
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{(\text{oma pääöma} + \text{määräysvallattomien osuus}) \times 100}{\text{taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$
Nettovelkaantumisaste, %	=	$\frac{(\text{korolliset velat} - \text{likvidit varat}) \times 100}{\text{oma pääöma} + \text{määräysvallattomien osuus}}$
Henkilöstön keskimäärä	=	keskiarvo kuukauden lopussa lasketuista henkilöstömääristä
Tulos / osake, €*	=	$\frac{\text{tulos ennen veroja} - \text{tuloverot varsinaisesta toiminnasta} - \text{määräysvallattomien osuus tuloksesta}}{\text{tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä}}$
Oma pääöma / osake, €	=	$\frac{\text{oma pääöma}}{\text{osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$
Osakeantioikaistu osinko / osake, €	=	$\frac{\text{tilikaudella jaettu osakekohtainen osinko}}{\text{osakeantikerroin}}$
Osinko / tulos, %*	=	$\frac{\text{osakeantioikaistu osakekohtainen osinko} \times 100}{\text{osakekohtainen tulos}}$
Efektiivinen osinkotuotto, %	=	$\frac{(\text{osakeantioikaistu osinko} / \text{osake}) \times 100}{\text{tilikauden viimeisen kauppapäivän kaupankäyntimäärillä painotettu keskikurssi}}$
Osakeantioikaistu pääömanpalautus / osake, €	=	$\frac{\text{tilikaudella jaettu osakekohtainen pääömanpalautus}}{\text{osakeantikerroin}}$
Pääömanpalautus / tulos, %	=	$\frac{\text{osakeantioikaistu osakekohtainen pääömanpalautus} \times 100}{\text{osakekohtainen tulos}}$
Efektiivinen pääömanpalautustuotto, %	=	$\frac{(\text{osakeantioikaistu pääömanpalautus} / \text{osake}) \times 100}{\text{tilikauden viimeisen kauppapäivän kaupankäyntimäärillä painotettu keskikurssi}}$
Hinta / voitto -suhde (P/E)*	=	$\frac{\text{osakeantioikaistu tilikauden viimeisen kauppapäivän keskikurssi}}{\text{tulos} / \text{osake}}$
Osakekannan markkina-arvo	=	konsernin ulkopuolella olevien osakkeiden lukumäärä x tilikauden viimeisen kauppapäivän kaupankäyntimäärillä painotettu keskikurssi

Omien osakkeiden vaikutus on eliminoitu tunnuslukuja laskettaessa.

* Osakekohtaisen tuloksen laskennassa on huomioitu tulosta pienentävänä eränä hybridilainan kaudelle kuuluva korko verovaikutuksella oikaistuna.

Emoyhtiön tuloslaskelma

1 000 €	Liitetieto	1.1.–31.12.2013	1.1.–31.12.2012
Liiketoiminnan muut tuotot	1.1	2 483	2 788
Henkilöstökulut	1.2	-2 019	-2 624
Poistot ja arvonalentumiset	1.3	-8	-10
Liiketoiminnan muut kulut	1.4	-4 528	-4 717
Liiketappio		-4 072	-4 563
Rahoitustuotot ja -kulut	1.5	16 394	23 090
Voitto ennen satunnaisia eriä		12 322	18 527
Satunnaiset erät	1.6	1 830	1 920
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		14 152	20 447
Tuloverot	1.7		1
Tilikauden voitto		14 152	20 448

Emoyhtiön tase

Vastaavaa

1 000 €	Liitetieto	31.12.2013	31.12.2012
Pysyvät vastaavat			
Aineelliset hyödykkeet	2.1	82	83
Sijoitukset	2.2	83 743	82 071
Pysyvät vastaavat yhteensä		83 825	82 154
Vaihtuvat vastaavat			
Lyhytaikaiset saamiset	2.3	71 804	58 040
Rahat ja pankkisaamiset		10 499	8 283
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		82 303	66 323
Vastaavaa yhteensä		166 128	148 477

Vastattavaa

1 000 €	Liitetieto	31.12.2013	31.12.2012
Oma pääoma			
Osakepääoma	2.4	17 692	17 692
Ylikurssirahasto	2.4	4 351	4 351
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	2.4	16 480	16 480
Edellisten tilikausien voitto/tappio	2.4	7 041	-478
Tilikauden voitto		14 152	20 448
Oma pääoma yhteensä		59 716	58 493
Pakolliset varaukset	2.5	177	
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Lainat rahoituslaitoksilta	2.6	30 000	15 000
Eräpäivätön laina	2.6	20 000	
Vaihtovelkakirjalaina	2.6		10 300
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä		50 000	25 300
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Lainat rahoituslaitoksilta	2.7	27 000	48 000
Vaihtovelkakirjalaina	2.7	10 300	
Velat saman konsernin yrityksille	2.7	17 625	15 096
Ostovelat	2.7	201	404
Muut velat	2.7	136	107
Siirtovelat	2.7	973	1 077
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä		56 235	64 684
Vieras pääoma yhteensä		106 235	89 984
Vastattavaa yhteensä		166 128	148 477

Emoyhtiön rahavirtalaskelma

1 000 €	1.1.–31.12.2013	1.1.–31.12.2012
Liiketoiminnan rahavirta		
Liiketappio	-4 073	-4 563
Oikaisut liiketappioon	155	182
Käyttöpääoman muutos	-483	511
Maksetut korot	-2 289	-2 456
Saadut korot	454	341
Saadut osingot	18 203	22 755
Maksetut verot		2 217
Liiketoiminnan rahavirta	11 967	18 987
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-8	
Investoinnit muihin sijoituksiin	-1 687	-39
Luovutustulot muista sijoituksista	46	20
Investointien rahavirta	-1 649	-19
Rahoituksen rahavirta		
Omien osakkeiden myynti		686
Pitkäaikaisten lainojen nostot	15 000	
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut		-20 000
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-14 172	-25 426
Lyhytaikaisten velkojen muutos	-18 471	39 405
Eräpäivätön laina	20 000	
Saadut konserniavustukset	2 470	3 540
Maksetut osingot	-12 929	
Pääomanpalautus		-12 928
Rahoituksen rahavirta	-8 102	-14 723
Rahavarojen muutos	2 216	4 245
Rahavarat 1.1.	8 283	4 038
Fuusiossa siirtyneet rahavarat		1
Rahavarat 31.12.	10 499	8 283

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Aspo Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain mukaisesti (FAS). Laskentaperiaatteet ovat pysyneet muuttumattomina edelliseen vuoteen verrattuna. Tilinpäätöstä laatiessaan yhtiön johto joutuu voimassa olevien määräysten ja hyvän kirjanpitolain mukaisesti tekemään arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat tilinpäätöserien arvostukseen ja jaksotukseen. Toteutuvat luvut voivat poiketa tehdyistä arvioista.

Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätöshetkellä taseessa olevat saatavat ja velat on arvostettu tilinpäätöskursseihin. Avoimena olevien valuuttamääräisten erien suojausinstrumentit on arvostettu päivän arvoon korkotekijät huomioon ottaen. Varsinaiseen liiketoimintaan liittyvät kurssivoitot ja -tappiot käsitellään liikevaihdon ja liiketoiminnan kulujen oikaisuerinä. Rahoituksen kurssivoitot ja -tappiot kirjataan rahoituksen tuottoihin ja kuluihin.

Eläkkeet

Yhtiön eläketurva on järjestetty eläkevakuutuksin.

Saamiset

Saamiset arvostetaan hankintamenuon tai sitä alempana todennäköiseen arvoon.

Pysyvät vastaavat ja poistot

Pysyvät vastaavat merkitään taseeseen välittömään hankintamenuon vähennettynä tehdyillä poistoilla. Poistojen perusteena olevat pysyvien vastaavien pitoajat ovat:

- Muut pitkävaikutteiset menot	3–10 vuotta
- Rakennukset	15–40 vuotta
- Koneet ja kalusto	3–8 vuotta
- Muut aineelliset hyödykkeet	5–40 vuotta

Leasing

Leasingmaksut on käsitelty vuokratuloina.

Satunnaiset tuotot ja kulut

Satunnaiset tuotot ja kulut sisältävät varsinaiseen liiketoimintaan kuulumattomat erät kuten konserniavustukset.

Pakolliset varaukset

Pakollisina varauksina on taseessa esitetty eriä, jotka ovat joko sopimusperusteisia tai muuten sitovia veloitteita, mutta jotka eivät vielä ole realisoituneet. Pakollisten varausten muutokset sisältyvät tuloslaskelmaan.

Tuloverot

Tuloslaskelmaan on tuloveroina kirjattu tilikauden tuloksesta Suomen verosäännösten perusteella lasketut verot sekä aikaisempien tilikausien verojen oikaisut. Satunnaisiin eriin kohdistuvat verot esitetään liitetiedoissa.

Osingot

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottamasta osingosta ei tilinpäätöksessä ole tehty kirjausta, vaan osingot otetaan huomioon vasta yhtiökokouksen päätöksen perusteella.

1 000 €	2013	2012
Liiketoiminnan muut tuotot, konserni	1 071	1 070
Vuokrat, konserni	1 223	1 259
Vuokrat, muut	153	446
Liiketoiminnan muut tuotot	36	13
Yhteensä	2 483	2 788

1.1 LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

Henkilöstökulut

1 000 €	2013	2012
Palkat ja palkkiot	1 299	1 818
Osakesidonnainen kannustinjärjestelmä	33	101
Henkilöstörahaston voittopalkkio-osuus		1
Eläkekulut	561	615
Muut henkilöstökulut	126	89
Yhteensä	2 019	2 624

1.2 HENKILÖSTÖÄ JA TOIMIELINTEN JÄSENIÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

Hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja voivat halutessaan siirtyä eläkkeelle 60-vuotiaana.

Johdon palkat ja palkkiot

1 000 €	2013	2012
Toimitusjohtaja, palkat	320	320
Toimitusjohtaja, palkkiot	51	147
Toimitusjohtaja, osakepalkkio		339
Hallituksen jäsenet, palkkiot	300	296
Yhteensä	671	1 102

1 000 €	2013	2012
Poistot koneista ja kalustosta	8	10

1.3 POISTOT JA ARVONALENTUMISET

1 000 €	2013	2012
Vuokrat	2 121	2 195
Muut kulut	2 407	2 522
Yhteensä	4 528	4 717

1.4 LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

Tilintarkastajien palkkiot

1 000 €	2013	2012
Tilintarkastuspalkkiot	20	61
Veroneuvonta	58	26
Muut palkkiot	10	27
Yhteensä	88	114

1.5 RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	1 000 €	2013	2012
Osinkotuotot			
Saman konsernin yrityksiltä		18 200	22 750
Muilta		3	5
Tuotot pitkäaikaisista sijoituksista		18 203	22 755
Muut korko- ja rahoitustuotot			
Saman konsernin yrityksiltä		515	922
Fuusiovoitto			1 819
Muilta			1
Korko- ja muut rahoitustuotot yhteensä		515	2 742
Korkokulut ja muut rahoituskulut			
Saman konsernin yrityksille		-15	-1
Muille		-2 309	-2 406
Korko- ja muut rahoituskulut yhteensä		-2 324	-2 407
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		16 394	23 090

1.6 SATUNNAISET ERÄT	1 000 €	2013	2012
Tuotot			
Konserniavustukset		1 830	1 920

1.7 TULOVEROT	1 000 €	2013	2012
Edellisen tilikauden verot			-1
Tuloverot satunnaisista eristä		448	470
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta		-448	-470
Yhteensä		0	-1

2.1 AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET

1 000 €	Aineettomat oikeudet	Aineettomat yhteensä	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Aineelliset yhteensä
Hankintameno 1.1.	539	539	1	467	506	125	1 099
Lisäykset tilikaudella					8		8
Vähennykset tilikaudella					-6		-6
Hankintameno 31.12.2013	539	539	1	467	508	125	1 101
Kertyneet poistot 1.1.	-539	-539		-466	-498	-52	-1 016
Vähennysten kertyneet poistot					5		5
Tilikauden poisto				-1	-7		-8
Kertyneet poistot 31.12.2013	-539	-539		-467	-500	-52	-1 019
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	0	0	1	0	8	73	82
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	0	0	1	1	8	73	83

1 000 €	Tytäryritysten osakkeet	Muut osakkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	81 881	190	82 071
Lisäykset	1 687		1 687
Vähennykset		-15	-15
Hankintameno 31.12.2013	83 568	175	83 743
Hankintameno 31.12.2012	81 881	190	82 071

2.2 SIOITUKSET

Lyhytaikaiset saamiset

1 000 €	2013	2012
Saamiset konserniyhtiöiltä		
Konserniavustussaamiset	1 830	2 470
Konsernitilisaamiset	4 502	3 792
Lainasaamiset	65 181	51 657
Siirtosaamiset	15	15
	71 528	57 934
Siirtosaamiset	276	106
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	71 804	58 040

2.3 SAAMISET

2.4 OMA PÄÄOMA

1 000 €	2013	2012
Osakepääoma 1.1.	17 692	17 692
Osakepääoma 31.12.	17 692	17 692
Ylikurssirahasto 1.1.	4 351	4 351
Ylikurssirahasto 31.12.	4 351	4 351
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	16 480	29 196
Vaihtovelkakirjalainan vaihdot		50
Pääomanpalautus		-12 928
Osakepalkinta		162
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	16 480	16 480
Voitto/tappio edellisiltä tilikausilta 1.1.	19 970	-1 410
Osingonjako	-12 929	
Osakepalkinta		932
Voitto/tappio edellisiltä tilikausilta 31.12.	7 041	-478
Tilikauden voitto	14 152	20 448
Oma pääoma yhteensä	59 716	58 493

Vapaasta omasta pääomasta on jakokelpoisia varoja 37 673 081,32 euroa (36 450 487,45).

2.5 PAKOLLISET VARAUKSET

1 000 €	2013	2012
Osakepalkinta	33	
Varaus tyhjästä toimitiloista	144	
Pakolliset varaukset yhteensä	177	

2.6 PITKÄAIKAINEN
VIERAS PÄÄOMA

1 000 €	2013	2012
Vaihtovelkakirjalaina		10 300
Yhteensä		10 300
Eräpäivätön laina	20 000	
Lainat rahoituslaitoksilta	30 000	15 000
Yhteensä	50 000	15 000
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	50 000	25 300

Aspo Oyj laski 18.11.2013 liikkeeseen 20 000 000 euron suuruisen oman pääoman ehtoisen joukkovelkakirjalainan. Lainalla ei ole eräpäivää, mutta yhtiöllä on oikeus lunastaa se takaisin kolmen vuoden kuluttua liikkeeseenlaskusta. Vuotuinen kuponnikorko on 7 %. Korko kirjataan tilinpäätökseen vasta sitten kun koronmaksuvelvoite on syntynyt. Tuloslaskelmaan kirjaamattoman kertyneen koron määrä on 171 111,12 euroa.

1 000 €	2013	2012
Lainat rahoituslaitoksilta	27 000	48 000
Vaihtovelkakirjalaina	10 300	
Maksamaton osinko	8	8
Ostovelat	201	404
Muut velat	136	107
Siirtovelat*	965	1 069
Yhteensä	38 610	49 588
Velat konserniyhtiöille		
Rahoitus- ja konsernitili	17 617	15 088
Siirtovelat	8	8
Yhteensä	17 625	15 096
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	56 235	64 684
* Olennaisimmat erät		
Korkojaksotus	445	391
Palkkajaksotukset	410	628

2.7 LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

Aspo Oyj:llä on oman pääoman ehtoista vaihtovelkakirjalainaa 10 300 000 euroa. Laina maksetaan takaisin yhtenä eränä 30.6.2014 edellyttäen, että osakeyhtiölain 12. luvun mukaiset ja lainaehtoissa mainitut takaisinmaksuedellytykset täyttyvät. Lainalla on kiinteä 7 %:n korko. Lainaosuudet voidaan vaihtaa Aspon osakkeisiin. Kukin 50 000 euron lainaosuus oikeuttaa haltijansa vaihtamaan lainaosuuden 8 074:ään Aspon osakkeeseen. Osakkeen vaihtokurssi on 6,19 euroa. Lainan voi vuosittain vaihtaa osakkeisiin 2.1.–30.11. Vaihtoaika päättyy 15.6.2014.

Vuoden 2013 aikana lainaosuuksien vaihtoja osakkeisiin ei tapahtunut.

Leasingsopimuksista maksamatta olevat määrät

1 000 €	2013	2012
Seuraavalla tilikaudella maksettavat määrät	228	239
Myöhemmin maksettavat	193	265
Yhteensä	421	504
Jäännösarvovastuut	2	13
Leasingvastuut yhteensä	423	517

Vuokravastuut

1 000 €	2013	2012
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	1 569	1 546
Myöhemmin maksettavat	6 277	7 730
Yhteensä	7 846	9 276

Konserniyhtiöiden puolesta annetut takaukset

1 000 €	2013	2012
Takaukset	92 715	98 392

2.8 MUUT LIITETIEDOT

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Osakepääoma

Aspo Oyj:n rekisteröity osakepääoma 31.12.2013 oli 17 691 729,57 euroa (17 691 729,57) ja se jakautui 30 967 450 osakkeeseen (30 967 450). Tilikauden aikana vaihdettavan pääomalainan lainausuoksien vaihtoja osakkeisiin ei tapahtunut. Yhtiön hallussa oli tilikauden päättyessä 183 891 omaa osaketta (183 891) eli 0,6 % (0,6) osakepääomasta.

Osakkeet

Aspo Oyj:llä on yksi osakesarja. Kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa. Yhtiön osake noteerataan NASDAQ OMX Helsinki Oy:n keskisuurten yritysten ryhmän toimialaluokassa teollisuustuotteet ja -palvelut. Osakkeen kaupankäyntitunnus on ASU1V.

Osinko

Aspo Oyj harjoittaa aktiivista, kassavirtaan perustuvaa osinkopolitiikkaa. Yhtiön tavoitteena on jakaa osakkeenomistajille keskimäärin vähintään puolet tilikauden tuloksesta.

Aspo Oyj:n hallitus esittää yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2013 maksetaan osinkoa 0,21 euroa osakkeelta, mikä vastaa 75,3 prosenttia konsernin osakekohtaisesta tuloksesta.

Valtuutukset

Vuoden 2013 varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 500 000 oman osakkeen hankkimisesta vapaalla omalla pääomalla. Valtuutus on voimassa vuoden 2014 varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka.

Yhtiökokous 2012 valtuutti hallituksen päättämään yhdessä tai useammassa erässä osakeannista, joka toteutetaan luovuttamalla yhtiön hallussa olevia omia osakkeita. Valtuutuksen perusteella luovutettavien osakkeiden määrä on yhteensä enintään 834 529 osaketta. Valtuutus on voimassa 30.9.2015 asti.

Yhtiökokous 2012 valtuutti hallituksen päättämään yhdestä maksullisesta osakeannista. Valtuutus sisältää myös oikeuden päättää suunnatusta osakeannista, Osakeannissa liikkeeseen laskettavien uusien osakkeiden yhteenlaskettu lukumäärä voi olla enintään 1 500 000 osaketta. Valtuutus on voimassa 30.9.2015 asti.

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2013

	Osakkeita kpl	Osuus osakkeista ja äänistä %
Havsudden Oy Ab	3 142 941	10,15
Vehmas A.E.	1 643 394	5,31
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	1 444 412	4,66
Vehmas Tapio	1 375 827	4,44
Vehmas Liisa	1 230 693	3,97
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	1 200 676	3,88
Mandatum Life Unit-Linked	725 188	2,34
Sijoitusrahasto Nordea Nordic Small Cap	721 040	2,33
Estlander Henrik	711 717	2,30
Nyberg Gustav	701 524	2,27
10 suurinta omistajaa yhteensä	12 897 412	41,65
Hallintarekisteröidyt osakkeet	357 548	1,16
Muut osakkeet	17 528 599	56,60
Ulkona olevat osakkeet yhteensä	30 783 559	99,41
Omat osakkeet	183 891	0,59
Osakkeita yhteensä	30 967 450	100,0

Osakkeenomistuksen jakauma 31.12.2013 osakkeiden määrän mukaan

Osakkeita kpl	Omistajien lukumäärä	Osuus omistajista %	Osake- määrä kpl	Osuus osake- kannasta %
1–100	916	12,40	55 387	0,18
101–500	2 598	35,16	731 631	2,36
501–1 000	1 379	18,66	1 035 379	3,34
1 001–5 000	1 985	26,87	4 276 062	13,81
5 001–10 000	284	3,84	2 019 940	6,52
10 001–50 000	176	2,38	3 449 553	11,14
50 001–100 000	16	0,22	1 123 604	3,63
100 001–500 000	23	0,31	4 864 406	15,71
500 001–	11	0,15	13 407 024	43,29
Yhteistilillä yhteensä	1	0,01	4 464	0,01
Yhteensä	7 389	100,0	30 967 450	100,0

Osakkeenomistuksen jakauma 31.12.2013 omistajaryhmittäin

%	Omistuksia	Osakkeita
1. Kotitaloudet	93,9	59,1
2. Yritykset	4,7	20,1
3. Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	0,3	6,7
4. Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	0,8	4,7
5. Julkisyhteisöt	0,1	9,1
6. Ulkomaat	0,3	0,3

Hallitus ei ole käyttänyt saamiensa valtuutuksia vuonna 2013.

Osakkeen vaihto ja kurssikehitys

Vuonna 2013 Aspo Oyj:n osakkeiden vaihto oli yhteensä 4 031 520 osaketta ja 22,9 miljoonaa euroa, eli 13,0 prosenttia osakekannasta vaihtoi omistajaa. Tilikauden ylin kurssinoteeraus oli 6,82 euroa ja alin 5,19 euroa. Keskikurssi oli 5,74 euroa ja vuoden viimeisen kauppapäivän päätöskurssi 6,03 euroa. Yhtiöllä on osaketta koskeva markkinatakaussopimus Nordea Pankki Suomi Oyj:n kanssa.

Tilikauden päättyessä osakekannan markkina-arvo yhtiön omat osakkeet vähennettynä oli 185,6 miljoonaa euroa. Tuoreimmat kaupankäyntitiedot löytyvät osoitteesta www.aspo.fi.

Osakkeenomistus

Aspon osakkeet kuuluvat Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään arvo-osuusjärjestelmään.

Vuoden 2013 lopussa Aspolla oli yhteensä 7 389 osakkeenomistajaa. Osakkeista 98,8 prosenttia oli suorassa omistuksessa ja 1,2 prosenttia hallintarekisterien kautta olevassa omistuksessa. Ulkomaisessa omistuksessa oli yhteensä 0,3 prosenttia yhtiön osakkeista.

Kymmenen suurimman osakkeenomistajan hallussa oli 31.12.2013 yhteensä 41,65 prosenttia yhtiön osakkeista ja äänistä.

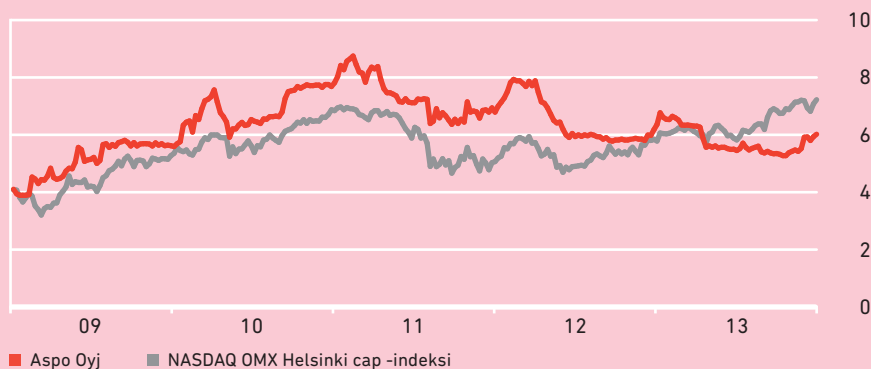
Luettelo Aspon suurimmista osakkeenomistajista on nähtävillä kuukausittain päivitettyinä internet-osoitteessa www.aspo.fi.

Johdon osakkeenomistus

Aspo Oyj:n hallituksen jäsenet määräysvalta yhteisöineen omistivat 31.12.2013 yhteensä 4 512 853 osaketta, mikä oli 14,57 prosenttia yhtiön osake- ja äänimäärästä.

Kuusi konsernin johtoon kuuluvaa henkilöä perusti vuonna 2010 yhtiön lähipiiriin ja määräysvaltaan kuuluvan Aspo Management Oy:n, jonka koko osakekannan he omistavat. Aspo Management Oy omisti 31.12.2013 yhteensä 509 612 osaketta, mikä oli 1,65 % osakekannasta. Aspo Oyj:n toimitusjohtajan osuus Aspo Management Oy:n osakkeista oli 28,57 %.

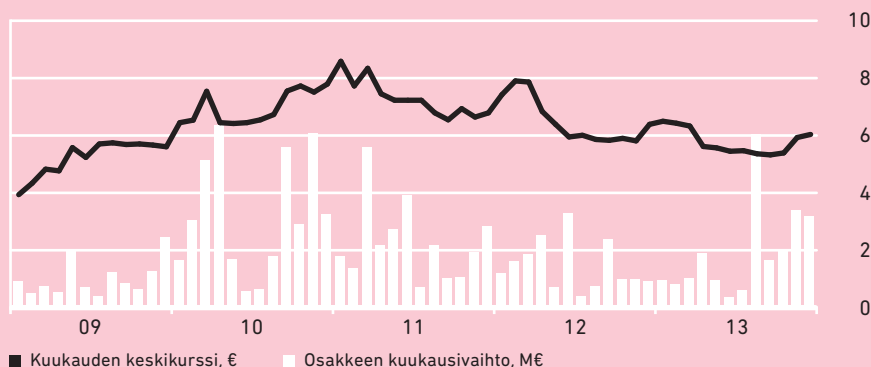
Osakkeen kurssikehitys €

Oma pääoma/osake, €

13	3,39
12	2,95
11	3,05
10	2,49
09	2,46

Osakkeen vaihto ja keskipurssi

Osakkaiden lukumäärä

13	7 389
12	6 497
11	6 183
10	5 761
09	5 161

Hallituksen esitys voittovarojen käytöstä

Emoyhtiön jakokelpoiset varat ovat 37 673 081,32 euroa, josta tilikauden voitto on 14 151 688,65 euroa.

Yhtiön rekisteröity osakemäärä 31.12.2013 oli 30 967 450 osaketta, joista yhtiön hallussa oli 183 891 osaketta. Tilikauden päättymisen jälkeen vaihtovelkakirjalainan perusteella on merkitty uusia osakkeita 8 074 kappaletta. Yhtiön rekisteröity osakemäärä 3.3.2014 on 30 975 524 osaketta, joista yhtiön hallussa on 183 891 kpl.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että jakokelpoiset varat käytetään seuraavasti:

- osinkona jaetaan 0,21 euroa / osake 30 791 633 osakkeelle	6 466 242,93 €
- omaan pääomaan jätetään	31 206 838,39 €
	<hr/>
	37 673 081,32 €

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako hallituksen näkemyksen mukaan vaaranna yhtiön maksukykyä.

Helsingissä 3. maaliskuuta 2014

Gustav Nyberg

Matti Arteva

Mammu Kaario

Esa Karppinen

Roberto Lencioni

Kristina Pentti-von Walzel

Risto Salo

Aki Ojanen
toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

Aspo Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Aspo Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2013. Tilinpäätös sisältää konsernitaseen, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiamme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan, taikka rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä

esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Helsingissä 6. maaliskuuta 2014

Ernst & Young Oy
KHT-yhteisö

Harri Pärssinen
KHT

Tietoa sijoittajille

Osakkeen perustiedot

- Pörssilistaus:
NASDAQ OMX Helsinki Oy
- Toimialaluokitus:
teollisuustuotteet ja -palvelut
- Ryhmä: keski-suuret yritykset
- Kaupankäyntitunnus: ASU1V
- ISIN-koodi: FI0009008072

Yhtiökokous

Aspo Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään torstaina 3. huhtikuuta 2014 klo 14.00 Scandic Marina Congress Centerissä, Katajanokanlaituri 6, 00160 Helsinki. Yhtiökokouksen täsmäytyspäivä on 24.3.2014.

Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, tulee ilmoittautua yhtiökokoukseen viimeistään 31.3.2014 klo 16.00 mennessä. Yhtiökokoukseen voi ilmoittautua:

- Internet-sivuston kautta osoitteessa www.aspo.fi
- sähköpostitse osoitteeseen ilmoittautuminen@aspo.com
- puhelimitse numeroon (09) 521 4100
- faksilla numeroon (09) 521 4999 tai
- kirjeitse osoitteeseen
Aspo Oyj, PL 70, 00501 Helsinki.

Mahdollisesta valtakirjasta, jonka nojalla valtuutettu haluaa käyttää osakkeenomistajan äänioikeutta, pyydetään ilmoittamaan ilmoittautumisen yhteydessä ja valtakirja pyydetään toimittamaan yhtiölle ilmoittautumisajan kuluessa.

Osingonmaksu

Aspon osinkopolitiikan tavoitteena on jakaa osinkona keskimäärin vähintään puolet vuoden tuloksesta. Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että vuodelta 2013 maksetaan osinkoa 0,21 euroa osakkeelta. Yhtiön hallussa oleville omille osakkeille ei makseta osinkoa.

- Osingon irtoamispäivä 4.4.2014
- Osingonmaksun täsmäytyspäivä 8.4.2014
- Osingonmaksu 15.4.2014

Taloudelliset raportit 2014

- Tilinpäätöstiedote 13.2.2014
- Vuosikertomus vuodelta 2013 viikolla 13
- Osavuositarkastus tammi-maaliskuulta 5.5.2014
- Osavuositarkastus tammi-kesäkuulta 18.8.2014
- Osavuositarkastus tammi-syyskuulta 28.10.2014

Aspon taloudellinen informaatio julkaistaan yhtiön kotisivuilla osoitteessa www.aspo.fi. Kotisivuilta löytyvät vuosikertomukset, osavuositarkastukset ja pörsstitiedotteet suomeksi ja englanniksi. Aspon painettu vuosikertomus julkaistaan suomeksi ja englanniksi. Raportteja voi myös tilata Aspon viestinnästä puhelimitse (09) 521 4050, faksilla (09) 521 4999 tai sähköpostitse jamima.lofstrom@aspo.com.

Muu sijoittajatieto

Aspon kotisivuilla osoitteessa www.aspo.fi on saatavilla myös muuta monipuolista sijoittajatietoa kuten ajankohtaisimmat osaketiedot ja Aspoa seuraavien analytiikoiden arvioihin ja ennusteisiin perustuvat konsensusennusteet.

Kotisivujen osoitteessa www.aspo.fi > media > tiedotteet > tiedotepalvelu voi tilata kaikki yhtiön pörssi- ja lehdistötiedotteet sähköpostiinsa.

Osoitteenmuutokset

Osakaspostitukset tehdään Euroclear Finland Oy:n ylläpitämän osakerekisterin tietojen mukaan. Osakkeenomistajia pyydetään ilmoittamaan muuttuneet yhteystiedot omaa arvo-osuustiliä hoitavalle pankille tai pankkiiriliikkeelle.

Aspo Oyj:n sijoittajasuhteet

Aspo järjestää säännöllisesti sijoittajapaamisia eri sidosryhmilleen. Tavoitteena on antaa monipuolista tietoa Asposta ja sen toiminnasta institutionaalisille sijoittajille, piensijoittajille, analytikoille ja median edustajille.

Aspo soveltaa kolmen viikon pituista hiljaista jaksoa ennen tulosjulkistuksiaan. Konsernin edustajat eivät tänä aikana kommentoi yhtiön taloudellista tilaa.

Yhteystiedot

Aspoa koskeviin sijoittajakysymyksiin vastaavat

toimitusjohtaja Aki Ojanen
puh. (09) 521 4010
aki.ojanen@aspo.com

rahoitusjohtaja Harri Seppälä
puh. (09) 521 4035
harri.seppala@aspo.com

talousjohtaja Arto Meitsalo
puh. (09) 521 4020
arto.meitsalo@aspo.com

ASPO OYJ

PL 70, LINTULAHDENKUJA 10
00501 HELSINKI
PUHELIN (09) 5211
FAKSI (09) 521 4999
WWW.ASPO.FI